

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

7 juli 1998

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

BIJZONDER DECREET BETREKKEN VAN SENATOREN BIJ WERKZAAMHEDEN VLAAMS PARLEMENT

DECREET REGELING INGEDIENDE VERZOEKSCRIFTEN

BIJZONDERE DECRETEN WIJZIGING EN UITVOERING BIJZONDERE WET HERVORMING INSTELLINGEN

DECREET INVOERING OVERWEGING VAN DECREET

DECREET WIJZIGING ORGANIEKE WET OCMW

RESOLUTIE REGELING OVERDRACHTEN OCMW-DIENSTEN OF -INRICHTINGEN

DECREET ERKENNING SUBSIDIËRING VERENIGINGEN EN WELZIJSVOORZIENINGEN IN DE THUISZORG

DECREET GOEDKEURING AKTEN WIJZIGING OVEREENKOMST WATERGEBIEDEN VAN INTERNATIONALE BETEKENIS

DECREET INSTEMMING VERDRAG VERENIGDE NATIES INZAKE RECHT VAN DE ZEE

DECRETEN SOCIALE WERKPLAATSEN

DECREET EURO

MONDELINGE VRAGEN

Inhoud

Nr. 51

Dinsdag 7 juli 1998

Berichten van verhindering	1
Ontwerp van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van bijzonder decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Met redenen omklede moties	
Indiening	2
Motie	
Indiening	2
Kadernota	
Indiening	3
Verslagen	
Indiening	3
Advies van de Raad van State	
Indiening	5
Voorstellen van normatieve rechtshandelingen van de EG	
Indiening	5
Motie van een gemeente	
Indiening	5
Mededelingen van de Vlaamse regering	
Indiening	5
Mededelingen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	6
Jaarverslagen	
Indiening	6
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	6

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening

7

Ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

– 856 (1997-1998) - Nrs. 1 tot 7

Voorstel van resolutie van mevrouw Patricia Ceysens c.s. betreffende de regeling van de overdrachten van OCMW-diensten of -inrichtingen in het kader van het ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

– 1009 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

7

Sprekers : mevrouw Sonja Becq, verslaggever, mevrouw Patricia Ceysens, de heren Bart Vandendriessche, Etienne Van Vaerenbergh en Guy Swennen, mevrouw Ria Van Den Heuvel en minister Luc Martens

Ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

– 856 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 7

Artikelsgewijze bespreking

19

Sprekers : de heren André Denys, Gilbert Bossuyt en Filip Dewinter en minister Luc Martens

Ontwerp van decreet houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg

– 1022 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking

32

Sprekers : mevrouw Veerle Heeren, verslaggever, mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Sonja Becq, de heren Etienne Van Vaerenbergh en Guy Swennen, mevrouw Ria Van Den Heuvel, mevrouw Patricia Ceysens en minister Luc Martens

Artikelsgewijze bespreking

47

Ontwerp van decreet inzake sociale werkplaatsen

– 1014 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 5

Voorstel van decreet van de heren Jef Sleeckx, Robert Voorhamme en Carlos Lisabeth houdende erkenning en subsidiëring van de sociale werkplaatsen

– 239 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

56

Sprekers : de heren Jos Stassen, verslaggever, Jacques Laverge, Gilbert Bossuyt, Jef Sleeckx en Marc Olivier, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren André Denys, Jean-Marie Bogaert, Chris Vandenbroeke en Robert Voorhamme en minister Theo Kelchtermans

Ontwerp van decreet inzake sociale werkplaatsen

– 1014 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking

71

Ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akten :

1) Protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt in Parijs op 3 december 1982 ;

2) Amendementen op de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, aangenomen in Regina op 28 mei 1987

– 1055 (1997-1998) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

76

Sprekers : de heren Stefaan Platteau en Luk Van Nieuwenhuysen en minister Theo Kelchtermans

Artikelsgewijze bespreking

77

- Ontwerp van decreet** houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee, en de bijlagen, ondertekend in Montego Bay op 10 december 1982, en de Overeenkomst inzake de toepassing van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 10 december 1982, en de bijlage, ondertekend in New York op 28 juli 1994
– 1067 (1997-1998) – Nrs. 1 en 2
- Algemene bespreking 77
- Sprekers : de heer Stefaan Platteau en minister Theo Kelchtermans
- Artikelsgewijze bespreking 78
- Ontwerp van decreet** betreffende de euro
– 1064 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 5
- Algemene bespreking 78
- Sprekers : de heren Paul Dumez, verslaggever, Stefaan Platteau, Chris Vandembroeke, Emiel Verrijken en Carlos Lisabeth en minister Wivina Demeester-De Meyer
- Artikelsgewijze bespreking 83
- Voorstel van bijzonder decreet** van mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Herman Suykerbuyk en Robert Voorhamme houdende uitvoering van artikel 37bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
– 254 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 3
- Voorstel van bijzonder decreet** van de heer Paul Van Grembergen c.s. houdende het betrekken van senatoren, bedoeld in artikel 67, § 1, 1° van de Grondwet, bij de werkzaamheden van het Vlaams Parlement
– 252 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2
- Algemene bespreking 86
- Sprekers : mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Chris Vandembroeke en Joris Van Hautem
- Voorstel van bijzonder decreet** van mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Herman Suykerbuyk en Robert Voorhamme houdende uitvoering van artikel 37bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
– 254 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 3
- Artikelsgewijze bespreking 87
- Voorstel van bijzonder decreet** van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel tot wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
– 497 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 5
- Voorstel van decreet** van de heer Steve Stevaert houdende invoering van een nieuwe wettelijke bepaling genaamd “overweging van decreet”
– 470 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3
- Voorstel van bijzonder decreet** van de heer Steve Stevaert houdende wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, wat het verzoekschrift betreft
– 500 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3
- Voorstel van decreet** van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel houdende regeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften
– 498 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 6
- Algemene bespreking 88
- Sprekers : mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever, mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Herman Lauwers en Luk Van Nieuwenhuysen en mevrouw Ria Van Den Heuvel

<p>Voorstel van bijzonder decreet van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel tot wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen – 497 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 5 Artikelsgewijze bespreking</p>	92
<p>Voorstel van decreet van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel houdende regeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften – 498 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 6 Artikelsgewijze bespreking</p>	93
<p>Regeling van de werkzaamheden</p>	95
<p>Bijlage</p>	
<p>Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over een stand van zaken inzake de afhankelijkheidsverzekering</p>	98
<p>Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de bescherming van de volksgezondheid tegen de dolliekoeienziekte, naar aanleiding van de recente gevallen van de ziekte in Vlaanderen</p>	100
<p>Mondelinge vraag van de heer Felix Strackx tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het gevaar op HIV-besmetting op school en preventieve maatregelen terzake</p>	102
<p>Mondelinge vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de vaccinatie tegen hepatitis B</p>	104
<p>Mondelinge vraag van de heer Felix Strackx tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de stand van zaken inzake de routinevaccinatie hepatitis B</p>	104
<p>Mondelinge vraag van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de betrekkingen tussen Vlaanderen en Chili</p>	106
<p>Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het risico op verdere scheefftrekking van de taalverhoudingen in de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel</p>	109
<p>Mondelinge vraag van de heer Herman Suykerbuyk tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de personele, logistieke en infrastructurele onderbouwing van de commissie bij het nieuwe culturele verdrag Vlaanderen-Nederland</p>	111
<p>Mondelinge vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de dienstroosters in de gezondheidszorg</p>	113
<p>Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de voorlichting over schadelijke blootstelling aan de zon</p>	115
<p>Mondelinge vraag van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het toenemend risico op huidkanker ten gevolge van verhoogde blootstelling aan zonlicht en de zonnebank</p>	115
<p>Mondelinge vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de sluiting van vijf Limburgse kartings</p>	118

Mondelinge vraag van mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de nieuwe omzendbrief van 6 april 1998 over de toepassing van artikel 49 van het gecoördineerd decreet inzake ruimtelijke ordening	120
Mondelinge vraag van de heer Patrick Lachaert tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de geplande investeringen aan de R4 en het Kluizendok	122
Mondelinge vraag van mevrouw Vera Dua tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het mestverwerkingsproject Biopower te Oostende	124
Mondelinge vraag van mevrouw Vera Dua tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de schorsing door de Raad van State van de vergunning voor een mestopslagplaats in Velzeke	126
Mondelinge vraag van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de aanpassingswerken aan het waterzuiveringsstation in Geel	128
Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling en tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de indeling van luchthavens in de Vlarem-lijst van hinderlijke inrichtingen	129
Mondelinge vraag van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de stand van zaken inzake de goedkeuring van projecten in het kader van de implementatie van de Lokale Agenda 21	132
Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de invloed van het inschakelen van een Vlaamse bouwmeester op de termijnen tot besluitvorming	134
Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de amateurkunstenbeoefening en betoelaging	137
Mondelinge vraag van de heer Freddy De Vilder tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het overdragen van Bloso-centra in uitvoering van het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen	140
Mondelinge vraag van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de geplande sluiting van de Zuid-Afrikaanse ambassade in Brussel	142
Mondelinge vraag van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het convenantenbeleid in het algemeen en over de convenants betreffende daderhulp in het bijzonde	145
Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de problematiek van fuiven van en voor jongeren	147
Mondelinge vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de invoering van de verzekering tegen inkomensverlies en de effectiviteit van de tussenkomst in de leningslast	149
Mondelinge vraag van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de berekening van de huursubsidie	151
Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de analyse van de vastgoedprijzen in Vlaams-Brabant	152

VOORZITTER : De heer Marc Olivier, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 13.59 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Johan Sauwens, Paul Van Grembergen, Tuur Van Wallendael : gezondheidsredenen ;

Christian Verougstraete : familieverplichtingen ;

Norbert De Batselier : buitenslands.

ONTWERP VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet tot instemming met het Verdrag van Amsterdam houdende wijziging van het verdrag betreffende de Europese Unie, de verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en sommige bijbehorende akten, protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, de slotakte en de bijlage, ondertekend in Amsterdam op 2 oktober 1997
– 1097 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van bijzonder decreet werd ingediend :

- Voorstel van bijzonder decreet van de heren Freddy Sarens, Karel De Gucht, René Swinnen, Kris Van Dijck en Ludo Sannen betreffende het gemeenschapsonderwijs
– 1095 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

VOORSTEL VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer Guy Swennen houdende de organisatie van een basisbeleid voor homo's en lesbiennes
– 1101 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren André Denys en Marino Keulen betreffende de integratie van kunstwerken op rotondes
– 1096 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
- Voorstel van resolutie van de heren John Taylor, Stefaan Platteau, Carlos Lisabeth, Herman De Reuse, Jean-Marie Bogaert en Jos Geysels betreffende de vergoeding van het Vlaamse Gewest aan de NV Aquafin voor het rendement op het eigen vermogen
– 1098 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot besluit van de op 25 juni 1998 door mevrouw Ria Van Den Heuvel in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de toekomstperspectieven voor de luchthaven van Antwerpen
– 1099 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Paul Dumez, Herman Lauwers en Ward Beysen tot besluit van de op 25 juni 1998 door mevrouw Ria Van Den Heuvel in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de toekomstperspectieven voor de luchthaven van Antwerpen
– 1100 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Jan Penris en Pieter Huybrechts tot besluit van de op 25 juni 1998 door mevrouw Ria Van Den Heuvel in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de toekomstperspectieven voor de luchthaven van Antwerpen
– 1102 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Johan Malcorps tot besluit van de op 1 juli 1998 door de heer Johan Malcorps in commissie gehouden interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het slibafvoerplan van Aquafin
– 1105 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Dominiek Lootens-Stael tot besluit van de op 1 juli 1998 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de

mogelijke gevolgen van de ondertekening van een mobiliteitsconvenant tussen Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de Vlaamse Rand en de Vlamingen in Brussel
– 1106 (1997-1998) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Dominiek Lootens-Stael tot besluit van de op 1 juli 1998 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de evaluatie van één jaar Randkrant
– 1107 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Wilfried Aers en Felix Strackx tot besluit van de op 2 juli 1998 door de heer Jos Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de oprichting van detentiecentra voor jeugdige delinquenten
– 1108 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Jos Stassen en mevrouw Ria Van Den Heuvel tot besluit van de op 2 juli 1998 door de heer Jos Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de oprichting van detentiecentra voor jeugdige delinquenten
– 1109 (1997-1998) – Nr. 1.

MOTIE**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie werd ingediend :

- Motie van de heren Johan De Roo en Gilbert Bossuyt c.s. houdende verzoek tot raadpleging van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heer Patrick Lachaert houdende wijziging van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, wat de door overmacht vernielde gebouwen betreft
– 947 (1997-1998) – Nr. 2.
-
-

KADERNOTA

Indiening

De voorzitter : De volgende kadernota werd ingediend :

- Kadernota Naar een geïntegreerde communicatie-aanpak voor heel de Vlaamse overheid, ingediend door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie
– 1103 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.

VERSLAGEN

Indiening

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over de reglementsaanpassingen
– 8 (1997-1998) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden uitgebracht door de heer Jos Stassen over het voorstel van decreet van de heren Jef Sleenckx, Robert Voorhamme en Carlos Lisabeth houdende erkenning en subsidiëring van de sociale werkplaatsen
– 239 (1995-1996) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door de heer Jacques Timmermans over het voorstel van bijzonder decreet van de heer Paul Van Grembergen c.s. houdende het betrekken van senatoren, bedoeld in artikel 67, § 1, 1° van de Grondwet, bij de werkzaamheden van het Vlaams Parlement
– 252 (1995-1996) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door de heer Jac-

ques Timmermans over het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw Mia De Schamphelaere en de heer Herman Suykerbuyk houdende de uitvoering van artikel 37bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

– 254 (1995-1996) – Nr. 3.

- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van de heren Karel De Gucht, Paul Van Grembergen en Jacques Laverge tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement
– 353 (1995-1996) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van decreet van de heer Steve Stevaert houdende invoering van een nieuwe wettelijke bepaling genaamd “overweging van decreet”
– 470 (1996-1997) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel tot wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
– 497 (1996-1997) – Nr. 5.
- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van decreet van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel houdende regeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften
– 498 (1996-1997) – Nr. 5.
- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van bijzonder decreet van de heer Steve Stevaert houdende wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, wat het verzoekschrift betreft
– 500 (1996-1997) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van de

Voorzitter

- heren Herman Suykerbuyk, Freddy De Vilder en Paul Van Grembergen tot wijziging van artikel 26 van het Reglement van het Vlaams Parlement
– 758 (1997-1998) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer uitgebracht door de heer Bruno Tobback over het voorstel van decreet van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert houdende wijziging van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, wat de beschermde gebouwen betreft
– 849 (1997-1998) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden uitgebracht door de heer Jos Stassen over het ontwerp van decreet inzake sociale werkplaatsen
– 1014 (1997-1998) – Nr. 4.
 - Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin uitgebracht door mevrouw Veerle Heeren over het ontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg
– 1022 (1997-1998) – Nr. 4.
 - Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Stefaan Platteau over het voorstel van resolutie van de heer Filip Dewinter, mevrouw Marijke Dillen en de heer Roeland Van Wallegghem betreffende de noodzakelijke wijziging van de wet van 13 juli 1987 betreffende het kijk- en luistergeld
– 1034 (1997-1998) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Jacques Laverge over het ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akten :
 - 1) Protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt in Parijs op 3 december 1982 ;
 - 2) Amendementen op de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, aangenomen in Regina op 28 mei 1987
– 1055 (1997-1998) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh over het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs IX
– 1057 (1997-1998) – Nr. 3.
 - Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Paul Dumez over het ontwerp van decreet betreffende de euro
– 1064 (1997-1998) – Nr. 3.
 - Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Carl Decaluwé over het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee, en de bijlagen, ondertekend in Montego Bay op 10 december 1982, en de Overeenkomst inzake de toepassing van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 10 december 1982, en de bijlage, ondertekend in New York op 28 juli 1994
– 1067 (1997-1998) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door de heer Joachim Coens over het voorstel van decreet van mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Nelly Maes en mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur
– 1071 (1997-1998) – Nr. 3.
 - Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting uitgebracht door mevrouw Veerle Heeren over het voorstel van decreet van de heren Marc Olivier en Jacques Timmermans c.s. houdende wijziging van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers
– 1073 (1997-1998) – Nr. 4.
 - Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Peter Desmet over het voorstel van resolutie van de heren John Taylor, Stefaan Platteau, Carlos Lisabeth, Herman De Reuse, Jean-Marie Bogert en Jos Geysels houdende regeling van het statuut van de commissarissen van de Vlaamse regering aan de Vlaamse universiteiten
– 1082 (1997-1998) – Nr. 2.

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Peter Desmet over het voorstel van resolutie van de heren John Taylor, Stefaan Platteau, Carlos Lisabeth, Herman De Reuse, Jean-Marie Bogart en Jos Geysels betreffende toepassing en evaluatie van de regelgeving inzake de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap
– 1086 (1997-1998) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer René Swinnen over het voorstel van bijzonder decreet van de heren Freddy Sarens, Karel De Gucht, René Swinnen, Kris Van Dijck en Ludo Sannen betreffende het gemeenschapsonderwijs
– 1095 (1997-1998) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Fred Dielens over de hoorzitting over de betrekkingen tussen Vlaanderen en Wit-Rusland met de heer Vladimir Labunov, ambassadeur van Wit-Rusland in België
– 1104 (1997-1998) – Nr. 1.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**Indiening**

De voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van bijzonder decreet van de heren Freddy Sarens, Karel De Gucht, René Swinnen, Kris Van Dijck en Ludo Sannen betreffende het gemeenschapsonderwijs
– 1095 (1997-1998) – Nr. 3.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

VOORSTELLEN VAN NORMATIEVE RECHTSHANDELING VAN DE EG**Indiening**

De voorzitter : De volgende voorstellen van normatieve rechtshandeling van de EG werden ingediend :

- EU-wetgevingsvoorstel betreffende afgedankte voertuigen
(EG 5/1997-1998) ;
- EU-wetgevingsvoorstellen inzake de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
(EG 6/1997-1998).

Deze voorstellen van normatieve rechtshandeling van de EG liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIE VAN EEN GEMEENTE**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie van een gemeente werd ingediend :

- Motie van de gemeente Sint-Gillis betreffende het decreet van het Vlaams Parlement dat de schadeloosstelling toelaat van de personen die gevisieerd worden door de repressie van de collaboratie in oorlogsperiode
(DOC 191/1997-1998).

Deze motie van een gemeente ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de Vlaamse regering werden ingediend :

Voorzitter

- Beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VZW De Philharmonie van Vlaanderen (DOC 187/1997-1998) ;
- Uitvoeringsstand van de begroting samen met de schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap (stand op 31 mei 1998), ter uitvoering van de wet van 19 juli 1996 (DOC 189/1997-1998).

Deze mededelingen van de Vlaamse regering liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP
Indiening

De voorzitter : De volgende adviezen van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen werden ingediend :

- Advies van 25 juni 1998 met betrekking tot het bezwaarschrift van 29 januari 1998 vanwege Sint-Pieters-Leeuw, Rusthuis Atlantis tegen het voornemen tot weigering van een planningsvergunning voor RVT-bedden uit de Vlaamse pool van 14.116 RVT-bedden (DOC 183/1997-1998) ;
- Advies van 25 juni 1998 met betrekking tot het bezwaarschrift van 21 januari 1998 vanwege Lier, Het Paradijs tegen het voornemen tot toekenning van een planningsvergunning voor 8 RVT-bedden uit de Vlaamse pool van 14.116 RVT-bedden (DOC 184/1997-1998) ;
- Advies van 25 juni 1998 met betrekking tot het bezwaarschrift van 20 januari 1998 vanwege Houthulst, RVT Cassiers tegen het voornemen tot toekenning van een planningsvergunning voor 2 RVT-bedden uit de Vlaamse pool van 14.116 RVT-bedden (DOC 188/1997-1998).

Deze mededelingen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op het

Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

JAARVERSLAGEN
Indiening

De voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Jaarverslag 1997 van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie (DOC 185/1997-1998) ;
- Jaarverslag 1997 van het Rentenfonds (DOC 186/1997-1998) ;
- Jaarverslag 1997 van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (DOC 190/1997-1998) ;
- Jaarverslag 1997 van de Vlaamse Landmaatschappij (DOC 192/1997-1998) ;
- Jaarverslag 1997 van de Vlaamse regering over de uitvoering van het bodemsaneringsdecreet (DOC 193/1997-1998).

Deze jaarverslagen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF
Indiening

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest nr. 70/98 17 juni 1998 ;
- Arrest nr. 71/98 17 juni 1998 ;
- Arrest nr. 73/98 17 juni 1998 ;
- Arrest nr. 74/98 24 juni 1998 ;
- Arrest nr. 75/98 24 juni 1998 ;

Voorzitter

- Arrest nr. 76/98 24 juni 1998 ;
- Arrest nr. 77/98 24 juni 1998.

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF
Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen ligt ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat :

Rolnummer 1343.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn – 856 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 7
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Patricia Ceysens c.s. betreffende de regeling van de overdrachten van OCMW-diensten of -inrichtingen in het kader van het ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn – 1009 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 3
Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en het voorstel van resolutie van mevrouw Ceysens c.s. betreffende de regeling van de overdrachten van OCMW-diensten of -inrichtingen in het kader van het ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Het voorstel van resolutie werd door de commissie verworpen.

Bij brief van 16 juni 1998 heeft mevrouw Ceysens verzocht het voorstel van resolutie samen met het ontwerp van decreet op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Conform artikel 66, punt 5 van het Reglement moeten wij ons bij zitten en opstaan uitspreken over het aanvatten van de bespreking van het voorstel van resolutie.

Mevrouw Becq heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking van het voorstel van resolutie.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het geen probleem kan vormen om de bespreking van deze resolutie samen met de verslaggeving over en de bespreking van het OCMW-decreet aan bod te laten komen.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking van het voorstel van resolutie.

Mevrouw Patricia Ceysens : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp niet goed wat het probleem is. Kunnen we beide zaken samen in één bespreking behandelen ?

De voorzitter : Mevrouw Ceysens, het voorstel van resolutie werd door de commissie verworpen. U vroeg vervolgens om het opnieuw aan de orde te stellen. Mevrouw Becq is van mening dit dat samen met de bespreking van het ontwerp van decreet kan gebeuren. We moeten ons daarover uitspreken bij zitten en opstaan.

De leden die voorstander zijn van het aanvatten van de bespreking van het voorstel van resolutie wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

De bespreking van het voorstel van resolutie wordt aangevat.

Ik stel voor om de bespreking van het voorstel van resolutie en de algemene bespreking van het ontwerp van decreet samen te voegen.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De algemene bespreking van het ontwerp van decreet en de bespreking van het voorstel van resolutie zijn geopend.

Mevrouw Becq, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq, verslaggever (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, collega's, het ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's is een heel belangrijk decreet, dat wellicht in de toekomst zijn uitwerking zal tonen. Waarschijnlijk zal het de wereld ingaan als het OCMW-decreet dat de samenwerking tussen de ziekenhuizen verder mogelijk maakte.

Er werd in de sector reeds lang naar uitgekeken. Enerzijds is het een technisch vrij complexe materie, anderzijds is het ook een ideologisch geladen dossier.

Het werd gedurende verscheidene vergaderingen behandeld in de commissie voor Welzijn. De inleidende uiteenzetting vond plaats op 10 maart, de algemene bespreking op 30 april en 7 mei. De artikelsgewijze bespreking en de stemming vonden plaats op 3 en 4 juni. Op 2 en 3 april werd een boeiende en leerrijke hoorzitting gehouden.

Dit ontwerp van decreet bestaat uit twee grote delen, die slechts schijnbaar los van elkaar staan. Enerzijds gaat het om de verlichting van het administratief toezicht op de OCMW's en de versoepeling van het beheer van de OCMW-ziekenhuizen. Anderzijds gaat het om de verschillende samenwerkingsmogelijkheden tussen ziekenhuizen. Voor wie deze discussie niet van nabij kon volgen, heb ik getracht de krachtlijnen uit dit ontwerp te distilleren en ook de discussiepunten aan te duiden.

Het eerste gedeelte van het ontwerp behelst de rationalisering van het administratief toezicht. Deze regeling werd sterk geïnspireerd door wat de Vlaamse regering met het decreet van 28 april 1993 realiseerde voor de gemeenten. Er werd gekozen voor het uitwerken van een parallelle regeling voor de OCMW's. De beperking van het bijzonder toezicht, de vereenvoudiging van het algemeen toezicht en het snel verkrijgen van rechtszekerheid inzake de genomen beslissingen werden daarbij vooropgesteld, zonder de waarborgen van het administratief toezicht – het respect voor het algemeen en gemeentelijk belang – teniet te doen.

Rond dit gedeelte van het ontwerp van decreet was er niet zoveel discussie. Het ziekenhuis in eigen beheer wordt voortaan beheerd door een beheerscomité dat over de volheid van bevoegdheid beschikt. Over dit gedeelte van het ontwerp was er niet zoveel discussie. Specifiek voor de ziekenhuissector werd wel een belangrijke aanvulling gegeven. Wanneer een OCMW meer dan één ziekenhuis beheert, dan blijft het bevoegd voor het vast-

stellen van het globale personeelsstatuut van deze ziekenhuizen, in de plaats van het beheerscomité van het ziekenhuis.

Het tweede deel van het ontwerp van decreet behelst de verruiming van de mogelijkheid voor de OCMW-ziekenhuizen tot samenwerking met andere ziekenhuizen. Enerzijds gaat het daar om wat men genoegzaam 'een vereniging hoofdstuk XII' noemt, anderzijds betreft het een aangepaste VZW-formule. De vereniging van publiek recht hoofdstuk XII wordt een volwaardig alternatief voor het OCMW. Deze formule wordt ook voor één enkel OCMW toegankelijk gemaakt. Dit OCMW kan dus zijn ziekenhuis afgescheiden beheren. Een minderheidsparticipatie van de publiekrechtelijke partner is eveneens toegestaan.

Via amendering werd bepaald dat de toetreding tot een vereniging hoofdstuk XII steeds moet worden goedgekeurd door de gemeenteraad, ook indien er een consensus bestaat in het sociaal overlegcomité. Dit is in overeenstemming met een VLD-amendement waar alle partijen zich achter konden scharen. Het geeft gemeentelijke oppositiepartijen de kans steeds deel te nemen aan het publiek debat over de toetreding.

Wat de participatie in het beheer betreft, wordt het stemmenaantal verdeeld in verhouding tot ieders inbreng in de vereniging. Wanneer openbare rechtspersonen niet beschikken over de meerderheid van stemmen in de diverse organen, dan worden de tekorten geregeld in verhouding tot de inbreng. Heeft de openbare partner de meerderheid, dan blijft de tekortenregeling van de wet op ziekenhuizen gelden.

Hierover bestonden verschillende visies. De VLD stelde dat tekorten volgens inbreng moesten worden geregeld, daar ook het stemmenaantal volgens inbreng wordt verdeeld. Dit argument werd echter weerlegd. Aangezien de vereniging een publiekrechtelijk karakter heeft, is het logisch dat de openbare partner, indien deze de meerderheid heeft, instaat voor de totaliteit van de tekorten.

Tevens was in het ontwerp de bepaling opgenomen dat voor bepaalde handelingen de toestemming van alle deelgenoten vereist is en dat het zorgstrategisch plan moet worden goedgekeurd door het OCMW. De meerderheid voegde daar nog een bijkomende garantie inzake participatie aan toe door te bepalen dat de meerderheid van de afgevaardigden van de openbare rechtspersoon de begroting moet goedkeuren, wanneer deze rechtspersoon minimum een derde van de stemmen heeft.

Becq

Het nieuwe hoofdstuk XIIbis bepaalt een tweede mogelijkheid voor samenwerking tussen OCMW-ziekenhuizen. Dit artikel houdt een nieuwe samenwerkingsformule in : een VZW-formule met specifieke waarborgen voor het OCMW. Deze formule is enkel toegankelijk voor OCMW's die met een privé-partner willen samenwerken.

Cruciaal in deze discussie was het vinden van een evenwicht tussen de werkingmogelijkheden van privé- en openbaar initiatief. De vrees leefde immers dat de grote toegankelijkheid van hoofdstuk XIIbis deze formule al te aantrekkelijk zou maken, en dat de vergelijking ervan met de vereniging hoofdstuk XII als het ware een verdwijning van het publiek initiatief zou veroorzaken. Toch moest de formule aantrekkelijk genoeg zijn om een privé-partner ertoe te bewegen mee in deze nieuwe rechtsvorm te stappen. De bespreking van toegang, participatie en controle zal dit duidelijk maken.

Wat de toegang betreft, voorzag artikel 135bis in de mogelijkheid voor een OCMW tot het oprichten van een VZW. Dit kon gebeuren met het oog op een gehele of gedeeltelijke exploitatie van ziekenhuizen, samen met één of meer VZW's en al dan niet met één of meer andere OCMW's. In het dossier tot machtiging moesten een aantal elementen aan bod komen. Ten eerste moest het aantonen dat er een noodzaak was tot samenwerking. Voorts moest men ook motiveren waarom men voor een VZW koos. Ten slotte moest het dossier ook een garantie bevatten van kwaliteit en respect voor ideologie, filosofie en godsdienstige overtuiging.

De VLD stelde voor dit toepassingsgebied uit te breiden naar verzorgings- en welzijnsvoorzieningen, mede vanuit het feit dat het voorgestelde artikel 135octies het mogelijk maakte dat de vereniging hoofdstuk XII kon overstappen naar of instappen in een VZW-formule. Deze voorzieningen zouden dan aan dezelfde voorwaarden moeten worden onderworpen als de ziekenhuizen. Dit voorstel werd niet gevolgd, maar artikel 135octies zelf werd aangepast. Dit zal straks in het debat nog wel aan bod komen.

Vanuit de meerderheid werd de toegangspoort tot deze VZW-formule verder beperkt door de toevoeging van een aantal bepalingen. Het instappen van een openbare partner in de VZW kan enkel als een ziekenhuis niet erkend kan blijven en een vereniging nodig is om het ziekenhuisaanbod te optimaliseren. Dit laatste moet dan blijken uit een aantal voorwaarden. Tevens moeten de toegankelijkheid

en het respect voor ideologie, filosofie en godsdienst duidelijk worden vermeld in de statuten. Het toepassingsgebied op zich werd nog uitgebreid tot de exploitatie van ziekenhuisdiensten- en activiteiten.

Ook aan de participatie in het beheer werden een aantal wijzigingen aangebracht. Het ontwerp bepaalde dat de toetreding, de statutenwijziging en de ontbinding door alle deelgenoten moet worden goedgekeurd. Het stemmenaantal werd bepaald in verhouding tot ieders inbreng. Via een amendement werd gestipuleerd dat niet de inbreng, maar wel het beddenaantal en/of de omzet bepalend zijn voor de stemverhoudingen. Tegelijk werd vastgelegd dat drievierde van de stemmen nodig zijn voor beslissingen over een algemeen-financiële regeling met de artsen over de kosten ten laste van de patiënt of over de toegankelijkheid.

Beslissingen die ertoe strekken het zorgstrategisch plan goed te keuren, of die betrekking hebben op de oprichting, de afschaffing of de plaats en organisatie van de ziekenhuisdiensten, moeten binnen de maand opnieuw worden besproken op verzoek van de leden, die over minstens eenderde van de stemmen beschikken.

Wat betreft de controle, werd in uitvoering van het kwaliteitsdecreet op de verzorgingsinstellingen voorzien in een bemiddeling. Dit was trouwens ook al in het ontwerp zo bepaald. De VLD stelde voor een non-discriminatiecommissie op te richten, maar deze optie werd bij stemming niet gevolgd.

Ik ga ook even dieper in op de ingediende resolutie. Naast voormelde uitbreiding van de werking- en samenwerkingsmogelijkheden inzake de OCMW-ziekenhuizen, die dus via dit decreet wordt geregeld, is ook nog de problematiek van de overdracht van de OCMW-diensten en -inrichtingen besproken. Hierover had mevrouw Ceysens een voorstel van resolutie ingediend. Een regeling voor de overdracht was oorspronkelijk in het ontwerp van het OCMW-decreet opgenomen, maar wegens de kritiek terzake van de Raad van State in verband met de bevoegdheid van de gemeenschappen was dit onderdeel geschrapt. De VLD vroeg in haar resolutie dat de federale regering terzake haar verantwoordelijkheid zou opnemen en dus een uitstel van ingangsdatum voor deze regeling zou vastleggen. Deze resolutie werd, zoals reeds gezegd, verworpen met 4 stemmen voor en 8 tegen.

Tot slot wil ik nog een correctie aanbrenge bij de discussie in de vorige plenaire vergadering over de verslaggeving en het moment van agendering voor

Becq

de plenaire vergadering. Inmiddels heb ik een aantal data nagetrokken. De stemming over het OCMW-decreet in de commissie vond plaats op donderdag 4 juni. Het voorlopige verslag werd mij door de diensten toegestuurd op woensdag 10 juni, de dag van een plenaire vergadering. Voor de behandeling in de plenaire vergadering van 24 juni moest het verslag gedrukt en verstuurd zijn op vrijdag 12 juni. Op donderdag 11 juni heeft de commissie voor Welzijn een volledige dag besteed aan het thuiszorgdecreet. Daardoor werd de strakke timing voor een behandeling op 24 juni onhoudbaar. In de commissie werd trouwens niet afgesproken dat het ontwerp op 24 juni in plenaire vergadering zou worden behandeld. Ook als dat wel gebeurd was, zou de deadline van 1 juli zijn overschreden, omdat de publicatie in het Belgisch Staatsblad niet meer tijdig kon gebeuren.

Overigens zei de minister naar aanleiding van de resolutie van mevrouw Ceysens uitdrukkelijk dat alle ziekenhuizen die voor samenwerking in aanmerking komen, zich daar op hebben voorbereid.

Tot slot wil ik het secretariaat danken voor de ondersteuning bij de niet altijd eenvoudige bespreking van dit ontwerp van decreet. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil graag ingaan op de suggestie om het kort te houden, temeer daar ik de indruk heb dat we zelden een decreet zo tot op het bot hebben behandeld. We hebben er ellenlange discussies aan gewijd, hoorzittingen over gehouden en wekenlang aan gewerkt. Het heeft weinig zin om dit alles nog eens over te doen. We moeten durven aanvaarden dat we de strijd hebben verloren.

Vandaag komt het erop aan om nog een paar hoofdlijnen te trekken. Ik ben uiteraard blij dat onze resolutie vandaag toch nog kan worden behandeld, waardoor ze kan worden gekoppeld aan de stemmingen over het ontwerp van decreet van minister Martens. Voor ons is dat heel belangrijk en een *conditio sine qua non* voor de realisatie op het terrein na de goedkeuring van het decreet.

Ik wil even de tijd nemen om ruw te schetsen wat we met het decreet willen doen. Mevrouw Becq heeft een goed verslag gemaakt, waarin de grote lijnen aan bod zijn gekomen. De grote inzet is de mogelijke samenwerking tussen privé- en openbare

ziekenhuizen. Drie formules maken zo een samenwerking mogelijk. Jammer genoeg regelt dit decreet er maar twee. Over de derde formule mogen we als decreetgever niets zeggen.

Hoe goed de eerste twee formules ook worden geregeld, we vrezen dat de poort voor overdracht van OCMW-diensten en -ziekenhuizen open blijft voor diegenen die iets willen op het getouw zetten zonder waarborgen. De in het decreet opgenomen garanties volstaan voor de meerderheid, maar voor ons niet. Daarom hebben we dit voorstel van resolutie ingediend. We vragen alleen dat de meerderheid het geheel wil zien, daaruit consequenties trekt en aan de federale overheid vraagt om een initiatief te nemen om het hele pakket te regelen. Ze beschikt over de nodige autoriteit om dat te doen.

Vorig jaar rond deze tijd voerden we een discussie over internationale adoptie. We beseften goed slechts een deel van het verhaal te kunnen schrijven, en hebben toen gevraagd om ook op federaal vlak iets te doen. Men heeft ons daarin niet gevolgd. Er werd ons voorgehouden dat het probleem niet zo bedreigend was, en dat het wel in orde zou komen. Mijnheer de minister, vanmorgen kreeg ik uw antwoord op een schriftelijke vraag daarover. U geeft toe dat er op federaal niveau nog altijd geen wetsontwerp over internationale adoptie werd ingediend. Het blijft een huis zonder fundamenten.

We vrezen dat dit vandaag weer kan gebeuren. We schrijven hier slechts een stuk van een verhaal. Dat is geen behoorlijk bestuur : voor een goede regeling is een degelijke fundering onontbeerlijk. Het voorstel van resolutie vormde hiervoor de aanzet. In de commissie was het duidelijk dat de minister het voorstel van resolutie wel zag zitten, maar dat de meerderheid het niet wilde goedkeuren.

Voor ons zijn de overdrachten zo belangrijk omdat deze nu niet wordt geregeld. Voor de overdrachten werd niet in waarborgen voorzien, wat jammer is. De auditeur van de Raad van State heeft zich in één concreet geval uitgesproken, en liet verstaan dat de overdrachten even ongeldig zijn als de huidige VZW-formule. We hoeven dus misschien toch niet bang te zijn : als de Raad van State de auditeur volgt, dan zullen de overdrachten juridisch niet meer mogelijk zijn en hoeven ze niet meer te worden geregeld. Het is dan wel jammer dat de Raad van State de deur moet sluiten die via een wetgevend kader werd geopend. Het is toch onze taak om vooruit te zien. Het voorstel van resolutie tot regeling van de overdrachten is voor ons zeer

Ceysens

belangrijk en daarom wilden we het vandaag aan de agenda toevoegen.

Een aantal veranderingen in het ontwerp van decreet stemmen ons gelukkig. De gemeenteraad mag nooit buiten spel worden gezet, wat een goede zaak is. De oppositie heeft zo altijd een stem in het debat, en het is aan de democratische meerderheid om de verantwoordelijkheid en een beslissing te nemen. Het zou niet goed zijn dat dit in besloten comités wordt besproken, zonder dat hier ruchtbaarheid aan wordt gegeven. De toegankelijkheid van de gezondheidszorg is dermate fundamenteel voor ons democratisch bestel dat deze onderwerpen in publieke vergaderingen moeten worden besproken.

Er zijn ook een aantal redenen waarom we minder gelukkig zijn. Zo is de waardering van de inbreng een heel belangrijk gegeven in dit dossier. De inbreng van een ziekenhuis moet naar waarde kunnen worden geschat. Een revisor beschikt over de nodige geloofwaardigheid en onafhankelijkheid om met autoriteit uitspraken te doen. Een schatting van een administratie zal altijd aanleiding geven tot speculaties over een te lage prijs, over het feit dat het goed gewild van de hand werd gedaan of dat de gemeenschap niet terugkreeg wat werd geïnvesteerd. Een waardering door een onafhankelijke autoriteit zou de speculatie verminderen. Ik denk ook aan de non-discriminatiecommissie. Deze punten waren voor ons cruciaal.

In de commissie zijn we door tijdsgebrek onvoldoende blijven stilstaan bij een aantal dingen. Vanmorgen ontving ik het professioneel tijdschrift voor seniorenzorg waarin een stuk stond over iemand die een privé-rusthuis wil openen in Brugge. Ik lees een citaat uit het omslagverhaal: 'Ik denk inderdaad dat de openbare en de privé-sector steeds meer op samenwerking aangewezen zijn.'

Wij denken dat ook. Beide hebben hun inbreng. Het gaat hier wel niet over een ziekenhuis maar over een rusthuis. We beperken ons vandaag tot de ziekenhuizen, maar ook daar meen ik dat de minister heeft laten verstaan dat het spijtig is dat we niet sneller kunnen gaan. Waarschijnlijk zal het vijf of tien jaar vragen om de operatie die we nu voor de ziekenhuizen uitvoeren, ook mogelijk te maken voor de rusthuizen.

Minister Luc Martens : Mevrouw Ceysens, u weet dat we ons engageerden om samen met de commissie te kijken in welke mate deze beweging voor

andere sectoren mogelijk is. We plannen dat op korte termijn. Het is de bedoeling om in het najaar een concreet voorstel voor te leggen. De meerderheid zal hierover overleggen, maar we staan uiteraard open voor suggesties van andere partijen.

We willen dit zeker niet uitstellen. Ik word nu op het terrein geconfronteerd met problemen. Gisteren moest ik het samengaan van een OCMW met een privé-VZW voor een kringloopcentrum in Dendermonde nietig verklaren. We doen dat niet graag omwille van vele omstandigheden, maar de rechtsgrond ontbreekt. We hebben het verlangen om verder te gaan. Dat wordt steeds duidelijker op het terrein. Het gaat hier over een vertraging van enkele maanden, niet meer dan dat.

Mevrouw Patricia Ceysens : We kijken er naar uit om die besprekingen met vuur te volgen.

Ik wil eindigen met een klein technisch amendement. We hebben het ontwerp zoals het door de commissie werd goedgekeurd nog eens doorlopen. Er staat volgens mij nog een klein foutje in. Er wordt een artikel 93bis ingevoegd. In het OCMW-zakboekje van 1998 bestaat artikel 93bis al. Het is ingevoegd voor vijftien OCMW's die al in het boekhoudexperiment zitten. Daarom hebben we een amendement ingediend waardoor dit gewijzigd wordt in 93ter.

Ik wil het hierbij laten. We zijn er zo lang mee bezig geweest in de commissie dat het decreet nu wel volledig is uitgebeend.

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : Uw correctie is inderdaad van technische aard. Ik heb er uiteraard geen enkel probleem mee. Als de vergadering ermee akkoord gaat, kan dit voor mij als een technisch amendement worden ingeschreven.

De voorzitter : Kan de vergadering dit als een technisch amendement beschouwen? (*Instemming*)

De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer Bart Vandendriessche (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit ontwerp van decreet werd wel eens aangekondigd als het begin van de ontmanteling van de OCMW's, zeg maar een poging tot privatisering. Bij wijlen werd te sterk de nadruk gelegd op de rechtsvorm waarbinnen de ziekenhuisorganisatie zich in de toekomst zal moeten ontwikkelen. Sommigen hadden het schrikbeeld voor ogen dat de

Vandendriessche

grote Caritasziekenhuizen kleine, weerloze, openbare ziekenhuizen één na één zouden opsorpen en binnen de christelijke zuil brengen.

Wie dit ontwerp van decreet verengt tot een privatiseringspoging of een aanmoediging tot verdere verzuiling in de ziekenhuiswereld, zeg maar tot een gifpil, geeft een zeer simpele interpretatie. Het voorliggende decreet is zoveel meer. Het komt tegemoet aan de jarenlang gestelde vraag van talloze OCMW-besturen naar een kader voor modern overheidsmanagement en naar een doelgerichte voogdij, wars van overdadige vormvereisten en papierverkeer.

Dit ontwerp van decreet komt tevens tegemoet aan de vraag, bijna de smeebede, van de openbare ziekenhuizen voor een ruimer palet aan instrumenten om hun ziekenhuis op een hedendaagse wijze te beheren. Ze willen met gelijke middelen en in gelijke omstandigheden de uitdaging van schaalvergroting, doelmatigheid en verhoging van de toegankelijkheid in de gezondheidszorg waar kunnen maken.

Collega's, ik ga de verschillende elementen van dit ontwerp van decreet niet toelichten. De verslaggever heeft dit reeds op een voortreffelijke wijze gedaan. Het is op zich al een verdienste verslag uit te brengen over het ontstaan van een decreet in de ingewikkelde regelgeving van ziekenhuizen.

Volgens onze fractie past dit decreet binnen een aantal krachtlijnen en uitgangspunten van een kwalitatief hoogstaand en betaalbaar gezondheidsbeleid voor iedereen. Het OCMW moet hieraan voluit meewerken. Afhankelijk van de bestaande omstandigheden kan dit in openbare of private ziekenhuisvoorzieningen. In voorkomend geval dient een onaangepast aanbod te worden geoptimaliseerd door samenwerkingsverbanden of zelfs integratie tussen de twee.

Omdat een ziekenhuis een publieke functie heeft, moet het ziekenhuisaanbod hoe dan ook toegankelijk zijn voor iedereen, op geografisch, financieel en levensbeschouwelijk vlak. Een privaat ziekenhuis mag niet duurder of goedkoper zijn voor de patiënt, mag geen levensbeschouwing opdringen of patiënten om ideologische redenen weren. Onder welke vorm het ook wordt uitgebaat, een ziekenhuis dient doelmatig te kunnen werken, en niet te worden onderworpen aan een vaak nodeloos formalisme.

Het openbaar ziekenhuis mag niet verdwijnen. Het heeft een duidelijke opdracht en bestaansreden. Het moet complementair werken in het aanbod. Noch het private, noch het openbare initiatief mag een monopoliepositie verwerven.

Openbare ziekenhuizen hebben het moeilijk aangezien zij dikwijls in een ongelijke concurrentiepositie staan, zeker wanneer het over mogelijkheden tot schaalvergroting gaat. Het is eerder aangegeven de nodige beheersmiddelen aan te reiken dan een uitverkoop van ziekenhuizen te houden. Het voorliggende decreet biedt eindelijk het nodige wettelijke instrumentarium om dit te vermijden. Niets doen en afwachten betekent een trage dood of een snelle opsorping tegen oninteressante voorwaarden.

Ik beperk mij tot het weergeven van een aantal overwegingen en bekommernissen van onze fractie. Over het eerste deel van het decreet, meer bepaald het administratief toezicht, kan ik heel kort zijn. Uit de hoorzittingen blijkt ten overvloede dat de sector uitgesproken positief staat ten aanzien van de rationalisering van het administratief toezicht in dit decreet. Ook de besprekingen in de commissie gaven weinig knelpunten weer. Dit is een logische stap, rekening houdend met het decreet over het toezicht op gemeenten, vooral op financieel vlak, en de evolutie naar een modern overheidsmanagement in de OCMW's.

Met het voorliggende ontwerp van decreet worden in minder dan een jaar tijd circa zestig artikelen in de OCMW-wetgeving gewijzigd. Het bijzonder toezicht en de procedure van algemeen toezicht worden beperkt en vereenvoudigd. Bovendien krijgen OCMW's sneller rechtszekerheid over de door hen genomen beslissingen. Onze fractie vindt dat het OCMW na meer dan twintig jaar werking heeft bewezen dat het als een volwassen, volwaardige partner kan worden aangezien. De versoepeling van de voogdij kan dan ook als een waardering worden beschouwd.

De OCMW-ziekenhuizen moeten meer mogelijkheden tot samenwerking en tot verzelfstandiging krijgen. Dit algemeen principe werd door elke fractie in de commissie toegejuicht. De modaliteiten en de uitwerking van dit lovenswaardige principe gaven echter aanleiding tot een bijwijlen ideologisch geladen debat.

Het OCMW wil een spectrum van rechtsvormen aanbieden aan openbare ziekenhuizen om hun werking te optimaliseren. Dit moet gebeuren binnen een soepel beheerskader met realistische

Vandendriessche

samenwerkingsformules, zowel in de vorm van een publiekrechtelijke vereniging als in de vorm van de VZW-formule. Tijdens de verschillende besprekingen is een harmonisch evenwicht gegroeid. Enerzijds dienen de belangen van de gemeenschap bij de integratie van publiek en privaat initiatief, de democratische controle en de publieke opdracht te worden gevrijwaard. Anderzijds moet het openbaar ziekenhuis ook nog een aantrekkelijke partner blijven en moet het met enige fierheid en zelfbewustzijn naar de onderhandelingstafel kunnen gaan omdat het iets te bieden heeft.

Geen enkel privé-ziekenhuis loopt storm voor een partner die een massa voogdijregels en overdreven controle-organen in huis brengt. De praktijk heeft deze laatste stelling ten overvloede bewezen. De rigide samenwerkingsvorm van hoofdstuk XII van de OCMW-wet, met name de publiekrechtelijke vereniging, is sinds 1976 voor ziekenhuizen in de praktijk nagenoeg dode letter gebleven.

De voorliggende samenwerkingsvormen zijn eigentijds en evenwichtiger opgesteld. De uitnodiging voor een loutere opsorping door particuliere partners van OCMW-diensten en -instellingen en in casu -ziekenhuizen, gratis of tegen een zeer minimale kostprijs, moet vanaf nu sterk worden gerelativeerd. Ik heb het hier over de zogenaamde derde weg.

De bekommernis die mevrouw Ceysens terzake in haar resolutie verwoordde, zullen wij om verschillende redenen niet onderschrijven. De Raad van State stelt dat de overdracht van OCMW-diensten en -instellingen naar particuliere verenigingen tot de federale bevoegdheid zou behoren. Onze fractie is er dan ook van overtuigd dat het beter is deze zaak rechtstreeks in het federale parlement aan te kaarten, eerder dan via een omweg langs het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering. Bovendien neemt onze fractie zich voor om samen met de SP in het najaar initiatieven te ontwikkelen om voor welzijnsvoorzieningen, waaronder rusthuizen en SVK's, aangepaste samenwerkingsvormen te ontwikkelen die een loutere opsorping door het privé-initiatief ontmoedigen. Hoe dan ook blijven de OCMW-besturen zelf beslissen om diensten uit handen te geven. Het is daarom onrechtvaardig om ervan uit te gaan dat plaatselijke mandatarissen hun rusthuizen lichtzinnig aan gelijkgezinde privé-initiatiefnemers willen verkopen, en dat voor de voogdij alleen politieke beweegredenen zouden bestaan. De VLD vraagt in de resolutie ook een actie van de federale overheid waardoor federale

ziekenhuizen met minder dan 150 bedden niet konden worden gesloten op 1 juli laatstleden, maar de kans tot fusie kregen tot 31 december.

Zonder twijfel werd deze resolutie door de feiten achterhaald, met name door de KB's over associaties die zijn verschenen in het Belgisch Staatsblad op 27 juni laatstleden, en door de concrete overeenkomsten van de plaatselijke ziekenhuizen. Alle Vlaamse ziekenhuizen zouden reeds een oplossing hebben gevonden. Dit deel van de resolutie is dus zonder voorwerp. We zijn van mening dat veeleer een rechtstreeks initiatief van de federale overheid is aangewezen. Een aantal VLD-Kamerleden hebben trouwens reeds initiatieven in die richting genomen. Wij zullen de voorliggende resolutie dus niet steunen.

De bedoeling van een integratie van ziekenhuizen is dat ze samen en onder één beheersvorm dynamisch inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en dat ze voluit werken aan een gezamenlijke toekomst. Het is van weinig belang of het beheersinitiatief destijds openbaar of privé was. Na de integratie zal iedereen immers moeten samenwerken aan eenzelfde bedrijfscultuur met een eenheid van leiding en missie.

Ik sta nog even stil bij een aantal nieuwe ontwikkelingen. De termijnen voor het bijzonder toezicht kunnen niet worden verlengd. Het verstrijken van de termijn waarbinnen de hogere overheid haar besluit dient te nemen en aan het centrum dient te versturen, heeft de uitvoerbaarheid van het genomen besluit tot gevolg. Het merendeel van de beslissingen van het OCMW worden vrijgesteld van het versturen van hun notulen in extenso aan de gemeente. Een lijst met een beknopte omschrijving van de geregelde aangelegenheden volstaat.

De aanvaarde amendementen van de CVP en de SP gaan een stap verder. Beslissingen die niet uitdrukkelijk aan de raad zijn voorbehouden, beslissingen waardoor contractueel personeel wordt aangenomen of ontslaan, beslissingen over de kostprijs van goederen en diensten en beslissingen over de invoering van de goedgekeurde convenants, moeten zelfs niet meer beknopt voorkomen op de lijsten. Als het OCMW toch rechtszekerheid wil over deze beslissingen, kan het spontaan een afschrift sturen. Deze beslissingen zijn na de goedkeuring van de rekeningen evenmin nog vatbaar voor schorsing of vernietiging.

Dit is een verregaande trendbreuk van de administratieve voogdij over de OCMW's. Zoals gezegd worden de mogelijkheden tot samenwerking en

Vandendriessche

verzelfstandiging van de OCMW-ziekenhuizen in belangrijke mate verruimd. Ik verwijs hiervoor naar het verslag, waarin dit onderwerp uitvoerig wordt behandeld.

De veelbesproken vernieuwing van dit ontwerp van decreet is het op poten zetten van een VZW waarin openbare en privé-ziekenhuizen kunnen samenwerken met het oog op de exploitatie van een ziekenhuis, een ziekenhuisdienst of een ziekenhuisgebonden activiteit. Dit laatste werd toegevoegd in een amendement. Het behelst ondersteunende diensten zoals de catering, de onderhoudsdienst, de wasserij, de dienst voor aankoop van dure medische apparaten, enzovoort.

Oorspronkelijk was de toegang tot de VZW zeer ruim, maar die werd gedurende de besprekingen sterk verengd. Het resultaat is een compromis waardoor het openbaar ziekenhuis zijn verlangens tot fusie duidelijk moet verantwoorden. Daarbij moet het rekening houden met het ziekenhuisaanbod in de regio en het streven naar een uitbating onder betere economische voorwaarden. Een van de kernbepalingen is ongetwijfeld dat in de statuten van de VZW de nodige garanties moeten worden ingeschreven voor een laagdrempelige en toegankelijke dienstverlening, met respect voor ieders filosofische en godsdienstige overtuiging en ongeacht de inkomens-, verzekerbaarheids- of vermogenstoestand van de betrokkene. Deze bepaling komt tegemoet aan de zorg van de meeste commissieleden.

Het oorspronkelijk artikel 135 octies werd door heel wat commissieleden met argwaan benaderd, en als veel te verregaand beschouwd. Tot besluit van een uitgebreide discussie kan worden gesteld dat de geesten op dit ogenblik niet rijp zijn om – zelfs langs de omweg van een vereniging hoofdstuk XII – een VZW op te richten die niet alleen ziekenhuizen, maar ook rusthuizen, SVK's, kringloopcentra, enzovoort exploiteert. De discussie daaromtrent is evenwel geopend.

Omtrent de modaliteiten waaronder andere publieke gezondheids- en welzijnsvoorzieningen in een VZW-formule kunnen stappen, zal onze fractie binnenkort initiatieven nemen. De uitwerking hiervan is het ontbrekende stukje in een totaalconcept van samenwerking en schaalvergroting voor toekomstgerichte gezondheids- en welzijnsorganisaties.

Ik besluit met de appreciatie van de vereniging voor OCMW-secretarissen over dit decreet : 'Ongetwijfeld is dit ontwerp van decreet een stap vooruit'.

Wat de versoepeling van het administratief toezicht en de veranderingen in de werking van het beheerscomité betreft, herhaal ik de felicitaties van de VLD voor de minister. De ontwikkeling van verschillende formules om openbare ziekenhuizen in onder te brengen, kunnen we sterk toejuichen. Volgens onze fractie zijn voldoende garanties voorzien om de essentiële opdracht van het OCMW te volbrengen : ervoor zorgen dat de meest kwetsbare bevolkingsgroepen niet verstoken blijven van kwaliteitsgeneeskunde. De beheersformule van het ziekenhuis is daarbij eigenlijk van ondergeschikt belang.

Ik dank de heer Swennen voor zijn openheid van geest bij de verschillende moeilijke besprekingen. Tevens breng ik hulde aan de heer Vandeurzen die het initiële voorstel vier jaar geleden uitwerkte. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het decreet bestaat uit twee delen : het toezicht op de OCMW's en de vereenvoudiging van het toezicht op de lokale besturen. De discussie over de verhouding tussen het OCMW en de lokale besturen moet in de commissie voor Welzijn grondig worden gevoerd, onder meer naar aanleiding van de beleidsbrief.

Ondertussen is in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden de bespreking aangevat van het rapport van de commissie Bestuurlijke Aangelegenheden. Dit CBA-rapport behandelt de verhouding tussen OCMW en gemeenten niet uitdrukkelijk, maar zegt in zijn tweede deel dat daar discussie kan over ontstaan. Men wil de verhouding tussen het verkozen bestuur – de gemeente – en het afgeleide bestuur – het OCMW – in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden prioritair behandelen.

Daarstraks maakte de heer Vandendriessche er allusie op dat zestig artikels uit de OCMW-wetgeving worden gewijzigd.

Dat wijst er natuurlijk op dat het OCMW en de verhouding tussen het OCMW en het lokale bestuur dringend moeten worden herzien. Dat is

Van Vaerenbergh

mijn oproep van vandaag. De commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden is bereid om daar tijdens deze zittingsperiode al mee te beginnen.

Een tweede probleem ligt in de samenwerking tussen de OCMW-ziekenhuizen en privé-initiatieven. In het verleden werden openbare ziekenhuizen gewoon geliquideerd. Elke kans op overleven werd hen ontnomen omdat de wetgeving onaangepast was. Nu kunnen ze minstens gedeeltelijk hun taak blijven vervullen. Mijn fractie is gelukkig met die oplossing.

De openbare ziekenhuizen werken vaak kleinschalig. Ze moeten de kans krijgen te blijven meedraaien na de schaalvergroting in deze sector. De Volksunie blijft vragende partij voor nieuwe initiatieven in die richting. Mijnheer de minister, u kunt op onze constructieve medewerking rekenen, op voorwaarde dat openbare en privé-ziekenhuizen openstaan voor iedereen. De Volksunie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, in tegenstelling tot de voorgeschiedenis van dit ontwerp van decreet zal de eindronde omgekeerd evenredig kort zijn. Ik wil graag één aspect uit die voorgeschiedenis belichten.

Het meest controversiële onderdeel van deze wijziging was en is het voorstel om de openbare ziekenhuizen voor hun samenwerking met de privé-sector zonder meer te laten opgaan in VZW's. Aan het einde van de vorige zittingsperiode werd dit goedgekeurd in de commissie voor Welzijn. De SP en Agalev stemden als enigen tegen. Ik wil duidelijk in de verf zetten waarom de SP tegen stemde : de VZW bood geen enkele waarborg voor reëel medebeheer van openbare ziekenhuizen als die in de minderheid waren binnen een VZW. Bovendien beperkte het voorstel van decreet zich tot de samenwerking tussen openbare en privé-initiatieven.

Daarmee wil ik duidelijk aangeven dat de SP steeds vragende partij is geweest voor een moderne beheersformule tussen openbare en privé-ziekenhuizen maar ook – en ik kan daar niet genoeg de nadruk op leggen – voor openbare ziekenhuizen als dusdanig.

Onze uitgangspunt is steeds geweest dat, onverminderd de bestaansreden van privé-ziekenhuizen, ook de openbare ziekenhuizen in Vlaanderen recht hebben op alle kansen om verder te bestaan met soepelere beheersmogelijkheden. Dat punt vinden we positief in het nu voorliggende decreet. Er wordt geopteerd voor minder voogdij en meer beheersautonomie ten gunste van de directies van de openbare ziekenhuizen. Dat is de eerste, belangrijke reden waarom we dit decreet steunen.

Zoals al herhaalde malen werd gezegd, ontsnapt het ziekenhuislandschap bovendien niet aan de noodzaak om het geheel stapsgewijs te moderniseren en beter af te stemmen op de nieuwe noden inzake schaalgrootte en complexer wordende zorgbehoeften. Meer samenwerking maar ook een grondiger taakverdeling met specialisatie tussen alle ziekenhuizen van een bepaalde regio is een must om een goede en betaalbare zorg voor iedereen in stand houden.

Daarom was het nodig om binnen de formule van hoofdstuk XII, de zogenaamde samenwerkingsformule via de openbare rechtspersoon, de regel van 50 percent voor participatie tussen een openbaar en privé-ziekenhuis – voorwaardelijk – op te heffen. Het nu voorliggende decreet heft de voorwaarde op dat een openbaar ziekenhuis steeds de helft van de mandaten moet krijgen bij samenwerking met een privé-ziekenhuis. Ter compensatie van deze meerderheidsregel zijn bepalingen opgenomen die aan de OCMW's zelf enkele vetorechten toekennen, zoals bijvoorbeeld de goedkeuring van het zorgstrategisch plan samen met de goedkeuring van de begroting.

De SP heeft ten slotte steeds geijverd om, gezien de wenselijkheid tot meer samenwerking tussen of zelfs fusie van openbare en privé-ziekenhuizen, het openbaar karakter van de betrokken openbare ziekenhuizen overeind te houden. Bij fusies zijn vooral kleine openbare en grotere privé-ziekenhuizen betrokken. Dit is geen blinde, vooringenomen ideologische stellingname maar wel een sociale en ook levensbeschouwelijke bekommernis. Uit cijfermateriaal blijkt dat openbare ziekenhuizen voor zowel de kamersupplementen als voor de medische prestaties gemiddeld respectievelijk 30 en 8 percent goedkoper zijn dan de privé-ziekenhuizen. Een monopolievorming moet ten alle prijze worden vermeden.

Ik wijs er ook op dat de organisatie van de gezondheidszorg een kwestie van publieke orde is. De essentiële kenmerken van het openbaar karakter, zoals toegankelijkheid en respect voor ieders

Swennen

levensovertuiging, moeten worden gegarandeerd wanneer er sprake is van samenwerking met actoren uit de privé-sector.

We zijn bijzonder tevreden dat in het voorliggende decreet stevige voorwaarden zijn opgenomen inzake de samenwerking tussen een openbare partner en een privé-partner via een VZW.

Ten eerste : vooraleer een VZW mag worden opgericht, moet de meerwaarde ervan worden aangetoond. Ten tweede : bij samenwerking volgens de VZW-formule voorziet het decreet in waarborgen voor medebeheer van de openbare partner – zelfs als die slechts een minderheidsparticipatie heeft. Deze waarborgen bestaan erin dat de VZW belangrijke beslissingen slechts met een drievierde meerderheid kan nemen. Die belangrijke beslissingen zijn de beslissingen die cruciaal zijn voor de patiënt, die te maken hebben met het openbaar karakter van de dienstverlening, en ook alles wat te maken heeft met de kosten en met de levensbeschouwelijke aspecten. Dat vinden we erg belangrijk.

Bij wijze van besluit kan ik zeggen dat de sociale en levensbeschouwelijke bekommernissen van de SP in dit ontwerp van decreet goed zijn verwerkt. We vinden het verder een goede zaak dat ook de directies van de openbare ziekenhuizen meer kans krijgen om hun instelling professioneel te beheren.

Ten slotte zou ik nog even willen ingaan op wat men omschrijft als de mogelijke privatiseringen van andere functies van het OCMW. We hebben ervoor gezorgd dat wat als een algemene volmacht kan worden opgevat om eender welke OCMW-functie uit te besteden aan VZW's – zoals dat in het fameuze artikel 135octies te vinden was – beperkt wordt tot ziekenhuisgebonden activiteiten.

De heer Vandendriessche heeft hier gezegd dat voor bepaalde zaken de geesten nog niet rijp zijn. Ik zou dat willen nuanceren. Ik denk dat de geesten wel degelijk rijp zijn om op dat vlak de nood tot versoepeling in te zien, maar we vinden het enkel een ongelukkige zaak dat bij de behandeling van dit ontwerp van decreet die zaak er in zijn geheel snel werd tussengeschoven.

We zijn bereid om in de komende maanden werk te maken van verdere stappen. Dat kan onmiddellijk na het zomerreces gebeuren. Daarbij moet weloverwogen en systematisch worden nagegaan welk

deel van de OCMW-functies daar al dan niet voor in aanmerking komen. Het criterium daarbij moet zijn waar en voor welke functies een maximale openbare betrokkenheid is aangewezen, zonder dat er een privé-partner aan te pas komt. We zijn dus bereid om het engagement te respecteren dat we mondeling in de commissie zijn aangegaan. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, toen vorig jaar bekend werd gemaakt dat de federale regering eraan dacht om alle ziekenhuizen met minder dan 200 bedden te sluiten, brak er eventjes paniek uit in de ziekenhuissector. De ziekenhuisdirecties werden – misschien slechts tijdelijk – gerustgesteld toen het koninklijk besluit van 21 januari verscheen in het Staatsblad van 7 maart 1998. Daarin wordt gestipuleerd dat ziekenhuizen die op 1 oktober 1997 minder dan 150 bedden telde, op 1 juli 1998 de deuren moeten sluiten.

De vijftien ziekenhuizen met 150 tot 200 bedden die vandaag nog in Vlaanderen actief zijn, kunnen echter nog niet helemaal gerust zijn. De intentie om in de ziekenhuissector verder te rationaliseren blijft bestaan. Het is niet helemaal uitgesloten dat de overheid op korte of lange termijn beslist om ziekenhuizen met minder dan 200 bedden toch te liquideren.

Ik wil hier een kleine parenthesis openen. Efficiëntie mag niet uitsluitend worden afgemeten aan het aantal bedden. Professor Mahler, de hoofdgeneesheer van het fusieziekenhuis Middelheim in Antwerpen, gaf tijdens de hoorzitting deze vingerwijzing mee : 'We beschikken over meer dan duizend bedden, en proberen nu kleinschaliger te werken om de efficiëntie te verhogen.'

Grote instellingen hebben mogelijk een voordeel op medisch-technisch vlak. Kleine instellingen blijven echter beter scoren op het vlak van patiëntgerichtheid en efficiëntie. We zouden mijns inziens beter opteren voor het afschaffen van bedden in zones met een overaanbod. Zo kunnen de kleinere ziekenhuizen met een duidelijk regionale functie in gebieden met weinig toegang, tot grotere centra worden toegelaten. Dit stond echter niet ter discussie in het voorliggend ontwerp van decreet.

Dit decreet omvat twee doelstellingen die onderling samenhangen. De eerste doelstelling is een globale versoepeling van het toezicht op het

Van Den Heuvel

OCMW, zoals reeds is gebeurd voor de gemeenten. De tweede doelstelling is een versoepeling van het beheer van de OCMW-ziekenhuizen waardoor een optimale samenwerking tussen openbare en privé-ziekenhuizen mogelijk wordt.

We zijn in elk geval voorstander van een versoepeling van het administratief toezicht. Daardoor krijgen de raden van beheer van de OCMW-ziekenhuizen meer autonomie en wordt de aanpak minder bureaucratisch.

Over het samenspel van de OCMW-ziekenhuizen met de privé-sector hadden en hebben we nog steeds een aantal vragen, ondanks de zeer degelijke bespreking in de commissie. Een aantal collega's hebben dit ontwerp tijdens de commissievergaderingen zeer grondig uitgebeend. Ik wil hiervoor dan ook mijn appreciatie uitspreken.

Toch blijven we met een aantal vragen zitten. Is de vrees gegrond dat privé-ziekenhuizen de openbare ziekenhuizen gaan domineren? Zal er ondanks alles geen ziekenhuismonopolie, en later ook een rusthuismonopolie ontstaan, dat functioneert en geïnspireerd wordt vanuit één levensbeschouwelijke visie? Is de ideologische en filosofisch-levensbeschouwelijke keuzevrijheid van de patiënt gegarandeerd? Tot nu toe fungeerden de openbare ziekenhuizen als vangnet voor kansarme zieken. De praktijken daaromtrent zijn bekend. We vragen ons echter af of de toegankelijkheid voor iedereen gegarandeerd blijft. De ethische cultuur in privé- en openbare ziekenhuizen verschilt immers.

De heer Swennen heeft bijna tot op de laatste commissievergadering onderhandeld om garanties in te bouwen dat dit decreet niet zou leiden tot een uitverkoop van de openbare sector. Blijkbaar is hij er nu van overtuigd dat er voldoende garanties zijn ingebouwd.

Ik heb nog steeds een aantal twijfels. De heer Swennen heeft tijdens de commissievergadering duidelijk gezegd dat er in de openbare sector een algemene ethische onderstroom is ten aanzien van personele verzorgingsingrepen die wel degelijk verschilt van de particuliere, veelal katholieke, sector. Een artikel van Ludo Fret over 'Pluralisme, ook een kwestie van kwaliteitszorg' is bijzonder boeiend en geeft de kern aan van ons probleem. Er bestaat immers een tendens waarbij specifiek levensbeschouwelijke initiatieven in de welzijns- en gezondheidszorg hun waardenoriëntatie de laatste jaren niet erg duidelijk meer afficheren.

Een voorbeeld van een recente promotiefolder van het Centrum voor ethiek en zingeving, verbonden aan Caritas Vlaanderen en aan een instelling van het katholiek onderwijs, is frappant. Nergens staat het woord 'christelijk' vermeld. Nochtans werd dit centrum speciaal opgericht om de christelijke waarden in de hulpverlening te promoten.

Deze folder illustreert de paradoxale situatie waarin organisaties zijn terechtgekomen die een dienstverlening aanbieden vanuit één levensbeschouwelijke inspiratie. Om breed te kunnen werven en om respect te kunnen opbrengen voor het zelfbeschikingsrecht van de cliënt, moeten ze zich met hun dienstverlening naar buiten willens nillens pluralistisch profileren. Ze moeten hun waardenoriëntatie tegelijk camoufleren en promoten.

Het pleidooi van de heer Schotmans, ethisch adviseur van de VVI, voor een extern en tegen een intern pluralisme is hiervan een perfecte illustratie. Mijnheer de minister, ook u gaf herhaaldelijk aan dat in niet-neutrale ziekenhuizen al een grote mate van extern pluralisme aanwezig is. Regelmatig wordt het verdoezelen van duidelijke levensbeschouwelijke of ideologisch getinte waardenoriëntaties weggerationaliseerd door de stelling dat de kwaliteit van de dienstverlening de enige maatstaf is. Ook de minister gebruikte die stelling in de commissie. Ik zal hem straks mijn betoog voorleggen. Ik vind dit trouwens een heel belangrijk punt.

Is het aanvaardbaar dat hulpvragers, die in een afhankelijke en bijgevolg kwetsbare positie verkeren, de dupe worden van het onduidelijke profiel van de diensten? Om op hun rechten te kunnen staan, hebben ze in de eerste plaats duidelijkheid nodig over de waardenoriëntaties en werkingsprincipes van de organisaties.

Dit decreet zal leiden tot fusies van openbare en christelijke ziekenhuizen. Het zou logisch zijn dat de ethische comités van die gefusioneerde ziekenhuizen niet alleen extern, maar ook intern pluralistisch worden samengesteld. Het Verbond van de Christelijke Ziekenhuizen zag die inmenging in zijn christelijke traditie niet zitten. Bovendien beweert het dat zijn ziekenhuizen in hun dienstverlening nu al respect tonen voor alle levensbeschouwingen. Maar hoe actief doen ze dat en hoezeer is dat af te dwingen? Nog steeds ondertekenen artsen in ziekenhuizen van de Caritasgroep een contract waarin ze beloven om te werken volgens de richtlijnen van de Kerk.

De kern van het probleem is dat er extern pluralisme bestaat, maar geen intern. Het gepredikte plu-

Van Den Heuvel

ralisme zou het best worden vertaald in een interne ethische gedragscode die door beheerders en werknemers wordt onderschreven. Door die code moet het voor iedereen duidelijk worden dat er ook intern pluralistisch wordt gehandeld.

Deze code zou me meer geruïststellen dan de technische constructie met harde voorwaarden waarover werd onderhandeld in de commissie en die werd uitgewerkt in het voorliggende decreet. Het is jammer dat we in dit decreet de samenstelling van die ethische commissies niet konden regelen. We moeten nadien nog eens terugkomen op dit bijzonder belangrijke punt.

Mijnheer de minister, collega's, we steunen het voorstel van resolutie van de VLD. We zullen ons daarentegen onthouden bij de stemming over dit ontwerp van decreet. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, in de verschillende uiteenzettingen werd een balans gemaakt van de mogelijkheden en beperktheden van dit ontwerp van decreet. De grondtoon was duidelijk positief, ook over de manier waarop de besprekingen zijn verlopen.

Ik deel de mening van mevrouw Van Den Heuvel. Er is inderdaad een heel grondig en verhelderend debat gevoerd. Degenen die met een beperkte kennis over het onderwerp aan de startlijn zijn vertrokken, zullen aan het einde van het debat hun kennis enorm hebben verruïmd.

Het is inderdaad een belangrijke tekst. Het luik inzake administratief toezicht bepaalt de versoepeling, de vereenvoudiging, en de versterking van de autonomie. Dit verhoogt de slagkracht van de OCMW's beduidend.

Een ander belangrijk aspect is de specifieke toepassing van het mogelijke samenspel tussen privé- en OCMW-ziekenhuizen vanuit een welbepaalde overtuiging. De wijzigingen in de sector, onder meer met betrekking tot de gezondheidszorg en de ziekenhuizen, houden in dat de OCMW's zich soepeler moeten opstellen en alerter moeten kunnen reageren. Ze moeten minder worden betutteld en meer verantwoordelijkheid kunnen opnemen. Dat wordt nu mogelijk, waardoor ze, beter dan vandaag het geval is, hun opdracht zullen kunnen vervullen.

Sommigen vreesden dat dit ontwerp de bedoeling had de OCMW's terug te dringen en meer ruimte te creëren voor de privé-sector. Dat is niet de juiste benadering. Het komt erop aan te bekijken hoe een en ander vanuit specifieke verantwoordelijkheden kan opereren. Door ruimte te scheppen voor dat samenspel vermijdt men eveneens dat alles zomaar wordt overgeleverd aan de marktwerking. Hadden we dit niet gedaan, dan was het openbaar initiatief op termijn volledig weggedrukt. De overheid, meer bepaald het OCMW, zou haar sociale opdracht niet meer naar behoren hebben kunnen vervullen. De OCMW's kunnen nu kiezen tussen een zuiver OCMW-initiatief – de zogenaamde verenigingen hoofdstuk XII, een rechtspersoonlijkheid met publiek karakter – en een rechtspersoonlijkheid met privé-karakter.

Mevrouw Ceysens en mevrouw Van Den Heuvel hebben de aandacht gevestigd op de eventuele overdracht, meer specifiek met betrekking tot de resolutie die voorligt. Deze resolutie houdt in elk geval geen nadeel in. Men zou kunnen zeggen : baat het niet, dan schaadt het niet. Terecht wordt duidelijkheid gevraagd met betrekking tot de overdracht. De vraag rijst wel of dat moet gebeuren in de vorm van een resolutie. Mij stoort dit niet, maar deze resolutie is niet nodig om duidelijkheid te creëren. U kan ook duidelijkheid vragen via partijgenoten op het federaal niveau of, zoals wij dat trouwens gedaan hebben en doen, bij de federale overheid aandringen op duidelijkheid.

Ook vraagt men een blijvende aandacht en respect voor levensbeschouwelijke aspecten, want men wil immers niet dat er exclusiviteit en beslotenheid ontstaat. Die aandacht zal er zijn. Mevrouw Van Den Heuvel wijdde een aantal interessante beschouwingen aan het identiteitsgebonden initiatief. In een pluralistische samenleving kan dit een belangrijke plaats innemen, maar het moet nog duidelijker tot uiting komen dan vandaag het geval is. Het levensbeschouwelijke mag niet zozeer een invalsweg zijn ter vergroting van het marktaandeel, maar eerder een invalshoek via dewelke men zijn werking kan verdiepen en meer kwaliteit kan aanbieden. Mijns inziens is dat niet tegenstrijdig met openheid. Net die verdieping en het streven naar meer kwaliteit, ook op levensbeschouwelijk vlak, kan ertoe leiden dat men zich met nog meer openheid en respect beschikbaar kan stellen voor andere overtuigingen.

Mevrouw Van Den Heuvel stelde verder nog een aantal vragen over de efficiëntie, over het aantal bedden, over grootschaligheid en kleinschaligheid. Ook op dit vlak zijn er soms valse tegenstellingen.

Martens

Er is niet noodzakelijk sprake van een contradictie. De keuze voor een bepaalde mate van organisatorische grootschaligheid is niet tegenstrijdig met de noodzakelijke kleinschalige benadering bij de relatie tussen de hulpverlener en de hulpvrager. Dat is een kwestie van een goede organisatie en reële zorg voor die hulpverlener. Het evenwicht tussen het verticale en het horizontale niveau moet men kunnen realiseren. Hoewel men daar nog steeds naar zoekt, merken we toch dat het management – terecht – steeds meer aandacht schenkt aan deze denktrant. De korte relatie blijft dus van wezenlijk belang, zeker in de gezondheids- en welzijnszorg en dus ook in dit decreet.

Er waren ook vragen over het verruimen van de mogelijkheden, met andere woorden artikel 135 octies als toegangspoort. Dat biedt stof voor een interessante discussie in het najaar. Wie het goed meent met de OCMW's is verplicht om pro-actief te denken over deze mogelijkheden, in plaats van jaren te wachten. De komende maanden moet men samen rond de tafel gaan zitten. Ons streefdoel moet zijn om het openbaar initiatief en het privé-initiatief gezamenlijk de verantwoordelijkheid te laten delen tegenover wie maatschappelijk kwetsbaar is.

Persoonlijk waardeer ik dit debat zeer sterk. Het heeft een zeer lange geschiedenis gekend. Ik ben blij dat we het nu tot een goed einde hebben gebracht. Zowel de meerderheid als de oppositie hebben een constructieve bijdrage geleverd. De nu voorliggende tekst is dan ook een belangrijke stap vooruit in het beter definiëren van het openbaar initiatief en het bieden van meer mogelijkheden terzake. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking van het ontwerp van decreet en de bespreking van het voorstel van resolutie zijn gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn – 856 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 7

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In artikel 26bis van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, ingevoegd bij de wet van 5 augustus 1992 en gewijzigd bij de wet van 12 januari 1993 en bij decreet van 17 december 1997, worden in § 1, 4° tot 6° vervangen door wat volgt :

"4° de indienstneming van bijkomend personeel, behalve in gevallen van hoogdringendheid zoals bedoeld in artikel 56, of wanneer het personeel van het ziekenhuis als bedoeld in artikel 94 betreft ;

5° het oprichten van nieuwe diensten of instellingen en de uitbreiding van de bestaande ;

6° het oprichten van, het toetreden tot of het uit-treden uit verenigingen overeenkomstig hoofdstuk XII of XIIbis ;".

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Artikel 36 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt :

Voorzitter

"De leden van de raad voor maatschappelijk welzijn hebben het recht om ter plaatse kennis te nemen van alle akten, stukken en dossiers betreffende het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

De leden van het beheerscomité van het ziekenhuis hebben hetzelfde inzage-recht in de akten, stukken en dossiers betreffende het ziekenhuis.

De leden van de raad, alsmede alle andere personen, die krachtens de wet de vergaderingen van de raad, het vast bureau, de bijzondere comités en het beheerscomité van het ziekenhuis bijwonen, zijn tot geheimhouding verplicht."

– *Aangenomen.*

Artikel 4

In artikel 42 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 31 juli 1984, het koninklijk besluit nr. 430 van 5 augustus 1986 en de wet van 5 augustus 1992, bij decreet van 17 december 1997 en bij decreet van 19 december 1997,

1° worden in het tweede lid de woorden "na advies van het in artikel 94, § 2, bedoelde beheerscomité" geschrapt ;

2° worden in het derde lid de woorden "en desgevallend tussen de verschillende ziekenhuizen" toegevoegd na de woorden "tussen het ziekenhuis" ;

3° wordt het tiende lid vervangen door wat volgt :

"Het besluit tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie wordt, indien het overlegcomité hieromtrent in consensus een gunstig advies uitbracht, binnen een termijn van twintig dagen, ingaande de dag volgend op het treffen ervan, voor advies aan de provinciegouverneur en voor goedkeuring aan de Vlaamse regering verzonden. Bij onstentenis van een dergelijk advies in consensus wordt het besluit, binnen dezelfde termijn, ook voor advies aan het college van burgemeester en schepenen verzonden. Deze verzendingen gebeuren op dezelfde dag. De Vlaamse regering kan bepalen dat sommige documenten en gegevens verplicht bij het besluit tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie gevoegd moeten worden.

Het advies van het college van burgemeester en schepenen en van de provinciegouverneur wordt

als gunstig beschouwd als het niet aan de Vlaamse regering werd verzonden binnen dertig dagen ingaande de dag na het inkomen van het besluit.

De Vlaamse regering spreekt zich over de goedkeuring van de personeelsformatie uit binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het inkomen van het besluit tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie bij de Vlaamse regering. Voor besluiten tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie van het ziekenhuis bedraagt deze termijn tachtig dagen."

– *Aangenomen.*

Artikel 5

In artikel 55 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. Voor de betrekkingen van maatschappelijk werkers, van verplegend en verzorgend personeel, van hulppersoneel en van meesters-, vak- en dienstpersoneel kan het centrum contractuele aanwervingen doen. Ook het personeel van een ziekenhuis dat afhangt van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, kan bij contract aangevoren worden.

Deze contractuele aanwervingen zijn slechts mogelijk binnen de perken van de personeelsformatie, die per graad het aantal contractuele betrekkingen bepaalt. Voor de indiensttreding wordt met de betrokkenen een schriftelijke overeenkomst gesloten."

– *Aangenomen.*

Artikel 6

Artikel 55bis van dezelfde wet, ingevoegd bij het koninklijk besluit nr. 430 van 5 augustus 1986, wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

Aan artikel 79 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992 en bij decreet van 17 december 1997, wordt een derde lid toegevoegd :

Voorzitter

"De raad kan, met het oog op de gehele of gedeeltelijke exploitatie van een ziekenhuis, ook de middelen van het centrum aanwenden voor deelneming in een vereniging zonder winstoogmerk. Dit kan echter uitsluitend voor zover die vereniging zonder winstoogmerk de bepalingen van de artikelen 135bis tot en met 135septies eerbiedigt."

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Artikel 80 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 80

De schenkingen en legaten aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn worden aanvaard door de raad voor maatschappelijk welzijn.

Notarissen en andere ministeriële ambtenaren alsmede ontvangers van de erfenisrechten zijn verplicht aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn kennis te geven van de beschikkingen die in hun voordeel zijn opgemaakt en waarvan zij wegens hun ambt kennis hebben."

– *Aangenomen.*

Artikel 9

Een artikel 93bis wordt in dezelfde wet ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 93bis

De besluiten van de raad voor maatschappelijk welzijn waardoor de financiële lasten van de opgenomen leningen worden herschikt door een spreiding van deze lasten over een langere periode, worden binnen een termijn van twintig dagen, ingaande de dag volgend op het treffen ervan, ter goedkeuring naar de Vlaamse regering verstuurd.

De Vlaamse regering spreekt zich over de goedkeuring van het raadsbesluit uit binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het inkomen

ervan en verstuurt haar besluit uiterlijk de laatste dag van deze termijn naar het centrum."

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Ceysens dat luidt als volgt :

Het artikelnummer "93bis" telkens vervangen door het artikelnummer "93ter".

Mevrouw Ceysens, aangezien het over een technisch amendement gaat dat door iedereen – minister Martens inclusief – wordt aanvaard, stel ik voor dat u het intrekt. We aanvaardden het dus gewoon als een technische correctie.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, het amendement wordt dan toch niet ingetrokken ? Het wordt gewoon aanvaard.

De voorzitter : Het amendement wordt ingetrokken en we nemen het artikel als dusdanig aan.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp uw uitleg niet helemaal. Mijns inziens wordt het amendement gewoon aanvaard.

De voorzitter : Het is een amendement zonder voorwerp. Als we het aanhouden, moeten we er ook nog over stemmen.

De heer André Denys : Natuurlijk, dat bedoel ik net. Dat is de normale procedure.

De voorzitter : Ik herhaal dat iedereen, minister Martens inclusief, het amendement heeft aanvaard.

Minister Luc Martens : Collega's, dit amendement brengt geen inhoudelijke wijzigingen aan. Het is een louter formele wijziging : om te vermijden dat men tweemaal een bis heeft, wordt de tweede bis veranderd in ter.

De heer André Denys : Het lijkt me niet meer dan logisch om ook voor die wijziging de geijkte procedure te volgen, en het parlement over dat amendement te laten stemmen.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, ik wil vermijden dat we een tweede lezing krijgen. Men kan inderdaad afspreken dat die er niet komt. Men aanvaardt de wijziging dan als een technisch amendement, of hoe men het ook wil noemen.

Bossuyt

Dan moet men ook het grapje achterwege laten om toch een tweede lezing te vragen over een amendement dat de minister aanvaardt.

De voorzitter : Mijnheer Denys, ik heb begrip voor uw opmerking, maar u had ze vroeger moeten maken. Ik heb iedereen gevraagd om dit als technische correctie te beschouwen.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, de vraag is niet of het al dan niet over de inhoud gaat. Dit zou een gevaarlijk precedent kunnen zijn. Het Reglement voorziet niet in technische correcties. Ofwel is er een amendement, ofwel niet.

De heer Bossuyt zegt terecht dat er een tweede lezing kan worden gevraagd als er een amendement wordt aangenomen. De VLD noch wij hebben de intentie om dat te doen. Toch moeten we ons aan de regels houden, ook al gaat het over een technische aangelegenheid. Een amendement is een amendement ; er kunnen geen correcties worden aangebracht zonder dat er sprake is van een amendement.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, het Reglement bepaalt ook dat een technische correctie aan de tekst als dusdanig kan worden erkend. Die procedure werd ook in het verleden toegepast.

Als niemand een tweede lezing vraagt, kunnen we wat mij betreft het amendement aanvaarden, maar als iemand spelletjes wil spelen, is er geen amendement nodig, en dus ook geen technische aanpassing.

De voorzitter : Mijnheer Bossuyt, de correctie van een fout in de nummering of een typefout wordt door de commissie in openbare zitting als een technische correctie aanvaard, tenzij er meningsverschillen zijn en een politieke kwestie als technisch amendement wordt ingediend. We willen hier echter enkel het opschrift '93bis' vervangen door '93ter'. Dat is een kwestie van nummering. Ik stel voor dat we dit beschouwen als een technische correctie en dat mevrouw Ceysens haar amendement intrekt.

Gaat het parlement hiermee akkoord ? (*Instemming*)

De heer André Denys : We zullen onze goede wil tonen.

De voorzitter : Ik zet de artikelsgewijze bespreking voort.

Artikel 9 is aangenomen.

Artikel 10

In artikel 94 van dezelfde wet, gewijzigd bij koninklijk besluit nummer 244 van 31 december 1983, bij koninklijk besluit nummer 430 van 5 augustus 1986, bij de wet van 29 december 1988 en bij de wet van 30 december 1988 en bij decreet van 17 december 1997 worden de paragrafen 3 tot 6 vervangen door wat volgt :

"§ 3. Het beheerscomité van het ziekenhuis regelt alles wat tot de bevoegdheid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn behoort inzake het beheer van het ziekenhuis, behoudens het in § 4 bepaalde, met dien verstande dat in het geval een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn meer dan één ziekenhuis beheert, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn bevoegd blijft voor de vaststelling van het globale personeelsstatuut van deze ziekenhuizen.

§ 4. Volgende bevoegdheden inzake het beheer van het ziekenhuis worden toevertrouwd aan de raad voor maatschappelijk welzijn :

- a) het aanwijzen en ontslaan van de leden van het beheerscomité, behoudens de deskundigen aangewezen door de gemeenteraad, bedoeld in § 9 ;
- b) de aanwerving, de evaluatie en het ontslag van contractuele personeelsleden die in het beheerscomité zitting hebben ;
- c) de benoeming, de evaluatie, de bevordering en het in beschikbaarheid stellen van statutaire personeelsleden die in het beheerscomité zitting hebben, alsook het opleggen van tuchtstraffen aan deze personeelsleden ;
- d) elke beslissing tot toetreding of uittreding bij een vereniging bedoeld in hoofdstuk XII en XII bis van deze wet ;
- e) elke beslissing die het ziekenhuisaanbod op belangrijke punten wijzigt ;
- f) de besluiten bedoeld in artikel 88 en 89.

Voorzitter

§ 5. Voor de handelingen van het beheerscomité waarvoor met toepassing van de bepalingen van deze wet, een advies, goedkeuring of machtiging vereist is, dient de beslissing van het beheerscomité rechtstreeks te worden onderworpen aan het oordeel van dezelfde toezichthoudende overheden als dit het geval zou zijn geweest indien de raad hieromtrent een beslissing had genomen.

§ 6. De raad voor maatschappelijk welzijn kan geen beslissing met financiële weerslag voor het ziekenhuis nemen dan nadat het beheerscomité hierover advies heeft uitgebracht. De Vlaamse regering bepaalt de termijn binnen dewelke het beheerscomité advies dient uit te brengen.

De beslissingen van de raad die afwijken van het advies van het beheerscomité dienen met redenen te worden omkleed."

– *Aangenomen.*

Artikel 11

In artikel 109 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt tussen het tweede en het derde lid het volgende lid ingevoegd :

"Van de besluiten bedoeld in artikel 111, § 1, wordt aan het door het college afgevaardigd lid, op zijn verzoek, onmiddellijk een eensluidend verklaard afschrift overhandigd."

– *Aangenomen.*

Artikel 12

Artikel 110, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 110

De overheid die met betrekking tot een besluit van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, bedoeld in deze wet, een ongunstig advies geeft of haar machtiging of goedkeuring onthoudt, dient haar besluit te motiveren.

Wanneer uiterlijk de laatste dag van de bij deze wet bepaalde termijn geen advies of beslissing naar

het centrum wordt verstuurd, wordt de toezichthoudende overheid geacht een gunstig advies of de vereiste machtiging of goedkeuring te hebben verleend. Wanneer de termijn niet is bepaald, bedraagt die dertig dagen voor een advies en veertig dagen voor een goedkeuring. Deze termijnen gaan in de dag na het inkomen van de akte bij de bevoegde overheid.

Wat de gegevens betreft die haar moeten worden doorgestuurd, bepaalt de Vlaamse regering de aard van de informatiedrager en de vorm waarin die gegevens zijn vastgesteld."

– *Aangenomen.*

Artikel 13

Artikel 111 van dezelfde wet, gewijzigd bij de koninklijke besluiten nr. 244 van 31 december 1983 en nr. 430 van 5 augustus 1986 en bij de wet van 5 augustus 1992, wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 111

§ 1. Van de besluiten van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, met uitzondering van die welke krachtens de wet niet uitdrukkelijk aan de raad zijn voorbehouden, of die ertoe strekken binnen de goedgekeurde personeelsformatie personeel contractueel aan te werven en te ontslaan, of die ertoe strekken de kostprijs te bepalen die dient te worden gefactureerd voor de levering van goederen en diensten aan andere diensten en inrichtingen van het centrum of aan derden, of die genomen worden tot toepassing van de wets- en verordeningsbepalingen betreffende de uitvoering van de programma's ter bevordering van de werkgelegenheid, of beslissingen in uitvoering van een goedgekeurde convenant met de Vlaamse regering alsmede van elke beslissing van het beheerscomité van het ziekenhuis en van besluiten inzake individuele dienstverlening en verhaal, wordt binnen een termijn van twintig dagen, ingaande de dag volgend op het treffen ervan, een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden aan het college van burgemeester en schepenen en aan de provinciegouverneur verstuurd.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van § 1 moet binnen een termijn van twintig dagen ingaande de dag volgend op het treffen, een eensluidend verklaard afschrift naar de provinciegouverneur en naar het

Voorzitter

Artikel 14

college van burgemeester en schepenen worden verstuurd van :

Artikel 112 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt :

1° de besluiten betreffende de wervings- en bevorderingsvoorwaarden, de weddeschalen, de bezoldigingsregeling en de vergoedingen en toelagen van het personeel ;

" Artikel 112

2° de besluiten waarbij de gunningswijze en de voorwaarden van opdrachten tot aanneming van werken, leveringen en diensten worden bepaald, wanneer de totale waarde van de opdracht hoger is dan 10.000.000 frank, exclusief BTW, alsmede de gunningsbesluiten genomen ter uitvoering van voormelde besluiten ;

§ 1. De provinciegouverneur schorst bij gemotiveerd besluit en binnen de termijnen bepaald in artikel 112bis de uitvoering van het besluit waarbij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de wet schendt of het algemeen belang schaadt. Een afschrift van het schorsingsbesluit wordt zonder verwijl naar de Vlaamse regering gezonden.

3° de besluiten betreffende de verwervingen en vervreemdingen van onroerende goederen, waarvan de waarde hoger is dan 10.000.000 frank.

§ 2. Het bevoegde orgaan van het centrum kan het geschorste besluit intrekken en geeft daarvan kennis aan de provinciegouverneur. Het kan een geschorst besluit rechtvaardigen binnen een termijn van honderd dagen, ingaande de dag na het versturen van het schorsingsbesluit van de provinciegouverneur, en stuurt dit rechtvaardigingsbesluit op straffe van nietigheid van het geschorste besluit uiterlijk de laatste dag van die termijn naar de Vlaamse regering. Een afschrift wordt naar de provinciegouverneur gestuurd.

De Vlaamse regering kan de bedragen, vermeld in het eerste lid, wijzigen.

§ 3. Als het college van burgemeester en schepenen van oordeel is dat een besluit, bedoeld in § 1 of § 2, het gemeentelijk belang en inzonderheid de financiële belangen van de gemeente schaadt, kan het tegen dit besluit beroep instellen bij de provinciegouverneur. Dit beroep schorst de uitvoerbaarheid van het aangevochten besluit, en moet samen met een eensluidend verklaard afschrift van het bestreden besluit of van het verzoek bedoeld in artikel 109, derde lid, aan de provinciegouverneur verstuurd worden binnen een termijn van twintig dagen ingaande de dag na de in § 1 of § 2 bedoelde verzending. Een afschrift van dit beroep wordt dezelfde dag aan het centrum en aan de Vlaamse regering verzonden.

§ 3. In geval van rechtvaardiging kan de Vlaamse regering bij gemotiveerd besluit het geschorste besluit, waarbij het centrum de wet schendt of het algemeen belang schaadt, vernietigen binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het inkomen van het rechtvaardigingsbesluit.

Het vernietigingsbesluit wordt uiterlijk de laatste dag van die termijn van vijftig dagen naar het bevoegde orgaan van het centrum verstuurd. Een afschrift wordt naar de provinciegouverneur verstuurd. Als de Vlaamse regering de termijn voor vernietiging laat verstrijken, is de schorsing ambtshalve opgeheven.

Als het beroep gegrond is, bevestigt de provinciegouverneur, bij gemotiveerd besluit, de schorsing van het bestreden besluit. Een afschrift van dit schorsingsbesluit wordt zonder verwijl naar het college van burgemeester en schepenen en naar de Vlaamse regering verzonden. Het geschorste besluit kan ingetrokken of vernietigd worden volgens de modaliteiten bepaald in artikel 112, § 2 en § 3. Als binnen de in artikel 112 bis, § 4 vermelde termijn geen besluit aan het centrum wordt verstuurd, is het bestreden besluit uitvoerbaar. "

§ 4. Onverminderd de schorsingsbevoegdheid van de provinciegouverneur kan de Vlaamse regering bij gemotiveerd besluit en binnen de termijnen bepaald in artikel 112bis, het besluit vernietigen waarbij het centrum de wet schendt of het algemeen belang schaadt. Een afschrift van het vernietigingsbesluit wordt naar de provinciegouverneur gestuurd.

§ 5. Voor de toepassing van dit artikel gelden als strijdig met het algemeen belang, de besluiten die strijdig zijn met de beginselen van een behoorlijk en goed bestuur of met het algemeen beleid. "

– Aangenomen.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

Artikel 15

Een artikel 112bis wordt in dezelfde wet ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 112bis

§ 1. De in artikel 111, § 1, bedoelde besluiten van het centrum waarvan met toepassing van artikel 111, § 2, geen afschrift naar de provinciegouverneur moet worden verzonden, zijn niet langer vatbaar voor schorsing door de provinciegouverneur of voor rechtstreekse vernietiging door de Vlaamse regering, als die overheden hun beslissing niet hebben genomen en naar het bevoegde orgaan van het centrum hebben verstuurd binnen een termijn van dertig dagen, ingaande de dag volgend op het versturen van de in artikel 111, § 1, bedoelde lijst, waarop zij zijn vermeld.

Deze termijn wordt gestuit door de verzending van een ter post aangetekende brief, waarbij de toezichthoudende overheid het besluit en/of het dossier betreffende een bepaald besluit bij het bevoegde orgaan van het centrum opvraagt of bijkomende inlichtingen inwint.

§ 2. Een door de toezichthoudende overheid opgevraagd besluit van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is niet langer vatbaar voor schorsing door de provinciegouverneur of voor rechtstreekse vernietiging door de Vlaamse regering na het verstrijken van een termijn van dertig dagen, waarbinnen de toezichthoudende overheid haar besluit naar het bevoegde orgaan van het centrum moet versturen. Deze termijn gaat in de dag volgend op de ontvangst, hetzij van het bij aangetekende zending toegestuurde of tegen ontvangstbewijs afgegeven dossier, hetzij van de in § 1 bedoelde bijkomende inlichtingen.

Voor elk besluit van het centrum waarvoor in toepassing van artikel 111, § 1, geen beknopte omschrijving wordt verzonden, vangt de termijn bedoeld in artikel 111, § 3, eerste lid en in dit artikel, § 2, eerste lid, aan de dag volgend op de ontvangst bij aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs van het gevraagde of uit eigen beweging toegezonden afschrift van het besluit en/of het dossier bij het provinciaal gouvernement. De goed-

keuring van de rekening houdt in elk geval in dat de beslissingen die genomen werden in de loop van het betrokken boekjaar en welke niet werden opgevraagd en noch geschorst of vernietigd werden, niet langer vatbaar zijn voor schorsing of vernietiging.

§ 3. De besluiten waarvan, ingevolge de bepalingen van artikel 111, § 2, zonder voorafgaand verzoek van de toezichthoudende overheid een afschrift naar de provinciegouverneur moet worden gezonden, zijn niet langer vatbaar voor schorsing door de provinciegouverneur of voor rechtstreekse vernietiging door de Vlaamse regering na het verstrijken van een termijn van vijftig dagen, waarbinnen de toezichthoudende overheid haar besluit naar het bevoegde orgaan van het centrum moet versturen, ingaande de dag na het inkomen van het besluit bij het provinciaal gouvernement.

§ 4. In afwijking van § 1 tot § 3 is het besluit waartegen het college van burgemeester en schepenen overeenkomstig artikel 111, § 3, beroep aantekende bij de provinciegouverneur, niet langer vatbaar voor schorsing door de provinciegouverneur of voor rechtstreekse vernietiging door de Vlaamse regering na het verstrijken van een termijn van vijftig dagen waarbinnen de toezichthoudende overheid haar besluit aan het centrum moet versturen, ingaande de dag na het inkomen van het beroep bij het provinciaal gouvernement respectievelijk de dag na het inkomen van het afschrift van het beroep bij de Vlaamse regering.

§ 5. Ten aanzien van de toezichthoudende overheid wordt een besluit dat niet langer vatbaar is voor schorsing of vernietiging, geacht wettig te zijn."

– *Aangenomen.*

Artikel 16

In artikel 113 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 9 augustus 1988, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Het eerste lid wordt vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering of de provinciegouverneur kan, na het verstrijken van de termijn bepaald in een uit briefwisseling blijkende uitdrukkelijke waarschuwing, één of meer commissarissen gelasten zich ter plaatse te begeven om de gevraagde inlichtingen of opmerkingen in te zamelen of de maatregelen ten uitvoer te brengen die zijn voorge-

Voorzitter

schreven bij de wetten, decreten, verordeningen en besluiten van de Staat, de Gemeenschappen, de Gewesten en de provinciale instellingen. Dit gebeurt op de persoonlijke kosten van de raadsleden of personeelsleden die verzuimd hebben aan de waarschuwing gevolg te geven." ;

2° Het derde en het vierde lid worden vervangen door wat volgt :

"De kosten, bedoeld in het eerste lid, worden ingevorderd door de ontvanger op zicht van een daartoe getroffen besluit van de overheid die de dwangprocedure heeft ingesteld, en dat geldt als een door de ontvanger ambtshalve uit te voeren bevelschrift."

– *Aangenomen.*

Artikel 17

Artikel 114 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel 18

Artikel 118 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 118

Een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kan, om één van de opdrachten uit te voeren die door deze wet aan de centra zijn toevertrouwd, een vereniging oprichten ofwel met als enig lid het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn zelf, ofwel met één of meer andere openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met andere openbare besturen en/of met rechtspersonen andere dan die welke winstogmerken hebben.

Wanneer een vereniging wordt opgericht met het oog op het exploiteren van een ziekenhuis of van een gedeelte van een ziekenhuis, draagt deze, in afwijking van artikel 121bis, naast de benaming de vermelding 'autonome verzorgingsinstelling' of de initialen "A.V.". "

– *Aangenomen.*

Artikel 19

Artikel 119 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 119

Het met redenen omkleed besluit van de raad of de raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de in artikel 118 bedoelde vereniging en de statuten van de vereniging, alsook de bijlagen die krachtens de statuten integraal deel uitmaken van deze laatste, zijn onderworpen aan de goedkeuring van de betrokken gemeenteraad of gemeenteraden en aan de goedkeuring van de Vlaamse regering.

Het besluit van de gemeenteraad houdende goedkeuring of niet-goedkeuring wordt binnen een termijn van veertig dagen na het inkomen van het verzoek tot goedkeuring aan het centrum verzonden. Een afschrift van het besluit van de gemeenteraad wordt op dezelfde dag als deze verzending naar de Vlaamse regering verstuurd. Het besluit van de Vlaamse regering wordt binnen een termijn van honderd dagen na het inkomen van het verzoek tot goedkeuring aan het centrum verzonden.

Het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn om toe te treden tot een bestaande vereniging is enkel onderworpen aan de goedkeuring van de betrokken gemeenteraad."

– *Aangenomen.*

Artikel 20

Aan artikel 120, eerste lid van dezelfde wet worden een 11 en 12 toegevoegd, die luiden als volgt :

11. het stemmenaantal in de verschillende bestuurs- en beheersorganen waarover elke deelgenoot beschikt ;

12. de tegemoetkoming van de deelgenoten-rechtspersonen in de tekorten van de vereniging."

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 21

Artikel 122 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 122

Elke beslissing tot wijziging van de statuten, tot toelating van privaatrechtelijke rechtspersonen als deelgenoot, tot verlenging van de duur van de vereniging of tot vrijwillige ontbinding van de vereniging, is onderworpen aan het goedkeuringstoezicht, bedoeld in het eerste en tweede lid van artikel 119.

Deze beslissingen alsmede de beslissing tot de toelating van andere dan privaatrechtelijke deelgenoten kunnen slechts genomen worden wanneer alle deelgenoten hiermee vooraf instemmen. Bij een statutenwijziging is deze instemming slechts vereist voor wijzigingen die een verzwaring van de verplichtingen of de vermindering van de rechten van de deelgenoten teweegbrengen."

– *Aangenomen.*

Artikel 22

Aan artikel 124 van dezelfde wet wordt een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt :

"Wanneer de vereniging ziekenhuizen beheert, kunnen, in afwijking van het eerste lid, maximaal 1/3 van de door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan te wijzen stemgerechtigde bestuurders deskundigen zijn die geen lid zijn van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Het huishoudelijk reglement van het bevoegde orgaan van het openbaar centrum bepaalt op welke wijze het openbaar centrum in kennis gesteld wordt van de agenda van de bestuurs- en beheersorganen van de vereniging. Het bepaalt tevens op welke wijze de beslissingen van de vereniging worden besproken in het bevoegde orgaan van het openbaar centrum."

– *Aangenomen.*

Artikel 23

In artikel 125 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 430 van 5 augustus 1986, wor-

den het tweede en het derde lid vervangen door wat volgt :

"Wanneer een vereniging wordt opgericht met het oog op het exploiteren van een ziekenhuis of van een gedeelte van een ziekenhuis, wordt het stemmenaantal in de verschillende bestuurs- en beheersorganen waarover elke deelgenoot beschikt, verdeeld in verhouding tot ieders inbreng in de vereniging.

Wanneer de openbare rechtspersonen niet beschikken over de meerderheid van de stemmen in de verschillende bestuurs- en beheersorganen van de in het tweede lid bedoelde vereniging, gebeurt de toepassing van de artikelen 109 tot en met 114 van de wet op de ziekenhuizen zodanig dat de tegemoetkoming in de tekorten van de vereniging voor elke openbare rechtspersoon gebeurt in dezelfde verhouding als die van zijn inbreng in de vereniging tot de totaliteit van de inbreng van alle deelgenoten. Wanneer de openbare rechtspersonen beschikken over de meerderheid van de stemmen in de verschillende bestuurs- en beheersorganen van de in het tweede lid bedoelde vereniging, blijft de tekortenregeling van de wet op de ziekenhuizen onverkort gelden.

Ongeacht het aantal stemmen waarover het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn beschikt in de verschillende bestuurs- en beheersorganen van de vereniging bedoeld in het tweede lid, dient het zorgstrategisch plan van de betrokken inrichting goedgekeurd te worden door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. Wanneer de openbare rechtspersonen minimum 1/3 van de stemmen in de beheers- en bestuursorganen van de bedoelde vereniging vertegenwoordigen, dienen onverminderd de bepalingen van het tweede lid, de begroting te worden goedgekeurd door de meerderheid van de afgevaardigden van de openbare rechtspersonen. De statuten bevatten bepalingen in die zin."

– *Aangenomen.*

Artikel 24

In artikel 126, tweede lid van dezelfde wet, ingevoegd bij het koninklijk besluit nr. 430 van 5 augustus 1986, worden de woorden "de artikelen 111, § 1 en 3, 112 en 113 zolang de rekeningen aantonen dat de exploitatie in evenwicht is" vervangen door de woorden "de artikelen 111, 112, 112 bis en 113".

Voorzitter

– *Aangenomen.*

Artikel 25

In artikel 128 van dezelfde wet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° Aan artikel 128, § 1, het volgende lid toevoegen :

"Het bevoegde orgaan van de vereniging stelt de afwijkingen van het in het vorige lid bedoelde statuut vast, voor zover het specifieke karakter van sommige diensten en inrichtingen van de vereniging het nodig maken, en bepaalt het administratief en geldelijk statuut inzake de betrekkingen die onbestaande zijn op het gemeentelijk vlak evenals dat van het personeel van het ziekenhuis."

2° In artikel 128, § 2, tweede lid na de woorden "of zouden bekomen hebben" de woorden "op grond van het administratief en geldelijk statuut van toepassing op het ogenblik van de overname" toevoegen.

3° In artikel 128, § 2, derde lid de woorden "De Koning bepaalt de algemene regelen tot vaststelling van de administratieve anciënniteit van deze personeelsleden. Hij bepaalt eveneens de voorwaarden" vervangen door de woorden "De Vlaamse regering kan de algemene regelen tot vaststelling van de administratieve anciënniteit van deze personeelsleden bepalen. Zij kan tevens de voorwaarden bepalen".

4° In artikel 128, § 3 de woorden "worden door de Koning bepaald" vervangen door de woorden "kunnen door de Vlaamse regering worden bepaald".

– *Aangenomen.*

Artikel 26

Artikel 131 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 131

De duur van de vereniging mag niet meer bedragen dan dertig jaar.

De vereniging is van rechtswege ontbonden bij het verstrijken van de door de statuten vastgestelde duur indien de verlenging niet vooraf beslist en goedgekeurd werd."

– *Aangenomen.*

Artikel 27

Artikel 132 van dezelfde wet wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel 28

Na artikel 135 van dezelfde wet wordt een hoofdstuk XIIbis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK XII BIS

Verenigingen van privaat recht

Artikel 135bis

Met het oog op de gehele of gedeeltelijke exploitatie van een ziekenhuis of van ziekenhuisgebonden activiteiten kan een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een vereniging zonder winstoogmerk oprichten, al dan niet met één of meer andere openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gemeenten, verenigingen opgericht volgens hoofdstuk XII, en/of andere openbare besturen, samen met één of meer rechtspersonen, andere dan die welke een winstoogmerk hebben.

De oprichting van de in het vorige lid bedoelde vereniging met het oog op de gehele exploitatie van een ziekenhuis, kan slechts indien voldaan wordt aan één van de volgende voorwaarden :

1° het ziekenhuis dat uitgebaat wordt door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, voldoet niet langer meer aan de voorwaarden die gesteld zijn om erkend te kunnen blijven als ziekenhuis ;

2° de oprichting van bedoelde vereniging is noodzakelijk om het ziekenhuisaanbod van de regio te optimaliseren of om betere economische voorwaarden te realiseren ;

Dit blijkt ten minste uit de noodzaak om :

Voorzitter

– een gedifferentieerd aanbod te realiseren waarin méér zorgpakketten beschikbaar zijn, naadloos aansluitend bij de zorgbehoeften van de bevolking ;

– en een voldoende schaalgrootte te bereiken om de vereiste ervaring en deskundigheid te garanderen binnen een bedrijfseconomisch efficiënte omgeving en met een optimale inzet van personele middelen en van deskundig beheer ;

– en een multidisciplinaire aanpak mogelijk te maken die aansluit op de intensifiëring van de zorgverlening en inzonderheid het toenemend technologisch karakter ervan.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kan met het oog op de exploitatie van ziekenhuisdiensten of ziekenhuisgebonden activiteiten eveneens beslissen lid te worden van een vereniging zoals bedoeld in het eerste lid. In dit geval dient voldaan te worden aan de procedure en de voorwaarden van artikel 135ter, § 1, eerste en tweede lid, 135quater, 2° tot 11°, 135quinquies, § 1, 135sexies en 135septies. De statuten van de vereniging vermelden dat zij aan eenieder die zich aanmeldt de haar opgedragen dienstverlening verstrekt met respect voor zijn/haar ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging en ongeacht de inkomens-, verzekerbaarheids- of vermogens-toestand van de betrokkene ofwel enkel goederen of diensten levert aan de deelgenoten. In dit geval worden de woorden "het ingebrachte ziekenhuis" vermeld in artikel 135quater, eerste lid, 7°, gelezen als "de betrokken ziekenhuisdienst of ziekenhuisgebonden activiteit".

Artikel 135ter

§ 1. Het met redenen omklede besluit van de raad of de raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de in het vorige artikel bedoelde vereniging is onderworpen aan de goedkeuring van de betrokken gemeenteraad of gemeenteraden en aan de machtiging van de Vlaamse regering.

Het besluit van de gemeenteraad houdende goedkeuring of niet-goedkeuring wordt binnen een termijn van veertig dagen na het inkomen van het verzoek tot goedkeuring aan het centrum verzonden. Een afschrift van het besluit van de gemeenteraad wordt op dezelfde dag als deze verzending naar de Vlaamse regering verstuurd. Het besluit van de Vlaamse regering wordt binnen een termijn

van honderd dagen na het inkomen van het verzoek tot machtiging aan het centrum verzonden.

Vooraleer het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn voor goedkeuring aan de gemeenteraad en voor machtiging aan de Vlaamse regering wordt verzonden, dient het gemotiveerd advies van het beheerscomité te worden ingewonnen, onverminderd de bevoegdheden van de medische raad.

Het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn tot toetreding tot een bestaande vereniging met een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn als deelgenoot is enkel onderworpen aan de goedkeuring van de betrokken gemeenteraad.

§ 2. De aanvragen tot goedkeuring en tot machtiging bedoeld in § 1 gaan vergezeld van het ontwerp van statuten van de vereniging alsook van de bijlagen die krachtens de statuten integraal deel uitmaken van deze laatste. De aanvraag tot machtiging gaat tevens vergezeld van de beslissingen van de eventuele deelgenoten tot deelname aan de vereniging.

Uit het dossier dat wordt overgelegd met het oog op de machtiging moet blijken :

a) dat er een noodzaak bestaat voor het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn om een samenwerkingsverband aan te gaan om de exploitatie van zijn ziekenhuis geheel of gedeeltelijk te kunnen blijven garanderen ;

b) welke de ernstige redenen zijn die verantwoorden dat het samenwerkingsverband de vorm aanneemt van een vereniging zonder winstoogmerk ;

c) dat het ontwerp van statuten of van de bijlagen die krachtens de statuten integraal deel uitmaken van deze laatste, bepalingen bevatten die ertoe strekken uitvoering te geven aan de verplichting de dienstverlening te verzekeren overeenkomstig het bepaalde in 1° van het eerste lid van artikel 135quater.

Artikel 135quater

Onverminderd de vermeldingen, vereist bij de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstoogmerk en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, vermelden de statuten :

1° dat de vereniging tot doel heeft een ziekenhuis of een deel van een ziekenhuis te exploiteren of tot

Voorzitter

die exploitatie bij te dragen, waarin eenieder die zich aanmeldt, de nodige kwaliteitsverzorging tegen de beste kostprijs krijgt, met respect voor zijn/haar ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging en ongeacht de inkomens-, verzekerbaarheids- of vermogenstoestand van de betrokkene ;

2° dat de vereniging wordt opgericht voor een periode die, behoudens voorafgaande verlenging, niet langer mag zijn dan dertig jaar ;

3° dat de toetreding, een statutenwijziging, een verlenging van de duur van de vereniging of de vrijwillige ontbinding van de vereniging slechts mogelijk is mits alle deelgenoten hiermee vooraf instemmen en dat een beslissing over de algemene financiële regeling met de geneesheren zoals bedoeld in artikel 130, § 3, 4° van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987, over de kosten ten laste van de patiënt of over de toegankelijkheid zoals bedoeld in 1° van dit lid, slechts mogelijk is mits het voorstel drie vierden van de uitgebrachte stemmen krijgt ;

4° dat inzake beslissingen die ertoe strekken het zorgstrategisch plan goed te keuren of die betrekking hebben op de oprichting, de afschaffing, de plaats van organisatie van ziekenhuisdiensten zoals omschreven in de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987, op vraag van de leden die over minstens één derde van de vertegenwoordigde stemmen beschikken het voorstel van beslissing, aangevuld met de bemerkingen van de leden, binnen de maand opnieuw wordt besproken in het bevoegde orgaan van de vereniging ;

5° dat een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn zich in de algemene vergadering slechts kan laten vertegenwoordigen door leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, die elk slechts 1 stem mogen uitbrengen, ongeacht de mogelijkheid om, als vertegenwoordigend raadslid, voor bepaalde aangewezen zittingen een volmacht te verlenen aan een ander niet reeds stemgerechtigd raadslid ;

6° dat de personen die zetelen in de algemene vergadering of die als beheerders zitting hebben in de raad van beheer van de vereniging zonder winstoogmerk, geen persoonlijke, familiale of zakelijke belangen mogen hebben die ingaan tegen het belang van de vereniging zonder winstoogmerk ;

7° dat het stemmenaantal in de algemene vergadering en in de andere beheersorganen waarover elke

deelgenoot beschikt, wordt bepaald in verhouding tot het aantal bedden en/of de omzet van het ingebrachte ziekenhuis in de vereniging en dat maximaal 1/3 van de door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan te wijzen stemgerechtigde beheerders deskundigen kunnen zijn die geen lid zijn van de raad voor maatschappelijk welzijn. De verdeling van het stemmenaantal wordt in de statuten ingeschreven ;

8° dat het mandaat van al de beheerders beperkt is in duur en telkens van rechtswege eindigt op de eerste algemene vergadering van de vereniging die plaatsvindt nadat al de raden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die lid zijn van de vereniging, ingevolge artikel 19 van deze wet geïnstalleerd zijn ;

9° dat een mandaat van beheerder steeds hernieuwbaar is ;

10° dat ingeval van ontbinding van de vereniging of van ontslag van een of meerdere leden, de uittredende leden recht hebben op teruggave van wat er door elk van hen is ingebracht, in voorkomend geval in natura en in verhouding tot de inbreng ;

11° dat elke deelgenoot het recht heeft de algemene vergadering samen te roepen.

Artikel 135quinquies

§ 1. Elke beslissing van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn als lid van een vereniging zoals vermeld in artikel 135bis, met betrekking tot de wijziging van de statuten, de vrijwillige ontbinding, het toetreden of uitsluiten van leden en de verlenging van de duur van de vereniging, is onderworpen aan de procedure zoals bepaald in artikel 135ter, § 1, eerste en tweede lid.

§ 2. De statuten dienen te bepalen dat wanneer de door de vereniging uitgebate verzorgingsinstelling niet aan het decreet van 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsinstellingen gestelde verplichtingen voldoet, in consensus een bemiddelaar wordt aangewezen. Bij gebreke aan consensus kan elke deelgenoot de gouverneur van de provincie waar de zetel van de vereniging is gevestigd, verzoeken een bemiddelaar aan te wijzen. De bemiddelaar wordt slechts aangewezen ingeval er in de organen van de vereniging geen overeenstemming bestaat omtrent de in artikel 7 van voornoemd decreet vereiste maatregelen. De bemiddelaar neemt met raadgevende stem deel aan de vergaderingen van deze organen. De bemiddelaar kan evenwel slechts aangewezen wor-

Voorzitter

den indien de schending van het bedoelde decreet eveneens een schending van artikel 135quater, eerste lid, 1° is en de erkenning verleend of verlengd wordt gedurende maximum één jaar wegens de schending van hetzelfde voornoemde decreet.

Deze bemiddelaar dient een voldoende opleiding en ervaring te hebben inzake het beheer van openbare ziekenhuizen of openbare centra voor maatschappelijk welzijn en mag op geen enkele wijze, noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks, bij het beheer van een betrokken verzorgingsinstelling betrokken zijn of betrokken geweest zijn. Indien deze bemiddelaar binnen de maand na zijn aanstelling geen overeenstemming omtrent de nodige maatregelen kan bereiken, stelt hij binnen de maand zelf een oplossing voor.

De Vlaamse regering kan, met het oog op de afstemming op de uitvoering van het decreet van 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsinstellingen, nadere regelen bepalen.

Artikel 135sexies

De oprichtingsakte van de vereniging zonder winstoogmerk waarvan één of meerdere openbare centra voor maatschappelijk welzijn lid zijn, en de akte waarbij een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een rechtspersoon zoals vermeld in artikel 135bis, verklaart lid te willen worden van de vereniging en waarbij de vereniging deze toetreding aanvaardt, regelt eveneens de inbreng van de oprichters of van het toetredend lid, waarbij inbreng gelijkgesteld wordt met aantal bedden en/of omzet, en de overname of terbeschikkingstelling van het personeel met behoud van bezoldiging en geldelijke anciënniteit.

Artikel 135septies

De openbare centra voor maatschappelijk welzijn zijn in de algemene vergadering en in de beheersorganen van de vereniging zonder winstoogmerk vertegenwoordigd door leden van hun raad voor maatschappelijk welzijn.

In afwijking van het vorige lid kunnen maximaal 1/3 van de door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan te wijzen stemgerechtigde beheerders deskundigen zijn die geen lid zijn van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Het lid of de leden van de raad die het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de vereniging vertegenwoordigen, worden door de raad aangewezen bij geheime stemming en in een enkele stemronde. Elk raadslid beschikt hierbij over één stem. Bij staking van stemmen is de oudste kandidaat in jaren verkozen.

Het huishoudelijk reglement van het bevoegde orgaan van het openbaar centrum bepaalt op welke wijze het openbaar centrum in kennis gesteld wordt van de agenda van de beheersorganen van de vereniging. Het bepaalt tevens op welke wijze de beslissingen van de vereniging worden besproken in het bevoegde orgaan van het openbaar centrum.

Artikel 135octies

Een vereniging, opgericht conform artikel 118 en volgende, is met instemming van haar leden gerechtigd lid te worden van een vereniging zonder winstoogmerk zoals bedoeld in artikel 135bis. De instemming van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die deelgenoot zijn in de vereniging opgericht conform artikel 118 en volgende is onderworpen aan de procedure en de voorwaarden van artikel 135bis, tweede lid, van artikel 135ter, § 1, eerste en tweede lid en van de artikelen 135quater tot 135septies indien het een ziekenhuis betreft, aan artikel 135ter, § 1, eerste en tweede lid, 135quater, 2° tot 11°, 135quinquies, § 1, 135sexies en 135septies indien het een ziekenhuisdienst of ziekenhuisgebonden activiteit betreft en mits in die laatste gevallen de vereniging ofwel in haar statuten inschrijft dat zij aan eenieder die zich aanmeldt de haar opgedragen dienstverlening verstrekt met respect voor zijn/haar ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging en ongeacht de inkomens-, verzekerbaarheids- of vermogenstoestand van de betrokkene ofwel enkel goederen of diensten levert aan de deelgenoten. In dit laatste geval worden de woorden "het ingebrachte ziekenhuis" vermeld in artikel 135quater, eerste lid, 7°, gelezen als "de betrokken ziekenhuisdienst of ziekenhuisgebonden activiteit".

– *Aangenomen.*

Artikel 29

Met betrekking tot de tot 31 december 1998 genomen beslissingen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn of van een vereniging, opgericht conform artikel 118 en volgende, in toe-

Voorzitter

passing van artikel 119, 135ter of 135octies strekkende tot het oprichten van of het toetreden tot verenigingen overeenkomstig hoofdstuk XII of XIIbis, is de goedkeuring van de gemeenteraad of gemeenteraden niet vereist en wordt de termijn waarover de Vlaamse regering beschikt om de goedkeuring of de machtiging te verlenen, herleid van honderd tot dertig dagen indien deze beslissingen genomen worden met het oog op de gehele of gedeeltelijke exploitatie van een ziekenhuis.

– *Aangenomen.*

Artikel 30

De besluiten die door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn werden genomen voor de inwerkingtreding van dit decreet, blijven onderworpen aan de toezichtsregelen die op dat tijdstip van kracht waren.

– *Aangenomen.*

Artikel 31

In afwijking van artikel 23 mogen de verenigingen die opgericht werden voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, tot aan een eventuele wijziging van hun statuten, verder blijven werken overeenkomstig de regels die golden voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet.

– *Aangenomen.*

Artikel 32

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet, geheel of gedeeltelijk, in werking treedt.

– *Aangenomen.*

Artikel 33

Tot de inwerkingtreding van de artikelen 15 en 22 van het decreet van 17 december 1997 houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, worden het ontwerp van beleidsnota

bedoeld in artikel 88, § 1 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en het ontwerp van verklarende en stavende nota bedoeld in artikel 88, § 3 van dezelfde wet, onderworpen aan het advies van het beheerscomité bedoeld in artikel 94 van dezelfde wet. Dat advies, dat alleen betrekking kan hebben op het beheer en de uitbating van een instelling die onder het beheer van het bedoelde beheerscomité ressorteert, moet uitgebracht worden binnen de in artikel 10, § 6, van dit decreet bedoelde termijn.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg – 1022 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Heeren, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin behandelde het ontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg op 26 mei, 2 juni en 11 juni jongstleden. Op de eerste vergadering gaf minister Martens een toelichting over dit zogenaamde thuiszorgdecreet. Op basis van een heel gestoffeerde memorie van toelichting beschreef hij uitgebreid zijn visie op het toekomstige thuiszorgbeleid.

De fundamente van die visie zijn : de rol van het thuismilieu ; de rol van de gebruiker van de thuiszorg of de zelfzorg ; het natuurlijke zorgmilieu of

Heeren

de mantelzorg ; de vrijwilligerszorg ; het professionele zorgcircuit ; en zorgafstemming en samenleving. Dit zijn voor de minister de bouwstenen van een goed functionerend thuiszorgdecreet.

In een snel veranderende samenleving is de term thuiszorg nog nooit zo actueel geweest, en daarom is duidelijkheid zo belangrijk. Het gaat om een kaderdecreet dat vooral die aspecten van thuiszorg behandelt die te maken hebben met de bijstand van personen, de zogenaamde welzijnsbevoegdheden.

Tegelijkertijd werd aangegeven dat de aspecten van gezondheidsbeleid na een mogelijke defederalisering in het decreet worden geïntegreerd. Het ontwerp van decreet heeft een niet-categoriale benadering en is vooral georiënteerd op gebruikers. Het legt enerzijds rechten van de gebruiker en zijn mantelzorger vast, en anderzijds bepaalt het de plichten van elke voorziening op het vlak van de communicatie, indicatie, informatie, zorgafstemming, zorgvernieuwing en toegankelijkheid. Daarnaast legt het de regels vast van programmatie, erkenning en subsidiëring van niet-categoriale welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg.

De minister gaf aan dat het ontwerp van decreet uitvoerig met het werkveld werd besproken. Op die basis werd het ontwerp van decreet in mate van het mogelijke aangepast. In de commissie was er enige discussie over de vraag van de oppositie en de opportuniteit om een hoorzitting met het werkveld te organiseren.

De hoorzitting van 2 juni in de commissie heeft bewezen dat dit toch de moeite waard was. Niettegenstaande de zeer korte voorbereidingstijd van de gastsprekers waren het zeer boeiende invalshoeken vanuit verschillende verenigingen en welzijnsvoorzieningen. Voor de hoorzitting verwijs ik naar mijn verslag.

Tijdens de algemene bespreking bleek dat alle commissieleden het positief vonden dat er eindelijk een wetgevend kader is voor de vele diensten voor thuiszorg die spontaan zijn ontstaan. Anderzijds werd betreurd dat het een kaderdecreet is waardoor de minister via de uitvoeringsbesluiten nog alle vrijheid heeft.

Tijdens de algemene bespreking betreurden verschillende commissieleden dat de relaties met de samenwerkingsinitiatieven voor de thuiszorg – de SIT -, de palliatieve zorg en de huisartsen, de zelf-

standige verzorgers en zorgverleners en de intramurale zorg niet in het ontwerp van decreet werden behandeld. Ook al behoren verschillende materies tot de bevoegdheid van de federale overheid, toch zou voor het gezondheidsbeleid, waar Vlaanderen voor bevoegd is, een grotere integratie mogelijk moeten zijn.

Verschillende leden benadrukten het belang van een afzonderlijke regeling van een aantal nieuwere vormen van dienstverlening zoals kraamzorg en oppashulp.

De aandacht werd eveneens gevestigd op de kwaliteit en integratie van de dienstverlening vanuit het standpunt van de gebruiker, vooral voor die zorg door diensten die worden georganiseerd in het kader van een werkgelegenheidsbeleid zoals de PWA en de WEP. Na een meldingsplicht, die wordt gekoppeld aan een kwaliteitscharter, zouden ze kunnen worden geïntegreerd binnen het grotere geheel.

Een aantal commissieleden gaf ook aan dat de zelfredzaamheid van de gebruiker een belangrijke plaats krijgt toebedeeld, maar dat het ontwerp van decreet toch te sterk is geschreven vanuit het perspectief van de voorzieningen, de diensten en de zorgverstrekkers. Er rijzen ook vragen over financiering : die zou te veel in functie van structuren en te weinig in functie van de gebruiker zijn.

Bij de artikelsgewijze bespreking werden 72 amendementen ingediend en besproken. Het zou te ver gaan de 72 amendementen individueel te behandelen, maar ik wil er toch enkele aanhalen die zeer markant zijn.

De vraag om de dienst gezinszorg te vervangen door de dienst voor gezins- en bejaardenzorg werd niet gesteund, omdat de term gezinszorg beter zou aansluiten bij de niet-categoriale benadering van het decreet.

Ook de toevoeging van een dienst voor kraamzorg kon niet rekenen op een goedkeuring in de commissie omdat de centra voor kraamzorg volgens de minister via de dienst voor gezinszorg moeten kunnen rekenen op een mogelijke erkenning.

De vraag naar afstemming van het activiteitenaanbod van lokale dienstencentra in overleg met lokale sociaal-culturele verenigingen en organisaties die gelijksoortige activiteiten aanbieden, werd unaniem aanvaard. Daarenboven werden de werkzaamheden van zowel lokale als regionale dienstencentra gevoelig uitgebreid.

Heeren

Gezien de niet-categoriale benadering van het decreet kon een amendement tot oprichting van één regionaal dienstencentrum en één geheugen-, observatie- en begeleidingscentrum per provincie niet rekenen op de steun van alle commissieleden. De minister onderschreef nochtans de bekommernis over opvang en medische behandeling van dementen en wees erop dat bestaande centra mogelijk aan de voorwaarden van het ontwerp van decreet kunnen beantwoorden.

De commissie onderschreef unaniem de bekommernis om één centrale databank met gegevens over sociale tegemoetkomingen voor heel Vlaanderen, en om een databank met informatie over alle erkende voorzieningen van een regio, die de diverse regionale centra zouden kunnen raadplegen. De bedoeling van dit belangrijke amendement is dat de gebruiker en de mantelzorgers zo goed mogelijk worden geïnformeerd over alle bestaande initiatieven. Bij nalezing van de besprekingen en het verslag wens ik hier echter aan toe te voegen dat men allicht ook de gecertificeerde voorzieningen mee in de databank wenste op te nemen. Dit was allicht een vergetelheid ten gevolge van de drukte in de besprekingen.

Over de toevoeging van een nieuw artikel over de dienst voor oppashulp is uitvoerig gedebatteerd. De vraag of het nu zou gaan om een nieuw op te richten afzonderlijke dienst, of een dienst die wordt gekoppeld aan verschillende andere diensten stond in de discussie centraal.

Een amendement had tot doel de voorzieningen in het kader van de zorgafstemming te betrekken bij de samenwerkingsinitiatieven inzake thuisverzorging en thuisverpleging en bij netwerken voor palliatieve zorg. Dit amendement werd niet weerhouden omwille van mogelijke bevoegdheidsconflicten met het federale niveau.

Een ander amendement, dat wel werd goedgekeurd, leverde een belangrijke toevoeging bij de werkingsprincipes. Het bepaalt dat tarieven voor de persoonlijke bijdragen van de gebruiker moeten worden nageleefd met het oog op tariefzekerheid, eenvormigheid en doorzichtigheid voor de gebruiker. De minister benadrukte echter dat de Vlaamse regering geen specifiek bedrag maar een marge van een minimum- en een maximumtarief kan vaststellen.

De hoofdstukken over de erkenning, programmering en subsidiëring en over de aanmeldingsplicht

en het toezicht werden volledig geamendeerd. Er wordt duidelijk gesteld waarop de programmering en de subsidiëring betrekking hebben en op welke wijze een jaarlijkse subsidie-enveloppe kan worden verleend. Om de gebruiker en de mantelzorger te beschermen tegen een zorgaanbod dat geen kwaliteit in zijn vaandel zou dragen, wenst men de aanmelding te koppelen aan een vrijwillige conformering aan bepaalde kwaliteitsvereisten, waardoor men een zogenaamd kwaliteitscertificaat kan verkrijgen.

Tot zover een verslag van mijns inziens de belangrijkste amendementen en knelpunten. Voor de andere amendementen verwijs ik naar het schriftelijk verslag. Het geamendeerde ontwerp van decreet werd aangenomen met acht stemmen voor bij vier onthoudingen. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil mevrouw Heeren danken voor haar helder verslag met duidelijke vermelding van de pijnpunten die er voor verschillende collega's, waaronder mezelf, bestonden.

De hoorzittingen hebben een vrees aangegeven. Ze hebben ons heel veel bijgeleerd. Er is een gezegde : 'Een cultuur van heersers geeft vaak aanleiding tot een heersende cultuur.'

In het veld van de thuiszorg en in het veld van de diensten en voorzieningen was het inderdaad duidelijk dat er toch wel bepaalde invalshoeken zijn die dat veld voor drie vierden bestrijken. Het kon dus niet anders dan dat dit accent duidelijk zou worden gelegd binnen het decreet.

In het voorliggend ontwerp van decreet hebben we niet alleen een aantal raak-, maar ook een aantal knelpunten gevonden. Mijns inziens is het relevanter stil te blijven staan bij de knelpunten. Wel wil ik benadrukken dat een ontwerp van decreet op de thuiszorg aan een behoefte beantwoordt. Dit hebben we trouwens vanuit onze fractie herhaaldelijk gevraagd, en in die zin zijn we dan ook verheugd dat het er uiteindelijk is gekomen. Dit neemt echter niet weg dat het in onze ogen nog te veel een voorzieningendecreet is gebleven.

Ik heb geprobeerd een rode draad te trekken door de knelpunten die ik hier wens aan te halen. U weet allemaal dat de kerngedachte rond thuiszorg voor heel veel mensen nog te veel een bedreigende

Avontroodt

ondertoon inhoudt. Het is moeilijk en zwaar belastend voor het gezin, en die onrust vindt men vaak zowel bij gebruikers als bij mantelzorgers en hulpverleners terug. De kunst bestaat er dan ook in passende beleidsmaatregelen te nemen die een antwoord bieden op deze druk.

Ik heb daartoe inspiratie gezocht en gevonden bij Aaron Antonovsky, een joods-Amerikaans medisch socioloog. Ik citeer : 'De mens kan de stress van lastige en bedreigende leefsituaties dragen en gezond overleven, op voorwaarde dat hij of zij, primo, overtuigd is van een voldoende inzicht in de situatie, secundo, de bekwaamheid heeft om die situatie daadwerkelijk aan te pakken en, tertio, – last but not least – de eigen inzet zinvol acht.'

Als ik uw decreet met die rode draad voor ogen overloop, denk ik dat er inderdaad voldoende inzicht is in de situatie. Als we de memorie van toelichting lezen, kan niemand daar nog aan twijfelen. Alle factoren – demografische, gezondheidsfactoren, economische, sociaal-familiale, cultureel-maatschappelijke, medisch-technologische en nog andere – komen aan bod en worden vrij volledig vermeld.

Maar inzake twee aspecten, met name het daadwerkelijk in staat zijn de situatie aan te pakken en de screening of de inzet zinvol is, meen ik dat er een aantal hiaten blijven. Ook bij de vraag naar het zinvolle aspect van enkele initiatieven blijven helaas nog vraagtekens staan. Dit geldt zeker voor de coördinatie in de thuiszorg. Ik begrijp nog steeds niet dat het amendement werd verworpen dat door ons was ingediend en door de collega's van de oppositie werd gesteund. Dit amendement strekte ertoe legitieme partners in de thuiszorg, de teams voor thuisverpleging, de samenwerkingsinitiatieven op het vlak van thuisverzorging en zorgbemiddeling en de palliatieve netwerken te betrekken. Dit is ontegensprekelijk een gemiste kans, en dit komt de coherentie niet ten goede.

In dat amendement staan nochtans identiek dezelfde voorwaarden : samenwerking met thuisverpleging, aandacht voor de gezins- en de sociale omstandigheden, communicatie, maaltijdbedeling, uitleen- en klusjesdienst, enzovoort. Het zijn precies dezelfde factoren die we uiteindelijk in dit thuiszorgdecreet terugvinden. Het is toch een fenomenaal hiaat dat hierop geen antwoord wordt gegeven. Het is dan ook mijn plicht dit hier aan te halen.

Sta mij toe het nu even te hebben over innovatie. Mijnheer de minister, ik neem aan dat u ooit wel eens een bezoek hebt gebracht aan de Engelse tuinen. Wist u dat de Engelse thuisverpleging door die tuinen tot stand is gekomen, meer bepaald door het privé-initiatief van één man met een mooie tuin die zijn vrouw absoluut thuis wou verzorgen ? Deze heeft het initiatief genomen om de thuiszorg in Engeland te ontwikkelen. Ook wij hebben de kans gekregen om aandacht te vragen voor een aantal privé-initiatieven. Waarom krijgen deze geen kans ?

Mijnheer de minister, ik denk dat u zeer goed weet waarover ik het heb. Het is heel positief dat u nu een antwoord geeft waardoor er eindelijk een oplossing komt voor de dagverzorgingscentra en voor de centra voor korte opvang, want daar was al lang behoefte aan. Deze aspecten vormen de meerwaarde van het decreet. We vrezen echter dat een aantal andere privé-initiatieven geen kansen zullen krijgen door het amendement van de meerderheidspartijen over de financiering.

Minister Luc Martens : Mevrouw Avontroodt, ik veronderstel dat u zinspeelt op een aantal initiatieven ter ondersteuning van de thuiszorg van dementen en dementerende patiënten. Ik herhaal dat de mogelijkheid bestaat om dergelijke initiatieven een kans te geven door de wijze waarop de tekst na de amendering werd geformuleerd. In Vlaanderen bestaan reeds drie dergelijke initiatieven. Het is onze bedoeling om bij de eerste reeks erkenningen van regionale centra, aandacht te besteden aan deze doelgroep. Het is immers een groep die kwantitatief toeneemt en in de toekomst meer zorgen nodig zal hebben. De wil voor het steunen van deze initiatieven is aanwezig, net als de juridische basis. We kunnen discussiëren over de manier waarop alles zal verlopen, maar het resultaat dat wij voor ogen hebben, zal hetzelfde zijn als dat wat u met uw amendement beoogt.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Mijnheer de minister, u bent mij wat te snel af, want de vraag over thuiszorg voor dementerende patiënten volgt. Ik had het over de thuiszorg in het algemeen. We hebben ook een amendement ingediend over een aantal andere initiatieven, maar daarover zal mevrouw Ceysens het zeker nog hebben.

Ik sta ook achter de opname in het decreet van het initiatief voor het beschermd wonen. U vindt dat dit niet past in een decreet over de thuiszorg, maar dit is een nieuw initiatief. Ongeacht het hokje waarin u het wilt plaatsen, blijft het een ondersteuning van de thuiszorg.

Avontroodt

Ik had het daarnet over de thuiszorg in het algemeen. Het is immers een illusie dat de zorg voor de mensen steeds beter kan worden gerealiseerd door verdere professionalisering. Deze illusie maakt enkel de weg vrij voor steeds meer organisatie, administratie en technische complexiteit. Dit gebeurt ten koste van de spontane zorg en de solidariteit die als minder evident worden beschouwd. We hebben hierover gediscussieerd in de commissie.

Ik vind het heel positief dat de oppasdiensten in het decreet werden opgenomen. Dit beantwoordt immers aan een behoefte. Toch moeten we onze bezorgdheid uitdrukken opdat niet te regulerend wordt opgetreden. Rond de spontaan ontluikende organisatie van de oppasdiensten mag geen al te strikte reglementering ontstaan. De nadruk moet liggen bij de zinvolle ondersteuning. We mogen niet wegglijden in overregulatie. We juichen dus toe dat de oppasdiensten werden opgenomen in het decreet, maar we blijven kritisch in verband met de hoge eisen en de organisatie.

Mijnheer de minister, u hebt het geraden, ik wil het ook hebben over de dementie. De thuiszorg van dementen is de uitdaging voor de komende jaren en vormt mijn grote zorg. Drie vierden van de dementerende patiënten worden nog steeds thuis verpleegd. Ik vraag u daarom om aandacht te besteden aan deze groep, ook al is dit decreet geen doelgroependecreet en kan het niet worden gericht op bepaalde items. Men kan echter niet om dit onderwerp heen omdat drie op vier dementen thuis worden verzorgd. Ik vind het heel positief dat u hieraan aandacht wilt besteden.

In de Verenigde Staten is er na de fitnessrage nu de geheugentrainingsrage. Op feestjes test men uit hoeveel iemand nog kan onthouden. Ik wil die uitdaging hier niet aangaan, maar het is wel een indicator over de angst voor het probleem.

Rond dementie is heel weinig preventie mogelijk. We kunnen wel de families, begeleiders en zorgdraggers van dementerende ouderen ondersteunen. Die verantwoordelijkheid voor de zorg komt meestal terecht bij een persoon : de centrale zorgverlener. Er zijn meer vrouwelijke dan mannelijke zorgverleners. Ik vraag dan ook speciale aandacht voor de vrouw als zorgverlener.

Er is ook een enorm gebrek aan epidemiologisch onderzoek inzake dementie. Een van de kerntaken van de overheid is dergelijk onderzoek op te zet-

ten. De ondersteuning van de familie van dementerende personen is een antwoord op vele vragen over zorgverlening en verantwoordelijkheid, fysieke, emotionele en financiële belasting, emotionele betrokkenheid, enzovoort.

Een ander cruciaal probleem bij dementie is de negatieve beeldvorming tegenover ouderen. Het deficitdenken ten aanzien van ouderen is een sterk verspreid fenomeen : ze horen er niet meer bij. Dat resulteert in een therapeutisch fatalisme ten aanzien van ouderen. De centra die vroegtijdige diagnoses mogelijk maken, moeten dan ook worden ondersteund.

Daarnaast bestaat het probleem over de juiste verwijzing naar de residentiële zorg. Te vaak gebeurt die verwijzing in een crisissituatie. Daardoor kan niet de juiste opvang worden gerealiseerd.

We hebben gepleit voor continue ondersteuning en bijscholing van de professionele zorgverleners binnen de zorgverlening. Dat amendement werd jammer genoeg niet aanvaard, en dat betreurt ik ten zeerste.

Minister Luc Martens : Ik deel op dat punt niet helemaal uw mening. U vraagt terecht aandacht voor een betere omgang met dementerenden. Zowel voor de betrokkenen als voor professionele hulpverleners is de situatie nieuw en onbekend. Uw amendement pleit voor een goede zaak, maar zit eigenlijk al vervat in het decreet. Het is nogal duidelijk dat professionele hulpverleners deze opdracht niet goed kunnen uitvoeren als hun instelling hen niet aanmoedigt zich te vormen en te bekwamen in de omgang met dementerenden.

Mevrouw Yolande Avontroodt : U kent het terrein door en door, maar nu houdt u uw wensen voor waarheid. Sommige organisaties pakken dit degelijk aan, maar andere niet. Een kaderdecreet mag toch enkele essentiële elementen concreet maken ? Dit is een gemiste kans.

De tekorten in de ondersteuning van de thuiszorg vormen de meest cruciale aandachtspunten in de zorg voor dementerenden. Ze verdienen dringend aandacht. Door negatieve beeldvorming van ouderen en veroudering worden bepaalde aandoeningen niet of te laat gedetecteerd en niet behandeld. De ondersteuning van de draagkracht van de centrale verzorgers is een tweede belangrijk aandachtspunt. De opname van dementerenden kan voorbereid en gepland verlopen in samenspraak met de dementerende en zijn omgeving.

Avontroodt

Uit een recente gezondheidsenquête blijkt dat slechts 30 percent van de tachtigplussers de thuiszorgvoorzieningen effectief benutten. Hoe komt dat? Heeft dat te maken met de toegankelijkheid, de prijs, de drempel? Een uitgebreider onderzoek zou nuttig zijn.

Om met een positieve noot te eindigen wil ik u het volgende niet onthouden. Verdi heeft Othello en Falstaff getoondicht op de leeftijd van 75 jaar. Emanuel Kant was actief tot zijn tachtigste. Edison nam nog patenten op de leeftijd van 85 en op zijn tachtigste kan men nog paus worden. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter: Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, dames en heren, de goedkeuring van dit ontwerp van decreet zal voor de thuiszorg een belangrijke vooruitgang betekenen. Erkenning, subsidiëring en programmatie van de betrokken voorzieningen krijgen een wettelijke basis. De begroting voor 1998 voorziet daarvoor in een bijkomend budget van 90 miljoen frank. Ook in de komende jaren verwachten we ernstige inspanningen voor de uitbreiding van de diverse vormen van dienstverlening, en niet in het minst voor de diensten gezins- en bejaardenhulp. De gezins- en bejaardenhulp, de poetsdienst, de centra voor kort verblijf, de dienstcentra, oppashulp, ze bieden reeds jaren hun hulp aan. Dit decreet biedt eindelijk een duidelijke omschrijving van hun functies en taken.

Tot op heden kenden enkel de diensten Gezins- en Bejaardenhulp, de lokale dienstcentra en de dagcentra een reglementair kader. Daarnaast werden nieuwe vormen van dienstverlening uitgewerkt. Ik verwijs hierbij naar de regionale dienstcentra en naar de oppashulp, die we via amendering hebben ingebracht.

Mijnheer de minister, in de omstandige toelichting en in het decreet zelf raakt u een aantal belangrijke principes aan, die we volledig kunnen onderschrijven. De mens vormt in zijn totaliteit het uitgangspunt van de zorg. Thuiszorg is duidelijk meer dan medische zorg. Men geeft de cliënt zelf een bepaalde rol en plaats. U legt de klemtoon op zelfredzaamheid en actieve participatie. Er is een aanzet tot een eenvormige indicatiestelling, die ook later belangrijk zal zijn.

Er is ruimte gemaakt voor de rechten van de gebruiker. Dit sluit perfect aan bij ons voorstel van decreet. Er is ook plaats voor de mantelzorg en de ondersteuning ervan en de niet-categoriale aanpak, waarover we het daarstraks ook even hebben gehad. Dit decreet kan tot verwarring leiden door een niet-categoriale aanpak voor de thuiszorg voor te staan. In het verleden stond thuiszorg gelijk met ouderenzorg. Dit denkkader wordt mee opengetrokken. De praktijk zal moeten uitwijzen of bepaalde voorzieningen alleen zijn gericht op bejaarden of ook op personen met een handicap of op specifieke doelgroepen.

We hebben veel gediscussieerd over de ruimte die aan voorzieningen wordt gelaten om te opteren voor een specifieke aanpak en de bijhorende ondersteuning voor bepaalde doelgroepen als kraamzorg, hulp aan dementerende patiënten of palliatieve zorg, enzovoort. Voor ons is het evident dat de zorg voor deze groepen expliciet wordt opgenomen in dit decreet en dat men daar bij de uitvoering rekening mee zal moeten houden. Binnen de gezins- en bejaardenhulp kunnen extra regels in het vooruitzicht worden gesteld voor kraamzorg of kan worden voorzien in een specifieke begeleiding van helpsters in functie van hulp aan dementerende patiënten. Een algemene aanpak belet niet dat via de uitvoering ook categoriale accenten kunnen worden gelegd.

De aansluiting van het thuiszorgcircuit op de dienst- en hulpverlening binnen de gezondheidszorg werd met dit decreet niet geregeld. Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat we dit decreet moesten beschouwen als een zogenaamd aanbouwdcreet. We hadden dit wel graag iets duidelijker geformuleerd gezien. Dit is niet gebeurd.

Het decreet biedt de CVP-fractie wel de kans om enkele accenten te leggen in de thuiszorg. We hebben gezorgd voor de aanmeldingsplicht van alle voorzieningen. Om tegemoet te komen aan de vraag naar hulp, groeien er te velde vele nieuwe initiatieven. Vaak gaat het om initiatieven die ook willen zorgen voor bijkomende tewerkstelling voor laaggeschoolden of langdurig werklozen. Meestal vormen ze een noodzakelijke aanvulling op een te klein aanbod. Op het terrein wordt getracht een kwalitatief verantwoorde dienstverlening op te zetten. Het gaat hierbij zowel om federale initiatieven zoals PWA's, als om initiatieven die via Vlaamse steun worden gestart, zoals WEP en WEP+ en ook louter privé-initiatieven.

Deze initiatieven zijn wel bekend bij de Vlaamse tewerkstellingsoverheid maar vaak niet bij de

Becq

Vlaamse welzijnsoverheid. We hebben geen zicht op kwaliteit, scholing of opleiding van die hulpverleners. Om hieraan tegemoet te komen, hebben we een dubbele drempel ingebouwd.

De eerste drempel bestaat uit een algemene aanmeldingsplicht. Ik denk dat de mensen op het terrein zich daar niet onmiddellijk van bewust zijn. We moeten daarover duidelijke informatie verschaffen. In tweede instantie is er de mogelijkheid om een kwaliteitscharter toe te kennen aan diegenen die kwaliteitsgaranties bieden. We hopen op termijn tot een uniforme regeling te komen, waarbij iedereen aan welbepaalde kwaliteitscriteria moet voldoen. De gebruikers kunnen er maar wel bij varen. Voor dagverzorgingscentra en centra voor kort verblijf dient sowieso een kwaliteitscertificaat te worden aangevraagd. Het gaat om residentiële voorzieningen. Deze erkenningsvoorwaarde gold trouwens al voor dagcentra, dit in uitvoering van het decreet op de bejaardenvoorzieningen.

Een ander aspect dat we hebben besproken, is de tariefzekerheid. Dat bleek ook duidelijk uit het verslag van mevrouw Heeren. Op dit ogenblik geldt deze tariefzekerheid enkel voor de gezinszorg. De tarieven voor deze zorgverstrekking worden bepaald door het inkomen. De ervaring in de rusthuissector leert ons dat mensen nood hebben aan een duidelijke tarievenstructuur, met gelijke tarieven voor vergelijkbare diensten. Met het oog op een grotere eenvormigheid en transparantie is het belangrijk dat diensten die werken in uitvoering van dit decreet, worden verplicht om de tarieven na te leven die de minister oplegt.

En derde belangrijk aspect is de garantie van objectieve en volledige informatie. In dit decreet wordt via de regionale dienstencentra een ruime informatieverspreiding onder zorgbehoevenden geregeld. Die centra moeten informatie en diensten verlenen die dicht bij de gebruiker staan, en terzelfder tijd een goed inzicht verschaffen in het ruime aanbod en de toegankelijkheid ervan. De hoorzitting leerde ons dat de informatie die de ziekenfondsen vandaag verlenen, niet altijd even neutraal is. Dat geldt zowel voor de zogenaamde zuilgebonden organisaties als voor de zogenaamde onafhankelijke organisaties. We vinden dat de informatie waarop hulpvragers recht hebben, zo ruim mogelijk moet zijn. Die gegevens moeten ook informatie over federale gezondheidsvoorzieningen bevatten. Die informatie moet ook zo objectief

mogelijk zijn. In die zin is de tekst dan ook aangepast.

Een vierde accent dat via een amendement is gelegd, betreft de invoering van oppashulp als een ondersteuning van de mantelzorg. In de verslaggeving werd daar allusie op gemaakt. Naast de gezinszorg en vaak ter aanvulling van mantelzorg wordt een beroep gedaan op oppashulp. Tot vandaag ging het vaak om losse projecten, soms opgestart met behulp van niet-gereguleerde toelagen. Nu wordt een oppascircuit dat steunt op de geëngageerde inzet van vrijwilligers, decretaal onderbouwd en eventueel ondersteund.

Een van de discussiepunten bestond uit de vraag of deze vorm van dienstverlening moet worden gekoppeld aan de diensten voor gezinszorg, dan wel aan de regionale dienstencentra die de begeleiding van vrijwilligers verzorgen. We hebben ervoor gekozen om geen van beide diensten een exclusief recht toe te kennen. Wel werd er uitdrukkelijk in voorzien dat de oppas geen volledig onafhankelijke dienstverlening wordt, doch in samenwerking met een erkende dienst wordt georganiseerd. Terzelfder tijd is het belang van de werking met vrijwilligers beklemtoond. In de praktijk is het wel zo dat de PWA's vaak een oppasdienst organiseren.

Het overleg tussen lokale dienstencentra en de plaatselijke sociaal-culturele verenigingen wilden we in het decreet verankeren. Verder wilden we het belang van de wijkwerking in de kijker zetten.

In aanwezigheid van de ministers van Tewerkstelling én van Welzijn is het belangrijk een lans te breken voor het statuut van het personeel van de poetsdiensten. Die mensen werken nog steeds als DAC'ers. Ik weet dat beide ministers een regularisatie beogen. Er is in dat verband een probleem. Als er niet langer van een tewerkstellingsmaatregel sprake is, kan men misschien niet meer uit het federale tewerkstellingsfonds putten. Toch blijft de vraag overeind om de concrete moeilijkheden die met het DAC-statuuut zijn verbonden, weg te werken. Ik denk dan onder meer aan de moeilijkheden om deeltijdse arbeid te kunnen verrichten. Daarvoor en voor andere verschillen die DAC-werknemers ondervinden ten opzichte van reguliere werknemers in hun sector, moet in een regeling worden voorzien.

We wilden hier niet het debat over de betaalbaarheid van de zorg voeren, maar wel over de toegankelijkheid ervan. Die toegankelijkheid moet worden gegarandeerd via een uitgebreid, regionaal evenwichtig gespreid en gevarieerd aanbod. Het

Becq

gaat immers om verschillende, doch samenhangende debatten. Een zorgverlening uitbouwen om vervolgens vast te stellen dat de dienstverlening onvoldoende is uitgebouwd, is geen oplossing. Hetzelfde kan men ook op gemeentelijk vlak vaststellen als toelagen aan diensten voor gezinszorg worden afgebouwd en vervolgens worden toegekend aan individuen.

Met het oog op de begrotingsbesprekingen, willen we deze samenhang uitdrukkelijk beklemtonen. We verwachten dat de begroting voor 1999 zal voorzien in voldoende middelen voor een aangepast en uitgebreid aanbod en voor het opstarten van de zorgverzekering in de loop van 1999. Het parlementaire debat daarover zullen we in het najaar voeren. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, in tegenstelling tot het vorige ontwerp van decreet zullen we ons bij de stemming over dit ontwerp van decreet onthouden. We moeten immers zoals gewoonlijk vanuit de oppositie een balans opmaken van de positieve punten en de negatieve punten, met andere woorden wat niet beantwoordt aan de wensen van onze partij. Voor dit ontwerp van decreet blijven we echter op onze honger. Dit blijkt onder meer uit de bespreking en uit de uiteenzettingen, zelfs van de meerderheidspartijen. Ze beoordelen het ontwerp van decreet positief, maar wijzen tegelijkertijd op een aantal zaken die zeker voor verbetering vatbaar zijn.

U kent de redenen waarom onze partij zich zal onthouden. Bij de bespreking van andere decreten heb ik er ook reeds op gewezen dat het gaat om een soort raamdecreet. Dit is een kader waarbij de uitvoerende macht de regels concreet invult. Uit de commissiebesprekingen is gebleken dat een aantal bevoegdheden niet op het Vlaamse vlak liggen. Maar zelfs datgene waarvoor Vlaanderen wel bevoegd is, wordt door dit decreet niet geregeld. De bevoegdheden volksgezondheid en welzijn ressorteren elk onder een andere minister en kunnen blijkbaar, zelfs binnen het Vlaams kader, niet worden samengebracht. Dit gaat ons petje te boven. Als men zelfs binnen de Vlaamse bevoegdheid niet in staat is een decreet op te stellen dat de totaliteit regelt, dan vraag ik me af waarmee dit parlement bezig is.

Uit de verschillende hoorzittingen is duidelijk geworden dat de grote uitdaging van dit decreet de thuishulp is. Dit betekent per definitie dat een derde van de bevolking, voornamelijk ouderen, daar een beroep op kan doen. De regelingen die u treft vragen natuurlijk financiële impulsen. Die zijn afhankelijk van de jaarlijkse begrotingsbesprekingen en de jaarlijkse mogelijkheden. Dat is normaal, maar ik wil er wel op wijzen dat de uitdagingen heel groot zijn. Ons vraagteken over de toekomst blijft dus bestaan.

Ik benadruk dat ik de schaalvergroting in dit decreet onaanvaardbaar vind. Schaalvergroting wordt in veel decreten te pas en te onpas aangehaald. In veel gevallen is schaalvergroting mogelijk, maar bij de bespreking van het vorige decreet wees Agalev erop dat kleinschaligheid ook waardevol kan zijn. Soms biedt kleinschaligheid zelfs een meerwaarde en is het efficiënter dan een groot-schalig initiatief.

Bovendien komen er in dit decreet nog een aantal praktische problemen kijken bij de schaalvergroting. Hulpverlening aan mensen die een beroep doen op voorzieningen uit het thuiszorgdecreet kan immers per definitie niet anders dan lokaal worden georganiseerd.

Een aantal problemen werden niet opgelost. Tijdens de bespreking werd onder meer de behoefte aan coördinatie duidelijk. Als op lokaal vlak twee of drie initiatieven dezelfde diensten aanbieden, is er overleg nodig. Het moet ook duidelijk zijn wie de leiding heeft over dat overleg. Ik wijs erop dat in de OCMW-wetgeving over de oprichting van de OCMW's al een duidelijke opdracht stond ingeschreven voor de OCMW's om de lokale initiatieven te coördineren. Eens te meer doet men geen duidelijke uitspraak over de coördinatie. We blijven dus op onze honger zitten.

Mijnheer de minister, niet alleen wij, maar ook de OCMW's blijven met een aantal problemen zitten. De vertegenwoordigster van de VVSG, mevrouw Sabbe, die de visie van de lokale besturen en OCMW's vertolkte, heeft daar duidelijk op gewezen. Naast de problemen waarmee andere lokale initiatieven worden geconfronteerd, blijft zij met nog grotere problemen zitten. Dat komt door het keurslijf waarin ze zit. Enerzijds zijn er de OCMW's, en anderzijds krijgt ze voor de organisatie van de gezins- en bejaardenhulp en de poetsdienst vaak met andere financieringsbronnen te maken dan de privé-initiatieven die ook op dit domein werkzaam zijn.

Van Vaerenbergh

Rekening houdend met het feit dat in dit decreet maar een beperkt domein wordt geregeld, kunnen we zeggen dat dit een goed initiatief is. We blijven wel te veel op onze honger zitten, onder meer omdat de spanning tussen het lokaal dienstencentrum en het regionaal dienstencentrum zal blijven bestaan. We hebben het hierover gehad in de commissie. Er werd uitgelegd dat het lokaal dienstencentrum zich tot personen moet richten en het regionaal dienstencentrum vooral voor organisaties moet werken. Ik blijf erbij dat de klemtoon had moeten blijven liggen op het ten dienste staan van de mensen zelf.

Het is wel jammer dat andere aspecten van de thuiszorg niet worden opgenomen in dit decreet. Het is nog spijtiger dat het tweede pakket ontbreekt dat in het decreet zou moeten zitten en dat ook een Vlaamse bevoegdheid is. We zullen ons dan ook onthouden bij de stemming. (*Applaus bij de VU, de VLD en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, dames en heren, ook ik wil op de eerste plaats de verslaggever feliciteren met haar volledig en compact verslag.

Ten tweede wil ik reageren op de woorden van de heer Van Vaerenbergh. Er valt hier inderdaad een analyse van zwakke en sterke punten te maken en ik zal dat ook uitgebreid doen. Toch reeds een voorafgaande opmerking : bekijken we de positieve en de negatieve punten, dan wegen die eerste voor ons beduidend zwaarder. Wat er ook aan dit ontwerp van decreet moge ontbreken, het is hoe dan ook een belangrijke stap vooruit. Net zoals vroeger bij andere wetwijzigingen vinden we ook nu : beter één vogel in de hand dan tien in de lucht. Met dit ontwerp houden we in deze sector die spreekwoordelijke vogel in de hand. Zo dadelijk kom ik terug op de ontbrekende elementen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer Swennen, u behoort natuurlijk tot de meerderheid, wat betekent dat u reeds tevreden bent met één vogel. Als leden van de oppositie zouden wij echter liever de ruif volledig openmaken en alle vogels vangen die te vangen zijn.

De heer Guy Swennen : Mijnheer Van Vaerenbergh, u hebt het spreekwoord niet goed begrepen. U wilt de vogels loslaten. U wilt tien vogels in de lucht, terwijl ik er één in de hand wil hebben. Daar zit dan blijkbaar het verschil.

In mijn betoog vallen een algemeen en een bijzonder onderdeel te onderscheiden. In het algemeen krijgt de thuiszorg met de goedkeuring van dit ontwerp van decreet eindelijk een decretaal fundament. Tot nu toe was dat helemaal niet het geval. Sinds het fameuze regentsbesluit van 1949 de erkenning en subsidiëring van de eerste diensten voor gezinshulp regelde, werd dit belangrijk onderdeel van de welzijnssector decretaal slechts ondersteund door de jaarlijkse begrotingsdecreten. Het fundament hing dus met haken en ogen aaneen. Daarom is dit ontwerp een belangrijke stap voorwaarts. Maar dit positieve feit mag de veel ruimere doelstelling niet uit het oog doen verdwijnen. In deze deelsector komt het er immers in wezen op aan een omvattend en substantieel wetgevend kader voor de thuiszorg te creëren. Dat kader moet veel verder reiken dan dit ontwerp, zowel op het vlak van de onderlinge afstemming van de welzijns- en de gezondheidszorg als op het vlak van de zogenaamde dwarsverbindingen tussen het categoriale en het sectorale welzijnsaanbod. Terloops vermeld ik dat elke thuiszorg tegelijk gezondheids- en welzijnszorg is. Een voorbeeld van de na te streven afstemmingen is de thuiszorg in de gehandicaptensector en de niet-categoriale thuiszorg in dit decreet.

Nog belangrijker vinden we het op bewijsvoering gebaseerde uitgangspunt dat niet de structuur om de structuur centraal mag staan, maar wel de gebruiker. Daarmee bedoel ik zowel de zorgbehovende zelf als de informele verzorgers. De gebruiker mag niet langer onderaan de structuur van de welzijnszorg worden gesitueerd, als passief object van de zorg. Hij moet een centrale plaats innemen in de zorgstructuur, als subject dat actief op zoek is naar de realisatie van zijn sociale rechten, zijn integratie en zijn emancipatie. De gebruiker heeft op de eerste plaats nood aan voldoende en beschikbare hulp, betaalbare diensten, een eenlokettoegang, optimale coördinatie en voldoende flexibiliteit. Velen zullen het met ons eens zijn dat de thuiszorg in haar geheel op tal van deze punten nog te zeer faalt.

Thuiszorg wordt immers gekenmerkt door schaarste op vele vlakken. Zo is er de schaarste in de dagopvang en het kortverblijf. Voorts is er de versnippering en het gebrek aan onderlinge afstemming en flexibiliteit van het aanbod. Op die manier ont-

Swennen

staat er ook een gebrek aan betaalbaarheid. Dit alles zijn zaken die in het regelgevend decreet niet volledig worden opgelost. Men beperkt zich ertoe een aantal van deze problemen in algemene termen aan te raken.

In de toekomst zal daar door de veroudering ook nog het probleem van de sterk toenemende vraag bijkomen, in casu een toename van het aantal en van de zwaarte van de zorgvragen. Ik ben het volledig eens met wat mevrouw Becq daarover heeft gezegd. Er is duidelijk nog een lange weg te gaan. Het parlement zal na deze belangrijke stap alert moeten blijven en het nu voorliggende decretale werk moeten aanvullen, verdiepen en – waar nodig – verbeteren.

Ik kom nu tot een concrete analyse van de zwakke en de sterke punten. In dit bijzonder deel wil ik een drietal verdienstelijke punten benadrukken. Ten eerste wordt de band tussen mantelzorg en professionele zorg sterk benadrukt. Hiermee wordt nogmaals verduidelijkt dat beide onmisbaar zijn voor de thuiszorg en dat ze elkaar aanvullen. Ook voor het vrijwilligerswerk wordt terecht plaatsgemaakt.

Ten tweede is er de verdienstelijke poging om de eigenlijke thuiszorg te koppelen aan oppasdiensten, dagopvang, kortverblijf, enzovoort. Deze werkvormen vergroten in aanzienlijke mate de kansen van zorgbehoevenden om het thuis te redden. Daardoor hebben deze vormen een preventieve werking tegenover opname in een residentiële voorziening.

Ten derde pleiten we al lang voor een betere taakverdeling tussen de verschillende actoren in de thuiszorg : de verpleegkundige, de huisarts, de gezins- en bejaardenhelpster, de poets hulp en de oppasdienst. Hierbij is het inefficiënt en onnodig duur dat een hogergeschoolde taken uitvoert die een lagergeschoolde aankan. Deze herverdeling van de taken vergt uiteraard een zeer goede onderlinge afstemming van de hulpverlening en van de tijdstippen waarop ze wordt geleverd. Dit wordt het best gegarandeerd als één geïntegreerde thuiszorgdienst deze taken aanbiedt. In het decreet is hiertoe een eerste aanzet gegeven door het samenbrengen van de dienst gezins- en bejaardenhulp en de poetsdienst. Tegelijk kan dan de poetsdienst eindelijk worden gereguleerd.

Ik kom nu bij het minder positieve bijzondere deel. Inzake de geïntegreerde thuiszorg blijven we toch wat op onze honger zitten. Vóór dit decreet was de

versnippering groot, maar ook dit decreet onderscheidt maar liefst zes verschillende soorten thuiszorgvoorzieningen. Dit komt voort uit het feit dat de opdracht er vooral in bestond een aantal bestaande werkvormen onder één decretaal dak samen te brengen. Het ging dan met name om de thuiszorgaspecten die onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Welzijn vallen.

Ik stel me verder ook vragen bij de stille ontmanteling van het ouderenzorgbeleid. De dagverzorgingscentra en de dienstencentra die werden voorgesteld in het decreet over de bejaardenvoorzieningen van 1985, worden daar geschrapt en ondergebracht in dit ontwerp van decreet. We hebben het reeds herhaaldelijk gehad over de veroudering. Hierdoor wordt de doelgroep van de bejaarden voor het zorgbeleid dé uitdaging van de toekomst in de welzijnssector. Het bevreedt me dan ook dat men subsectoren uit de ouderenzorg weghaalt en die met een veel bredere opdracht belast. Dat is in zekere zin verdedigbaar, hoewel er ook veel te zeggen valt voor compactheid in het zorgbeleid voor ouderen. We staan hier echter voor een taakverbreding. De vraag rijst in hoeverre daar ook voldoende extra middelen tegenover zullen staan.

Het voorlaatste punt gaat over de samenwerkingsinitiatieven in de thuiszorg, de zogenaamde SIT's. We moeten voldoende realiteitszin hebben om te beseffen dat we de gezondheids- en welzijnszorg slechts langzaam dichterbij elkaar kunnen brengen, al is het met spijt in het hart. De toenadering wordt nog bemoeilijkt door bepaalde realia, die we allemaal kennen.

Desondanks komen de SIT's pas echt tot hun recht waar medische en niet-medische hulpverlening als een geheel opereren. Zonder deze fusie blijven de samenwerkingsverbanden in de thuiszorg hybride beleidsconcepten. In de praktijk is hun goede werking afhankelijk van de plaatselijke dynamiek. In mijn eigen provincie kan ik daarvan voorbeelden geven waaraan ik zelf als gedeputeerde aan de basis lag. Ik weet dat dit niet in heel Vlaanderen op dezelfde manier wordt ingevuld, maar dat verandert niets aan mijn bedenkingen.

Aansluitend daarbij wil ik nog kort stilstaan bij de amendementen, die we dankzij een open geest op heel wat punten hebben kunnen bijschaven. Een van de aanvaarde amendementen over erkenning en subsidiëring betekent een kleine revolutie in de welzijnssector. Erkenning en subsidiëring van thuiszorgdiensten zullen niet meer zoals vroeger een geheel vormen, maar apart verlopen.

Swennen

Als voorwaarde voor erkenning gelden in de eerste plaats de algemene opdrachten vervat in dit decreet, en de bepalingen van het kwaliteitsdecreet. Er wordt dus komaf gemaakt met de ellenlange lijsten van specifieke normen en regeltjes, waaraan de instellingen moeten voldoen. In ruil daarvoor komt er een volwassen benadering van subsidiariteit. De thuiszorgvoorziening wordt geacht zelf de verantwoordelijkheid op te nemen om de globale voorwaarden om te zetten in een eigen praktijkmodel.

In het decreet wordt gespecificeerd dat de subsidie bestaat uit een jaarlijkse enveloppe. De overheid moet haar beleid van erkenning en subsidiëring meer afstemmen op de gebruiker. Het is dus een vraagsubsidie. De overheid kan zich niet langer beperken tot het leveren van de middelen die de thuiszorgvoorzieningen nodig hebben – de zogenaamde aanbods subsidie. Daarom zullen bij het bepalen van de enveloppe niet alleen het zorgaanbod en een personeelsnorm als parameter gelden, maar ook de resultaten die in het licht van de doelstellingen van de voorziening moeten worden bereikt. De subsidie zal dus gekoppeld zijn aan een resultaatsverbintenis.

Ten slotte wordt ook uitdrukkelijk vermeld dat zowel openbare besturen en hun publiekrechtelijke verenigingen als privé-instanties, thuiszorgdiensten kunnen oprichten. Het publieke initiatief heeft ons inziens in de thuiszorg nog steeds zeer essentiële functies te vervullen.

Dit alles bewijst dat de stap vooruit wel degelijk tastbaar is. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een toekomstgerichte thuiszorg kan alleen maar gedijen in een nieuwe zorgcultuur van een zorgzame samenleving. Misschien hadden we, vooreerst we de bespreking van het decreet op de thuiszorg aanvatten, een discussie moeten kunnen voeren over hoe zorgzaam onze samenleving op dit moment nog is. Ik denk dat er heel wat mechanismen op de voorgrond treden die maken dat we minder zorgzaam met elkaar omgaan en de nood aan een decreet op de thuiszorg creëren. Het ontwerp van decreet op de thuiszorg gaat niet alleen over middelen. We proberen niet louter structuren in het leven te roepen, we proberen vooral de zorg-

zaamheid in te bouwen. Dat wou ik even vooraf zeggen.

Ik heb een sterkte-zwakte-analyse gemaakt om ons oordeel over dit ontwerp van decreet te geven. Mevrouw Avontroodt, ik vond uw uitspraak bij het begin van uw betoog een uitspraak om te onthouden. 'Een cultuur van heersers geeft vaak aanleiding tot een overheersende cultuur.' Ik vind deze uitspraak ook tekenend voor dit decreet.

Mijnheer de minister, ik heb u gefeliciteerd met de memorie van toelichting. Ik vind ze allesomvattend en ze biedt een goede kijk op wat we hadden moeten kunnen realiseren. Die memorie was veelbelovend, maar ik heb u al gezegd dat het uiteindelijke resultaat een teleurstelling was.

Toch wil ik niet nalaten een aantal positieve punten te vernoemen. Het is positief dat op deze manier diverse initiatieven in de thuiszorg aandacht, ondersteuning en een decretale onderbouwing krijgen. Er wordt gewerkt met principes, doelstellingen en opdrachten, en ik ben ervan overtuigd dat dit de rechtszekerheid van de organisaties ten goede zal komen.

De minister koestert met dit decreet de ambitie om, wanneer de tijd rijp is – wanneer dat is, zegt hij er niet bij -, verdere initiatieven in de thuiszorg te nemen en andere diensten onder te brengen in dit ontwerp van decreet. Hij belooft meer, en dat is een goede zaak. Bovendien is het gunstig dat de thuiszorg wordt ingepast in een preventief beleid. Op die manier probeert men de opname in een residentiële instelling te vermijden of uit te stellen. Dat zijn ontegensprekelijk goede punten.

Toch vinden we ook dat te veel zaken niet worden geregeld en we zijn teleurgesteld over een aantal punten. Verschillende doelstellingen of doelen die wel worden genoemd in de memorie van toelichting krijgen geen uitwerking. Een aantal fundamentele zaken worden gedelegeerd naar de regering. Eigenlijk vraagt u ons een blanco cheque om een aantal zaken te regelen. Tijdens de hoorzitting gaven een aantal organisaties slechts hun voorwaardelijke steun aan dit ontwerp van decreet, omdat ze aanhaalden dat de uitvoeringsbesluiten beslissend zijn voor het definitieve oordeel.

Er blijft een grote onduidelijkheid over de erkennings- en subsidievoorwaarden en over de geografische spreiding. Ik vind het jammer dat de verschillende organisaties opgeroepen worden om samen te werken, terwijl we vaststellen dat in één regering, in één partij twee ministers niet kunnen

Van Den Heuvel

samenwerken. Ik heb daar een vraag over gesteld, maar tot nader order kreeg ik er geen antwoord op. De SIT's, de huisartsen en de palliatieve zorgen behoren meer tot de bevoegdheid van minister Demeester. Het onvermogen tot samenwerking blijkt uit het feit dat ze geen onderdak kregen in dit ontwerp van decreet. De totaliteit van de thuiszorg valt bovendien niet onder het toepassingsveld van dit ontwerp van decreet.

Mijnheer de minister, u weet dat we het systeem van de enveloppefinanciering nog altijd niet de beste keuze vinden. We zijn bang dat de grootte van de enveloppe zou worden bepaald en afgestemd op de grootte van het beschikbare budget – de meesternorm is zeer bepalend aanwezig – en niet op de nood in de sector. Die vrees blijft bestaan. U kunt daar beloften over doen, en ik neem aan dat u goede intenties hebt. Als een en ander niet decretaal wordt vastgelegd en we moeten in de praktijk zien hoe ver we gaan, dan is dat niet voldoende om ja te zeggen.

Het blijft zo dat de afkalving van de thuiszorg als gevolg van initiatieven in de werkgelegenheidssector, niet wordt geregeld in dit decreet. Dat kon misschien ook niet, maar het vraagt alleszins overleg met uw collega's. Dit moet in de toekomst zeker worden opgenomen. Nu hebben we er geen zicht op hoe dat zal worden geregeld.

Een voorlaatste punt waarover we zijn teleurgesteld, is het feit dat in de memorie van toelichting de gebruiker als de belangrijkste partner op de voorgrond treedt, terwijl er in het decreet zelf vooral wordt vertrokken vanuit het perspectief van de zorgverstrekker.

Ook de discussie over het gelijk aan de start kunnen komen van de verschillende organisaties waarop dit decreet betrekking heeft, werd gevoerd. Er zijn ook interpellaties over gehouden. Mijnheer de minister, we zijn het over een aantal dingen niet eens. Dat is op zich geen probleem, maar het is voor ons wel een aanleiding om te zeggen dat het ook in dit thuiszorgdecreet een voorwaarde is dat alle organisaties gelijk aan de start kunnen komen. Naar mijn aanvoelen houdt u er een andere mening op na.

We vinden dit decreet een zeer belangrijke aanzet, en we zijn van mening dat er verdienstelijk werk werd geleverd. Ik heb er geen moeite mee om dat te zeggen. Maar de weegschaal weegt volgens ons door naar de kant van de vaststelling dat er onvol-

doende werd gerealiseerd. Dat is een spijtige zaak, want het is belangrijk dat deze materie goed wordt geregeld. We zullen ons dan ook onthouden bij de stemming. (*Applaus bij AGALEV en de VU*)

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens (*Op de tribune*) : Daarstraks bij de bespreking van het ontwerp van decreet over het OCMW heb ik de vergelijking gemaakt met de interlandelijke adoptie die we vorig jaar hebben besproken. Ik wil nu de vergelijking maken met het kwaliteitsdecreet. De heer Van Vaerenbergh heeft duidelijk gemaakt dat het probleem dat we kenden bij het kwaliteitsdecreet, opnieuw rijst : het water tussen twee excellenties is soms te diep om tot één decreet te komen. Als gevolg daarvan worden we in de commissie opgezadeld met een versnipperde regelgeving waar niemand mee gediend is. Dit is een betreurenswaardig gegeven.

Ik wil stil blijven staan bij twee amendementen op het ontwerp van decreet, die we opnieuw zullen indienen. Eén hebben we ook in de commissie behandeld. Ik richt me tot de heer Swennen, want we waren verwonderd met welk gemak hij dit amendement heeft laten wegstemmen. In dat amendement vragen we dat eindelijk werk wordt gemaakt van een zeer bescheiden aanzet tot het werken met persoonsgebonden budgetten in de welzijnssector. In dit verband wil ik expliciet verwijzen naar de studie die professor Van Breda heeft verricht op verzoek van het Vlaams ministerie van Welzijn. De resultaten ervan zijn verschenen in Weliswaar, het tijdschrift van de betreffende administratie. Professor Van Breda schetst een optimistisch beeld van onze zorgzame samenleving, iets waarnaar mevrouw Van Den Heuvel daarstraks reeds heeft verwezen.

In zijn onderzoek breekt professor Van Breda een lans voor het cliëntenbudget, een alternatief op het vlak van de zorgverstrekking dat in het buitenland in opmars is. Wij hebben dit een persoonsgebonden budget genoemd. Bij de aanvang van de bespreking van het ontwerp van decreet hadden we eigenlijk de ambitie om dit als een volwaardig alternatief te beschouwen. We zijn daar uiteindelijk deels op teruggekomen. Nu gaan we ervan uit dat deze keuzemogelijkheid zou moeten bestaan voor bepaalde mensen, met name de sterk zorgbehovende gebruikers. Ook professor Van Breda zegt dat er in complexe situaties echt nood is aan een persoonsgebonden budget. Eén op vier Vlaamse senioren, ouder dan 75 jaar, belandt nog steeds te vroeg in een bejaardentehuis. In die bijzondere

Ceysens

complexe situaties zou een persoonsgebonden budget een valabel alternatief vormen, vandaar dat we het opnieuw indienen. We zijn zeer benieuwd of het een tweede kans zal worden gegund.

We hebben ook nog een tweede amendement voorbereid. Dit is er gekomen naar aanleiding van de hoorzitting rond het persoonsgebonden assistentiebudget, nadat we in de commissie voor Welzijn het ontwerp van decreet op de thuiszorg volledig hadden afgehandeld. Tijdens die hoorzitting hebben we niet alleen professor Van Breda gehoord, maar ook de mensen van de mobiele assistentie- en begeleidingseenheid. Ik moet eerlijk zeggen dat de mensen die op die hoorzitting aanwezig waren, sterk onder de indruk zijn geraakt van wat die mensen aanbieden. In feite bieden zij voor een deel het sluitstuk aan voor een goede thuiszorgsituatie door een zekere vorm van mobiliteit mogelijk te maken voor mensen met een handicap en voor minder mobiele bejaarden. Zij doen dit bijvoorbeeld door een bezoekje aan de bioscoop en door hulp te bieden waar de bestaande thuiszorgdiensten dit niet kunnen.

Omdat dit volgens ons werkelijk het sluitstuk vormt in de thuiszorg, hebben we dit amendement ingediend. Helaas kon het niet meer in de commissie worden besproken. De verklaring hiervoor is dat we zelf pas naar aanleiding van de hoorzitting rond het assistentiebudget kennis hebben kunnen maken met dit initiatief. Het zou een gemiste kans zijn indien het niet eens de bespreking zou halen van het ontwerp van decreet van thuiszorg. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou mijn betoog willen starten met een verwijzing naar het pleidooi van mevrouw Van Den Heuvel voor een nieuwe zorgcultuur. Dit is een terecht pleidooi omdat de biotopen, nodig om de zorgzame omgang met elkaar volle kansen te geven, zwaar onder druk staan door de talrijke evoluties die onze samenleving heeft doorgemaakt.

Vele ontwikkelingen zou men immers kunnen beschouwen als een zure regen die neervalt op deze biotopen, waardoor de juiste attitudes en de betrokkenheid om aan deze zorg gestalte te geven, onder druk komen te staan. Wil men die zorgcultuur ontwikkelen, dan is het duidelijk dat een breed beleid moet worden gevoerd op een preven-

tieve basis. Deze basis moet in de eerste plaats op een aantal organische verbanden gericht zijn : het gezin, de buurt en de lokale samenleving, waaraan meer kansen moeten worden gegeven. De uitdaging is zeker groter dan wat vandaag voorligt, maar hierdoor wordt de kans groter dat wat voorligt realiteit wordt.

Betekent dit dat de bestaande zorgcultuur volledig wordt gedomineerd en gekleurd door de huidige heersers ? Ik kan enkel proberen de woorden van mevrouw Avontroodt te interpreteren. Wellicht houden die verband met opmerkingen van mevrouw Van Den Heuvel en de heer Van Vaerenbergh. Zij vragen wie vandaag de toon zet op het vlak van de zorgvoorziening. Mevrouw Avontroodt, ik vermoed dat u hierop zinspeelt. Uw woorden zijn diplomatisch gekozen, maar zijn daardoor ook cryptisch en voor interpretatie vatbaar. Ik doe mijn best om ze te begrijpen.

Omgekeerd kan ook niet worden ontkend dat een hele waaier aan initiatieven en voorzieningen is gegroeid uit een spontane dynamiek. Aan sommige initiatieven wordt al 50 jaar vorm gegeven, waardoor ze sterk georganiseerd zijn. Mevrouw Van Den Heuvel, als u vraagt om naar aanleiding van dit decreet de teller opnieuw op nul te zetten, dan vraagt u bijna om de geschiedenis te herschrijven. Dit ruikt bijna naar revisionisme in de welzijnssector. Wat u vraagt is bijzonder moeilijk, niet realistisch en zou oneer doen aan de inspanningen die bepaalde initiatiefnemers sinds jaren leveren.

Ik beweer echter niet dat u niet kritisch mag zijn tegenover een aantal heersende culturen die de neiging hebben om hun groei een belangrijkere doelstelling te vinden dan hun aansluiting bij de nederigheid en dienstbaarheid waaruit ze zijn ontstaan. Ik deel uw bezorgdheid hierover. Als u kritiek levert op dergelijke organisaties, dan sluit ik me graag bij u aan. Misschien zijn ook mijn woorden cryptisch, maar toch denk ik dat ik duidelijk ben.

Een aantal zwakke punten die werden vernoemd, zijn onmiskenbaar aanwezig. Leden van zowel de meerderheid als de oppositie hadden hierover opmerkingen. Ik begrijp dit, maar toch moet u het volledige ontwerp van decreet lezen. Mevrouw Van Den Heuvel, u hebt gezegd dat de memorie van toelichting u heeft overtuigd. U stelde ook dat u de tekst goed vindt, maar u vindt dat het nog beter had gekund omdat een aantal elementen, zoals de bruggen met de gezondheidszorg, onvoldoende aanwezig zijn. Als u aanvaardt dat dit ontwerp van decreet een algemene oriëntatie is, dan moet u ook

Martens

geloven dat hiermee een stukje van de weg zal worden afgelegd. Iedereen, ook ik, had gehoopt een langer stuk af te kunnen leggen. Hoe dan ook doen we reeds wat we kunnen. Vandaag bouwen we een belangrijke module uit, maar we weten zeer goed dat daaraan later andere modules moeten worden toegevoegd en dat de band tussen het ene en het andere zal moeten worden versterkt.

Met deze laatste woorden verwijs ik naar het niet-inschrijven van de SIT's. Dit is een gevoelig punt. SIT's hebben vele mogelijkheden en kunnen een positieve bijdrage leveren tot het verzorgen van de zwaar zorgbehoevenden. SIT's kunnen zeker een belangrijke opdracht vervullen als er veel hulpverleners nodig zijn voor het ondersteunen van een zorgbehoefte. De heer Swennen heeft terecht opgemerkt dat de SIT's echter niet overal gelijkmatig zijn uitgebouwd. In bepaalde regio's zorgen de SIT's voor een positieve ervaring, maar in een aantal andere kampt men met een verhaal in mineur. We moeten ervoor zorgen dat een deel van de coördinatie van onderuit gebeurt, want de SIT's mogen hierop geen monopolie hebben.

Er werd kritiek geleverd op een aantal punten op het Vlaams niveau. We mogen echter niet vergeten dat de Vlaamse bevoegdheid voor gezondheidszorg relatief beperkt is. Op het vlak van welzijn zijn we echter wel volledig bevoegd. De vraag blijft hoe we met coördinatie omgaan. Bij een volgende module inzake thuiszorg vanuit de gezondheidsvoorziening moet ook coördinatie haar plaats hebben. Dit is een eerste module met een aantal beperkingen.

Ik herhaal dat dit een kaderdecreet is. De uitvoeringsbesluiten zijn van groot belang. We hebben dit decreet in de voorbereidende fase doorgepraat met de sector. Dat zullen we ook met de uitvoeringsbesluiten doen. Dat betekent niet dat de sector de uitvoeringsbesluiten moet dicteren.

De vorming en de specifieke doelgroepen moeten in uitvoeringsbesluiten worden opgenomen. Ook het probleem dementie moet daarin worden aangepakt.

We opteren voor thuiszorg, en dat impliceert dat we een positiever beeld willen ophangen van het oud worden. Voor ouderen is het vaak bedreigend dat ze uit hun huis moeten. Het is een moeilijk proces, vaak van jaren, waartegen ze zich verzetten. Ze hebben tijd nodig om onder ogen te zien dat ze afhankelijk worden. Ze moeten daarin ook worden

begeleid, niet alleen door professionele zorgverleners.

Er werd ook aandacht gevraagd voor de enveloppefinanciering. Die zorg is destijds ook uitgedrukt bij het algemeen welzijnswerk. We moeten naar parameters zoeken, die het mogelijk maken dat de opdracht via een enveloppe evenwichtig kan worden vervuld.

Mevrouw Ceysens, u hebt een aantal amendementen ingediend. U hebt het over een bijkomende dienst, een soort vliegende brigade. Die moet een opdracht hebben buiten de werkuren, met name 's nachts en tijdens de weekends. De gezins- en bejaardenzorg is echter meer flexibel geworden. We hebben daar in 1997 en 1998 40 miljoen frank voor vrijgemaakt. Die diensten doen al waar u voor pleit. U verwijst ook naar de noodzakelijke assistentie in het sociaal leven. Dat wordt door heel wat vrijwilligers gedaan. Het is dan ook niet evident daar een speciale voorziening voor te definiëren.

U hebt ook een amendement ingediend over het persoonsgebonden budget. Ik krijg wel eens het verwijt dat ik een blanco cheque uitdeel. Dit amendement doet dit ook. Het houdt eigenlijk in wat we ambiëren met een ouderenzorgverzekering. We moeten duidelijk vooropstellen welke doelgroepen we daarbij voor ogen hebben en aan welke voorwaarden die moeten voldoen. Hoe zullen we dat organiseren? Hebben we daar een zorgfonds voor nodig? Hoe zullen we dat financieren?

Deze zes lijnen vatten samen wat een zorgverzekering moet realiseren. Dat is een interessant debat, maar vandaag gaat het over de thuiszorg. We trachten de sector overzichtelijk te maken door functies, opdrachten en voorwaarden te omschrijven. De zorgverzekering en/of ouderenzorgverzekering komt in een volgend debat aan de beurt. Ik kan me moeilijk voorstellen dat de VLD daar eensgezind over is. Of zet de VLD een stap opzij inzake zorgverzekering? Laat u dit over aan de meerderheid? We zouden u daar dankbaar voor zijn want we zouden er iets moois van kunnen maken.

De heer Guy Swennen : Mevrouw Ceysens is benieuwd naar het standpunt van de SP over het cliëntgebonden budget. Ze denkt waarschijnlijk aan mijn voorstel van decreet over de invoering van een persoonlijk assistentiebudget voor fysiek gehandicapten. Tijdens de laatste hoorzitting daarover hebben diverse sprekers aangegeven dat er een wezenlijk onderscheid bestaat tussen het persoonsgebonden assistentiebudget en het cliëntgebonden budget. Het eerste is zeer specifiek, het

Swennen

tweede vrij algemeen. Ik deel de stelling van de minister volkomen. We kunnen een zo omvattende thematiek niet zomaar eventjes regelen via een amendement. We zullen dan ook tegen stemmen.

Mevrouw Patricia Ceysens : De mindermobielen-centrale, de assistentie- en de begeleidingseenheid vullen inderdaad de gaatjes op. Het is niet evident om een grote dienst flexibel te laten werken. De gebruiker heeft er wel nood aan en een persoonsgebonden budget zou een uitweg bieden. De vraag naar het assistentiebudget is juist zo groot omdat de bestaande diensten niet alle behoeften kunnen vervullen. Een begeleidings- en assistentieteam spelen een specifieke rol binnen de thuiszorg. Vrijwilligerswerk kan niet alles opvangen.

Minister Luc Martens : Ofwel organiseert men een dienst die zich kenmerkt door flexibiliteit, ofwel moeten alle diensten flexibel worden. Ik opteer voor de tweede keuze. Alle diensten moeten trachten in te spelen op de vraag. Als we twee systemen uitbouwen, krijgen we aan de ene kant een nine-to-five-job en aan de andere kant een vliegende brigade. Dat lijkt me een rare aanpak.

Mevrouw Patricia Ceysens : Ik verwacht precies het omgekeerde. De nieuwe diensten kunnen prikkels geven aan de bestaande, waardoor deze ook flexibel kunnen worden.

Minister Luc Martens : Dat doen ze nu ook al. U moet de inspanningen die – letterlijk – sinds een paar jaar door de gezins- en bejaardenhulp worden geleverd inzake flexibiliteit niet onderschatten. Budgettaire beperkingen verhinderen dat men sneller opschiet. Er is immers een andere omkadering nodig omdat er iemand tijdens het weekend, 's avonds of 's nachts ter beschikking moet staan.

Qua dienstverlening deel ik uw zorg. De soepele opstelling moet echter het kenmerk zijn van alle voorzieningen. Men moet geen afzonderlijke dienst creëren die op zich de flexibiliteit garandeert.

Mevrouw Patricia Ceysens : Jammer genoeg is dat vandaag nog niet het geval. Bovendien bieden ze toch een dienst aan die niemand anders levert. Het gaat juist om die mobiliteit en assistentie buitenshuis. Het is een belangrijke aanvulling van het gamma.

Inzake het persoonsgebonden budget willen we binnen de voorzieningen blijven. Door het inbrengen van het concept van een persoonsgebonden

budget wenst u een andere beweging op gang te brengen. We hebben een pleidooi gehouden dat net binnen de gezins- en bejaardenhulp zelfstandigen moeten kunnen werken. Ze zijn de facto veel flexibeler.

In tegenstelling tot wat de heer Swennen heeft gezegd, heeft de studiereis naar Nederland geleerd dat het persoonsgebonden assistentiebudget gericht is op de thuiszorg. Tijdens de verschillende hoorzittingen bleek duidelijk dat het bij het persoonsgebonden assistentiebudget cruciaal zal zijn dit te koppelen aan een eventueel persoonsgebonden budget thuiszorg. Men moet niet enkel zorgen voor een financiering van de voorzieningen, ze moet ook rechtstreeks kunnen gaan naar een aantal mensen. We hebben die beperkt opgenomen in gevallen van zeer zwaar zorgbehoevenden of, zoals professor Van Breda zegt, bij de zeer complexe thuiszorgsituaties.

Minister Luc Martens : Ik begrijp niet in welke zin een zorgencheque een meerwaarde zou hebben voor een zwaar zorgbehoevende ten opzichte van iemand die minder zorgbehoevend is. Men hanteert enkel een andere methodiek. Het aanbod aan voorzieningen is op dit moment nog zeer ongelijk gespreid en er zijn nog manifeste leemtes.

Er is behoefte aan een tweesporenbeleid. We bouwen momenteel het aanbod uit. Door een aantal budgettaire beperkingen gaat dit niet zo snel als we wel wensen. Daarnaast is er ook nog de problematiek van de betaalbaarheid en de organisatie van die betaalbaarheid. Er zijn verschillende varianten : een bijdrageregeling waarbij de bijdrage wordt gemoduleerd naargelang van het inkomen of het inschakelen van de vrije markt, buiten de erkende voorzieningen. Dit debat zal hoe dan ook binnen de zorgverzekering worden gevoerd.

Wat u voorstelt is iets te synoptisch om een engagement aan te gaan voor zaken waarvan men de omvang niet kent. Het is een avontuurlijk amendement. Ik wens niet verantwoordelijk te zijn voor de financiering ervan.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : We moeten die discussie voeren. Iemand die zich thuis wil handhaven en zeer zwaar zorgbehoevend is, moet in dit decreet op een bepaald moment de verschillende aangeboden diensten en voorzieningen combineren.

Minister Luc Martens : Iemand die zwaar zorgbehoevend is, zit daarom nog niet in een complexe toestand. Die gelijkschakeling klopt niet.

Mevrouw Patricia Ceysens : Ik ben bereid het amendement in die zin aan te passen. Bepaalde mensen die zich thuis willen handhaven, krijgen een opeenstapeling van voorzieningen aangeboden.

Minister Luc Martens : Dat is niet noodzakelijk het geval.

Mevrouw Patricia Ceysens : Professor Van Breda zegt dit toch ook.

Minister Luc Martens : Ik raad u aan zijn teksten te herlezen.

Mevrouw Patricia Ceysens : Ik blijf daarbij. Hij heeft het over een situatie van een opeengestapeld aanbod van alles wat met het thuiszorgdecreet heeft te maken – en ook met nog meer.

Minister Luc Martens : U zult noch de meerderheid, noch mezelf daarvan overtuigen. Het heeft geen zin een welles-nietesspelletje op te voeren. Mijn vraag is concreet : impliceert dit amendement dat de VLD afziet van een zorgverzekering ?

Mevrouw Patricia Ceysens : Dat is een andere discussie.

De voorzitter : Ik geloof dat beide partijen duidelijkheid over hun standpunt hebben gecreëerd.

Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Mijnheer de voorzitter, de minister stelt dat hij niet begrijpt dat we dit zouden willen voorbehouden voor zwaar zorgbehoevenden. Ik denk dat dit voor zich spreekt. Iemand in zo een situatie moet kunnen rekenen op de continuïteit van de zorgverlening. Daarom speelt het voordeel van het persoonsgebonden budget wel. In andere situaties, als er snel en flexibel moet worden ingegrepen, is dat minder het geval. Die langetermijnaanpak is aantrekkelijk voor zwaar zorgbehoevende gehandicapten.

Minister Luc Martens : Ik deel uw mening niet. In het persoonlijk assistentiebudget is er een grote variatie mogelijk, gaande van mensen die weinig zorguren nodig hebben, tot mensen die veel zorguren vragen. De vork ligt tussen zeven en vijftig uren. De keuze om te werken met zo een cheque wordt niet bepaald door de omvang van de

zorgbehoevendheid. Het gaat om een methode via dewelke men de zorg zal financieren. Ofwel financiert men dat door een waaier van voorzieningen te subsidiëren, ofwel doet men dat door alles vrij te laten, en laat men de mensen de diensten aankopen. Dan rijst de vraag welke voorzieningen men op de markt toelaat. Mag het enkel gaan om erkende en geregistreerde voorzieningen, of mogen de zuivere privé-initiatieven er ook bij ? Het gaat dus eerder om een financieringstechniek, waarbij niets wordt gezegd over het comfort dat men de zorgbehoevende aanbiedt.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° thuiszorg : de hulp- en dienstverlening die er specifiek op gericht is de gebruiker te handhaven in zijn natuurlijke thuismilieu ;
- 2° gebruiker : iedere natuurlijke persoon die vanuit een bepaalde nood een beroep doet op thuiszorg ;

Voorzitter

3° natuurlijk thuismilieu : de plaats waar de gebruiker effectief woont of inwoont, met uitsluiting van de collectieve woonvormen waar personen op een duurzame wijze verblijven en gehuisvest zijn en waar geheel of gedeeltelijk, de gebruikelijke huishoudelijke dienstverlening en gezinshulp wordt geboden ;

4° zelfzorg : de beslissingen en de acties van een natuurlijke persoon in het dagelijkse leven met het oog op het voorzien in de eigen basisbehoeften ;

5° mantelzorger : elke natuurlijke persoon die op een niet-professionele basis, noch in een georganiseerd verband, hulp en bijstand biedt aan een gebruiker ;

6° mantelzorg : thuiszorg die geboden wordt door de mantelzorgers ;

7° vrijwilliger : de natuurlijke persoon die, op vrijwillige basis en onbezoldigd en in een georganiseerd verband, zijn activiteiten uitvoert ;

8° vrijwilligerszorg : thuiszorg die geboden wordt door vrijwilligers ;

9° voorziening : een welzijnsvoorziening die zich tot doel stelt één of meerdere vormen van thuiszorg, zoals beschreven in dit decreet, aan te bieden en/of te organiseren ;

10° professionele zorgverlener : de natuurlijke persoon die tewerkgesteld is in een voorziening en op een professionele basis hulp- en dienstverlening aanbiedt ;

11° georganiseerde thuiszorg : de verzamelnaam voor de thuiszorg aangeboden door een voorziening en door vrijwilligers ;

12° oppashulp : de hulp en de bijstand die bestaat uit het bieden van gezelschap en toezicht aan de gebruiker en dit bij afwezigheid van mantelzorg of met het oog op een tijdelijke vervanging van de mantelzorgers ;

13° vereniging : een vereniging in de thuiszorg, zoals bepaald in dit decreet.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Algemene doelstelling, opdrachten, werkzaamheden en werkingsprincipes

AFDELING 1

Algemene doelstelling

Artikel 3

De georganiseerde thuiszorg heeft tot doel bij te dragen tot het behoud, de ondersteuning en/of het herstel van de zelfzorg en/of de mantelzorg, dit door het aanbieden en realiseren van zorg op maat.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Opdrachten en werkzaamheden

ONDERAFDELING A

Dienst voor gezinszorg

Artikel 4

Een dienst voor gezinszorg is een voorziening die als opdracht heeft :

1° persoonsverzorging en huishoudelijke hulp aan te bieden ;

2° schoonmaakhulp aan te bieden, al dan niet op basis van een samenwerkingsverband.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De Vlaamse regering bepaalt welke werkzaamheden een dienst voor gezinszorg dient te verrichten om zijn opdracht uit te voeren, met dien verstande dat een dienst voor gezinszorg ten minste volgende werkzaamheden dient te verrichten :

1° het aanbieden van persoonsverzorging ;

2° het aanbieden van huishoudelijke hulp ;

Voorzitter

3° het aanbieden van algemene psychosociale en pedagogische ondersteuning en begeleiding, die met deze persoonsverzorging en huishoudelijke hulp verband houden.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING B**Dienstencentrum****Artikel 6**

Een lokaal dienstencentrum is een voorziening die als opdracht heeft aan de lokale bewoners :

- 1° activiteiten van algemene informatieve, recreatieve en vormende aard aan te bieden met het oog op het versterken van het sociale netwerk en dit in overleg met lokale socio-culturele verenigingen en organisaties die gelijksoortige activiteiten aanbieden ;
- 2° ter plaatse hulp bij activiteiten van het dagelijkse leven, inzonderheid hygiënische zorg aan te bieden of binnen het bereik van de gebruikers te brengen.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

De Vlaamse regering bepaalt welke werkzaamheden een lokaal dienstencentrum dient te verrichten om zijn opdracht uit te voeren, met dien verstande dat een lokaal dienstencentrum ten minste volgende werkzaamheden dient te verrichten :

- 1° het organiseren van activiteiten van algemeen informatieve aard ;
- 2° het organiseren van activiteiten van recreatieve aard ;
- 3° het organiseren van activiteiten van algemeen vormende aard ;
- 4° het aanbieden van hygiënische zorg ;

5° het verrichten van ten minste vier van de hieronder opgesomde werkzaamheden :

- a) het aanbieden van warme maaltijden ;
- b) het aanbieden van hulp bij het uitvoeren van boodschappen ;
- c) het aanbieden van hulp bij huishoudelijke klussen, dit wil zeggen het organiseren, het ondersteunen of opvolgen van kleine praktische taken in verband met het huishouden of het huis ;
- d) het aanbieden van buurthulp, dit wil zeggen het organiseren, ondersteunen en opvolgen van activiteiten en initiatieven die het sociaal netwerk, de communicatie en het veiligheidsgevoel versterken ;
- e) het nemen of ondersteunen van initiatieven die de mobiliteit van de lokale bewoners tot stand brengen of verhogen ;
- f) het uitlenen van personalarmsystemen ;
- g) het organiseren van een personalarmsentrale ;
- h) het organiseren van activiteiten voor specifieke doelgroepen.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Een regionaal dienstencentrum is een voorziening die als opdracht heeft :

- 1° aan de gebruikers, mantelzorgers en vrijwilligers informatie te verstrekken op zijn minst met betrekking tot alle erkende voorzieningen uit de regio, met betrekking tot materiële en immateriële hulp- en dienstverlening en met betrekking tot de sociale tegemoetkomingen ;
- 2° aan de gebruikers, mantelzorgers en vrijwilligers advies te verlenen over materiële hulp en immateriële hulp- en dienstverlening ;
- 3° het binnen bereik brengen van materiële en immateriële hulp- en dienstverlening ;
- 4° de vrijwilligerszorg te organiseren en te ondersteunen door vraag en aanbod op elkaar af te

Voorzitter

stemmen, vorming aan de vrijwilligers aan te bieden en in specifieke zorgsituaties de samenwerking tussen organisaties van vrijwilligerszorg te bewerkstelligen.

– *Aangenomen.*

Artikel 9

De Vlaamse regering bepaalt welke werkzaamheden een regionaal dienstencentrum dient te verrichten om zijn opdracht uit te voeren, met dien verstande dat een regionaal dienstencentrum ten minste volgende werkzaamheden dient te verrichten :

- 1° het beschikken over of toegang hebben tot een geactualiseerde databank over op zijn minst alle erkende voorzieningen van de regio en over sociale tegemoetkomingen en dit met het oog op het verstrekken van informatie aan de gebruiker en zijn mantelzorgers ;
- 2° het in specifieke zorgsituaties geven van advies over materiële hulp en immateriële hulp- en dienstverlening ;
- 3° het organiseren van informatie- en/of vormingscursussen voor mantelzorgers ;
- 4° het organiseren van informatie- en/of vormingscursussen voor vrijwilligers ;
- 5° het organiseren van voorlichtingscursussen voor gebruikers ;
- 6° het op elkaar afstemmen van de vraag naar en het aanbod van vrijwilligerszorg ;
- 7° het verrichten van ten minste drie van de hieronder opgesomde werkzaamheden :
 - a) het uitlenen van personalarmsystemen ;
 - b) het organiseren van een alarmcentrale ;
 - c) het uitlenen van en het verstrekken van advies over verschillende soorten hulpmiddelen voor de gebruiker of ter ondersteuning van specifieke thuiszorgsituaties ;
 - d) het geven van advies over aanpassingen van de woning en over technologie ;

e) het aanbieden van ergotherapeutische begeleiding ;

f) het organiseren van activiteiten voor specifieke doelgroepen.

– *Aangenomen.*

Er is een amendement van mevrouw Ceysens tot vervanging van het opschrift van hoofdstuk II, afdeling 2, onderafdeling C dat luidt als volgt :

Het opschrift van onderafdeling C vervangen door wat volgt :

"ONDERAFDELING C

Dagverzorgingscentrum, centrum voor kortverblijf, dienst voor oppashulp en mobiele assistentie- en begeleidingseenheid".

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

ONDERAFDELING C

Dagverzorgingscentrum, centrum voor kortverblijf en dienst voor oppashulp

Artikel 10

Een dagverzorgingscentrum is een voorziening die als opdracht heeft de gebruiker, in daartoe bestemde lokalen, zonder overnachting, dagverzorging, alsmede geheel of gedeeltelijk, de gebruikelijke gezinsverzorging en huishoudelijke verzorging te bieden.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

De Vlaamse regering bepaalt welke werkzaamheden een dagverzorgingscentrum dient te verrichten om zijn opdracht uit te voeren, met dien verstande dat een dagverzorgingscentrum ten minste volgende werkzaamheden dient te verrichten :

- 1° het aanbieden van hygiënische en verpleegkundige hulp- en dienstverlening ;

Voorzitter

2° het aanbieden van activering, ondersteuning en revalidatie ;

3° het organiseren van animatie en creatieve ontspanning ;

4° het aanbieden van psychosociale ondersteuning.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

Een centrum voor kortverblijf is een voorziening die als opdracht heeft de gebruiker, in daartoe bestemde lokalen, 's nachts of gedurende een beperkte periode, verblijf, alsmede geheel of gedeeltelijk, de gebruikelijke gezinsverzorging en huishoudelijke verzorging te bieden.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

De Vlaamse regering bepaalt welke werkzaamheden een centrum voor kortverblijf dient te verrichten om zijn opdracht uit te voeren, met dien verstande dat een centrum voor kortverblijf ten minste volgende werkzaamheden dient te verrichten :

1° het aanbieden van verblijf ;

2° het aanbieden van hygiënische en verpleegkundige hulp- en dienstverlening ;

3° het aanbieden van activering, ondersteuning en revalidatie ;

4° het organiseren van animatie en creatieve ontspanning ;

5° het aanbieden van psychosociale ondersteuning.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

Een dienst voor oppashulp is een voorziening die als opdracht heeft de vraag naar en het aanbod van oppashulp te coördineren in samenwerking met

vrijwilligers en met een volgens dit decreet erkende voorziening.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

De Vlaamse regering bepaalt welke werkzaamheden een dienst voor oppashulp dient te verrichten om haar opdracht uit te voeren, met dien verstande dat een dienst voor oppashulp ten minste moet instaan voor het coördineren van de vraag naar en het aanbod van oppashulp.

– *Aangenomen.*

Er is een amendement van mevrouw Ceysens tot invoeging van een nieuw artikel 15bis dat luidt als volgt :

Een nieuw artikel 15bis invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 15bis

Een mobiele assistentie- en begeleidingseenheid is een voorziening die als opdracht heeft assistentie, verzorging, begeleiding en oppas te verlenen. De dienstverlening beperkt zich tot de dienstverlening op die ogenblikken en plaatsen dat geen andere thuiszorg door voorzieningen of professionele hulpverlening is voorzien."

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Er is een amendement van mevrouw Ceysens tot invoeging van een nieuw artikel 15ter dat luidt als volgt :

Een nieuw artikel 15ter invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 15ter

De Vlaamse regering bepaalt welke werkzaamheden een mobiele assistentie- en begeleidingseenheid dient te organiseren om haar opdrachten te vervullen, met dien verstande dat zij ten minste :

1° de assistentie, verzorging, begeleiding en oppas zowel thuis als buitenhuis verleent ;

2° een permanente dienstverlening van 24 uur op 24 uur organiseert."

Voorzitter

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

ONDERAFDELING D**Vereniging van gebruikers en mantelzorgers****Artikel 16**

Een vereniging van gebruikers en mantelzorgers heeft als opdracht de gebruikers en hun mantelzorgers te ondersteunen en hun gemeenschappelijke belangen te onderkennen en te behartigen.

– *Aangenomen.*

Artikel 17

De Vlaamse regering bepaalt welke werkzaamheden een vereniging van gebruikers en mantelzorgers dient te verrichten om haar opdracht uit te voeren, met dien verstande dat een vereniging van gebruikers en mantelzorgers ten minste volgende werkzaamheden dient te verrichten :

- 1° actief en regelmatig overleg plegen met de aangesloten leden ;
- 2° het geven van informatie en advies over onderwerpen inzake welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg ;
- 3° het geven van informatie over de rechten en de plichten van de gebruikers en de mantelzorgers ;
- 4° het inventariseren van de problemen van de gebruikers en de mantelzorgers ;
- 5° het signaleren van probleemsituaties aan de overheid.

– *Aangenomen.*

AFDELING 3**Werkingsprincipes****Artikel 18**

De georganiseerde thuiszorg dient de volgende werkingsprincipes in acht te nemen :

- 1° door de gebruiker, desgevallend de mantelzorgers gevraagd en aanvaard zijn ;
- 2° oog hebben voor de hele zorgsituatie ;
- 3° de persoonlijke levenssfeer van de gebruiker en zijn mantelzorgers eerbiedigen en, zonder enige vorm van discriminatie, hun ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging eerbiedigen ;
- 4° bijzondere aandacht besteden aan gebruikers die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnskansen ;
- 5° maximaal een beroep doen op de zelfzorg en de zelfredzaamheid van de gebruiker en zijn mantelzorgers, rekening houdend met de draagkracht van de gebruiker en/of zijn mantelzorgers ;
- 6° de persoonlijke autonomie en zelfverantwoordelijkheid van de gebruiker en zijn mantelzorgers vrijwaren, ondersteunen en stimuleren ;
- 7° de door de Vlaamse regering bepaalde tarieven inzake de persoonlijke bijdragen voor de gebruiker naleven.

– *Aangenomen.*

Artikel 19

§ 1. Volgens de vaststelling van de aanwezige mogelijkheden tot zelfzorg en mantelzorg, alsook van de behoefte aan ondersteuning ervan, worden de noden vastgesteld door de voorziening door middel van een indicatiestelling.

Indicatiestelling is een proces waarin de noden van de gebruiker en zijn mantelzorgers worden vastgesteld volgens een vooraf bepaald stramien en op basis van objectieve criteria.

De Vlaamse regering bepaalt de vorm en de voorwaarden van de indicatiestelling.

§ 2. De gebruiker en zijn mantelzorgers worden door de voorziening geïnformeerd over de mogelijkheden en beperkingen van de thuiszorg en van

Voorzitter

andere dan in dit decreet bedoelde hulp- en dienstverlening.

§ 3. Als de nood daartoe is vastgesteld, zorgt de voorziening voor de toeleiding van de gebruiker en zijn mantelzorgers naar andere dan in dit decreet bedoelde hulp- en dienstverlening.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Ceysens dat luidt als volgt :

Aan § 1., een vierde, een vijfde en zesde lid toevoegen, die luiden als volgt :

"Na de indicatiestelling heeft de zwaar zorgbehoevende gebruiker de keuzemogelijkheid om ofwel een beroep te doen op de georganiseerde thuiszorg ofwel een persoonsgebonden budget thuiszorg aan te vragen.

De gebruiker die een persoonsgebonden budget thuiszorg aanvraagt doet afstand van zijn recht om een beroep te doen op de gesubsidieerde georganiseerde thuiszorg.

De Vlaamse regering bepaalt vanaf welke graad van zorgbehoefte de gebruiker kan opteren voor een persoonsgebonden assistentiebudget."

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 20

Op basis van de vastgestelde noden van de gebruiker en zijn mantelzorgers wordt, in samenspraak met voornoemde personen, door de voorziening de verantwoorde hulp- en dienstverlening bepaald, gepland, geëvalueerd en bijgestuurd naar aard, intensiteit, tijdstip en tijdsduur.

– *Aangenomen.*

Artikel 21

De voorziening staat, samen met de gebruiker en zijn mantelzorgers en/of de vrijwilligers, in voor de zorgafstemming.

Zorgafstemming wordt bepaald als het proces dat erop gericht is de zelfzorg, de mantelzorg en de

georganiseerde thuiszorg bij elkaar aan te sluiten met het oog op zorgverlening op maat.

Zorgverlening op maat is de thuiszorg die naar aard, tijdstip, duur en intensiteit is aangepast aan de noden van de gebruiker en de mantelzorgers en die verleend wordt door de meest aangewezen zorgverlener.

De voorziening bewerkstelligt een goede communicatie, samenspraak en overleg tussen de gebruiker, de mantelzorgers, de vrijwilligers en professionele zorgverleners.

– *Aangenomen.*

Artikel 22

De voorziening staat in voor de zorgvernieuwing die bepaald wordt als het proces dat erop gericht is het aanbod van de professionele thuiszorg op een continue wijze doelmatig en doeltreffend af te stemmen op de evoluerende noden van de gebruiker en zijn mantelzorgers.

– *Aangenomen.*

Artikel 23

De voorziening stimuleert de vrijwilligerszorg, organiseert zelf vrijwilligerszorg of gaat samenwerkingsverbanden aan met organisaties die vrijwilligerszorg aanbieden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Erkenning, programmatie, subsidiëring, registratie en projecten

AFDELING 1

Erkenning, programmatie en subsidiëring

Artikel 24

§ 1. De Vlaamse regering erkent de voorzieningen en verenigingen die zijn opgericht als of door verenigingen zonder winstoogmerk, een provinciebe-

Voorzitter

stuur, een gemeentebestuur, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, publiekrechtelijke verenigingen, de vennootschappen met sociaal oogmerk of de ziekenfondsen. De Vlaamse regering kan de wijze waarop de verenigingen en voorzieningen moeten zijn opgericht om erkend te worden uitbreiden. De bepalingen van hoofdstuk II van dit decreet gelden als erkenningsvoorwaarden. De Vlaamse regering kan bijkomende erkenningsvoorwaarden vastleggen ter precisering van de bepalingen van hoofdstuk II. De Vlaamse regering bepaalt de erkenningsprocedure.

§ 2. De programmatie bepaalt met het oog op een evenredige spreiding afhankelijk van de noden aan de hand van objectief meetbare criteria de planning in de tijd en ruimte van het maximum aantal dienstcentra en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, het maximum aantal plaatsen voor wat de dagverzorgingscentra en de centra voor kortverblijf betreft en het maximum aantal uren voor wat de diensten voor gezinszorg betreft. De Vlaamse regering stelt de programmatie vast en kan per type van voorziening of vereniging een werkgebied bepalen waar de activiteiten hoofdzakelijk plaatsvinden.

§ 3. De Vlaamse regering kan, binnen de perken van de begrotingskredieten, een jaarlijkse subsidie-enveloppe verlenen aan een erkende voorziening en vereniging. De Vlaamse regering bepaalt de regelen met betrekking tot de aanvraag, de vaststelling, de toekenning en de vereffening van de subsidie-enveloppe. Bij het bepalen van de subsidie-enveloppe legt de regering vast welke werkzaamheden door de voorziening of vereniging dienen te worden vervuld, de personeelsformatie die moet worden ingezet, de kwaliteitseisen waaraan dient te worden voldaan en de resultaten die moeten worden bereikt. De Vlaamse regering kan bijkomende subsidiëeringsvoorwaarden vastleggen.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Registratie

Artikel 25

§ 1. De voorzieningen staan in voor de gecoördineerde, systematische, kwantitatieve gegevensver-

zameling van de voorzieningen, de gebruikers ervan, hun mantelzorgers, de aard van de zorgvraag, de geboden hulpverlening en het effect van de hulp- en dienstverlening.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de regelen inzake de registratie van de geboden hulp- en dienstverlening, met zorg voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de gebruikers en mantelzorgers.

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

Projecten

Artikel 26

De Vlaamse regering kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, een subsidie verlenen voor projecten.

– *Aangenomen.*

Artikel 27

Een project is een bijzonder initiatief met betrekking tot de thuiszorg dat gekenmerkt wordt door een tijdelijk, vernieuwend en experimenteel karakter.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Aanmeldingsplicht en toezicht

Artikel 28

§ 1. Eenieder die zich verenigt om in dit decreet bedoelde hulp- en dienstverlening aan te bieden of te organiseren, dient zich bij de Vlaamse regering aan te melden.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de meldingsplicht.

Voorzitter

§ 2. De Vlaamse regering kan eenieder die zich aangemeld heeft een kwaliteitscertificaat toekennen op voorwaarde dat deze voldoet aan de door de Vlaamse regering te bepalen kwaliteitsvereisten.

Een niet erkend dagverzorgingscentrum en een niet erkend centrum voor kortverblijf dienen van de Vlaamse regering een kwaliteitscertificaat verkregen te hebben om in dit decreet bedoelde hulp- en dienstverlening aan te bieden of te organiseren.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot het toekennen van een kwaliteitscertificaat.

§ 3. De Vlaamse regering organiseert het toezicht op de erkende verenigingen en voorzieningen en bepaalt de regelen met betrekking tot de intrekking en de wijziging van de erkenning en de vermindering of de terugvordering van de subsidie-enveloppen als deze verenigingen en voorzieningen de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden niet naleven.

Het door de Vlaamse regering georganiseerde toezicht is tevens bevoegd om toe te zien op de naleving van het in § 1 en § 2 van dit artikel bepaalde.

§ 4. Met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden en een geldboete van 26 tot 2.000 frank wordt gestraft :

- 1° hij die zich verenigt om in dit decreet bedoelde hulp- en dienstverlening aan te bieden of te organiseren zonder zich bij de Vlaamse regering aangemeld te hebben of zonder krachtens dit decreet erkend te zijn door de Vlaamse regering ;
- 2° hij die als dagverzorgingscentrum of als centrum voor kortverblijf in dit decreet bedoelde hulp- en dienstverlening aanbiedt of organiseert zonder van de Vlaamse regering een kwaliteitscertificaat verkregen te hebben of zonder krachtens dit decreet erkend te zijn door de Vlaamse regering.

§ 5. De ambtenaren belast met het toezicht hebben het recht elke vereniging of voorziening te bezoeken en ter plaatse zelf kennis te nemen van alle stukken en bescheiden die noodzakelijk zijn in de uitoefening van hun ambt. Van hun vaststellingen maken zij een proces-verbaal op, waarvan binnen de zeven werkdagen een afschrift wordt gestuurd

naar de betrokken vereniging of voorziening. Het proces-verbaal heeft bewijskracht tot het tegendeel bewezen is.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V**Slotbepalingen****Artikel 29**

In de decreten inzake voorzieningen voor bejaarden, gecoördineerd op 18 december 1991, worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in artikel 2, gewijzigd bij decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van de Gezins- en Welzijnsraad en van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden, worden 4° en 7° opgeheven ;
- 2° afdeling 2 van hoofdstuk II, bestaande uit artikel 4, gewijzigd bij decreet van 23 februari 1994 en bij decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van de Gezins- en Welzijnsraad en van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden, wordt opgeheven ;
- 3° in het opschrift van afdeling 3 van hoofdstuk II worden de woorden "rusthuizen en dagverzorgingscentra" vervangen door de woorden "en rusthuizen" ;
- 4° in artikel 5 : a) worden in § 1, gewijzigd bij decreet van 23 februari 1994, de woorden "rusthuizen en dagverzorgingscentra" vervangen door de woorden "en rusthuizen" en worden de woorden "als rusthuis of als dagverzorgingscentrum" vervangen door de woorden "of als rusthuis" ; b) worden in § 2, gewijzigd bij decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van de Gezins- en Welzijnsraad en van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden, 6° en 7° opgeheven ;
- 5° in artikel 10, eerste lid, gewijzigd bij decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van de Gezins- en Welzijnsraad en van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden, worden de woorden

Voorzitter

"een rusthuis of een dagverzorgingscentrum" vervangen door de woorden "of een rusthuis" ;

- 6° hoofdstuk IV, bestaande uit de artikelen 11 tot 13 en gewijzigd bij decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van de Gezins- en Welzijnsraad en van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden, wordt opgeheven ;
- 7° in het opschrift van hoofdstuk V worden de woorden "rusthuizen en dagverzorgingscentra" vervangen door de woorden "en rusthuizen" ;
- 8° in artikel 14, § 1, worden de woorden "rusthuis of dagverzorgingscentrum" vervangen door de woorden "of rusthuis" ;
- 9° in artikel 15, § 1, eerste lid, gewijzigd bij decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van de Gezins- en Welzijnsraad en van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden, worden de woorden "rusthuis of dagverzorgingscentrum" vervangen door de woorden "of rusthuis" ;
- 10° artikel 16 wordt opgeheven ;
- 11° in artikel 17, eerste lid, worden de woorden "de rusthuizen of dagverzorgingscentra" vervangen door de woorden "en de rusthuizen" ;
- 12° in artikel 19, eerste lid, worden de woorden "rusthuis of dagverzorgingscentrum" vervangen door de woorden "of rusthuis" ;
- 13° in artikel 22, § 1, 1° en 2°, worden de woorden "een rusthuis of dagverzorgingscentrum" telkens vervangen door de woorden "of een rusthuis".

– *Aangenomen.*

Artikel 30

De Vlaamse regering stelt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding vast.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET inzake sociale werkplaatsen

– 1014 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 5

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Jef Sleeckx, Robert Voorhamme en Carlos Lisabeth houdende erkenning en subsidiëring van de sociale werkplaatsen

– 239 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet inzake sociale werkplaatsen en het voorstel van decreet van de heren Sleeckx, Voorhamme en Lisabeth houdende erkenning en subsidiëring van de sociale werkplaatsen, die door de commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Stassen, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jos Stassen, verslaggever (*Op de tribune*) : De problematiek van sociale werkplaatsen werd in de commissie voor de eerste maal besproken naar aanleiding van de behandeling van het voorstel van decreet van de heren Sleeckx, Voorhamme en Lisabeth houdende erkenning en subsidiëring van de sociale werkplaatsen op 2 juli 1996. Daarna besliste de commissie om de behandeling op te schorten tot de indiening van een ontwerp van decreet terzake.

Om zich verder over de problematiek van de sociale werkplaatsen te informeren, bracht de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden op 18 oktober 1996 een werkbezoek aan drie sociale werkplaatsen. Aangezien deze problematiek raakvlakken heeft met het welzijnsbeleid, vroeg de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden een advies aan de commissie voor Welzijn en Gezondheid. Het ontwerp en het voorstel van decreet werden besproken tijdens de commissievergaderingen van 19 mei, 4 juni en 11 juni 1998.

Stassen

In zijn inleidende uiteenzetting verklaarde minister Kelchtermans dat na de experimentele fase een decretale onderbouw voor de sociale werkplaatsen noodzakelijk was. Hoewel de in het regeerakkoord ingeschreven globale regeling voor de beschermde tewerkstelling – meer bepaald voor de beschutte en de sociale werkplaatsen – het streefdoel blijft van deze regering, werd toch geopteerd voor een apart decreet voor sociale werkplaatsen. Een globale regeling impliceert niet noodzakelijkerwijze één decreet maar veronderstelt wel een integratie van de regeling voor beschutte en sociale werkplaatsen.

De voorbereiding van dit decreet heeft veel tijd in beslag genomen, aldus de minister. De Raad van State achtte bij haar eerste advies een aanmelding bij de Europese Commissie immers noodzakelijk. Deze aanmelding nam veel tijd in beslag, tot begin januari 1998. In haar eindadvies van februari 1998 heeft de Raad van State geen fundamentele opmerkingen geformuleerd.

De minister heeft tot slot verklaard dat dit decreet sterk is ingebed in de principes die aan de basis liggen van het tewerkstellingsbeleid van de laatste jaren. Hij had het in dit verband over doelgroepenbeleid, doelgroepenbewaking, de functie van de VDAB als controleur en uitvoerder van de trajectmatige toeleiding, de afbakening van de doelgroep, en de doorstromingsgegevens.

De heer Sleenckx beperkte zijn inleidende uiteenzetting over zijn voorstel van decreet tot een steunverklaring aan het ontwerp van decreet. Immers, dit decreet beklemtoont het grondwettelijk recht op arbeid.

Tijdens de algemene bespreking werd de discussie gedomineerd door vier thema's : de verhouding sociale versus beschutte werkplaatsen, de afbakening van de doelgroep, de doorstroming en de verhouding tussen publieke en privé-initiatieven.

Het advies van de commissie voor Welzijn en Gezondheid bevat een aantal expliciete uitspraken over de verhouding beschutte versus sociale werkplaatsen. Het advies heeft het over de nefaste concurrentie, het verschil in subsidiëring, het gedifferentieerd beleid tussen de departementen Welzijn en Tewerkstelling en over het risico dat mensen uit de beschutte werkplaats zullen uitwijken naar een sociale werkplaats of omgekeerd. Verder formuleert de commissie een aantal concrete suggesties : een strikte afbakening van de verschillende doel-

groepen en het onderbrengen van de beschutte werkplaatsen bij de minister van Tewerkstelling. Over de verhouding tussen sociale en beschutte werkplaatsen liepen de meningen in de commissie uiteen.

In verband met de afbakening van de doelgroep discussieerden de commissieleden over de volgende onderwerpen : de noodzaak om de doelgroep in het decreet of in de uitvoeringsbesluiten strikter af te bakenen ; de noodzaak tot regionale spreiding ; de vrijwillige versus verplichte tewerkstelling ; en de rol en de beperkingen van de VDAB.

De vraag of doorstroming in dit decreet al dan niet een prioriteit moet zijn, domineerde vrij lang de discussie in de commissie. De commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin adviseerde dat het beleid rond sociale werkplaatsen zich meer moet richten op doorstroming dan op permanente tewerkstelling. Een aantal leden van de commissie voor Werkgelegenheid en Economie schaarden zich achter dit advies en formuleerden doorstroming als een prioriteit. Anderen vonden dat doorstroming geen doelstelling mocht zijn van dit decreet, maar enkel een belangrijk neveneffect. Iedereen was het erover eens dat de degressieve subsidiëring van de sociale werkplaatsen doorstroming of productiviteitsgroei veronderstelt. In de marge van de discussie over doorstroming ontstond een debat over het begrip sociale economie.

Het laatste grote discussiepunt bij de algemene bespreking was de verhouding tussen overheids- en privé-initiatieven. In het advies van de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin werd uitdrukkelijk bepaald dat provinciale en plaatselijke besturen pas een initiatief kunnen nemen als de privé-sector in gebreke blijft. Hierover ontstond vooral een discussie bij de bespreking van artikel 4. Bij de algemene bespreking van dit thema werd gewezen op de uitbouw van sociale werkplaatsen in verschillende sectoren en door verschillende initiatiefnemers. Voorts werd er ingegaan op de verhouding met het bedrijfsleven, de middenstand en de uitzendbureaus. Bovendien werd bij diezelfde algemene bespreking gevraagd naar statistische gegevens en naar de verslagen van de evaluatierapporten. Er werd ook gepleit om binnen dit decreet samenwerking en overkoepeling mogelijk te maken.

Zoals verwacht domineerden de vier thema's uit de algemene bespreking ook de artikelsgewijze bespreking. Bij artikel 3 en 4 werd gediscussieerd over het gevaar op dubbele subsidiëring, over de concurrentie tussen sociale en beschutte werk-

Stassen

plaatsen en over de verhouding tussen privé-initiatiefnemers en openbare besturen. Na deze discussie werd eenparig een amendement goedgekeurd op artikel 4, dat ertoe strekt enkel VZW's en vennootschappen met een sociaal oogmerk toe te laten sociale werkplaatsen op te richten.

Bij de bespreking van artikel 5 werd gediscussieerd over de verfijning van de doelgroep van de sociale werkplaatsen en over de prioriteit van de doorstroming. Uiteindelijk werd slechts een heel beperkte wijziging aangebracht in dat artikel. Die handelde over de terminologie van de VDAB. Het amendement waarin doorstroming als prioriteit werd geformuleerd, werd verworpen.

Het amendement bij artikel 7 om te opteren voor een evenwichtige geografische spreiding van de sociale werkplaatsen, werd niet aangenomen. De artikels 8 tot en met 12 werden dan weer eenparig goedgekeurd. Het nieuwe artikel om een subsidie te kunnen toekennen aan een ondersteunende organisatie, werd wel aanvaard, met 9 stemmen voor en 1 tegen. De artikels 13 tot 20 werden eenparig goedgekeurd.

Bij de bespreking van het laatste artikel engageerde de minister zich formeel om de uitvoeringsbesluiten van dit decreet te bespreken in de commissie voor Werkgelegenheid en Economie. Dat werd expliciet gevraagd door alle fracties, omdat een aantal belangrijke aspecten van dit decreet in uitvoeringsbesluiten moeten worden geëxpliciteerd.

Uiteindelijk werd het geamendeerde ontwerp van decreet over de sociale werkplaatsen goedgekeurd met 9 stemmen voor bij 1 onthouding. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik dank de verslaggever voor zijn uitgebreid verslag. Het debat in de commissie onder voorzitterschap van de heer Voorhamme was heel boeiend. Het was te verwachten dat er na een experimentele fase eindelijk een voorstel van decreet zou komen. Het is noodzakelijk dat ook het Vlaams Parlement nadenkt over het begrip sociale economie en een aantal aanpassingen doet om die sociale economie een levenskans te geven.

Niettemin wil ik een zestal opmerkingen maken over dit decreet. Een eerste opmerking gaat over het spanningsveld tussen de beschutte en de sociale

werkplaatsen. Wij denken dat dit voor een deel het decreet van de gemiste kans is. Eigenlijk moest het een algemeen decreet zijn dat beide problematieken behelst.

We staan niet alleen met deze stellingname. De commissie voor Welzijn heeft duidelijk verklaard dat terzake moet worden gezocht naar een samenwerkingsmodel en heeft duidelijk aangetoond dat beschutte werkplaatsen op termijn deel moeten uitmaken van de afdeling Tewerkstelling. Ook de commissie voor Welzijn staat niet alleen met die mening. In een verslag over de beschutte werkplaatsen staat zeer duidelijk te lezen dat de overheid haar verantwoordelijkheid zal moeten opnemen door een totaalvisie te ontwikkelen op de problematiek van uitsluiting uit het gewone arbeidscircuit van minder werkbekwame personen van allerlei slag. Nog volgens het verslag is er zeer dringend nood aan een decreet dat die totale problematiek tracht op te vangen met een gelijkwaardig subsidiëringssysteem. De huidige, disparate aanpak is nefast. De arbeidshandicap moet ruimer worden bekeken. De vraag rijst of dit niet beter gebeurt in het kader van arbeid en tewerkstelling, eerder dan in het kader van de welzijnszorg.

Dit is een duidelijk signaal. Daarom betreuren we dat dit niet in dit decreet is opgenomen. Ik betreur eveneens dat de minister van Welzijn hier niet meer aanwezig is. Hij had anders vernomen dat een groot gedeelte van de parlementsleden de regering verzoekt dit zo aan te passen.

– *De heer Francis Vermeiren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Een tweede opmerking betreft de verschillen in subsidiëringpolitiek tussen de beschutte en de sociale werkplaatsen. Zowel de commissie voor Welzijn als de vergadering van de instellingen die in deze tewerkstellingssector van gehandicapten werkzaam zijn, vragen dat het decreet alle werkzwakken zou behelzen. Ik vind werkzwakken trouwens een vrij goede term. Het behelst immers het geheel van mensen die niet alleen fysiek maar ook sociaal gehandicapt zijn, in het licht van een aantal doelstellingen in de reguliere arbeidsmarkt. We moeten ervoor zorgen dat de subsidiëringpolitiek geen concurrentievervalsing teweegbrengt tussen de verschillende structuren. De subsidiëringssystemen zijn immers zeer verschillend. Bij de beschutte werkplaatsen is het systeem gericht op de werkplaats zelf en de personen. Men moet daar aandacht voor hebben en een zekere eenvormigheid qua opdracht nastreven.

Laverge

Mijnheer de minister, u weet dat ik samen met mevrouw Ceysens en de heer Bogaert een amendement heb ingediend over de fundamentele vraag van de doorstroming. Vreemd genoeg zitten we op dezelfde golflengte als de commissie voor Welzijn; wij menen immers dat doorstroming een basiselement moet zijn bij de sociale werkplaats. We zijn ervan overtuigd dat dit nooit voor 100 percent zal kunnen gebeuren, maar toch vinden we dat dit moet worden vastgelegd. Op dat punt zijn we het helemaal niet eens met de SP-fractie. Bij monde van de heer Voorhamme, de voorzitter van onze commissie, pleit zij ervoor om er instellingen van te maken. Voor ons moeten het instellingen zijn met een doorstromingsbeleid. (*Opmerking van de heer Gilbert Bossuyt*)

Uiteraard respecteer ik dat. Ik zeg alleen dat wij er terzake een andere visie op nahouden en dat we niet alleen staan met die visie. Integendeel, het zijn de socialisten die geïsoleerd staan met hun visie. Ook de beschutte werkplaatsen hebben zeer duidelijk in hun filosofie verklaard dat ze de doorstroming via projectbegeleiding moeten trachten te verzorgen, hoe moeilijk dit ook is. Het opnemen van mensen in beschutte of sociale werkplaatsen zonder te voorzien in een trajectbegeleiding, betekent immers het creëren van problemen. Daarover is het verslag van de commissie zeer duidelijk: 'Zonder trajectbegeleiding is doorstroming een valkuil of een vergeetput.'

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Laverge, mijns inziens moeten beschutte werkplaatsen niet praten over doorstroming. De cijfers zijn immers zeer duidelijk. Er zijn veel meer mensen tewerkgesteld in beschutte dan in sociale werkplaatsen. Toch stromen er in absolute cijfers veel meer mensen door uit sociale dan uit beschutte werkplaatsen. Ook de percentages spreken voor zich. De sociale werkplaatsen halen een doorstroming van 15 percent, terwijl de beschutte werkplaatsen nog geen 2 percent halen. De beschutte werkplaatsen hebben dus nog heel wat te bewijzen vooraleer ze zulke eisen mogen stellen.

De voorzitter : De heer Sleecx heeft het woord.

De heer Jef Sleecx : Mijnheer Laverge, doorstroming moet uiteraard altijd tot de mogelijkheden behoren. Het mag echter geen doel op zich worden. Die houding hebben de heer Voorhamme en ikzelf altijd verdedigd.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer Stassen, u beseft toch dat er bij bedrijfsleiders momenteel een evolutie aan de gang is om mensen die misschien niet beantwoorden aan het ideale profiel maar toch doorstroomkrachtig zijn, ook op te nemen in het bedrijfsleven? Ook in de economische wereld begint men te beseffen dat men oog moet hebben voor de sociale aspecten van de economie. Ik vind dat we hiermee rekening moeten houden in ons beleid ten opzichte van de beschutte en de sociale werkplaatsen. Die trajectbegeleiding naar een eventuele doorstroming moet behouden blijven. Ik weet ook wel dat dit niet altijd zal lukken, maar het moet minstens als basisprincipe worden aanvaard.

De voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer Marc Olivier : Ik wil kort repliceren op wat de heer Stassen zei. De beschutte en sociale tewerkstelling kunnen voor de doorstroming niet met elkaar worden vergeleken. Als men psychisch of fysiek gehandicapt is, en daardoor in een beschutte werkplaats terecht komt, heeft men inderdaad minder kans op doorstroming. Bij sociale tewerkstelling daarentegen gaat het in de meeste gevallen om het aankweken van assertiviteit, zodat men opnieuw in het arbeidscircuit terecht kan. De kans op doorstroming bestaat in elk geval. Het bedrijfsleven geeft met de CAO 26 ook mogelijkheden om daarop in te spelen. Als het economisch minder goed gaat, zijn het uiteraard wel de mensen uit de beschutte werkplaatsen die als eersten opnieuw uit de boot vallen. Men mag echter geen twee totaal verschillende zaken met elkaar vergelijken.

De heer Jacques Laverge : Mijn vierde opmerking gaat over de concurrentiecontrole en het behoud van het basisconcept. Met name het NCMV wijst op het gevaar dat de sociale werkplaatsen activiteiten ontwikkelen die door de hoge mate van subsidiëring concurrerend zouden werken ten opzichte van een aantal middenstandsactiviteiten. We moeten er dus voor zorgen dat we daar geen conflicten creëren.

Het is niet onbelangrijk aandacht te hebben voor het behoud van het basisconcept. In het jaarverslag over de beschutte werkplaatsen lees ik dat ze kampen met een tekort aan arbeidskrachten. Er worden er niet genoeg geleverd door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Om dat tekort op te vangen werven de werkplaatsen valide arbeidskrachten en interimarissen aan, die niet behoren tot de categorieën waarvoor de werkplaatsen zijn opgericht. Voor de provincie West-Vlaanderen gaat het om 162 vol-

Laverge

tijdse arbeidskrachten. Dit zou niet mogen gebeuren, en de minister van Welzijn moet daar paal en perk aan stellen.

Ik vrees dat ook de sociale werkplaatsen, bij een tekort aan werkkrachten die aan hun criteria beantwoorden, uit het normale arbeidscircuit zullen putten. Daardoor schieten ze hun doel voorbij. Dit scenario is niet ondenkbaar. De beschermde werkplaatsen worden nu al met het fenomeen geconfronteerd. Ik wil benadrukken dat dit niet kan.

Ten vijfde is het niet wenselijk dat sociale werkplaatsen andere ondersteunende maatregelen voor langdurig werklozen verdringen. Ik vraag speciaal aandacht voor de Smetbanen, die zich voor een stuk op hetzelfde territorium situeren. Dat systeem zet, door middel van subsidies, bedrijven aan om langdurig werklozen aan te werven die zich moeilijk kunnen integreren in de arbeidsmarkt. Het komt nu goed op gang en we horen er positieve geluiden over. Men moet daar prioriteit aan geven.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik stel vast dat er in deze discussie allerlei zaken met elkaar worden verward. In het systeem van Smetbanen neemt het individu zelf het initiatief. Hier wordt men daarentegen begeleid. De Smetbanen hebben niets te maken met trajectbegeleiding. Het gaat om twee totaal verschillende zaken.

We hebben al gevraagd om volgend jaar in de commissie voor Tewerkstelling een discussie te voeren over al deze vormen van beschermende tewerkstelling. Ik stel voor dat we daar werk van maken.

De heer Jacques Laverge : Mijn opmerking is desondanks terecht. U zegt dat het om verschillende personen gaat, maar dat is niet goed definieerbaar. Ook bij de Smetbanen worden veel werknemers begeleid, bijvoorbeeld door de VDAB. Met de geïnteresseerde bedrijven wordt overleg gepleegd over opvang en begeleiding. Het zijn dus niet echt verschillende soorten, want ze kunnen elkaar ook aanvullen.

Het ene systeem heeft misschien meer de aard van een instelling. Welnu, om te verhinderen dat mensen in een instelling worden geplaatst, moeten we prioriteit geven aan een systeem met rechtstreeks

contact dat uitzicht biedt op instroming in het normale arbeidscircuit.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Laverge, ik volg uw redenering dat er prioriteit moet worden gegeven aan de Smetbanen. Als we dat consequent doortrekken, staat dit echter haaks op uw tweede uitgangspunt over doorstroming. Als u prioriteit geeft aan Smetbanen, benadert u een bepaalde groep van mensen die in staat zijn in een minder gestructureerde omgeving vaardigheden te leren om te kunnen doorstromen naar reguliere tewerkstelling.

Er blijft echter nog een restgroep over, die dat niet zal kunnen. Die zijn minder gemakkelijk te bereiden met Smetbanen, zodat we terug bij de beschermende werkplaatsen terechtkomen. Is doorstroming dan nog wel het doel ?

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer Stassen, dat vind ik een pessimistische benadering. Ik denk dat een sociale handicap kan worden verbeterd met begeleiding, en dat deze mensen in de goede richting kunnen worden gestuurd.

Ik wil nog een belangrijke opmerking maken voor ik afsluit. Het is mooi allerlei opvangstructuren te creëren, maar eerst moeten de oorzaken worden aangepakt. Ik wil vragen dat de minister van Tewerkstelling met de regering zou praten om te zoeken hoe deze oorzaken kunnen worden verholpen. De statistieken over de sociale werknemers wijzen uit dat een tekort aan onderwijs en vorming een van de basisoorzaken is van het feit waarom mensen in zo een situatie belanden.

Ik ben voor een preventieve benadering. In het onderwijs en bij de begeleiding bij de keuze van het onderwijs is er meer aandacht nodig voor de basis. Er zijn heel wat jongeren die in een onderwijssysteem belanden waarin ze niet passen, waardoor ze op het einde van hun studie in een probleemsituatie belanden. Ik wil vragen, mijnheer de minister, om het voorkomingsbeleid niet te vergeten.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij zullen dit voorstel van decreet goedkeuren met één onthouding.

De heer André Denys : Als het amendement wordt goedgekeurd, dan zullen we het voorstel unaniem

Denys

goedkeuren. Mijnheer Laverge, niet te voorbarig zijn !

De heer Jacques Laverge : U draait het om. Ik zou het goedkeuren. De verdediging van het amendement dat ik met de heer Bogaert en mevrouw Ceyens indiende, laat ik aan hen over. Dat amendement is belangrijk omdat het de doorstroming accentueert. (*Applaus bij de VLD, de CVP, de SP en de VU*)

De voorzitter : Ik wil even de aandacht vestigen op onze drukke agenda. Iedereen weet dat sommigen erop aandringen om in de mate van het mogelijke rond een bepaald uur te stoppen. Zonder de debatten in de kiem te willen smoren, wil ik iedereen vriendelijk verzoeken daar rekening mee te houden.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de CVP zal het decreet inzake sociale werkplaatsen goedkeuren, want het sluit perfect aan bij de basisprincipes waarmee de christen-democraten aan politiek doen.

Arbeid is een wezenlijk recht voor ieder mens. Arbeid is meer dan rendement in de enge zin, meer dan een bron van inkomen en bestaanszekerheid. Vooral langdurig werkzoekenden en laaggeschoolden zitten in een uitzichtloze situatie, ondanks de vele tewerkstellingsinitiatieven. Om hen opnieuw bij het maatschappelijk gebeuren te betrekken, moet het beleid zijn verantwoordelijkheid nemen. Dat is essentieel.

Dit decreet werd al lang verwacht. Het geeft een decretale onderbouw aan wat als experiment begon en uitgroeide tot een algemeen aanvaard en gewaardeerd systeem. Het geeft zekerheid voor vandaag en voor de toekomst. Het was belangrijk om goedkeuring te krijgen van een aantal instanties, niet in het minst van Europa, om te vermijden dat er later sprake zou zijn van concurrentievervalsing. Tegenover een doorzichtige structuur en jaarverslagen van de sociale werkplaatsen staat nu erkenning, zelfs voor meerdere jaren, subsidiëring en programmatie. Een sector waarin met veel enthousiasme en idealisme, maar ook met de nodige managementkwaliteiten wordt gewerkt, kan zijn eigen dynamiek verder ontwikkelen.

Sociale werkplaatsen richten hun beleid vooral op de moeilijkste doelgroep op het gebied van tewerkstellingskansen. Het gaat om mensen, zo staat in het decreet, met een cumulatie van persoons- en omgevingsgebonden achterstellingsfactoren, die duidelijk geen plaats vinden in het reguliere circuit. Een nauwkeurige bepaling van de doelgroep is belangrijk. Sociale werkplaatsen hebben tewerkstelling als doel : in de sector zelf, of in het reguliere circuit. Dit kan maar als men hiervoor trajectmatig werd begeleid, op maat, met zowel aandacht voor het ontwikkelen van de eigen vaardigheden als van arbeidsattituden.

Vandaar het belang dat we hechten aan het specifieke van initiatieven die een erkenning kunnen krijgen als sociale werkplaats. Zo wordt tenminste een doorzichtige en volledig gescheiden boekhouding gegarandeerd ; zo wordt de zorg om het begeleiden in de tewerkstelling van de doelgroep het best bewaakt. Omwille van de duidelijkheid opteren we voor specifieke VZW's als initiatiefnemer. Gemeenten en OCMW's zijn vaak een stimulans geweest, en kunnen dit blijven, om mee te werken als partner voor dergelijke initiatieven. De link met tewerkstelling bij sociale werkplaatsen vinden we daarom erg belangrijk. Die bestaat nu al. Selectie door de VDAB, betrokkenheid van STC's, sectorlonen, zorg voor een eigen loonvormend vermogen en managementontwikkeling, eventueel gekoppeld aan het VIZO, zijn duidelijke signalen in deze richting. Het zijn totaal andere opvattingen dan de ingangspoort naar de beschutte tewerkstelling.

Dat ook de doorstromingsgedachte door dit decreet wordt ondersteund, vinden we belangrijk. Meteen heb ik ook al één van de eerste op te volgen mogelijke knelpunten aangehaald. Zowel in de commissie voor Welzijn als in de commissie voor Tewerkstelling werd uitvoerig ingegaan op deze doorstromingsgedachte. Doorstroming geeft perspectief aan alle werknemers van sociale werkplaatsen, maar kan ook bedreigend werken. Te veel druk op doorstromingsresultaten kan verdringing van de moeilijkste doelgroep met zich meebrengen. Het zal voor de minister daarom een evenwichtsoefening worden. Mijnheer de minister, we zijn daarom blij met het engagement om de uitvoeringsbesluiten aan de commissie voor te leggen.

Doorstroming mag anderzijds ook niet worden gehinderd door overheidsmaatregelen. Ik denk hierbij aan criteria die vaak niet op elkaar zijn afgestemd, aan een te lage spanning tussen vervangingsinkomen en arbeidsinkomen en aan het risico om van een vervangingsinkomen afstand te doen voor een onzekere kans op de arbeidsmarkt. Ik

Van Cleuvenbergen

herhaal hierbij het idee om voor specifieke doelgroepen de bestaande uitkeringen een tijd lang te blijven garanderen als een rugzak. Overleg met de federale ministers van zowel Sociale Zaken als van Tewerkstelling is hiervoor aangewezen. De afstemming met het federale beleid is een mogelijk tweede knelpunt in dit kader. Ik wil de zorg uiten om alle werkzoekenden die aan de achterstellingsnormen voldoen, in sociale werkplaatsen een kans te geven, of ze nu uitkeringsgerechtigd zijn of niet. Federale afstemming is ook nodig als de VSO's zich meer zullen ontwikkelen. Ook dan moeten we ervoor zorgen dat in alle wetgevingen waar nu VZW's bevoorrechte partners zijn, ook de VSO's als dergelijke partner kunnen worden ingeschreven.

Een derde aandachtspunt voor de toekomst is de territoriale spreiding van de initiatieven. Bij het bestuderen van de aanwezige sociale werkplaatsen in de verschillende regio's, gekoppeld aan de huidige doelgroep, valt het immers op dat de spreiding vrij onevenwichtig is. Aan de hand van de kaarten en de cijfers die we hebben gezien, geloven we dat het bijna evident zal zijn in welke regio's in de toekomst uitbreidingskansen prioritair zullen zijn.

Ten slotte wil ik namens onze fractie even terugkomen op de link tussen sociale werkplaatsen en beschutte werkplaatsen. We geloven dat beschermde tewerkstelling in eenzelfde kader moet worden geplaatst, maar we weten ook dat we daar niet klaar voor zijn. We kunnen deze twee vormen nu niet vergelijken in al hun aspecten. Mag ik er trouwens op wijzen dat we dan ook nog andere werksituaties in de welzijns- of gezondheidssector mee moeten opnemen? Een voorbeeld hiervan zijn de dagcentra voor gehandicapten en beschut wonen, waar ook tewerkstelling moet worden aangeboden: deze klanten moeten zelfs betalen om te gaan werken.

Mijnheer de voorzitter, dit parlement en meer bepaald de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden is dringend toe aan een debat over beschermde tewerkstelling en over de hele sociale economie, die veel verder reikt dan alleen de sociale werkplaatsen. Misschien verhuist het hele debat dan uiteindelijk wel naar de minister van Economie.

In recente persartikels wordt gepleit voor een adequate definitie van het begrip sociale economie in Vlaanderen opdat die wordt afgestemd op het federale en het Europese beleid. Een beleid kan

immers slechts doelmatig zijn als het de problemen echt aanpakt. Daarom vinden we dat dit decreet een goede kans moet krijgen. Het laat duidelijk zien dat ethiek geen obstakel vormt voor economie, maar er onverbreekelijk deel van uitmaakt. Om die reden zal onze fractie het decreet goedkeuren. *(Applaus bij de CVP, de SP en AGALEV)*

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil een bedenkingsformuleren maar ook een misverstand uit de wereld helpen.

Mijnheer de minister, onze fractie blijft het jammer vinden dat u er tot nog toe niet in bent geslaagd om uitvoering te geven aan wat u in uw regeringsverklaring in het vooruitzicht had gesteld: de integratie van de beschutte en de sociale werkplaatsen. U bent er niet eens in geslaagd ook maar stappen in die richting te zetten. Hoewel we het positief vinden dat u werk maakt van een decretale onderbouw voor de sociale werkplaatsen, vrezen we toch dat u dit als een alibi zult proberen aan te wenden om de pogingen tot integratie stop te zetten.

Zowel in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden als in de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin werd gewezen op het grote belang van de uitvoeringsbesluiten. We hadden aanvankelijk zelfs een amendement ingediend om dit in het decreet vast te leggen, maar juridische argumenten hebben ons ervan overtuigd toch maar beter een scheiding te behouden tussen de uitvoerende en de wetgevende macht. Ik heb bovendien in het debat in de commissie gehoord en in het commissieverslag gelezen dat u hebt toegezegd om de uitvoeringsbesluiten aan de commissie voor te leggen. We nemen akte van uw toezegging en kunnen daar vrede mee nemen.

Ik richt me nu even specifiek tot de heren Sleenckx en Stassen. Ik wil het ingediende amendement op artikel 5 nogmaals goed onder uw aandacht brengen. Ik heb immers de indruk dat we allemaal ongeveer hetzelfde zeggen en zeker hetzelfde bedoelen. Mijnheer Stassen, dat we door dit amendement zouden zeggen dat de doorstroming bij sociale werkplaatsen een doel op zich moet worden, klopt absoluut niet. Dat was in eerste instantie misschien wel zo, maar door het aanbrengen van een lichte nuance in de tekst werd tegemoetgekomen aan uw verzuchtingen. Ik denk zelfs dat het advies terzake van de commissie voor Welzijn nog veel verder gaat. Daarin wordt gezegd dat die

Bogaert

sociale werkplaatsen moeten worden geënt op het economisch model en gericht op doorstroming, veeleer dan op permanente tewerkstelling ter plaatse. Wij gaan absoluut niet zo ver als wat daar stond.

Ik wil het voorliggende amendement met klem verdedigen. Ik denk dat zowel de SP als Agalev het volkomen eens kunnen zijn met de inhoud ervan. In de originele tekst staat dat enkel degenen die helemaal geen arbeidsplaats kunnen verwerven of behouden op de reguliere arbeidsmarkt in aanmerking komen. Wij daarentegen zeggen dat de sociale werkplaatsen ook open moeten staan voor mensen die moeilijk een arbeidsplaats kunnen vinden op die markt. Daarnaast moeten de werkplaatsen eveneens open staan voor degenen die na een tijdelijke begeleiding en omwille van beroepservaring op termijn kunnen doorstromen naar het reguliere arbeidscircuit.

Het is dus absoluut niet juist dat wij de doorstroming als prioritair beschouwen – wel integendeel. Mijnheer Stassen, u hebt gelijk dat we met dit amendement volledig aansluiten bij de werkelijkheid. In de wandelgangen hebben we discussies gevoerd met mensen die op het terrein werkzaam zijn. Het klopt dat 12 à 15 percent doorstromen. Als we de originele tekst van het decreet zouden behouden, dan zou deze bijna haaks staan op de werkelijkheid. Dit kan de bedoeling niet zijn en ik ben ervan overtuigd dat dit ook nooit de bedoeling van de minister is geweest.

Collega's, ik nodig u uit om de nuance van het amendement dat ik samen met mevrouw Ceysens en de heer Laverge heb ingediend, goed te vatten. We maken echt geen prioriteit van de doorstroming, maar vinden dat de mensen die daar theoretisch voor in aanmerking komen ook aan de slag moeten kunnen in de sociale werkplaatsen.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, ik ga graag in op de uitnodiging van de heer Bogaert. Ten eerste denk ik dat we van een mug een olifant aan het maken zijn. Dit is een decreet met een erg beperkte doelgroep. In het beste geval komen 800 mensen in aanmerking, bij uitbreiding 1.100. Daartegenover staan 60.000 laaggeschoolde langdurige werklozen. De verhouding bedraagt 1 op 60.

Ten tweede, wat u in het tweede deel van het amendement voorstelt, bestaat al langer. Er

bestaan immers heel wat opleidingsinitiatieven, bijvoorbeeld dat van de VDAB. Deze opleidingen bereiken veel meer mensen dan de 15 percent van de 800 mensen uit een sociale werkplaats die u voor ogen hebt.

Ten derde willen we de ambitie van de sociale werkplaatsen blijven waarborgen. Zij willen de groep bereiken die in geen enkel systeem terecht kan. Ik denk niet dat uw voorstel beantwoordt aan de vraag van de sociale werkplaatsen noch aan de realiteit. Er bestaan al voldoende alternatieven voor uw voorstel.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : In de commissie hebben we lang stilgestaan bij dit aspect. In feite is dit een spel met woorden. De discussie gaat over het aanvoelen van wat wordt bedoeld. In uw amendement hebt u het over mensen die 'moeilijk een arbeidsplaats in het reguliere arbeidscircuit kunnen verwerven'. Daarmee wordt de doelgroep groter dan de bestaande. In artikel 5 staat : '... mensen die geen arbeidsplaats kunnen krijgen in het reguliere circuit'.

Mensen met Smetbanen en dergelijke meer komen hierdoor moeilijk in aanmerking. De prioritaire groep die in aanmerking komt voor de sociale werkplaatsen wordt gevormd door de mensen die elders geen plaats kunnen krijgen. We gaan er dus vanuit dat deze mensen op geen enkele manier aan een job op de reguliere markt kunnen komen. Hen bereiken is de doelstelling van dit decreet.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mevrouw Van Cleuvenbergen, ik pleit er niet voor dat degenen die geen arbeidsplaats kunnen krijgen, zouden worden uitgesloten. Als u dit zo interpreteert, dan schort er iets aan mijn pleidooi. We pleiten er in ons amendement voor om het niet noodzakelijk en uitsluitend tot die doelgroep te beperken. Anders wordt de sociale werkplaats een instelling waar men niet meer weggeraakt tot aan het pensioen, en dat willen we vermijden.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Ik wil mijn mening over het amendement duidelijk maken. De discussie werd in de commissie al uitvoerig gevoerd. In de tekst staat dat men permanent niet in staat is in het reguliere arbeidscircuit te komen. Men wil daar via dit amendement 'tijdelijk' van maken. Maar hoe lijnt men dat af ? Hoe kan men uitmaken wie

Kelchtermans

tijdelijk niet in het reguliere arbeidscircuit geraakt? In de commissie zijn we tot het besluit gekomen dat artikel 5 zoals het nu geformuleerd is, de beste waarborg biedt voor de echte doelgroep van de sociale werkplaats. Ik pleit er dan ook voor om het zo te houden. We hebben in de commissie afgesproken na te zullen gaan op welke manier we via de omkaderingssubsidie de doorstroming kunnen stimuleren. De indruk wordt hier gewekt dat iemand gedoemd is om in een sociale werkplaats te blijven. Dat is niet zo. Indien mogelijk wordt doorstroming gestimuleerd.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Ik wil een voorbeeld uit de praktijk aanhalen. Stel dat iemand zich zelfs na trajectbegeleiding door de VDAB moeilijk kan aanpassen aan een reguliere arbeidsplaats. Het voorstel is om die persoon in een sociale werkplaats andere attitudes aan te leren, waardoor een doorstroming uiteindelijk wel mogelijk. Dat is de bedoeling.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik kan de minister voor een groot deel volgen. We hebben ook gehamerd op het belang van de uitvoeringsbesluiten. We willen in ons amendement enkel expliciteren dat het niet om een vastgeroeste situatie mag gaan. Ik heb begrepen dat het moeilijk is om de heer Stassen hiervan te overtuigen. Ik vraag toch aan de anderen om het amendement nog eens goed na te lezen. Ik hoop dat we het op het gepaste moment kunnen goedkeuren. (*Applaus bij de VU en de VLD*)

De voorzitter : De heer Sleecx heeft het woord.

De heer Jef Sleecx (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik zal een algemene beschouwing geven terwijl de heer Voorhamme op de details van het ontwerp van decreet zal ingaan. De SP zal het ontwerp van decreet inzake sociale werkplaatsen met overtuiging goedkeuren. Het beantwoordt aan het concept van het voorstel van decreet dat de heren Lisabeth, Voorhamme en ikzelf indienden op 28 februari 1996.

De arbeidsmarktanalyses wijzen op het hardnekkig bestaan van een kwalitatieve breuk. De aard en de kwaliteit van de arbeidsplaatsen correspondeert niet langer met de kwalificaties en mogelijkheden van een enorm grote groep werklozen. De wetenschappelijke rapporten die werden samengesteld

ter begeleiding van de Weerwerkactie, geven een helder inzicht in de positie van duizenden werklozen. Lage scholing, langdurige werkloosheid, vrouw zijn, tot een etnische minderheid behoren, een handicap, verhogen in zeer sterke mate het risico op langdurige uitsluiting. Grote groepen belanden definitief aan de rand van de arbeidsmarkt of zelfs de samenleving. De overheid heeft de dwingende plicht om ook voor die werklozen bij te dragen tot de maximale verwezenlijking van het recht op arbeid, vermeld in artikel 23 van de Grondwet en het decreet van 31 maart 1993, waarin het charter van de werkzoekende wordt behandeld. Met dat oogmerk zijn nieuwe en adequate beleidsmaatregelen vereist zoals bijvoorbeeld de sociale werkplaatsen.

Die werkplaatsen, de Weerwerkactie en de inspanningen inzake sociale economie zijn complementair. Laten we daarvan uitgaan. De Weerwerkactie kan worden gekarakteriseerd als een op maat gesneden toeleidingsactie vertrekkende van de kenmerken van de doelgroep. Een vrij recent HIVA-rapport wijst erop dat de Weerwerkactie bij gebrek aan voldoende doorstromingsmogelijkheden voor de moeilijk bemiddelbare werklozen vooral kansrijkere werklozen aantrekt. Behalve voor bemiddeling en opleiding kan deze actie ook voor een tijdelijke werkgelegenheid of ervaring zorgen. De bedoeling blijft echter de doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt.

De sociale economie beoogt de economische exploitatie van activiteiten die momenteel door de vrije markt niet worden ontwikkeld. De werklozen die in dergelijke bedrijven werken, krijgen een langetermijnperspectief aangeboden aangezien die bedrijfjes na verloop van tijd selfsupporting moeten worden en overgaan naar het reguliere economische gebeuren. De sociale-economiebedrijfjes moeten na verloop van tijd gewone ondernemingen worden, met dien verstande dat ze arbeidsplaatsen bieden aan een specifieke doelgroep. Het winststreven primeert niet op de werkgelegenheidsdoelstelling.

De sociale werkplaatsen kunnen worden gesitueerd tussen die twee benaderingen. Het zijn werkplaatsen op maat van die categorie van werklozen van wie het intrinsieke rendement zo laag ligt dat ze logischerwijze niet terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt. In tegenstelling tot wat de heer Laverge zegt, is de doorstromingsdoelstelling de facto te hoog. Het is wel de bedoeling om de tewerkgestelden zo dicht mogelijk bij de gewone arbeidsmarkt te brengen. De sociale werkplaatsen moeten daarom streven naar een optimaal rende-

Sleeckx

ment, zonder dat daarom de situatie van de economische levensvatbaarheid wordt bereikt. Een permanente overheidsondersteuning is dan ook noodzakelijk.

Mijnheer de minister, zowel in het Vlaams regeerakkoord als in het Vesoc-akkoord van 1993 wordt gepleit voor 'een algemene regeling inzake de beschermde tewerkstelling die de activiteitsdomeinen van de beschutte en sociale werkplaatsen bevat.' Er zijn niet veel redenen om niet te werken aan een geïntegreerde regelgeving. Zowel beschutte als sociale werkplaatsen volgen immers gemeenschappelijke beginselen. Als parlementsleden hebben we hier nog heel wat werk voor de boeg.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, ik kan de gedachtegang van de heer Sleeckx niet goed volgen. Zoals de heer Stassen daarstraks zei, kunnen we toch niet voor tienduizenden kandidaten sociale werkplaatsen organiseren ? De doorstromingsstrategie dient net om veel mensen een kans te geven. Mijnheer Sleeckx, uw voorstel houdt een afgrendeling in, waardoor in werk wordt voorzien voor een beperkt aantal personen. U geeft een aantal mensen geen kans. Wij zijn socialer, omdat we door de doorstroming meer mensen de kans bieden om via sociale werkplaatsen in het normale arbeidscircuit terecht te komen. Uw benadering is zeer asociaal.

De heer Jef Sleeckx : Mijnheer Laverge, we zijn niet tegen doorstroming. Hopelijk stroomt 10 à 15 percent mensen effectief door. Een sociale werkplaats is echter niet economisch levensvatbaar. Wanneer men van dat standpunt vertrekt, schiet men het doel voorbij. Doorstroming mag geen doel op zich worden, dat is ons uitgangspunt.

Mijnheer de minister, de spreiding van de sociale werkplaatsen moet zo groot mogelijk zijn. Net zoals de heer Bogaert ben ik ervan overtuigd dat de uitvoeringsbesluiten enorm belangrijk zijn. Indien die besluiten te lang op zich laten wachten, heeft dit ontwerp geen enkele zin. Ik hoop dan ook dat men er niet te lang mee zal talmen.

De OCMW's vormen eventueel een probleem. Zij mogen immers geen VZW's oprichten. Mijnheer de minister, wat zijn de mogelijkheden ? Ik wens dat de regering hierin klaarheid schept.

Zoals ik in de commissie heb gezegd, moet het begrip 'arbeid' in de toekomst anders worden gedefinieerd. Velen kunnen de vereisten van het productieproces niet meer aan. Ze komen in de bedrijven niet meer aan bod. Als iemand geen werk meer heeft – werk in de zin zoals wij dat vandaag interpreteren -, dan hoort hij er niet meer bij. We moeten daar eens over nadenken. Mensen die niet meer participeren aan het productieproces, kunnen geen kant meer op. Ze voelen zich overbodig. Als we dat laten betijen, dan bouwen we een samenleving uit die criminaliteit genereert. Mensen moeten zich nuttig voelen.

Politici moeten de grote lijnen bepalen voor een herdefiniëring van het begrip arbeid. Ik heb hiervoor geen pasklare oplossingen, maar het parlement moet zich daarover buigen. Er moeten voorstellen worden uitgewerkt, die door specialisten op hun haalbaarheid worden getoetst.

De meesten onder ons wensen niet te leven in een samenleving met grote, ommuurde huizen die door iemand met een hond worden bewaakt. Als we een dagje ouder worden, willen we nog rustig met een veilig gevoel over straat kunnen lopen. Vandaag begint dat gevoel van veiligheid te verdwijnen. De heer Laverge wil me niet geloven. Ik ken echter veel mensen die 's avonds niet meer buiten durven te komen. Ze hebben het gevoel bedreigd te worden. We moeten bereid zijn om materiële rijkdom in te leveren voor immateriële waarden. Tot die immateriële waarden reken ik onder meer de veiligheid.

Vandaag worden duizenden mensen buiten het productieproces gehouden. Zij ontberen elk gevoel van nuttigheid. Zo genereert men criminaliteit.

De voorzitter : De heer Vandembroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandembroeke : Het gaat om een tweeledig proces. We moeten inderdaad onze opvattingen over de arbeidsmarkt opnieuw bekijken. Maar het tweede aspect is minstens even belangrijk. De Volksunie heeft daar de drie voorbije jaren met recht en reden op gewezen. Jonge mensen moeten worden voorbereid op de arbeidsmarkt. 20 tot 25 percent van de achttienjarigen verlaat het onderwijs zonder enig diploma, is schoolmoe, enzovoort. In dat verband moeten we dus preventief optreden. Daartoe moeten zowel voor onderwijs als voor opleiding en vorming de nodige inspanningen worden geleverd. Ik wil de heer Sleeckx dan ook vragen om ons bij dit tweede, preventieve luik te steunen.

De heer Jef Sleetx : Wanneer ik zeg dat politici denkwerk moeten verrichten en krijtlijnen moeten uittekenen rond dit thema, dan spreekt het voor zich dat een aantal aspecten van de verschillende invalshoeken moeten worden benaderd.

De fundamentele vraag is of we doorgaan met het creëren van een maatschappij waarin duizenden mensen niet meer aan bod komen. Zal vrijwilligerswerk op een bepaald ogenblik niet gecompenseerd moeten worden ? Immers, iemand die geen werk heeft volgens de definitie die we daaraan geven, behoort eigenlijk niet meer tot onze samenleving. *(Opmerkingen van de heer Jacques Laverge)*

Mijnheer Laverge, ik begrijp dat dit geen deel uitmaakt van uw denkpatroon. Volgens mijn denkpatroon betekent dit dat iedereen iets moet afgeven om een maatschappij te creëren die een aantal waarden voorop stelt en waarin het nuttigheidsgevoel wordt gestimuleerd. Wanneer we zo doorgaan, creëren we een maatschappij die criminaliteit genereert. Daar wens ik absoluut niet aan mee te werken. We moeten terzake het nodige denkwerk verrichten. Een aantal uren parlementair debat volstaan echter niet. Het parlement heeft immers de taak de krijtlijnen uit te zetten voor de toekomst. *(Applaus bij de CVP, de SP en AGALEV)*

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Preventie is veel belangrijker dan repressie. Ik heb zojuist een apocalyptische visie op onze maatschappij gehoord.

80.000 arbeidsplaatsen worden niet ingevuld omdat de vorming niet aansluit op de behoeften. Dit heeft niets te maken met criminaliteit maar met de organisatie van onze maatschappij en de invulling van het onderwijs, afhankelijk van de behoeften van de arbeidsmarkt. Ik sluit me in dat opzicht aan bij de heer Vandembroeke.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen (Op de tribune) : Mijnheer de minister, eindelijk krijgen sociale werkplaatsen in Vlaanderen datgene waarop ze al jaren recht hebben en waarnaar ze al jaren terecht vragen, namelijk een erkenning via een decretale onderbouw.

Na de discussie, zowel in de commissie als tijdens de plenaire vergadering, krijgen we de indruk dat het gaat om een vrij nieuwe sector die is ontstaan na het experiment dat tijdens de vorige zittingsperiode is ingesteld. Dit is niet het geval. Reeds in het begin van de jaren tachtig probeerden sommige

sociale werkplaatsen een dubbel doel te realiseren : zinvolle arbeid geven aan de meest kansarmen op de arbeidsmarkt door een aantal nieuwe sociale noden in te vullen.

De eerste sociale werkplaatsen avant la lettre creëerden een totaal nieuwe sector.

De kringloopwinkels zijn daar een typisch voorbeeld van. Door herstel, hergebruik en recyclage van goederen die anders op de schroothoop, op het stort, in de verbrandingsoven of in de gracht terecht komen, kunnen langdurig werklozen, ex-gevangenen en bestaansminimumtrekkers op een zinvolle manier hun boterham verdienen. Bovendien worden die producten op die manier een economisch product.

Ook andere sociale werkplaatsen ontdekten dat er geld kon worden verdiend dankzij kleine gaten in de arbeidsmarkt. In Scherpenheuvel maakt een sociale werkplaats van stompjes nieuwe kaarsen. Ze verdienen met de verkoop daarvan voldoende geld om hun begeleiders tewerk te stellen. Een andere sociale werkplaats die met volwassen autisten werkt, levert computerprogramma's af die volledig in orde zijn. Ze leveren dus een commerciële activiteit. Nog een andere werkplaats is op dit ogenblik Europees marktleider voor de verkoop van eetbare bloemen.

De sociale werkplaatsen hebben zich dus commercieel en economisch ingewerkt in een heel aantal niches op de arbeidsmarkt. Ze bewijzen dat ze met een beetje creativiteit twee dingen tegelijk kunnen doen : enerzijds zinvolle arbeid creëren voor de moeilijkste doelgroep, namelijk zij die anders nooit aan de bak komen op de arbeidsmarkt, en anderzijds een aantal nieuwe noden invullen.

Deze nieuwe trend is ontstaan in de welzijnssector en is vervolgens verschoven naar de economische sector. Aangezien de sector van de sociale werkplaatsen naar aanleiding van de bespreking van dit decreet uitdrukkelijk vroeg om die moeilijkste groep als doelgroep te bewaren in artikel 5 over de doelstelling van het decreet, lijkt de discussie over de doorstroming mij een beetje achterhaald.

Het is een wonder dat men erin slaagt om die mensen een aantal sociale vaardigheden aan te leren en hun een beetje stabiliteit te geven. Soms gaat het immers om mensen die tien jaar niet hebben gewerkt, uit de gevangenis komen of al jaren in de goot leven. Het is al een wonder dat die mensen leren om op tijd op het werk te verschijnen, een bepaalde productiviteit te halen en zich goed te

Stassen

gedragen tegenover hun baas. Als er dan nog eens 15 percent van die mensen doorstroomt, doe ik mijn hoedje af.

Ik ben het volledig eens met degenen die vinden dat de regelgeving over de sociale en beschutte werkplaatsen moet worden geïntegreerd. Integratie betekent echter niet noodzakelijk één groot decreet. Ik ben helemaal niet onderlegd in wetgeving, maar ik twijfel eraan of één minister of één kabinet erin kunnen slagen alles in verband met de beschutte tewerkstelling dat tot onze bevoegdheden behoort, in één decreet onder te brengen. Dat zou volgens mij tot een heel onwerkbaar en ondoorzichtig decreet leiden. Een dergelijk decreet zou zoveel artikels bevatten, dat men door de bomen het bos niet meer ziet.

Ik ben het er wel mee eens dat de regelgeving op elkaar moet worden afgestemd en dat een aantal principes moeten worden vastgelegd. De VDAB of een andere organisatie kan bijvoorbeeld verantwoordelijk worden gesteld voor alles in verband met de beschutte tewerkstelling. Bovendien moet de financiering doorzichtig en gelijklopend zijn. Ik herhaal dat dat niet betekent dat er één decreet moet komen. Onze minister van Tewerkstelling is het wellicht met mij eens.

Met de goedkeuring van dit decreet vandaag wordt bewezen dat de beschutte werkplaatsen gedeeltelijk de boot hebben gemist. In de jaren vijftig en zestig waren de beschutte werkplaatsen de markt-leiders en pioniers in het aanbieden van arbeid voor mensen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten. Er kwamen toen veel minder mensen niet aan de bak. Bovendien ging het toen vooral om personen met een handicap. De sector van de beschutte werkplaatsen heeft dus een bepaalde knowhow opgebouwd. De sector is wel gedeeltelijk blijven stilstaan. De beheerders van sociale werkplaatsen worden immers ouder. U zou hun gemiddelde leeftijd eens moeten berekenen. Ik wed dat die boven de zeventig jaar ligt. Naast verouderende beheerders hebben we ook te maken met instellingen die niet zijn geëvolueerd. Ze zijn steeds hetzelfde blijven doen en hebben zo de boot gemist, terwijl kleinere organisaties uit de welzijnssector de niches wel hebben ontdekt.

In die context is de reactie van de beschutte werkplaatsen te situeren evenals hun poging om in te breken in dit decreet. Ze hadden die boot maar niet moeten missen. Ze hadden moeten meegaan met hun tijd en medewerking moeten verlenen.

Dan was de discussie totaal anders verlopen. Dan was er vandaag waarschijnlijk sprake geweest van een ander ontwerp van decreet. De beschutte werkplaatsen dragen dus de gevolgen van hun opstelling uit het verleden. Het is echter nog niet te laat : wellicht kan een volgende regering deze decreten beter op elkaar afstemmen. Ik roep de beschutte werkplaatsen dan ook op om daar constructief aan mee te werken.

Mijnheer de minister, dit ontwerp heeft een aantal positieve aspecten. Toch vraag ik u uw financiële verbintenissen, waarover u het reeds diverse malen had tijdens de verschillende begrotingenbesprekingen, nog eens kort samen te vatten. Ook zou ik willen weten hoeveel mensen er dit en volgend jaar eventueel extra kunnen komen.

Ik kom nu tot de OCMW's. Vandaag werden we geconfronteerd met een paniecreactie van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Haar directieraad kwam de voorbije dagen samen. Hij stelde tot zijn ontsteltenis vast dat dit decreet de sociale werkplaatsen volledig uit de OCMW's zou terugtrekken. Dat is echter nooit de bedoeling geweest van welk commissielid ook. Maar blijkbaar bestaat er een regel dat OCMW's geen VZW's mogen oprichten. De VVSG riep op tot een amendement terzake. Graag vernam ik van de minister welke oplossing hij daarvoor heeft. Indien die oplossing er niet is, dan zullen we te elfder ure nog een amendement moeten indienen. In de wandelgangen wordt echter gezegd dat er wellicht een andere oplossing mogelijk is. Kunt u daarover uitsluitel geven, mijnheer de minister ?

Onze fractie zal dit decreet goedkeuren en kijkt uit naar de verdere uitbouw van de sector van de beschermde tewerkstelling in Vlaanderen. *(Applaus bij de SP en AGALEV)*

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de heer Sleenckx drukte al onze tevredenheid uit omdat het reeds jaren geleden genomen initiatief tot oprichting van sociale werkplaatsen, waarover we een voorstel van decreet hebben ingediend, de komende dagen zijn beslag zal krijgen in een werkelijk decretale regeling. Ik beperk mijn betoog tot enkele knelpunten die hier weliswaar reeds aan bod kwamen maar waarover ik toch duidelijk onze mening wil laten kennen.

Voorhamme

Eerst zal ik het hebben over een geïntegreerde regelgeving voor sociale en beschutte werkplaatsen. Uit de discussie in de commissie bleek duidelijk dat een eenvormige regelgeving volledig misplaatst zou zijn. Het gaat hier immers om verschillende doelgroepen. De enige gemeenschappelijke factor is dat er telkens sprake is van een maatregel of een organisatie die in beide doelgroepen tewerkstelling mogelijk maakt. De verschillen tussen de doelgroepen en tussen de omstandigheden tot organisatie van deze instellingen zijn dus te groot om deze in één decretale regeling te vatten.

Bijgevolg denk ik dat het nodig is dat de beschutte werkplaatsen mede onder de bevoegdheid zouden ressorteren van de minister van Tewerkstelling. De beschutte werkplaatsen zijn in de eerste plaats immers niet remediërend bedoeld. Het zijn gewoon werkplaatsen voor een welbepaalde groep van mensen. De druk vanuit de sector van de beschutte werkplaatsen zal na verloop van tijd wel afnemen. De federale regering heeft vorige week trouwens beslist de mensen in de beschutte werkplaatsen effectief recht te geven op een minimumloon. Mijns inziens zal dat de zaken wel vergemakkelijken. Wij zijn in ieder geval uitdrukkelijk vragende partij om in dit dossier te verwijzen naar de bevoegdheid van de minister van Tewerkstelling.

Mijn tweede opmerking betreft het feit dat het nu voorliggende decreet heel wat ruimte laat om via uitvoeringsbesluiten de zaken nader te regelen. Aanvankelijk werden daar nogal wat kritische vragen over gesteld, maar ik ben van mening dat dit een zeer goede regeling is. Heel wat van de kenmerken van de mensen die via persoons- of omgevingsgebonden factoren moeilijk kunnen worden tewerkgesteld, hebben te maken met zaken die evolueren in de tijd.

Vandaag komen er mensen in een sociale werkplaats terecht, die enkele decennia geleden zonder problemen in een reguliere werkplaats aan het werk hadden gekund. Door de verandering in de manier van produceren krijgen sommigen het moeilijk om rechtstreeks te worden tewerkgesteld – of zelfs maar om ooit te worden tewerkgesteld – in een reguliere arbeidsplaats.

Dat aspect moeten we onder ogen durven te zien. Sommige collega's benadrukken dat we de mogelijkheid tot doorstroming niet mogen bemoeilijken. Ik vind dat natuurlijk ook. De realiteit is echter dat heel wat mensen, ondanks de trajectbegeleiding,

nooit een kans zullen krijgen op de reguliere arbeidsmarkt. Dit moeten we aanvaarden.

De karakteristieke wijzigen dus in functie van de tijd en ook in functie van de mogelijkheden van de bemiddelingspogingen, onder andere in verband met het soort van bedrijvigheden die we organiseren, enzovoort. Dit moet op een soepele manier worden aangepast, en dus niet meteen decretaal worden geregeld.

Mijnheer de minister, in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden hebben we wel beslist dat we een discussie kunnen houden, telkens als er via besluiten aanpassingen zouden gebeuren aan de feitelijke uitvoering van dit decreet. De werkelijke draagwijdte ervan zal immers pas vorm krijgen via die uitvoeringsbesluiten.

Mijn derde opmerking gaat specifiek over de doorstroming. Ik weet dat de commissie voor Welzijn vooral daarop het accent heeft gelegd. In de nu voorliggende tekst vind ik geen enkel argument tegen doorstroming. Nu wordt er echter een amendement ingediend, waarbij doorstroming kan worden geïnterpreteerd als een van de doelstellingen van dit soort van instellingen. Mijns inziens begeven we ons daarmee op het verkeerde pad.

Wij pleiten er veeleer voor dat die sociale werkplaatsen niet tot gevolg zouden hebben dat de trajectbegeleiding van de VDAB zou ophouden te bestaan voor de betrokken personen. Er moeten absoluut maatregelen worden genomen opdat de VDAB op een zeer actieve manier de trajectbegeleiding van die mensen kan blijven volgen. In de praktijk leidt dit in een aantal gevallen wel degelijk tot doorstroming. Dat is uiteraard zeer verheugend. Het lijkt me dus niet echt aangewezen om het decreet op te vatten als een middel om te mensen te begeleiden naar reguliere tewerkstelling. Artikel 5 is volgens mij uitstekend geformuleerd. Tewerkstelling is het uitgangspunt, niet doorstroming.

Enkele collega's hebben al gesproken over de verhouding tussen de privé-sector en de openbare sector. Het heeft geen zin een hiërarchie in te bouwen. Anderzijds is ook voor het openbaar initiatief transparantie een absolute noodzaak. Dat is door middel van amendementen ook in de tekst opgenomen.

Het grootste gevaar is dat de sociale werkplaatsen zouden worden gekoppeld aan aanleunende initiatieven en dat de grenzen tussen de taak van de

Voorhamme

sociale werkplaatsen en die van andere initiatieven zouden worden doorbroken of te soepel zouden worden gehanteerd. In sommige instellingen zou de verleiding wel eens bijzonder groot kunnen worden om die soepelheid te misbruiken. We hebben dat ook ervaren in de reeds langer bestaande beschutte werkplaatsen. De tewerkstelling is niet altijd in alle beschutte werkplaatsen geweest wat ze moest zijn.

Er is dus nood aan transparantie. Daarom hebben we gevraagd om de werkplaatsen rechtspersoonlijkheid te geven onder de vorm van VZW's. De problemen die daar eventueel uit voortvloeien voor de OCMW's zouden slechts van tijdelijke aard mogen zijn. In de commissie voor Welzijn en tijdens andere besprekingen waar vandaag al naar werd verwezen, werden engagementen aangegaan om de OCMW's op dit vlak in de toekomst meer armslag te geven. Dat zou in de nabije toekomst zijn beslag moeten krijgen.

Het is beter te rekenen op dit soort initiatieven dan een amendement te steunen dat de zaken meteen weer bijzonder vaag maakt. De openbare sector moet zich met zoveel aangelegenheden bezighouden, en daarom is het niet denkbeeldig dat precies die correcte afbakening wel eens dode letter zou kunnen blijven.

Tenzij de minister zegt dat we het bij het foute eind hebben, dienen wij vooralsnog geen amendement in, ook al wordt daar door de sector op aangedrongen. We zijn ervan overtuigd dat die sector heel binnenkort zal kunnen worden gerustgesteld. (*Applaus bij de SP en AGALEV*)

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, niet alleen hier maar ook in de commissie vond een bijzonder constructieve discussie plaats. Hoewel er verschillende accenten worden gelegd, staat iedereen achter het ontwerp van decreet.

We hebben in Vlaanderen te maken met de grote paradox dat er 80.000 vacatures zijn die niet kunnen worden ingevuld, terwijl er 200.000 niet-werkende werkzoekende en 160.000 uitkeringsgerechtigde werklozen zijn. Bij nader toezien blijkt echter dat er vaak een omgekeerde verdringing optreedt. Heel wat werklozen zouden vroeger geen enkel probleem hebben gehad om in het reguliere

arbeidscircuit aan de slag te gaan. Er is echter verdringing in de jobs die zij normaliter zouden hebben bezet en die nu worden ingenomen door beter – of zelfs te goed – opgeleiden. Dat effect werkt in twee richtingen.

Anderzijds heeft Vlaanderen een grote capaciteit aan onderwijs, sociale promotie, volwassenenonderwijs en opleidingen van de VDAB en van derden zoals het VIZO. Die capaciteit wordt volop aangesproken en moet ons helpen om op relatief korte termijn bijkomende mogelijkheden te creëren door middel van opleiding en aansluiting bij het reguliere arbeidscircuit. Dat is een evolutie van trajectbegeleiding naar maatwerk met begeleiding vanuit derden of vanuit werkervaring, binnen de organisatie van de opleidingen. In de publieke sector bestaat dit al maar, in de privé-sector moet het nog op gang komen.

Ik geef toe dat heel wat federale maatregelen niet altijd versterkend zijn. Soms krijgt men de indruk dat ze in de plaats komen van iets. Op federaal niveau pleegt men overleg in het kader van het Europees werkgelegenheidsplan. De drie regio's staan wat dat betreft op dezelfde lijn. Zij menen dat een aantal maatregelen die zij kunnen en moeten nemen voor tewerkstelling, versterkend zouden moeten zijn tegenover wat federaal wordt gerealiseerd. Omgekeerd werkt dat ook. De indruk dat ze zich competitief opstellen moet worden weggevoerd.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : In een recent artikel in de Financieel Economische Tijd staat dat we zeer slecht scoren op gebied van vorming, onderwijs en begeleiding. Het blijkt dat we als land niet briljant zijn op gebied van inspanningen. U kent dat artikel. Het is toch verontrustend.

We creëren gevallen die we dan in sociale werkplaatsen stoppen. Laat ons dit preventief verhinderen. Ik ben het met u eens dat een aantal mensen niet meer in het arbeidscircuit kunnen komen, maar u moet ook de oorzaken ervan kennen. Waarom komen ze niet meer in het arbeidscircuit ? Gedurende de actieve periode van vorming haken ze voortijdig af. De meesten die in sociale werkplaatsen belanden, zijn mensen die geen diploma hebben.

We investeren enorme budgetten in ons onderwijs. Waar zijn we mee bezig ? Ik pleit voor de omgekeerde richting. De heer Voorhamme en de heer Sleecx zeggen dat deze mensen niet meer in het

Laverge

reguliere circuit kunnen belanden. Dat is defaitistisch.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit is in de commissie ook al aan bod geweest. Iedereen is het eens met de heer Laverge. We moeten veel aandacht hebben voor onderwijs, opleiding en vorming en we moeten een preventief beleid voeren.

Mijnheer Laverge, het is niet het één of het ander. We moeten blijvend aandacht hebben voor de groep die nu bestaat. We zouden het onderwijs zo fundamenteel moeten hervormen dat we een groot deel van de mensen die nu in de sociale sector terecht komen, beter kunnen begeleiden naar een andere job. Dit is geen makkelijke opdracht, want het gaat om een wettelijke, fundamentele hervorming in de diepte.

Alvorens het zover is, zijn we zeker tien jaar verder. Dat is de termijn waarmee men rekening moet houden bij zulke grondige, diepgaande onderwijs-hervormingen. Wat doen we dan gedurende die tien jaar ? En wat na die tien jaar ? Dat weten we niet. Zullen er geen mensen meer zijn die in aanmerking komen voor de sociale werkplaatsen ? Ik hoop het. Ik hoop dat we binnen vijftien jaar de luxe hebben om te zeggen dat we geen sociale werkplaatsen meer nodig hebben, ook al zullen de mensen van de sociale werkplaatsen dat misschien niet graag horen.

Ondertussen de ogen sluiten en alles afwentelen op een discussie over een bijzonder diepgaande hervorming binnen onderwijs en vorming, is die doelgroep onrecht aandoen. Men zet zo een generatie in de kou. Dat kunnen we ons niet veroorloven.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat we aan de definitie van arbeid toe zijn. Ik denk aan de discussie die daarover binnen de sociale economie – vooral door professor van Steenberg – wordt gevoerd. Arbeid moet niet altijd worden gedefinieerd vanuit het oogpunt van de rendabiliteit, maar er moeten ook andere waarden aan het begrip arbeid kunnen worden verbonden.

Met het decreet op de sociale werkplaatsen zetten we een eerste stap naar wat we beogen met de sociale economie. Dit werd ook in de commissie gezegd. Vanuit het ondersteunend circuit van de sociale tewerkstelling zal er voor een belangrijk deel een rotatie naar het regulier circuit plaatsvinden.

Het belangrijkste moet zijn dat we iedereen in deze samenleving een zin van bestaan geven. Maar we moeten aanvaarden dat voor sommige doelgroepen onder bepaalde voorwaarden een gesubsidieerde tewerkstelling nodig is. Zo kunnen mensen via arbeid een nuttigheidsgevoel in de samenleving krijgen. Doen we dat niet – en ook daarover werd in de commissie uitvoerig gediscussieerd -, zullen zij zich toch via de achterdeur bij andere circuits van de sociale wetgeving aanbieden, en zal de overheid een veelvoud moeten betalen van wat nu wordt gevraagd.

Het decreet is een uitvoering van het regeerakkoord. Ik ga akkoord dat we een algemene regeling moeten nastreven, maar dit wil niet zeggen dat we er een mengelmoes van verschillende doelgroepen van moeten maken. Sociale tewerkstelling is bedoeld voor de groep die in artikel 5 naar best vermogen werd omschreven. Het is duidelijk wie we op het oog hebben. Een algemene regeling wil zeggen dat twee systemen naast elkaar kunnen bestaan en op elkaar worden afgestemd. Er moet naar een synergie worden gezocht. De systemen zijn niet tegenstrijdig.

Het decreet is een eerste stap. Ik ben er voorstander van om zowel de beschutte als de sociale tewerkstelling te laten vertrekken van het oogpunt tewerkstelling. Het gaat om een volwaardige vorm van tewerkstelling. Nu heeft men de indruk dat het eigenlijk noch het een noch het ander is, omdat het bij het departement Welzijn thuis hoort.

Men zegt dat het decreet er eindelijk is. Ik denk inderdaad dat het op tijd is. Het heeft een experimentele fase achter de rug, en er werden enkele hindernissen genomen. Deze werden vernoemd door de verslaggever, die een zeer beknopte en juiste weergave heeft gegeven van de discussies in de commissie. Er werden heel wat stappen gezet, vooraleer zover te geraken.

Ik bevestig ook de gemaakte afspraken. We zullen een protocol afsluiten met de minister van Welzijn over de relatie met de beschutte werkplaatsen. In de advisering en de begeleiding hier – en niet in de erkenningscommissie – moet er overlegd worden over welke sociale werkplaats een erkenning

Kelchtermans

kan krijgen. Dat geldt zowel voor onze administratie, als voor de administratie Welzijn.

Het is heel verstandig dat het decreet in de jaarlijkse evaluatie van de sociale werkplaatsen voorziet. We hebben dit ook toegezegd. De aanpassing van de besluiten wordt daaraan gekoppeld. Terecht wordt niet alles vastgelegd in decretale artikels, maar laten we ook mogelijkheden voor flexibele aanpassingen. Zo moeten we niet steeds via het parlement om kleinigheden aan te passen. De jaarlijkse evaluatie van de sociale werkplaatsen is het geschikte instrument voor eventuele wijzigingen.

Het wordt geapprecieerd dat we de uitvoeringsbesluiten ter bespreking voorleggen aan de commissie. Vervolgens zal ik ze aan de Vlaamse regering voorleggen, rekening houdend met eventuele suggesties. Het element doorstroming kan daar een onderdeel van zijn, maar ik ga ermee akkoord dat dit niet de hoofdtoon mag zijn. Er moeten stimuli aanwezig zijn die de sociale werkplaatsen aanzetten om mensen, indien mogelijk, te laten doorstromen naar de reguliere tewerkstelling. Dat dit permanent als achtergrondgegeven aanwezig is, vind ik een positieve zaak. We zullen de discussie daarover kunnen houden als we met het desbetreffende uitvoeringsbesluit naar voren komen.

Er is ook gezegd dat dubbele subsidiëring moet worden vermeden. Dit zullen we dan ook nakoemen.

Verder werd afgesproken dat bij de erkenning een regionale spreiding moet worden nagestreefd. We hebben dit reeds gedaan en we doen dit trouwens ook bij de werkervaringsprojecten.

Op de vraag van de heer Stassen over het quotum kan ik zeggen dat wij nu 484 miljoen frank uittrekken. Dit is goed voor 800 arbeidsplaatsen in de sociale tewerkstelling. Rekening houdend met de begrotingsvooruitzichten voor 1999 zullen we dit aantal nog proberen te verhogen. Ik verwacht echter nog meer van de discussie die we met minister Smet voeren. Het verder activeren van de werkloosheidsvergoeding kan een belangrijke stimulans zijn om de aantallen te verhogen.

In de sociale werkplaatsen is evenwel niet de voorwaarde gesteld van het uitkeringsgerechtigd zijn. Ook anderen kunnen daarvoor in aanmerking komen. Dit maakt eveneens deel uit van de definitie van de doelgroep. Het zou niet goed zijn daar-

aan het criterium van de uitkeringsgerechtigdheid te verbinden. Ook dat zijn we dus nagekomen.

Er is een klein probleem met betrekking tot de lokale besturen en meer bepaald met betrekking tot de OCMW's. Men heeft ons gevraagd om te wachten met het zelf indienen van een amendement. De commissie voor Welzijn zou eerst via een OCMW-aanpassing het mogelijk moeten maken dat ook de OCMW-besturen VZW's kunnen oprichten. Ik stel voor dat de erkenningen, zoals die nu zijn, niet in vraag worden gesteld en dat ons wat tijd wordt gegund tot in het najaar. Bij een eventuele vertraging kunnen we dan bij de begroting 1999 eventueel een kleine toevoeging doen in het decreet Diverse Bepalingen. Op die manier wordt ook deze lacune in het decreet ten behoeve van de OCMW's op te vangen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben bijzonder verheugd dat wij de voorbereidingen op deze decretale regeling tot een goed einde hebben gebracht. Ik maak van de gelegenheid gebruik om allen en vooral de mensen op het terrein te danken die hieraan hebben meegewerkt. Ik ben ervan overtuigd dat dit decreet als een waardering mag worden beschouwd voor de enorme, vaak anonieme inspanningen die tot op heden zijn geleverd door VZW's, OCMW's, gemeentebesturen of derden met de hoop de mogelijkheden ervan nog verder te verruimen. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET inzake sociale werkplaatsen

– 1014 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet inzake sociale werkplaatsen.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Voorzitter

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° de minister : de Vlaamse minister tot wiens bevoegdheid het tewerkstellingsbeleid behoort ;
- 2° de administratie : de administratie Werkgelegenheid van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 3° erkenningscommissie : de commissie ingesteld bij artikel 8 van het decreet.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Toepassingsgebied

Artikel 3

In het kader van dit decreet worden voorzieningen erkend die tot doel hebben werkgelegenheid te verschaffen in een beschermde arbeidsomgeving door het opzetten van een bedrijfsactiviteit, te noemen sociale werkplaatsen.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Een aanvraag tot oprichting van een sociale werkplaats kunnen indienen : specifiek hiertoe opgerichte rechtsverenigingen van personen zonder winstoogmerk, beheerst door de wet van 27 juni 1921, waarbij aan de verenigingen zonder winst-

oogmerk en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend ; alsook de vennootschappen met sociaal oogmerk zoals bepaald in artikel 164 bis van de gecoördineerde wetten op de vennootschappen.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

§ 1. Kunnen toegeleid en aangeworven worden in een sociale werkplaats : de zeer moeilijk bemiddelbare werkzoekenden.

Onder zeer moeilijk bemiddelbare werkzoekenden worden verstaan die werkzoekenden die door een cumulatie van persoons- en omgevingsgebonden factoren, geen arbeidsplaats in het reguliere arbeidscircuit kunnen verwerven of behouden maar die onder begeleiding in staat zijn tot het verrichten van arbeid op maat.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt wat dient te worden verstaan onder persoons- en omgevingsgebonden factoren.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Ceysens en de heren Laverge en Bogaert dat luidt als volgt :

In § 1, het tweede lid vervangen door wat volgt :

"Onder zeer moeilijk bemiddelbare werkzoekenden worden verstaan de werkzoekenden die door een cumulatie van persoons- en omgevingsgebonden factoren, moeilijk een arbeidsplaats in het reguliere arbeidscircuit kunnen verwerven of behouden, maar ook diegenen die via een tijdelijke begeleiding en beroepservaring op termijn kunnen doorstromen naar het reguliere arbeidscircuit."

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

HOOFDSTUK III

Erkenning

Artikel 6

Om aanspraak te maken op de subsidiëring zoals bepaald in artikel 12 moeten de voorzieningen een erkenning als sociale werkplaats bezitten.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse minister verleent de erkenning, de hernieuwing, uitbreiding of wijziging van de erkenning na advies van het subregionaal tewerkstellingscomité, de administratie en de erkenningscommissie en bepaalt het aantal doelgroepwerknemers zoals bepaald in artikel 5.

§ 2. De erkenning kan enkel worden verleend aan voorzieningen die arbeidsplaatsen creëren in een beschermde werkomgeving. De Vlaamse regering bepaalt de voorschriften voor een erkenning als sociale werkplaats.

§ 3. De erkenning wordt verleend voor een periode van vier jaar en is hernieuwbaar na advies van de erkenningscommissie. Aan de sociale werkplaats die reeds minstens vier jaar ononderbroken erkend is, kan, na advies van de erkenningscommissie, een erkenning voor onbepaalde duur worden verleend.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de procedure voor de indiening en het onderzoek van de aanvragen voor erkenning, de hernieuwing en de uitbreiding ervan.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

§ 1. Binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt een commissie voor de erkenning van de sociale werkplaatsen opgericht. De erkenningscommissie wordt belast met de taak de minister van advies te dienen omtrent de erkenning, de hernieuwing, de schorsing of de intrekking van de erkenning.

§ 2. De erkenningscommissie is samengesteld uit :

- 1° een voorzitter ;
- 2° een vertegenwoordiger van de administratie ;
- 3° een vertegenwoordiger van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ;
- 4° een gelijk aantal vertegenwoordigers en plaatsvervangers van de meest representatieve werkgemers- en werknemersorganisaties ;

5° een deskundige die onafhankelijk staat tegenover enerzijds de organisaties die in de erkenningscommissie vertegenwoordigd zijn en anderzijds de sociale werkplaatsen bedoeld in dit decreet.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen betreffende de samenstelling en de werkwijze van de erkenningscommissie.

– *Aangenomen.*

Artikel 9

De Vlaamse regering bepaalt een programmeringsnorm voor de sociale werkplaatsen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV**Toeleiding en trajectbegeleiding****Artikel 10**

§ 1. De toeleiding naar een sociale werkplaats van de zeer moeilijk bemiddelbare werkzoekenden zoals bepaald in artikel 5 kan enkel gebeuren door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding.

§ 2. De toeleiding van de zeer moeilijk bemiddelbare werkzoekenden naar de sociale werkplaats moet kaderen in het geheel van de trajectbegeleiding van de werkzoekende. De toeleiding kan alleen dan plaatsvinden wanneer de toeleider alle andere beschikbare ondersteunings-, begeleidings- en tewerkstellingsbevorderende maatregelen voor tewerkstelling in het reguliere arbeidscircuit voor deze personen onderzocht en zoveel mogelijk aangereikt heeft. De criteria tot toeleiding worden nader bepaald door de Vlaamse regering.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

Voor de personen bedoeld in artikel 5 dient de tewerkstelling in een sociale werkplaats deel uit te maken van een individueel herinschakelingstraject. De Vlaamse regering bepaalt wat verstaan dient te

Voorzitter

worden onder een “individueel herinschakelings-traject”.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Subsidiëring en omkadering

Artikel 12

§ 1. Binnen de perken van een begrotingskrediet kunnen de erkende sociale werkplaatsen aanspraak maken op een persoonsgebonden, degressieve loonpremie op basis van het aantal door de minister toegekende doelgroepwerknemers.

§ 2. Binnen de perken van een begrotingskrediet kunnen de erkende sociale werkplaatsen ook aanspraak maken op een omkaderingssubsidie.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de nadere modaliteiten van de in §§ 1 en 2 bedoelde loonpremie en omkaderingssubsidie.

De bedoelde loonpremie en omkaderingssubsidie worden gekoppeld aan de gezondheidsindex.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

De regering kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, een subsidie verlenen aan een organisatie die ondersteunende of dienstverlenende taken verricht voor de sociale werkplaatsen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI

Evaluatie

Artikel 14

§ 1. Jaarlijks wordt de erkende sociale werkplaats geëvalueerd op de erkenningsvoorwaarden.

De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop de jaarlijkse evaluatie plaatsvindt.

§ 2. Bij een negatieve evaluatie kan de minister, na advies van de erkenningscommissie, de erkenning intrekken of schorsen zoals bepaald in artikel 18 van dit decreet.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VII

Toezicht

Artikel 15

Onverminderd de rechten en plichten van de officieren van de gerechtelijke politie, oefenen de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren toezicht uit op de toepassing van de bepalingen van dit decreet en van de krachtens dit decreet genomen besluiten.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

De bij artikel 15 bedoelde ambtenaren mogen bij de uitvoering van hun opdracht :

1° zonder voorafgaande waarschuwing vrij binnengaan in alle inrichtingen, gedeelten van inrichtingen, lokalen of andere werkplaatsen, waar personen tewerkgesteld zijn die onder de toepassing van de bepalingen van dit decreet en van de uitvoeringsbesluiten ervan vallen, ook in de plaatsen waar diensten worden verstrekt ter uitvoering van dit decreet, de woningen uitgezonderd ;

2° elk onderzoek, elke controle en enquête instellen en alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de wettelijke en reglementaire bepalingen werkelijk worden nageleefd.

– *Aangenomen.*

Artikel 17

De bij artikel 15 bedoelde ambtenaren hebben het recht waarschuwingen te geven en voor de overtre-

Voorzitter

der een termijn te bepalen om zich in orde te stellen.

Zij stellen de overtredingen vast in processen-verbaal. De overtreders krijgen, op straffe van nietigheid, een afschrift uiterlijk binnen zeven dagen na vaststelling van de overtreding.

Het proces-verbaal wordt volgens door de Vlaamse regering vast te stellen modaliteiten overgezonden aan de Vlaamse minister die overeenkomstig artikel 18, de erkenning van de betrokken voorzieningen kan intrekken of schorsen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VIII**Intrekking of schorsing van de erkenning****Artikel 18**

§ 1. Vanuit de adviserende instanties, bedoeld in artikel 7, kunnen feiten die hen ter kennis komen en die erop wijzen dat de sociale werkplaats de erkenningsvoorwaarden niet meer vervult of de bepalingen van dit decreet overtreedt, ter kennis worden gebracht van de minister die de bevoegde ambtenaren en beambten met een onderzoek gelast.

Naar aanleiding van een negatieve evaluatie zoals bedoeld in artikel 14 of bij een bij proces-verbaal vastgestelde overtreding zoals bedoeld in artikel 17 kan de minister na advies van de erkenningscommissie beslissen de erkenning in te trekken of te schorsen voor een termijn die hij bepaalt.

Wordt dit advies met éénparigheid van stemmen uitgebracht, dan dient de minister het te volgen. Wanneer de erkenningscommissie een niet-éénparig advies uitbrengt, beslist de minister op basis van de hem verstrekte gegevens.

§ 2. Op verzoek van een gewone meerderheid binnen de erkenningscommissie, kan de minister de lopende erkenning vervangen door een erkenning van zes maanden tot de sociale werkplaats het bewijs levert dat opnieuw aan de voorwaarden voldaan wordt.

§ 3. De minister kan de termijn van de schorsing verminderen na advies van de erkenningscommissie.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX**Beëindiging van de erkenning****Artikel 19**

De minister kan, gelet op de beschikbare budgettaire ruimte, de lopende erkenning beëindigen. Deze beslissing moet zes volle maanden voorafgaand aan de beëindiging van de erkenning, aan de sociale werkplaats worden betekend.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK X**Slotbepalingen****Artikel 20**

De premie wordt, tot nader bepaald door de Vlaamse regering, krachtens artikel 12 van dit decreet uitbetaald binnen de desbetreffende toepassingsgebieden, volgens de bepalingen van de programmawet van 30 december 1988 en het besluit van de Vlaamse regering van 27 oktober 1993 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen, zoals gewijzigd en van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de Staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen en het besluit van de Vlaamse regering van 27 oktober 1993, zoals gewijzigd, houdende uitvoering van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de Staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen.

– *Aangenomen.*

Artikel 21

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

Voorzitter

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van de volgende internationale akten :

1) Protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt in Parijs op 3 december 1982 ;

2) Amendementen op de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, aangenomen in Regina op 28 mei 1987
– 1055 (1997-1998) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akten :

1) Protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt in Parijs op 3 december 1982 ;

2) Amendementen op de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, aangenomen in Regina op 28 mei 1987.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Laverge, verslaggever, verwijst naar het verslag.

De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Mijnheer de voorzitter, ik zal kort zijn, maar ik wil toch wijzen op het belang van deze internationale akten over de ornithologie in het bijzonder en de bescherming van ons natuurpatrimonium in het algemeen. In het verdrag over het Recht van de Zee waarover we het straks zullen hebben, staat dat de zee deel uitmaakt van het gemeenschappelijk erfgoed van de mensheid. De vogels en meer bepaald de watervogels, zijn dit volgens mij ook.

De akten zijn belangrijk en hebben reeds een lange lijdensweg achter de rug. Deze aangelegenheid vond zijn oorsprong in 1962 tijdens de conferentie Saintes Maries-de-la-Mer in Zuid-Frankrijk. Nu, jaren later, heeft Vlaanderen 5 van de 6 watergebieden van internationale betekenis op ons grondgebied aangeduid. Het is belangrijk dat 5 van de 6 gebieden in Vlaanderen liggen. Deze gebieden, onder meer het Zwin en de Blankaart, zijn door iedereen gekend. Het is zeker nodig om er voldoende aandacht aan te besteden.

Ik zou het nog even willen hebben over het financiële aspect van de zaak. Voor de nodige middelen wordt voorzien in een verdeelsleutel en in een bedrag. Op de begroting van het Vlaams Parlement wordt in 3,4 miljoen frank voorzien. Dit gebeurt aan de hand van de verdeelsleutel waarbij 45 procent voor rekening van het Vlaams Gewest is, 8 procent voor de federale regering, 2 procent voor het Brussels Hoofdstedelijk gewest en 45 procent voor het Waals Gewest.

Ik wil uiteraard dat de verdeelsleutel gehandhaafd blijft, maar ik wil een verhoging van de bedragen vragen. De middelen moeten voldoende groot zijn, want deze aangelegenheid is belangrijk en het bedrag waarin wordt voorzien is minimaal.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, onze fractie zal uiteraard voor dit ontwerp van decreet stemmen, maar tijdens de bespreking in de commissie is mij iets opgevallen. Er werd eigenlijk niet ingegaan op het feit dat Vlaanderen voor een deel de werking moet betalen van de commissie die het akkoord moet opvolgen. De heer Suykerbuyk heeft in de commissie opgemerkt dat dergelijke kosten vooralsnog werden gedragen door de federale overheid, maar de minister is daar niet op ingegaan. Ik vraag me af waar men het nieuwe gegeven vandaan haalt dat het Vlaams Gewest hiervoor moet opdraaien.

Is dit een precedent en betekent dit dat Vlaanderen in de toekomst steeds zal moeten bijdragen als gelijkaardige akkoorden worden goedgekeurd ? Heeft dit tot gevolg dat Vlaanderen een echte inbreng zal hebben in de commissie die bevoegd is voor de opvolging van het akkoord ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : We hebben daar inderdaad een discussie over gehad in de commissie. Hier gaat het om regionale bevoegdheden. We zijn in staat om deze overeenkomst inhoudelijk in te vullen. De amendementen zijn ingevoerd om bepaalde afspraken te maken. Het financiële reglement van de overeenkomst wordt verplicht gemaakt. Door elke vergadering van de conferentie moet een begroting worden goedgekeurd met een tweederde meerderheid van de aanwezige en meestemmende partijen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akten :

- 1) Protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt in Parijs op 3 december 1982 ;
- 2) Amendementen op de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, aangenomen in Regina op 28 mei 1987.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De volgende internationale akten zullen volkomen uitwerking hebben wat het Vlaamse Gewest betreft :

1. Protocol tot wijziging van de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt in Parijs op 3 december 1982 ;

2. Amendementen op de overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, aangenomen in Regina op 28 mei 1987.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee, en de bijlagen, ondertekend in Montego Bay op 10 december 1982, en de Overeenkomst inzake de toepassing van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 10 december 1982, en de bijlage, ondertekend in New York op 28 juli 1994
– 1067 (1997-1998) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee, en de bijlagen, ondertekend in Montego Bay op 10 december 1982, en de Overeenkomst inzake de toepassing van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 10 december 1982, en de bijlage, ondertekend in New York op 28 juli 1994.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Decaluwé, verslaggever, verwijst naar het verslag.

De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Deze internationale overeenkomst is buitengewoon belangrijk. Het recht van de zee is geen kleinigheid, zeker voor Vlaanderen, dat aan de zee ligt. Dit verdrag is een kaderverdrag en omvat alle aspecten van het zee-recht in niet minder dan 320 artikelen.

Platteau

In dit verdrag staan een reeks definities die ophef zullen maken. De specialisten in zeerecht zullen hun handboeken moeten herschrijven. In deel 11 heeft men het over de exploitatie van de minerale rijkdommen op de zeebodem. Dit verdrag verandert deze exploitatie grondig. Dat is een goede zaak, omdat de exploitatie van de minerale rijkdommen voor een gedeelte moet worden gereguleerd.

Het verslag is een juweeltje. Ik breng dan ook hulde aan de verslaggever en zijn medewerkers. Het verslag verwijst onder meer naar de werken van professor Glaser en naar het Mare Librum van Hugo De Groot.

De EEZ, de exclusieve economische zone, heeft een grote waarde omdat ze wordt verdeeld onder de verschillende naties. Ook het continentaal plat speelt een rol voor Vlaanderen. We liggen hierover namelijk in conflict met onze noorderburen. Binnenkort worden onderhandelingen met Nederland aangeknoopt om de mijlengrens vast te leggen. De discussie draait immers rond de toepassing van zee- of landmijlen.

Ik heb in de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden gewezen op het enorme belang van de Zeebodemautoriteit. Deze oefent toezicht uit op de toepassing van dit verdrag en geeft een bevoorrechte positie aan de vijf grootste betalende landen. Ze krijgen een zetel in de commissie, hetgeen niet democratisch kan worden genoemd.

Ik kan het belang van dit verdrag niet genoeg benadrukken. Enkele commissieleden hadden er hun twijfels bij. Ik veronderstel dat ze daar morgen iets over zullen zeggen.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Ik spreek in naam van minister-president Van den Brande, maar beschik niet over zijn deskundigheid. Hij heeft me wel gevraagd om te zeggen dat hij liever over het continentaal plateau spreekt dan over het continentaal plat zoals de heer Platteau.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(Neen)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee, en de bijlagen, ondertekend in Montego Bay op 10 december 1982, en de Overeenkomst inzake de toepassing van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 10 december 1982, en de bijlage, ondertekend in New York op 28 juli 1994.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee, en de bijlagen, ondertekend in Montego Bay op 10 december 1982, en de Overeenkomst inzake de toepassing van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 10 december 1982, en de bijlage, ondertekend in New York op 28 juli 1994, zal volkomen uitwerking hebben wat het Vlaamse Gewest betreft.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de euro – 1064 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 5**Algemene bespreking**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de euro.

De algemene bespreking is geopend.

Voorzitter

De heer Dumez, verslaggever, heeft het woord.

De heer Paul Dumez, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, de commissie voor Financiën heeft dit ontwerp van decreet op 18 juni besproken. In opvolging van de Europese beslissing zal vanaf 1 januari 1999 de vastlegging van de definitieve koers gebeuren voor de conversie van de nationale munt in de euro. Vanaf die datum gaat een overgangperiode in die ten laatste op 31 december 2001 zal eindigen. Tijdens de overgangperiode kunnen ondernemingen en particulieren niet worden verplicht de euro te gebruiken, maar evenmin worden verboden dit te doen.

Om wanorde en onduidelijkheid te vermijden legt het ontwerp van decreet een aantal regels vast, onder meer de onomkeerbaarheid en de interne coherentie van documenten om een vlotte werking en wederzijdse communicatie mogelijk te maken.

Naast enkele informatieve vragen, tekstverbeteringen en de bespreking van de bedenkingen van de Raad van State, ontspan zich een inhoudelijke discussie over artikel 5 van het ontwerp van decreet. Hierin wordt de dwingende keuze opgelegd tussen de euro en de Belgische frank voor alle fiscale en parafiscale aangiften en documenten, en wordt in een sanctie voorzien waarbij een niet-conforme aangifte wordt gelijkgesteld met een niet-aangifte.

Verschillende leden zochten naar een minder strenge regeling. Uiteindelijk volgde de meerderheid van de aanwezigen het standpunt van de minister. De rechtlijnigheid en de strengheid van de tekst moet bijdragen tot rechtszekerheid en op voorhand aanzetten tot een zo bewust mogelijke keuze door de rechtsonderhorigen. Het ontwerp werd goedgekeurd met negen stemmen voor en twee stemmen tegen bij drie onthoudingen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, reeds in de commissie heb ik de minister gefeliciteerd omdat ze zo vlug op de bal speelt en het initiatief neemt om de invoering van de euro in Vlaanderen tijdig voor te bereiden.

Ik vraag me wel af of men niet te snel is geweest en of het ontwerp van decreet wel rijp is om te worden goedgekeurd. Net zoals de heer Bossuyt ben ik

geschrokken over de vormelijke en inhoudelijke opmerkingen van de Raad van State. Ook de heer Dumez heeft hier trouwens naar verwezen.

Ik heb opmerkingen over vier artikelen. Samen met de heer Denys heb ik een amendement ingediend op artikel 5. Als men eenmaal een keuze heeft gemaakt over de euro, moet men die gedurende de hele overgangperiode, dus tot 1 januari 2002, behouden. De Raad van State heeft een duidelijke uitspraak gedaan en gezegd dat de niet-conforme fiscale of parafiscale aangiften als onbestaand zullen worden beschouwd. Commissieleden uit verschillende fracties vonden deze sanctie te zwaar.

De heer Dumez schreef in zijn verslag dat er een doodstraf wordt uitgesproken. Uit ervaring weet ik dat er moeilijkheden zullen ontstaan gedurende deze overgangperiode. Belangrijke bedrijven zullen niet alleen worden geconfronteerd met de overgangsmaatregelen, maar ook met de overschakeling naar het jaar 2000. Hierdoor kunnen problemen ontstaan voor bepaalde akten en aangiften.

Ik heb een amendement ingediend. Uiteindelijk heeft de meerderheid de opvatting van de minister overgenomen. Ik heb daarom een nieuw amendement ingediend, dat een minder zware sanctie oplegt. Naar mijn mening moet iedereen zich achter de nieuwe tekst kunnen scharen : 'De aangifte die niet voldoet aan de vereisten van dit artikel kan worden gelijkgesteld met een niet-aangifte.' We hebben het dus over 'kan', in plaats van 'wordt'. Dat laat de administratie de keuzevrijheid om de sanctie toe te passen. Zo kunnen we vermijden dat de doodstraf de facto en de jure wordt uitgesproken. Dat is de wens van iedereen, inclusief de Raad van State. Als de tekst van artikel 5 zou worden gehandhaafd, dan zullen we in eer en geweten verplicht zijn om iedereen aan te raden zo lang mogelijk te wachten om op de euro over te schakelen. Dat zou nochtans in tegenspraak zijn met de geest van het decreet en van de Europese richtlijn. Laten we dit amendement dus goedkeuren.

We stellen voor om artikel 6 te schrappen. Die schrapping is conform het advies van de Raad van State. Dat zegt : 'Artikel 6 dient derhalve uit het ontwerp te worden weggelaten.' Iedereen heeft de verantwoording van dit amendement kunnen lezen. Hetzelfde geldt voor artikel 9, eerste lid. De Raad van State stelt : 'Dezelfde opmerking als voor artikel 6 geldt voor artikel 9, eerste lid, van het ontwerp'. De Raad van State schrijft over artikel 11, tweede lid : 'De machtiging aan de Vlaamse regering, zoals die wordt omschreven in dit artikel, is te ruim daar zij zonder enige tijdslimiet is gesteld. In

Platteau

overeenstemming met de algemene opmerking dient in artikel 11 van het ontwerp dan ook uitdrukkelijk bepaald te worden dat van de bedoelde machtiging slechts gebruik kan worden gemaakt gedurende de overgangperiode.' Dat laatste staat niet in de tekst.

Daarom heb ik een amendement ingediend, met deze tekst : 'Onverminderd artikelen 170 en 173 van de Grondwet kan de Vlaamse regering van de machtiging tot het wijzigen van de bestaande decreten als bedoeld in het eerste lid enkel gebruik maken tussen 1 november 1998 en 31 december 2001.' Ik aanvaard dus dat er een voorbereidende periode wordt ingebouwd. De verantwoording is duidelijk. Ik hoop dat het parlement zijn rol zal spelen, en zich niet door de uitvoerende macht op sleeptouw zal laten nemen. Het gaat hem niet over de persoon van de minister, waarvoor ik veel respect heb. De inzet is de tekst, die grote gevolgen zal hebben voor de particulieren en voor de bedrijven. De tekst gaat volgens de Raad van State zelf te ver. Daarom doe ik een dringend beroep op het parlement om de uitvoerende macht niet te volgen. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : De Volksunie-fractie onderschrijft de amendementen zoals toegelicht door de heer Platteau. We zullen ons stemgedrag aanpassen aan de manier waarop deze morgen worden onthaald.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, via dit decreet wordt de Belgische frank uitgeleide gedaan. We hebben daar principieel geen bezwaren tegen. Ook het amendement op zich is positief. Maar we willen de Belgische frank even uitwuiwen.

Voor sommige Europese munten die behoren tot het essentiële van de Europese economie en beschaving, moet het moeilijk zijn om afscheid te nemen. De gulden en de rijksdaalder hebben de vrije republiek Holland in de zeventiende eeuw de mogelijkheid gegeven om zich ver van en tegen de monarchieën te ontwikkelen. Het afscheid moet zwaar zijn als men zaken heeft verwezenlijkt die een voorbeeld zijn voor heel Europa. Meer recent is de mark, het symbool na de totale vernietiging van nazi-Duitsland, erin geslaagd opnieuw een

vooraanstaande plaats in te nemen in de Europese en wereldeconomie. We begrijpen het eiland Engeland dat nog geen afscheid heeft kunnen nemen van zijn pond en een afwachtende houding aanneemt.

Wat is de symboliek voor Vlaanderen van het verdwijnen van de Belgische frank ? Reeds in de Middeleeuwen was diegene die munten sloeg, soeverein. Dat verdwijnt nu. En daarmee verdwijnt ook het grootste deel van de Belgische soevereiniteit. Door zijn politiek verleden en geografische ligging was de Belgische staat jaren geleden een van de eerste landen van klein Europa en is het zo tot de euro toegelaten. We zijn er ons van bewust dat dit via een achterpoortje is gebeurd.

Als Vlaams-nationalisten zijn we echter zeer tevreden dat vanaf nu een meer objectieve, soevereine autoriteit, namelijk de Europese Centrale Bank, streng toezicht zal houden om typisch Belgische toestanden te voorkomen. Enkele weken geleden heeft de heer Tietmeyer, voorzitter van de Bundesbank, verklaard dat België en Italië zeer nauwlettend in het oog zullen worden gehouden om verdere uitpattingen te beletten. Gisteren heeft de heer Duisenberg verklaard dat de economische opleving, waarover heel Europa zich verheugt, in het bijzonder voor de twee zieke patiënten van Europa – België en Italië – moet dienen om de schulden prioritair terug te betalen.

België kampt met een schuldenberg van 300 procent van het nationaal product. Op dat vlak onderscheidt het zich van het eveneens zieke Italië. Immers, in België is de schuldenlast onder meer geschapen door het ongelofelijke, unieke feit dat er geen enkele reserve is aangelegd voor de betaling van de pensioenen. We hadden nochtans jaren geleden kunnen voorzien dat de pensioenlast ondraaglijk zou worden door de snelle vergrijzing van de bevolking. Toch werden er geen maatregelen genomen. We weten mathematisch dat er over enkele jaren, alleen al door de vergrijzing van de bevolking, een bijkomend deficit van 4 procent van het nationaal product zal zijn in de volgende begrotingen. Daar is bijzonder weinig aan te verhelpen.

Deze enorme schuld moet worden terugbetaald in andere omstandigheden dan waarin deze werd aangegaan.

De euro is als een fee die bij toverslag de enorme interne schuld van 84 procent omzet in een internationale schuld. Technisch gezien kan niemand loochenen dat door de euro de enorme Belgische

Verrijken

schuld een internationale schuld wordt, met alle gevolgen van dien.

Het moet afgelopen zijn met de Belgische trucs en finesses die kunnen worden samengevat met het woord Poupehan. Het moet ook afgelopen zijn met de devaluaties die de burger beroven en met het onophoudelijk dwingen van banken, verzekeringsmaatschappijen en grote financiële instellingen om voortdurend en sinds twee generaties, Belgische staatsrentes te onderschrijven voor die onnoemelijke schuld van 130 percent van het bruto nationaal product. Eigenlijk gaat het zelfs om een schuld van 300 percent.

Dat alles had twee enorme nadelige gevolgen voor de Belgische en Vlaamse economie. De Vlaming, de grootste spaarder ter wereld, conservatief en bang in een staat die hem nooit als volwaardig heeft erkend, onderschreef enorme hoeveelheden Belgische obligaties. De spaarders zijn financiële zombies. Bovendien waren ze dat zo gewoon en werden ze door de Belgische wetgeving gedwongen om dergelijke rentes te onderschrijven.

Het onmiddellijke gevolg daarvan is enorm nadelig voor de Vlaamse economie. Wie leent aan de Belgische staat, leent niet aan groeiende bedrijven. Hij belet zelfs het sparen voor groeiende bedrijven. De kapitaalwaarde van de beurs van Amsterdam is ongeveer vijfmaal zo hoog als die van de beurs van Brussel.

We zijn zo klein en onbestaand omdat al het geld dat de Vlamingen moeizaam bij elkaar spaarden, werd onttrokken aan de Vlaamse en Belgische economie om de onbeschrijfelijke en eindeloze geldhonger van het Belgische regime te voeden. Er zijn nu wel gunstige tekens, want steeds meer kleine Vlaamse bedrijven wenden zich tot de beurs, nu de komst van de euro nadert.

Door de komst van de euro wordt de Belgische schuld een internationale schuld. Er staan verpletterende annuïteiten voor de deur. We beweren niet dat de Belgische staat zijn schuld niet zal kunnen financieren. Natuurlijk zal hij dat kunnen, want we leven niet in Paraguay, maar in West-Europa. Het zal echter wel geld kosten.

Wanneer de euro er over enkele jaren is, zal de herfinanciering van die enorme schuld en pensioenlast duurder worden voor de Belgische staat. De Europese burger – de Belgische burger wordt dan ook een Europese burger – zal dan ongetwij-

feld een voorkeur hebben om aan gezonde economieën of grote bedrijven te lenen.

Gelukkig is er de onloochenbare kentering dat de Vlaming sinds enkele jaren, en onmiskenbaar sinds enkele maanden, de weg naar de beurs heeft gevonden. Als de enorme schulden van de Belgische staat moeten worden geherfinancierd in euro, zal dat meer geld kosten. Onze studiedienst heeft een bedrag berekend. Ik zal dat nog niet meedelen, want we moeten het nog een beetje verfijnen, maar de herfinanciering van de schulden zal in elk geval verschillende honderden miljarden kosten.

Dat zal ongetwijfeld tot enorm zware belastingen leiden. Men kan niet ontkennen dat de Belgische staat de volgende jaren hogere belastingen zal moeten heffen om die ondraagbare schulden internationaal terug te betalen.

Voor ons is dat op de eerste plaats een belangrijk politiek feit. We zijn er immers van overtuigd dat de Vlaming steeds meer verkiest om zijn geld te beleggen op een interessante wijze, in groeiende bedrijven, in plaats van de Belgische staat te herfinancieren voor een politieke schuld van twee generaties Belgische politici. Twee generaties lang heeft men hier immers met geld gegooid. Werkelijk nergens in de beschaafde wereld bestaat er een ontwikkelde economie zoals deze in Wallonië, waar 40 percent van de actieve bevolking in overheidsdienst werkt. Dit is niet de aangewezen tijd en plaats om dit te analyseren en te bekijken aan wie die schuld heeft gebaat. Maar vroeg of laat zal bij de liquidatie van het Belgische regime een commissie moeten nagaan wie uiteindelijk intern van die schuld heeft geprofiteerd. We weten natuurlijk dat we extern, tegenover de wereld, solidair zullen moeten zijn met Wallonië. Die commissie zal moeten onderzoeken waar de misbruiken en de onloochenbare diefstallen te situeren zijn.

De voorzitter : De heer Vandebroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandebroeke : Mijnheer Verrijken, het is niet mijn bedoeling uw betoog over het profitaat te onderbreken. Alleen wil ik een kleine wetenschappelijke rechtzetting aanbrengen. U stelt dat de schuld werd opgebouwd gedurende twee generaties. Om heel precies te zijn : in 1970 bedroeg de Belgische staatsschuld 60 percent. Het gaat dus niet over twee generaties, maar over een vrij korte tijdsspanne.

De heer Emiel Verrijken : U hebt volledig gelijk. Maar de Belgische politieke generaties volgen

Verrijken

elkaar sneller op dan de biologische generaties. Wij zullen er zelfs voor zorgen dat de huidige politieke generatie bijzonder vroeg zal verdwijnen. Het zou u verbazen hoe kort het leven is van een generatie die zich vastklampt aan de politiek. In een privé-bedrijf zou een raad van bestuur die zo een schuld zou hebben gemaakt, met as worden bestrooid en onmiddellijk ontslag nemen. In Japan zou het er nog erger aan toe gaan, want daar plegen de betrokkenen harakiri. Maar hier klampen de onmiddellijke verantwoordelijken voor de ramp zich vast aan de macht. Ik zou deze ramp de Martens-ramp willen noemen, met een groet aan de socialistische collega's, die in tegenstelling tot de heer Martens en konsoorten, bijzonder weinig te maken hebben met die staatsschuld. De minister-president daarentegen draagt terzake tot vandaag onmiddellijk medeverantwoordelijkheid op Belgisch gebied.

Dit wordt een groot politiek feit. Er is sprake van een staat die zijn soevereiniteit verliest en dagelijks zal worden bewaakt door de almachtige Europese Bundesbank. Deze staat zal zich voor elk van zijn uitgaven moeten verantwoorden. We vragen ons af of het Vlaamse volk dan de onvermijdelijke verhoging van zijn nu al ondraaglijk hoge belastingen zal blijven verdragen. Zal dit volk in Europa, een continent dat een vaderland wordt en waar de euro meester zal zijn, niet stilaan concluderen dat de Belgische staat best wordt afgelegd als een versleten kled ? Misschien zal dat nog een politieke generatie duren.

De werkelijk grote revoluties zijn geen revoluties van bloedvergieten. Die van 1917 was eigenlijk een strijd van gangsters tegen een heel volk, waarbij de elite van dat volk vrijwel volledig werd uitgemord. De grote politiek-economische revoluties ontstaan eigenlijk door incidenten. Bijvoorbeeld die van Amerika in 1776, die honderden miljoenen Europeanen meer vrijheid schonk dan ze in hun eigen Europa ooit hadden kunnen krijgen. Het incident aan de grondslag was de Boston Tea Party. Op dat ogenblik dacht niemand eraan een vrije staat op te richten, maar verzetten men zich tegen belastingen. Ik denk dat ook het Vlaamse volk weldra in die zin zal handelen.

Dichter bij ons verwijs ik naar de val van de Muur : het moment dat Oost-Duitsland werd bevrijd van het communistische juk. Enkel met een kaars in de hand, hebben die mensen de Muur doen vallen. Op een vergelijkbare manier zal de euro voor ons het

symbool zijn van de samenhang die zo kenmerkend is voor het nieuwe tijdperk.

De invoering van de euro houdt dus oneindig veel meer in dan louter een omwisseling van bankbriefjes. Wim Duisenberg zal voor Vlaanderen veel meer betekenen dan Willem van Oranje ooit heeft gedaan. De Europese Centrale Bank zal België nauwlettend in het oog houden.

De Belgische regering heeft decennialang miljarden franken verkwanseld. Er is zelfs geen geld meer om de pensioenen te betalen. Nu krijgt een jonge generatie Vlamingen de zware taak toegewezen die schuld in te lossen. Dat is een van de twee grote verschilpunten met Italië. Dat land heeft immers niet dezelfde pensioenproblemen als België. Het tweede verschilpunt is dat Italië de voor de staatsschuld verantwoordelijke politici wél vervolgt voor hun wanbeleid.

Als echte Europeanen vieren we uiteraard de invoering van de euro. Het zal ons werelddeel een nieuw elan geven. Dit is nu echt het einde van de periode na de Tweede Wereldoorlog. De komst van de euro is het eindpunt van de lange weg naar verzoening van de Europese volkeren vanaf 1945. Deze lange tocht komt nu tot een gelukkig einde.

De euro heeft niet enkel een economische waarde. De euro is een instrument waarmee de onpeilbare, zich steeds aanpassende en voortdurend verbeterende Europese geest de volheid van zijn politiek, humaan en financieel belang zal uiten. Dit is het einde van Bretton Woods. Toen werd de dollar terecht als god gehuldigd. Nu heeft die echter een evenwaardige partner gevonden in de euro.

Aan beide zijden van de Atlantische Oceaan zullen westerlingen werken aan een grotere welvaart en een beter welzijn in de hele wereld. Het kan romantisch lijken, al is de Romantiek al lang voorbij, maar ons wapen zal de euro zijn, en dat is zoveel beter dan de Blauwvoet. Ook mijn generatie, die in de Tweede Wereldoorlog nog kind was, verlangt naar die euro. We verwachten die munt, zoals de Duitsers in 1948 hun nieuwe mark hebben verwacht.

We vinden die symboliek terug in de opdrukken van de biljetten. Gedaan met de tronies van koningen en monarchen. In plaats daarvan komen aan de ene zijde bruggen van Europa, en aan de andere zijde stijlen, zoals de romaanse stijl, de gotische stijl, de barok en de art nouveau. Die bruggen en stijlen staan symbool voor de opbouw van Europa. We vernemen tot onze spijt dat de muntstukken

Verrijken

wel nog de emblemen van monarchen zullen mogen dragen. We vinden een stuk van tien centiem met een Belgische koning erop een overschatting, maar we gaan er toch op vooruit.

De euro zal een Europese munt zijn. We geloven meer in Duisenberg dan in vierenzestig Belgische ministers. We weten dat Europa een nieuwe en betere tijd tegemoet gaat en we zijn ervan overtuigd dat Vlaanderen in dat Europa zijn vrije en onafhankelijke plaats kan innemen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer Carlos Lisabeth : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog twee opmerkingen, die wél handelen over het decreet waar we het nu eigenlijk over moeten hebben.

Ik heb in het betoog van de heer Platteau geen nieuwe argumenten gehoord dan die welke in de commissie reeds uitgebreid werden weerlegd door de minister, de voorzitter en verschillende leden van de commissie. Als er geen nieuwe argumenten worden aangereikt, hoeven we er ook niet verder op in te gaan.

Naar aanleiding van de invoering van de euro legt het ontwerp van decreet nadere regels vast voor de burgers en een aantal instanties. Aan de regering zou ik daarom willen vragen om het goede voorbeeld te geven en bij wijze van proef de begroting van 1999 ook in euro voor te stellen.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik wil de verslaggever en de leden van de commissie bijzonder danken voor de bespreking. Het is heel belangrijk dat we tijdig dit ontwerp hebben kunnen indienen in het parlement, zodat er nog voor het reces over kan worden gestemd. Het is ook van cruciaal belang dat dit ontwerp de invoering van de euro mogelijk maakt. Gezien de beslissing die getroffen is, moet dit kunnen.

De heer Lisabeth heeft al gezegd dat we in de commissie uitvoerig hebben uitgelegd waarom we niet konden ingaan op de amendementen van de heer Platteau. Ik wil nogmaals onderstrepen dat het een decreet is, in uitvoering van Europese verordenin-

gen. Artikel 2 van het decreet bepaalt dat het de nadere regels vaststelt met het oog op de invoering van de euro door de verordening van 17 juni 1997 en van 3 mei 1998. Mede daarom is het zo belangrijk dat we de teksten zoals ze thans voorliggen, kunnen goedkeuren.

We hebben ook gezegd dat we zijn ingegaan op een aantal bemerkingen van de Raad van State en op een aantal andere niet. Ik zou de leden van de VU en de heer Platteau toch nog willen overtuigen om het ontwerp van decreet goed te keuren. Omdat de verordening reeds deel uitmaakt van onze rechtsorde, hebben we, naar analogie met de houding van de federale regering, de opmerkingen van de Raad van State niet allemaal kunnen in aanmerking nemen.

Voor artikel 5 doen we trouwens precies hetzelfde als wat er in de privé-sector gebeurt. Daarmee kan ik misschien ook de heer Platteau overtuigen. We stellen ten eerste vast dat in Europa werd gekozen voor de onomkeerbaarheid. Eens gekozen voor de euro, kan men niet meer terug. Ten tweede verwittigen ook de banken hun klanten dat ze niet op hun keuze kunnen terugkomen zonder zware kosten. In feite moet de overheid dezelfde goede beheersnorm kiezen als de privé-sector. Ik hoop dat ik de heer Platteau hiermee overtuig. Zelfs al worden zijn amendementen niet goedgekeurd, toch hoop ik dat hij samen met de heer Vandembroeke het voorstel van decreet zal goedkeuren.

Ik wil nog even ingaan op de tweede vraag van de heer Lisabeth. De begroting van 1999 zullen we bij wijze van proef indienen in euro. De uiteindelijke koers zal natuurlijk pas worden bepaald op 1 januari 1999. Dan zullen we ook de definitieve begroting in euro kunnen indienen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de euro.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Voorzitter

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Dit decreet stelt de nadere regels vast met het oog op de invoering van de euro door de verordening (EG) nr. 1103/97 van de Raad van 17 juni 1997 over enkele bepalingen betreffende de invoering van de euro en de verordening (EG) nr. 974/98 van de Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Dit decreet, met uitzondering van artikel 10, is van toepassing op alle privaatrechtelijke personen. Onder privaatrechtelijke personen wordt verstaan de particulieren, ondernemingen, privaatrechtelijke verenigingen, instellingen en organisaties, m.a.w. de private gebruikers, rechtsonderhorigen of begunstigen waarmee de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest te maken krijgt.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Omrekeningen en afrondingen

Artikel 4

Indien de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest bij de toekenning van een recht of voordeel barema's of limieten hanteert, kan de loutere omrekening van bedragen, uitgedrukt in euro, naar bedragen uitgedrukt in Belgische frank of omge-

keerd, geen verlies van het recht of voordeel tot gevolg hebben.

De bewijslast berust bij de privaatrechtelijke persoon die beweert te zijn benadeeld omwille van een omrekeningsverschil.

De keuze voor het gebruik van de euro mag evenwel niet bepalend zijn om een recht of voordeel te verkrijgen dat men, mochten de gegevens in Belgische frank zijn ingediend, nooit zou hebben verkregen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Fiscale en parafiscale aangiften

Artikel 5

De aangiften inzake fiscale of parafiscale maatregelen, met inbegrip van de aangiften inzake heffingen, bijdragen of retributies, waarbij de invulling van geldbedragen is vereist, worden hetzij in euro, hetzij in Belgische frank ingediend.

De aldus in een aangifte uitgedrukte keuze voor het gebruik van de euro is onherroepelijk ten aanzien van die aangifte zelf, alsmede ten aanzien van alle daaropvolgende aangiften met betrekking tot dezelfde categorie van maatregel, gesteund op dezelfde regelgeving en ingediend bij hetzelfde bestuur.

De aangifte die niet voldoet aan de vereisten van dit artikel, wordt gelijkgesteld met de niet-aangifte.

De Vlaamse regering kan nadere modaliteiten bepalen in het kader van de toepassing van dit artikel. Ze kan onder meer en in de gevallen die ze nodig acht, nadere regels opleggen inzake de samenhang van de documenten, wat de muntkeuze betreft.

Op dit artikel is er een amendement van de heren Denys en Platteau dat luidt als volgt :

In het derde lid, op de tweede regel de woorden "wordt gelijkgesteld met de niet-aangifte." vervangen door de woorden "kan worden gelijkgesteld met een niet-aangifte.".

Voorzitter

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 6

De Vlaamse regering kan bij wijze van uitzondering bepalen op welke categorieën fiscale of parafiscale maatregelen dit hoofdstuk niet van toepassing is. De datum van inwerkingtreding van de voorziene uitzondering moet in dat geval samen vallen met de datum waarop artikel 5 in werking treedt, en mag niet retroactief zijn.

Op dit artikel is er een amendement van de heren Denys en Platteau tot schrapping dat luidt als volgt :

Dit artikel schrappen.

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 7

De Vlaamse regering past de bij decreet en de respectieve uitvoeringsbesluiten opgemaakte modellen van formulieren aan de euro aan.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Aanvragen voor subsidies, toelagen of voordelen ten laste van de Vlaamse begroting

Artikel 8

De aanvragen voor het verkrijgen van subsidies, toelagen of andere voordelen ten laste van de Vlaamse begroting, waarbij de invulling van geldbedragen is vereist, worden hetzij in euro, hetzij in Belgische frank ingediend.

De aldus in een aanvraag uitgedrukte keuze voor het gebruik van de euro is onherroepelijk ten aanzien van die aanvraag zelf, alsmede ten aanzien van alle daaropvolgende aanvragen, doch geldt afzonderlijk voor elke categorie van aanvragen, gesteund op dezelfde regelgeving en ingediend bij hetzelfde bestuur.

De aanvraag die niet voldoet aan de vereisten van dit artikel, is niet ontvankelijk.

De Vlaamse regering kan nadere modaliteiten bepalen in het kader van de toepassing van dit artikel. Ze kan onder meer en in de gevallen die ze nodig acht, nadere regels opleggen inzake de samenhang van de documenten, wat de muntkeuze betreft.

– *Aangenomen.*

Artikel 9

De Vlaamse regering bepaalt uitdrukkelijk op welke categorieën subsidies, toelagen of voordelen dit hoofdstuk van toepassing is, hetzij geval per geval, hetzij per sector. Ze kan dit hoofdstuk eveneens algemeen van toepassing verklaren.

De Vlaamse regering past in voorkomend geval de bij decreet en de respectieve uitvoeringsbesluiten opgemaakte modellen van formulieren aan de euro aan.

Op dit artikel is er een amendement van de heren Denys en Platteau dat luidt als volgt :

Het eerste lid schrappen.

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

HOOFDSTUK V

Dubbele muntvermelding

Artikel 10

§ 1. De diensten van de Vlaamse regering en de Vlaamse openbare instellingen zijn ertoe gehouden, op voor het publiek toegankelijke plaatsen, bij de affichering van prijzen of tarieven, bestemd voor dat publiek, de dubbele muntvermelding in acht te nemen. Zij vermelden in dat geval de bedragen zowel in Belgische frank als in euro.

§ 2. De Vlaamse regering kan beslissen dat de aanslagbiljetten inzake fiscale of parafiscale maatregelen, met inbegrip van de aanslagbiljetten inzake heffingen, bijdragen of retributies, de dubbele muntvermelding in acht moeten nemen voor het

Voorzitter

erop vermelde eindbedrag. Dit bedrag wordt dan vermeld zowel in Belgische frank als in euro.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 11

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om alle in het kader van dit decreet en de Europese regelgeving betreffende de invoering van de euro noodzakelijke maatregelen te treffen, met inbegrip van het nemen van de nodige overgangsmaatregelen en het aanbrengen van wijzigingen aan de bestaande decreten en de respectieve uitvoeringsbesluiten.

De Vlaamse regering kan van de machtiging tot het wijzigen van de bestaande decreten, als bedoeld in het eerste lid, slechts gebruik maken vanaf 1 september 1998, gedurende de overgangsperiode, en na het verstrijken ervan, tot en met 30 juni 2002.

Op dit artikel is er een amendement van de heren Denys en Platteau dat luidt als volgt :

Het tweede lid vervangen door wat volgt :

"Onverminderd artikelen 170 en 173 van de Grondwet kan de Vlaamse regering van de machtiging tot het wijzigen van de bestaande decreten als bedoeld in het eerste lid enkel gebruik maken tussen 1 november 1998 en 31 december 2001."

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 12

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop elk van de artikelen van dit decreet in werking treedt.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Herman Suykerbuyk en Robert Voorhamme houdende uitvoering van artikel 37bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

– 254 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 3

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de heer Paul Van Grembergen c.s. houdende het betrekken van senatoren, bedoeld in artikel 67, § 1, 1° van de Grondwet, bij de werkzaamheden van het Vlaams Parlement

– 252 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw De Schamphelaere en de heren Suykerbuyk en Voorhamme houdende uitvoering van artikel 37bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en het voorstel van bijzonder decreet van de heer Van Grembergen c.s. houdende het betrekken van senatoren, bedoeld in artikel 67, § 1, 1° van de Grondwet, bij de werkzaamheden van het Vlaams Parlement, die door de commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw De Schamphelaere en de heren Suykerbuyk en Voorhamme als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Timmermans, verslaggever, verwijst naar zijn verslag.

Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik kan kort zeggen waarover het gaat. De bijzondere wet wordt uitgevoerd en aangepast, en we maken gebruik van onze constitutionele autonomie om op basis van die mogelijkheid in de bijzondere wet senatoren uit te nodigen voor de commissiewerkzaamheden. Elke commissie kan zelf beslissen of er

De Schamphelaere

redenen zijn om senatoren uit te nodigen. Het is een zeer flexibel voorstel dat twee jaar lang werd besproken in de commissie voor Staatshervorming en de commissie voor Reglement en Samenwerking. Het voorstel werd ten slotte unaniem goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we moeten ons afvragen wat de doelstelling hiervan is, namelijk dat we over een drieluik van omstandigheden het gesprek van gemeenschap tot gemeenschap proberen voor te bereiden.

Een eerste mogelijkheid daartoe is de Schrikkelnota van de minister-president. Een tweede mogelijkheid bestaat erin te werken vanuit de commissie voor Staatshervorming onder leiding van de heer Sauwens. Een derde mogelijkheid kregen we enkele jaren geleden bij de hervormingen van de instellingen met de gemeenschapssenatoren. Het gegeven van de gemeenschapssenatoren blijkt niet zo ideaal te werken, omdat ze in de Senaat zelf met amper twintig zijn vertegenwoordigd, en dus te klein in aantal zijn om te functioneren.

In de tweede plaats hebben we ook geprobeerd om de Nederlandstalige gemeenschapssenatoren onder leiding van de heer Delcroix op één lijn te krijgen om op die manier standpunten in te nemen. Dit lukt niet. We hebben ook geprobeerd om de Nederlandstalige en de Franstalige gemeenschapssenatoren samen te brengen om bepaalde standpunten in te nemen. Dit lukt niet.

Bovendien kan ik in eer en geweten stellen – en het verheugt me dat er nog minstens één gemeenschapssenaar in de zaal is – dat er in het Vlaams Parlement nog ooit standpunten bij eenparigheid zijn ingenomen. Wetende dat het een kwestieus thema was, kreeg men echter een ander stemgedrag toen het ter stemming werd voorgelegd in de Senaat.

Kortom, collega's, het is de bijbedoeling van de heer Van Grembergen c.s., als we willen komen tot een wezenlijke voorbereiding van het gesprek van gemeenschap tot gemeenschap en wetende dat het gegeven van de gemeenschapssenatoren daartoe niet ideaal is, om op een alternatieve manier te functioneren en om met adviesrecht de rechtstreeks verkozen senatoren bij onze werkzaamhe-

den te kunnen betrekken. We hopen dat dit tot betere resultaten kan leiden.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij wat de heer Vandenbroeke heeft gezegd. We hebben niets tegen het feit dat men rechtstreeks verkozen senatoren bij commissiewerkzaamheden zou betrekken naargelang het de commissie zelf uitkomt. We vragen ons alleen af wat dat in de praktijk zal veranderen : in de commissie voor Staatshervorming van het Vlaams Parlement worden de werkzaamheden door bijzonder weinig gemeenschapssenatoren bijgewoond – en dan druk ik me nog eufemistisch uit.

Deze senatoren zijn dus leden van dit Vlaams Parlement, die dus niet rechtstreeks verkozen senator zijn, maar toch gemeenschapssenaar zijn. We hebben niets tegen dit voorstel, maar we vrezen dat dit in de praktijk niets zal veranderen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Herman Suykerbuyk en Robert Voorhamme houdende uitvoering van artikel 37bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
– 254 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw De Schamphelaere en de heren Suykerbuyk en Voorhamme houdende uitvoering van artikel 37bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Voorzitter

Artikel 1

Dit bijzonder decreet regelt zowel een gewestaan-gelegenheid als een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Ter uitvoering van artikel 37bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ingevoegd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, kunnen de senatoren, gekozen door het Nederlandse kiescollege, betrokken worden bij de werkzaamheden van het Vlaams Parlement indien een commissie van het Vlaams Parlement, bij de regeling van de werkzaamheden, bij volstreekte meerderheid van stemmen beslist dat er reden is senatoren uit te nodigen.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van bijzonder decreet houden.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel tot wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
– 497 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 5

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Steve Stevaert houdende invoering van een nieuwe wettelijke bepaling genaamd “overweging van decreet”
– 470 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de heer Steve Stevaert houdende wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, wat het verzoekschrift betreft
– 500 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel houdende regeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften
– 498 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw Avontroodt, mevrouw Merckx, de heren Stevaert en Lauwers en mevrouw Van Den Heuvel tot wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, het voorstel van decreet van de heer Stevaert houdende invoering van een nieuwe wettelijke bepaling genaamd “overweging van decreet” en het voorstel van bijzonder decreet van de heer Stevaert houdende wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, wat het verzoekschrift betreft, die door de commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw Avontroodt, mevrouw Merckx, de heren Stevaert en Lauwers en mevrouw Van Den Heuvel als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

We behandelen eveneens het voorstel van decreet van mevrouw Avontroodt, mevrouw Merckx, de heren Stevaert en Lauwers en mevrouw Van Den Heuvel houdende regeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Van Hecke, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het is voor de verslaggeving en de bespreking inderdaad efficiënter om de twee voorstellen van bijzonder decreet en de twee voorstellen van decreet gezamenlijk te behandelen.

De finaliteit van de initiatieven, vevat in respectievelijk het voorstel van bijzonder decreet en het voorstel van decreet van de heer Stevaert, is gelijklopend met deze in het voorstel van bijzonder decreet en voorstel van decreet van mevrouw Avontroodt con suis, ook al was het voorgestelde instrumentarium verschillend en grondwettelijk betwistbaar volgens het advies van de Raad van State. Omdat de doelstellingen gelijklopend zijn,

Van Hecke

oordeelde de commissie het opportuun om beide initiatieven als één samenhangend geheel te behandelen waarbij de door mevrouw Avontroodt cum suis ingediende teksten als uitgangspunt werden genomen en waardoor de goedkeuring van deze teksten de stemming over de andere teksten overbodig zou maken.

Het voorstel van bijzonder decreet specificceert voor Vlaanderen het grondwettelijke recht dat zowel aan individuen als aan de gestelde lichamen, dus de provincies en de gemeenten, werd verleend om bij het parlement verzoekschriften in te dienen. Daarenboven krijgt het parlement erdoor het recht om verzoekschriften voor beantwoording door te verwijzen naar de Vlaamse regering en om de procedure voor de verzoekschriften bij decreet te regelen. Ten slotte voert het bijzonder decreet het collectief verzoekschrift in. Daarin gaan we de federale collega's vooraf.

Er was enige discussie in de commissie over het in de oorspronkelijke tekst ingeschreven recht voor het parlement om sanctionerend op te treden als de regering geen antwoord geeft op de doorverwezen vraagstellingen. De commissie ging ermee akkoord om aan de niet-beantwoording van in verzoekschriften gestelde vragen geen grotere rechten te verbinden dan die bij niet-beantwoording van door parlementsleden gestelde vragen.

Het collectief verzoekschrift dat wordt ingevoerd, betekent het volgende : het parlement is verplicht in plenaire vergadering een onderzoek te wijden aan door een significant aantal ondertekenaars ingediende verzoekschriften. Ze moeten de leeftijd van 15 jaar hebben bereikt. Hun aantal wordt in het voorstel van decreet op 15.000 bepaald.

Wat het voorstel van decreet betreft over de behandeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften, hebben de indieners en de leden van de commissie gekozen voor een omstandige omschrijving van de procedure in het decreet zelf, ook al bestond de mogelijkheid om veel van de procedureregels op te nemen in het Reglement van dit parlement. Gezien de uitdrukkelijke bedoeling om het instrument van de verzoekschriften te revaloriseren en een ruimere toegang te laten vinden bij de bevolking, is het immers nuttig en noodzakelijk de regels niet vast te leggen in een intern reglement, maar ze duidelijk te beschrijven in het decreet zelf.

Zowel de vorm- als grondvereisten werden zeer beperkt gehouden. De werkwijze geeft een ruime bevoegdheid aan de voor de verzoekschriften bevoegde commissie om ontvankelijkheid, bevoegdheid en gegrondheid te onderzoeken. De behandeling van de inhoud van de verzoekschriften wordt uiteraard toevertrouwd aan de inhoudelijk bevoegde commissie, die de indiener hoort en verder alle nuttige inlichtingen kan verzamelen door middel van hoorzittingen, vraagstellingen aan de regering enzovoort. Het verslag van de in aanmerking genomen verzoekschriften wordt in de plenaire zitting uitgebracht. Zeer belangrijk is ook de verplichting voor de voorzitter van het Vlaams Parlement om aan de indieners mee te delen welk gevolg aan het ingediende verzoekschrift werd gegeven.

Zowel het voorstel van bijzonder decreet als het voorstel van decreet werden in de commissie unaniem goedgekeurd. Tot zover het verslag, dat ik opzettelijk omstandig heb gebracht omwille van zijn maatschappelijke relevantie. Graag zou ik nu even mijn eigen standpunt verwoorden.

De procedure van de verzoekschriften is in het geheel van voorstellen die tot doel hebben de betrokkenheid van personen bij het beleid te verhogen, het enige instrument dat volledig aansluit bij het uitgangspunt van ons democratisch bestel. Dat bestel is gegrondvest op de vertegenwoordigende democratie, op een beleid dat wordt toevertrouwd aan democratisch verkozen vertegenwoordigers. De procedure van verzoekschriften maakt het mogelijk dat mensen zich tijdens een legislatuur rechtstreeks met hun grote en kleine, maar voor hen existentiële problemen richten tot degenen die ze hebben aangeduid om het beleid te voeren.

Ik spreek dan ook de wens uit dat het initiatief dat vandaag in dit voltallig parlement wordt bevestigd, deze doelstellingen mag helpen realiseren. *(Applaus)*

De voorzitter : Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil in de eerste plaats mevrouw Van Hecke bedanken voor haar omstandig, technisch en deskundig verslag en voor haar actieve en daadwerkelijke inbreng in dit debat.

Het initiatief om het verzoekschrift te activeren komt van de initiatiefnemers van de voorstellen

Avontroodt

over de rechten van het kind. Het werd genomen om tegemoet te komen aan het recht van jongeren op participatie. We hebben dit in het decreet duidelijk gemaakt door het open te trekken voor zestienjarigen. Er is natuurlijk meer : met het indienen van dit voorstel willen we een duidelijk antwoord geven op de evolutie van de samenleving en in het bijzonder op de roep om inspraak.

Dit is geen nieuw instrument. In de memorie van toelichting kunt u lezen dat het recht op petitie in onze streken reeds bestaat sinds de Franse Revolutie. We gaan met andere woorden niet mee met de tijd, maar terug. Aan het petitierecht waren echter een aantal negatieve aspecten verbonden, die we door dit voorstel van decreet willen wegwerken.

Tijdens de decennia die volgden op onze eigen onafhankelijkheid werd veel aandacht besteed aan dit instrument. Van bijna elke petitie werd een rapport opgesteld of de petitie werd in openbare zitting besproken. Voor deze besprekingen werd iedere week minstens één avondzitting gereserveerd. We zouden dit ook als een avondzitting kunnen beschouwen, maar ik vermoed dat er vroeger meer animo was.

Sinds de Tweede Wereldoorlog werden echter steeds minder verzoekschriften ingediend. Dit had tot gevolg dat ze stiefmoederlijk of nauwelijks nog werden behandeld. Tijdens mijn korte ervaring als lid van de commissie voor Welzijn en Gezondheid heb ik slechts één verzoekschrift kunnen behandelen. Met de woorden die mevrouw Van Den Heuvel vaak gebruikt, kunnen we duidelijk zeggen dat dit van onder het stof werd gehaald.

Door het moderniseren van het petitierecht activeren we ook één van de meest fundamentele taken van de verkozenen, met name het au sérieux nemen van de burger en het luisteren naar de mensen. We moeten het debat op de juiste plaats voeren, met name in het parlement, en niet in de schoot van een regering.

Petities kunnen worden ingedeeld in drie grote categorieën. Er zijn petities die dienen om meer informatie te vragen, petities die een maximale inspraak waarborgen en petities die de informele rechtsbescherming als een aanvullend rechtsmiddel verzekeren. De politieke petities, waarin het parlement wordt gevraagd een bepaalde houding aan te nemen over een voorstel of een thema, zijn het soort petities die we nieuw leven willen inblazen.

Welke voordelen biedt ons voorstel ? De modernisering bestaat uit vijf voorstellen. Ten eerste wordt een verzoekschrift tegensprekelijk, niet eenzijdig. In de wet en in het bijzonder decreet werd nog steeds vermeld dat men geen verzoekschrift mocht aanbieden in persoon. Met deze regeling wordt het tegensprekelijk.

Het recht op antwoord wordt hieraan gekoppeld. Het recht op petitie impliceert dat duidelijk. De terzake bevoegde parlementaire commissie moet zich uitspreken over de inhoud van het voorstel. Die commissie kan de Vlaamse regering ondervragen. Deze laatste moet dan binnen zes weken antwoorden. De voorzitter van het Vlaams Parlement stelt de verzoeker dan in kennis van het gevolg dat aan het verzoekschrift wordt verleend, en de motivering ervan.

De politieke gebondenheid wordt geneutraliseerd door de benoeming van twee verslaggevers in de bevoegde parlementaire commissie. Deze kunnen de opdracht krijgen de feiten ter plaatse vast te stellen.

Het vierde punt is het participatierecht van minderjarigen. De ondertekening kan ook gebeuren door personen vanaf 16 jaar.

Als variant van initiatiefrecht worden petities medeondertekend door 15.000 personen, verwezen naar de plenaire vergadering. Het debat moet dan duidelijkheid scheppen over de houding tegenover het aangereikte thema.

Verzoekschriften die uitgaan van gestelde overheden en meer dan 15.000 personen, worden ontvankelijk verklaard door de plenaire vergadering. Hier wordt de mogelijkheid gecreëerd dat een aantal burgers een thema naar voren brengen en de verkozenen verplichten hierover een duidelijke houding aan te nemen. Duidelijkheid kan het gehalte van de democratie alleen verhogen.

De ombudsdienst en het petitierecht hebben een aanvullende, en niet een vervangende functie. De representatieve democratie verliest hierdoor niet aan relevantie. Met een petitie vraagt de burger het parlement rechtstreeks om een ja of een nee over een precies thema. Dit is in het voordeel van de burger. De geïnformeerde burger dwingt de politiek tot bekwaamheid en openheid. Dit komt tegemoet aan de manier waarop de mensen tegenover de politiek staan. Het petitierecht is een noodzakelijke schakel in de democratische vernieuwing. In ieder geval wordt het een oefening in luisterbereidheid, en een toets voor de representativiteit en

Avontroodt

relevantie van onze democratie. Enkel door een breed maatschappelijk debat te voeren, kan de politiek haar geloofwaardigheid opnieuw verdienen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het grondwettelijk recht tot het indienen van verzoekschriften wordt door het voorstel van bijzonder decreet en het voorstel van decreet terecht van onder het stof gehaald en omgebouwd tot een instrument van grotere inspraak. Het is een terechte aanpassing aan de behoefte van onze hedendaagse en Vlaamse samenleving.

Onze fractie steunt de voorstellen, zoals ze verbeterd en goedgekeurd werden door de commissie voor Reglement. Ten eerste wordt het debat, zoals het wordt aangekaart door de verzoekers, naar de plaats gebracht waar het thuishoort : het democratisch parlement. Individuen of groepen kunnen vrij thema's aan bod brengen en vragen stellen. Het moet natuurlijk wel over Vlaamse bevoegdheden gaan.

Ten tweede diende vroeger elk contact met de indiener van een verzoekschrift te worden vermeden. Nu wordt decretaal vastgelegd dat hij of zij uiterlijk dertig dagen na ontvangst van het doorverwezen verzoekschrift, wordt gehoord. Dit geschiedt zoveel als mogelijk wordt geacht.

Ten derde geven het voorstel van bijzonder decreet en het voorstel van decreet rechtszekerheid. Ze voorzien in korte maar redelijke termijnen voor onderzoek, behandeling en antwoord. In artikel 3 vermeldt het voorstel van decreet tevens de redenen die aanleiding kunnen geven tot onontvankelijkheid, onbevoegdheid of ongegrondheid van het verzoekschrift. Andere redenen kunnen niet worden aangehaald.

Ten vierde blijft de mogelijkheid van doorverwijzing voor uitleg door regering of voor behandeling in de bevoegde commissie behouden. Twee parlementsleden zullen daarvan verslag uitbrengen. Hoorzitting of bezoek ter plaatse kan evenzeer.

Ten vijfde zal vanaf nu de voorzitter van het parlement de indiener van het verzoekschrift gemotiveerd op de hoogte houden van het gevolg dat aan zijn vraag werd gegeven.

Ten zesde : indien een verzoekschrift door 15.000 burgers wordt ondertekend, zal het in de plenaire vergadering worden behandeld. Een blanco delegatie van de plenaire vergadering is onmogelijk. Het verzoekschrift wordt behandeld zoals een voorstel of ontwerp van decreet. Dat betekent meer dan voldoende garanties voor de correcte behandeling van een verzoekschrift.

Het voorstel van bijzonder decreet en het voorstel van decreet startten als een schakel in het debat over kinder- en jongerenrechten om de participatie van jongeren aan de samenleving te garanderen. Het is zo gestart, maar de voorstellen zijn intussen uitgegroeid tot een belangrijk instrument van dialoog en inspraak van alle burgers vanaf 16 jaar. De commissie voor Reglement en Samenwerking heeft de leeftijdsgrens behouden en de regeling zelf aangepakt. Dit kan niet anders dan de indiener verheugen. Het parlement en de commissies moeten zich nu degelijk organiseren zodat we de decretaal bepaalde termijnen de facto kunnen naleven.

Mijn fractie is bereid dit debat te voeren. We zullen het voorstel van bijzonder decreet en voorstel van decreet graag goedkeuren. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Ik wil me aansluiten bij de vorige sprekers. Dit voorstel van decreet is een van de pogingen tot verfijning van de democratie. We zijn al sinds de jaren zeventig bezig met het oprichten van adviesraden, openbare onderzoeken en rapporten om de burger bij het beleid te betrekken. We staan intussen een stap verder in de participatiedemocratie. De afgelopen weken vonden verschillende referenda plaats, en daaruit bleek dat er blijkbaar wel wat schort aan het gemeentelijk referendum. Het kan onder andere partijpolitiek worden gebruikt.

Dit is eigenlijk op het niveau van het Vlaams parlement, de tegenhanger van de gemeentelijke referenda. Het werkt echter vanuit een andere filosofie, die volgens mij even waardevol is als de harde confrontatie tussen de participatiedemocratie en de delegatiedemocratie. Een referendum is een confrontatie tussen beide.

In dit voorstel van decreet probeert men een brug te slaan tussen de participatie van de burgers en de gedelegeerde assemblees. Dit betekent dat participatie op een meer genuanceerde wijze en in samenspel tussen de burgers en de politieke verkozenen kan verlopen. Ik geloof dat juist dit samenspel op termijn een belangrijke kracht kan worden

Lauwers

van dit decreet. Het kan ons leren hoe we de participatiedemocratie in de toekomst verder kunnen verfijnen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : We zullen dit decreet goedkeuren. We hopen dat de bevolking voldoende op de hoogte zal worden gebracht van de mogelijkheden van dit decreet, en dat ze er ook gebruik van zal maken. Ik hoop ook dat de volksvertegenwoordiging meer begrip en luisterbereidheid aan de dag zal leggen voor rechtstreekse verzoeken van de bevolking, dan tot nu het geval was wanneer dit via verkiezingen gebeurde.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ik wil in de eerste plaats de initiatiefneemster feliciteren omdat ze nogmaals de reflex heeft gehad om samen te werken met alle democratische fracties. Ik vind dit bijzonder lovenswaardig. Ook de verslaggeefster heeft een belangrijke inbreng gehad bij de besprekingen in de commissie.

Met dit voorstel, waarin het instrument van de verzoekschriften wordt geherwaardeerd en gemoderniseerd, beantwoorden we aan een maatschappelijke vraag. De afwezige burger is vervangen door een onderlegde, meer betrokken burger. Dit voorstel biedt de burger een adequater middel tot rechtstreekse inbreng in het parlement. We kunnen het beschouwen als een testcase voor de luisterbereidheid van dit parlement. Onze fractie beschouwt dit voorstel van decreet als een belangrijk instrument voor de verdere verfijning van de democratie.

Dit voorstel van decreet bevat drie belangrijke pluspunten. Ten eerste hebben de indieners het recht om gehoord te worden en het recht op antwoord. Ten tweede werd een politieke neutraliteit ingebouwd door de twee verslaggevers die worden aangeduid. Tot slot is dit decreet een instrument dat kan worden gebruikt door jongeren vanaf 16 jaar.

Ik sluit mijn uiteenzetting af met een absoluut pleidooi, niet alleen om dit decreet goed te keuren, maar ook om het overal te promoten als een belangrijk instrument. Ik zal aan het Uitgebreid Bureau voorstellen om dit voorstel van decreet bekendheid te geven bij de bezoekers van het

Vlaams Parlement. We kunnen misschien een aangepaste publicatie uitbrengen om dit instrument bekend te maken.

De voorzitter : Ik zal uw voorstel steunen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ik zal ook de collega's om steun vragen. Ik twijfel er niet aan dat ik die steun zal krijgen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel tot wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen – 497 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van bijzonder decreet van mevrouw Avontroodt, mevrouw Merckx, de heren Stevaert en Lauwers en mevrouw Van Den Heuvel tot wijziging van artikel 41 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit bijzonder decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 118, § 2, van de Grondwet.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In titel III, hoofdstuk II, afdeling II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt aan onderafdeling 3 – Bepalingen eigen aan het Vlaams Parlement, ingevoegd bij

Voorzitter

het bijzonder decreet van 24 juli 1996, een artikel 53ter toegevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 53ter

Artikel 41 wordt, wat het Vlaams Parlement betreft, vervangen door wat volgt :

" Artikel 41

§ 1. Ieder heeft het recht verzoekschriften, door één of meer personen ondertekend, bij het Vlaams Parlement in te dienen.

Het Vlaams Parlement heeft het recht de ingediende verzoekschriften naar de Vlaams regering te verwijzen met het verzoek omtrent de inhoud uitleg te verstrekken.

§ 2. Het Vlaams Parlement is verplicht in plenaire vergadering een onderzoek te wijden aan de verzoekschriften ingediend door personen die de volle leeftijd van zestien jaar hebben bereikt en waarvan het aantal door het decreet wordt bepaald.

§ 3. Het decreet bepaalt de nadere voorwaarden waaronder dit recht wordt uitgeoefend en de wijze waarop de verzoekschriften worden behandeld. ". "

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van bijzonder decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steve Stevaert en Herman Lauwers en mevrouw Ria Van Den Heuvel houdende regeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften

– 498 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 6

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van

decreet van mevrouw Avontroodt, mevrouw Merckx, de heren Stevaert en Lauwers en mevrouw Van Den Heuvel houdende regeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 118, § 2, van de Grondwet.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Ieder, die de volle leeftijd heeft van zestien jaar, heeft het recht verzoekschriften, door één of meer personen ondertekend, bij het Vlaams Parlement in te dienen.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Een bij het Vlaams Parlement ingediend verzoekschrift moet op een leesbare wijze de naam, voornamen en woonplaats van ieder der ondertekenaars vermelden.

De woonplaats dient zich in het Vlaamse Gewest of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te bevinden.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Het verzoekschrift dient gemotiveerd te zijn en een uiteenzetting van de redenen die tot indiening ervan hebben geleid, te bevatten.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De voorzitter van het Vlaams Parlement verwijst binnen de dertig dagen het verzoekschrift naar de

Voorzitter

commissie bevoegd voor de verzoekschriften die, binnen de dertig dagen, het onderzoek naar de ontvankelijkheid, de bevoegdheid en de gegrondheid verricht.

In geval van onontvankelijkheid, onbevoegdheid of ongegrondheid wordt de verzoeker of de eerste ondertekenaar, indien het verzoekschrift meer dan één maar minder dan vijftienduizend handtekeningen bevat, hiervan in kennis gesteld met opgave van redenen :

- 1° de niet-naleving van de in dit decreet gestelde vormvereisten ;
- 2° het verzoekschrift strekt tot het in vraag stellen van een rechterlijke uitspraak of heeft betrekking op het concrete geschil dat aan de basis van die uitspraak ligt ;
- 3° het bestaan van een mogelijkheid van beroep waarbij de verzoeker nagelaten heeft beroep in te stellen ;
- 4° het behandelen van een aangelegenheid die tot de uitsluitend federale, provinciale of gemeentelijke bevoegdheid behoort.

Op dit artikel is er een eerste amendement van mevrouw Avontroodt, de heer Lauwers, mevrouw Van Den Heuvel, de heer De Ridder en mevrouw Van Hecke dat luidt als volgt :

- A. In het eerste lid, op de derde en vierde regel, na de woorden "de verzoekschriften die," de woorden "voor zover geen verwijzing naar een bevoegde parlementaire commissie geschiedt," toevoegen.

Op dit artikel is er een tweede amendement van mevrouw Avontroodt, de heer Lauwers, mevrouw Van Den Heuvel, de heer De Ridder en mevrouw Van Hecke dat luidt als volgt :

- B. In het tweede lid, op de vierde regel, de woorden "maar minder dan vijftienduizend" schrappen, en op de vierde en vijfde regel het woord "handtekeningen" vervangen door het woord "handtekening".

De stemmingen over de amendementen en het artikel worden aangehouden.

Artikel 6

De commissie bevoegd voor de verzoekschriften kan een verzoekschrift verwijzen naar een bevoegde parlementaire commissie die alsdan onder haar leden twee verslaggevers aanduidt, van wie er één niet behoort tot een meerderheidsfractie.

De verzoeker, al dan niet vergezeld van een raadsman, wordt uiterlijk dertig dagen na ontvangst van het doorverwezen verzoekschrift door deze commissie gehoord. Dit geschiedt zoveel als nodig wordt geacht.

Indien het verzoekschrift door meerdere maar minder dan vijftienduizend verzoekers is ondertekend, is het de eerste ondertekenaar die wordt gehoord.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Avontroodt, de heer Lauwers, mevrouw Van Den Heuvel, de heer De Ridder en mevrouw Van Hecke dat luidt als volgt :

In het derde lid, op de eerste en tweede regel de woorden "maar minder dan vijftienduizend" schrappen.

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 7

Voor de behandeling van een verzoekschrift kan de bevoegde parlementaire commissie hoorzittingen houden of aan de verslaggevers opdracht geven om ter plaatse de feiten vast te stellen.

De terzake aan het bevoegde lid van de Vlaamse regering verzochte inlichtingen dienen binnen zes weken aan de commissie te worden verstrekt.

Indien het niet mogelijk is om binnen vernoemde termijn de gevraagde inlichtingen te verstrekken, wordt de commissie hiervan schriftelijk, met een met redenen omkleed bericht, in kennis gesteld.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

De bevoegde parlementaire commissie brengt ten aanzien van een door haar goedgekeurd verzoek-

Voorzitter

schrift verslag uit aan de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

– *Aangenomen.*

Artikel 9

Het onderzoek als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de verzoekschriften van gestelde overheden of ondertekend door ten minste vijftienduizend verzoekers geschiedt door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

De plenaire vergadering van het Vlaams Parlement kan het verzoekschrift doorverwijzen naar een bevoegde parlementaire commissie die alsdan handelt volgens de regeling van dit decreet.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

De voorzitter van het Vlaams Parlement stelt de verzoeker of de eerste ondertekenaar, indien het verzoekschrift meer dan één maar minder dan vijftienduizend handtekeningen bevat, in kennis van het gevolg dat aan het verzoekschrift wordt verleend en van de motivering ervan.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Avontroodt, de heer Lauwers, mevrouw Van Den Heuvel, de heer De Ridder en mevrouw Van Hecke dat luidt als volgt :

Op de derde en vierde regel de woorden "maar minder dan vijftienduizend" schrappen, en op de vierde regel het woord "handtekeningen" vervangen door het woord "handtekening".

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Artikel 11

Indien het verzoekschrift een klacht over de werking van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betreft, maakt de commissie bevoegd voor de verzoekschriften het verzoekschrift aan de terzake bevoegde ombudsman over.

Deze laatste informeert de commissie schriftelijk over het gevolg dat hij daaraan verleent.

De beslissing om een verzoekschrift niet te behandelen wordt schriftelijk en gemotiveerd aan de commissie medegedeeld die te allen tijde kan beslissen om de ombudsman te horen.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 18 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 9.30 uur, 11.45 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 20.22 uur.*

BIJLAGE

MONDELINGE VRAGEN

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 20 mei 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over een stand van zaken inzake de afhankelijkheidsverzekering*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Begin vorig jaar maakte de Vlaamse minister voor Gezondheidsbeleid haar plan bekend voor een Vlaamse afhankelijkheids- of zorgenverzekering tegen de niet-medische kosten voor bejaardenhulp. De federale regering heeft het daar al langer over, maar kwam tot nog toe zelfs niet tot een principiële beslissing, laat staan tot enig concreet voorstel. Tegen de plannen van de bevoegde Vlaamse minister kwam er prompt op federaal niveau verzet, vooral vanuit Waalse hoek. Vlak nadien bleek er ook in de Vlaamse regering daarover geen eensgezindheid te bestaan.

Tijdens de begrotingsbesprekingen beloofde de Vlaamse regering dat een studie over de afhankelijkheidsverzekering zou worden uitgevoerd. Er is veel belangstelling voor de problematiek. De VLD zou een commissielid de opdracht gegeven hebben om de problematiek uit te spitten. De Vlaamse vleugel van de christelijke mutualiteiten en de CVP-jongeren, hebben ter zake al een standpunt ingenomen.

Het gaat hier om een duidelijke gemeenschapsmaterie waarover trouwens in Vlaanderen en Wallonië inhoudelijk een andere visie leeft en andere opties en prioriteiten worden naar voor geschoven.

Kan de minister antwoorden op de volgende vragen :

- Kan de minister een stand van zaken meedelen betreffende de afhankelijkheids- of zorgenverzekering ?
- Welke initiatieven worden er ter zake ondernomen om dit belangrijke onderdeel van de aan de gemeenschappen toevertrouwde persoonsgebonden bevoegdheid voor de bijstand aan

personen zo snel mogelijk concrete vorm te geven ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

De minister bevestigt dat de belangstelling groot is : de bevolking hecht veel belang aan dit dossier. Ze wijst erop dat de ontwikkeling van een ouderenzorgverzekering zeer veel voorbereiding vereist.

De minister werkt samen met haar collega de heer Luc Martens, Vlaams minister van Welzijn, een geïntegreerde visie uit. Ze noemt de belangrijkste basisprincipes die tot nu toe werden ontwikkeld : 1. De verzekering zal niet van het ene moment op het andere volledig af zijn : het moet om een groeimodel gaan ; 2. De afhankelijkheidsverzekering dient georganiseerd te worden op Vlaams niveau ; 3. Ze moet nu, maar ook in de toekomst, financierbaar zijn ; 4. De verzekering moet niet-medische kosten dekken ; 5. Het moet gaan om een gemengd systeem van kapitalisatie en repartitie. Solidariteit staat centraal ; 6. Zowel ziekenfondsen als particuliere verzekeraars zullen de verzekering kunnen aanbieden ; 7. Er moet een compensatiekas komen om het systeem te organiseren, financierbaar te houden en te laten groeien.

In opdracht van het kabinet-Demeester zijn er drie onderzoeken aan de gang die complementair werk verrichten. Op 15 september moeten ze afgerond zijn. Een eerste studie betreft een diepte-onderzoek. De Vlaamse bevolking wordt steekproefsgewijs ondervraagd. Er wordt gepeild naar wat ouderen, van 58 tot 65 jaar, en mensen van middelbare leeftijd, van 48 tot 53 jaar, vandaag als een gebrek beschouwen binnen de ouderenzorgverlening. Er wordt nagegaan wat ze bijkomend willen gefinancierd zien, waar de effectieve noden op het gebied van zorgverlening zitten en wat de noden en verwachtingen zijn inzake een ouderenzorgverzekering.

Een tweede onderzoek moet bepalen welke kosten moeten worden opgenomen in een zorgverzekering en hoe deze kosten eenduidig kunnen worden vastgesteld.

De resultaten van de eerste twee studies zullen gebruikt worden als input voor een derde onderzoek : een actuariële studie. Het onderzoek moet bepalen hoe de regeling van de subsidiërende solidariteit binnen de verzekeringscontext moet worden uitgebouwd. Het moet uitwijzen hoe een schaderegelingstelsel met inbegrip van een reserve-

ringsysteem, in de hand kan worden gehouden. Ook de problematiek van het kapitaliseren en herverdelen van de kosten van het risico komt aan bod. De budgettaire gevolgen worden onderzocht : het kan niet de bedoeling zijn dat er op termijn nieuwe belastingen voor moeten worden geheven.

De minister wijst erop dat de resultaten van de drie onderzoeken bekend zullen zijn eind september 1998. Op basis daarvan kan een gefundeerd ontwerp van decreet worden uitgewerkt.

3. Repliek van de vraagsteller

De heer Etienne Van Vaerenbergh wijst erop dat de minister bewust de naam ouderenverzekering gebruikt. Worden gehandicapten dan volledig uitgesloten ? Hij vraagt eveneens of het correct is dat de studies die nu gemaakt worden bedoeld zijn om in het jaar 2000 met de verzekering te starten.

De minister antwoordt dat het gaat om een groei-model. Ze hoopt dat het tegen 1 januari 1999 zou kunnen worden gestart. Een en ander hangt af van de werkzaamheden in het parlement. Het ontwerp zal zeker voor het einde van het jaar aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Ze wijst erop dat een groei-model betekent dat zowel de uitkering als de groep kunnen toenemen. De meest zorgbehoevenden moeten voorrang krijgen. Het systeem moet voldoende transparant en controleerbaar zijn. De verzekering betreft de ouderenzorg. Voor gehandicapten werd in 1987 een goede wetgeving uitgevaardigd. Als die niet afdoende zou blijken te zijn, moet ze gewijzigd worden en moeten meer middelen uitgetrokken worden.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 20 mei 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de bescherming van de volksgezondheid tegen de dollekoeienziekte, naar aanleiding van de recente gevallen van de ziekte in Vlaanderen*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Etienne Van Vaerenbergh wijst erop dat België eind april werd opgeschrikt door een derde geval van dollekoeienziekte. Tot nu toe mengde alleen de federale minister van Landbouw zich in dit debat.

Toen het probleem van de dollekoeienziekte enkele maanden geleden in Groot-Brittannië bekend werd, werden al spoedig ook gevallen in andere landen opgespoord : in Nederland, Zwitserland en Italië. Hoewel België erg dicht bij de oorspronkelijke haard van de ziekte ligt, werd toen gesteld dat er bij ons geen enkel probleem was. Dit is eigenaardig. Als nadien op een paar dagen tijd drie gevallen opduiken in Vlaanderen, wordt de toon anders. Men stelt nu dat het niet verwonderlijk zou zijn dat in de toekomst meer gevallen van de dollekoeienziekte opduiken.

De heer Van Vaerenbergh heeft de volgende vragen :

- Hoe komt het dat de dollekoeienziekte die in heel Europa de kop opstak onmiddellijk na de doorbraak in Groot-Brittannië, zich in Vlaanderen niet manifesteerde ?
- Beschikt Vlaanderen wel over de gepaste methodes en middelen om de ziekte op te sporen ? Werden er wel voldoende initiatieven genomen ?
- Welke maatregelen worden in Vlaanderen genomen om ervoor te zorgen dat de volksgezondheid niet in het gedrang komt ?

– Wordt er overleg gepleegd tussen de federale minister van Landbouw en de Vlaamse minister voor Gezondheidsbeleid ?

– Is het omzwaachteld taalgebruik van de federale minister van Landbouw wel gepast, gezien de minister zelf waarschuwt dat op korte termijn nieuwe gevallen van dollekoeienziekte de kop kunnen opsteken ? De minister zei letterlijk dat het volgens hem niet mogelijk lijkt dat aangetaast vlees ter beschikking van de consumenten gesteld zou worden zijn en in het commerciële circuit zou verkocht zijn. De minister gebruikte dus telkens de voorwaardelijke wijs.

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

Minister Wivina Demeester-De Meyer onderstreept dat de preventie van de dollekoeienziekte en de opvolging van de mogelijke overdracht naar de mens nagenoeg geheel tot het productenbeleid behoren. Het gaat om de kwaliteit van voor consumptie bedoelde dierlijke producten. De bevoegdheid daarover is volledig federaal. Voor wat betreft de dollekoeienziekte is de bevoegdheid verspreid over het federale ministerie voor Landbouw, met onder meer de Dierengeneeskundige inspectie, en het ministerie van Volksgezondheid, met het Instituut voor veterinaire keuring en de Eetwareninspectie. Enkel de verwerking van dierlijk afval en de monitoring van de sterfgevallen ten gevolge van de ziekte van Creutzfeld-Jacob behoren tot de Vlaamse bevoegdheid. De minister wijst er dan ook op dat ze op de eerste twee vragen van de heer Van Vaerenbergh geen antwoord kan geven.

Door de Vlaamse regering werden de nodige maatregelen genomen om de verspreiding van overdraagbare spongiforme encefalopathieën te voorkomen, op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling. De beschikking 97/534 van de Europese Commissie van 30 juli 1997 houdende een verbod in verband met overdraagbare spongiforme encefalopathieën op het gebruik van risicomateriaal en de beschikking 97/735EEG die in- en uitvoer van bepaalde soorten dierlijk afval regelt, werden in Vlaams recht omgezet.

Met het federale ministerie van Landbouw wordt geen formeel overleg gevoerd. De administratie Gezondheidszorg kreeg van de minister al wel de opdracht om contact te houden met het federale departement Volksgezondheid en met het Weten-

schappelijk Instituut Volksgezondheid – Louis Pasteur.

De minister wijst er ten slotte op dat ze zelf moeilijk verduidelijking kan geven bij het taalgebruik van de federale minister van Landbouw.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 20 mei 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Felix Strackx tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het gevaar op HIV-besmetting op school en preventieve maatregelen terzake*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Felix Strackx wijst erop dat hij over het onderwerp van zijn vraag eigenlijk een interpellatieverzoek had gericht tot de minister van Onderwijs. Hij betreurt dat dit verzoek werd omgezet in een mondelinge vraag, gericht aan een andere minister. Het betreft immers een ernstig probleem.

De spreker zegt dat er op school, zeker bij jonge kinderen, nogal wat ongelukjes gebeuren. Daarbij vloeit er soms bloed. Aan de Vlaamse scholen volgt een onbekend aantal seropositieve kinderen les. Soms is er sprake van acute AIDS-opstoten. In de pers wordt gesuggereerd dat er ongeveer 400 HIV-positieve kinderen op de Vlaamse scholen zouden zitten. Gezien er echter geen meldingsplicht voor de artsen bestaat in België is dit cijfer onzeker. Bijna al deze kinderen werden door hun seropositieve moeder besmet : tijdens de zwangerschap, de geboorte of via de moedermelk. Meestal gaat het om kinderen afkomstig uit endemische gebieden of betreft het kinderen van drugsverslaafden. In Roemenië zou een miljoen kinderen met HIV besmet zijn : dit is de helft van het totale aantal besmette kinderen in Europa.

Wanneer de kinderen zich verwonden lopen medeleerlingen en leerkrachten het gevaar besmet te worden. Fysieke voorzorgsmaatregelen kunnen het risico op overdracht beperken, maar niet uitsluiten. De belangrijkste voorwaarde is dat zowel ouders als leerkrachten van de situatie op de hoogte zijn. In sommige scholen wordt dit zeer goed opgevangen via informatieverstrekking ; er zijn handschoenen beschikbaar om de kinderen te verzorgen bij ongelukjes enzovoort. Sommige ouders brengen de schooldirectie echter niet op de hoogte van de besmetting van hun kind. In sommige scholen is de directie weliswaar op de hoogte, maar worden de leerkrachten of de ouders niet geïnformeerd. De spreker verwijst naar een interview van 23 novem-

ber 1997 met ouders van een geadopteerd seropositief kind die zeggen dat op school enkel de leerkrachten en het bestuur op de hoogte zijn. Dit onverantwoord stilzwijgen zorgt volgens de spreker voor een bijzonder gevaarlijke situatie.

De heer Felix Strackx heeft volgende vragen :

- Op welke besmettelijke ziektes worden de leerlingen onderzocht ?
- Welke besmettelijke ziektes moeten door scholen worden gemeld bij de gezondheidsinspectie ?
- Zijn ouders verplicht om de directie op de hoogte te brengen als hun kind aan een besmettelijke ziekte lijdt ? Voor welke ziektes geldt dit ?
- Werden vanuit het departement instructies gegeven aan de schooldirecties over de manier waarop ze met HIV-positieve kinderen moeten omgaan ?
- Kunnen leerkrachten en scholen zelf hun houding bepalen tegenover een situatie die het leven van leerlingen en leerkrachten in gevaar kan brengen ?
- Vindt de minister het niet vanzelfsprekend dat de ouders het recht hebben te weten dat hun kind het risico loopt op school besmet te worden met een levensbedreigende ziekte ?
- Wie is aansprakelijk bij mogelijke besmetting van een leerling of leerkracht ? Kan de school hiervoor een verzekering afsluiten ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

Volgens de minister is het logisch dat zijzelf en niet minister Van den Bossche een antwoord geeft op de bedoelde vraag. Het gaat immers over gezondheidszorg, begeleid vanuit het Medisch Schooltoezicht (MST). De minister zegt te hopen dat de vraagsteller niet denkt dat zij de vraag minder ernstig zal beantwoorden dan minister Van den Bossche.

De minister erkent dat kinderen zich tijdens het spel kunnen kwetsen. Daarbij gaat het echter nagenoeg steeds om zeer geringe hoeveelheden bloed, die bovendien niet geïntroduceerd worden in een ander lichaam. De theoretische kans op besmetting

met het HIV-virus is in die omstandigheden dan ook erg klein. Het gaat dus niet om een bijzonder gevaarlijke situatie, zoals de heer Strackx suggereert. In de praktijk is er in de hele wereld nog geen enkel geval bekend waarbij het virus van het ene kind op het andere zou zijn overgedragen via het schoolmilieu.

De minister zegt dat de schoolpopulatie niet systematisch wordt gescreend op besmettelijke ziektes. Wanneer de schoolartsen weten dat een leerling aan een overdraagbare aandoening lijdt die een gecoördineerd profylactisch optreden in de school noodzakelijk maakt, brengen ze de gezondheidsinspectie op de hoogte of de arts van het MST. Het gaat concreet om de 35 infectieziektes uit het besluit van de Vlaamse regering van 19 april 1995, tot uitvoering van het decreet van 5 april 1995 betreffende de profylaxe van besmettelijke ziektes en het besluit van de Vlaamse regering van 30 juli 1985 betreffende het MST. In sommige gevallen kan dit leiden tot verdere screening van leerlingen van dezelfde klas. Dit is bijvoorbeeld het geval bij hoofdluizen.

Het verdient uiteraard aanbeveling dat de ouders de schoolarts inlichten over aandoeningen bij hun kinderen. Dit geldt ook voor HIV. De schoolarts kan dan contact opnemen met het behandelingscentrum van het kind, zodat het tijdens de ziekte optimaal kan worden begeleid. De toestand van het seropositieve kind kan bovendien vereisen, gezien de gedaalde immuniteit, dat contact met besmettelijke ziektes wordt vermeden. Ook in dat geval is het belangrijk dat de schoolarts op de hoogte wordt gebracht.

Gezien de nagenoeg onbestaande kans op besmetting en de reële kans op stigmatisering van het besmette kind, vinden wetenschappers het aanvaardbaar en begrijpelijk dat ouders deze stap niet altijd zetten. De vraag naar de aansprakelijkheid moet ook in deze context worden gesitueerd. De minister zegt dat ze in een omzendbrief aan de scholen heeft gevraagd om specifieke aandacht te besteden aan het probleem. Een algemeen klimaat van tolerantie kan ervoor zorgen dat de ouders gemakkelijker de stap zullen zetten om de scholen te informeren.

De overheid heeft aan de schooldirecties geen specifieke instructies gegeven over de omgang met HIV-besmette kinderen. De wetgeving geeft de schoolarts evenwel een kader waarbinnen moet worden gehandeld om de verspreiding van infectieziektes te voorkomen. Hierbij hoort informatieverstrekking over een code van goede praktijken inzake wondverzorging.

De schoolarts moet met respect voor het beroepsgeheim en de privacy van de leerlingen de nodige maatregelen nemen opdat infectieziektes niet zouden worden overgedragen. De artsen zijn hiertoe immers het best opgeleid en geplaatst. Wondverzorging dient trouwens altijd met de nodige zorgvuldigheid te gebeuren, ook als de patiënt geen overdraagbare aandoening heeft.

3. Repliek van de vraagsteller

De heer Strackx vindt dat de minister de problematiek minimaliseert. In de scholen waar het probleem behoorlijk wordt opgevangen is er volgens de spreker geen enkel probleem. De kinderen worden er niet gestigmatiseerd. Juist in scholen waar men zwijgt ontstaan moeilijkheden, wanneer het aan het licht komt. De heer Strackx pleit daarom voor meer openheid. Hij vraagt zich af of het voldoende is dat ouders de directies op vrijwillige basis op de hoogte brengen. Er is geen wettelijke verplichting. De spreker vraagt om de lijst van infectieziekten en de omzendbrief ter beschikking te stellen.

Minister Wivina-De Meyer belooft deze gegevens door te geven. Ze onderstreept dat ze geen onnodige angst wil opwekken bij de bevolking. Ze pleit voor openheid en transparantie, alleen al voor de bescherming van de besmette kinderen zelf. Een grote zorgvuldigheid is volgens de minister essentieel. Het is niet nodig een informatieverplichting op te leggen. De minister beklemtoont dat ze de problematiek wel degelijk ernstig opneemt. Gezien er echter geen enkel geval van besmetting in de bedoelde omstandigheden bekend is, is er geen reden tot ongerustheid.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 20 mei 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de vaccinatie tegen hepatitis B**Mondelinge vraag van de heer Felix Strackx tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de stand van zaken inzake de routinevaccinatie hepatitis B***1. Uiteenzetting door de vraagstellers**1.a Uiteenzetting door mevrouw Riet van Cleuvenbergen*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt haar vraag naar aanleiding van een opinie-artikel in De Standaard in maart ll. Enkele Vlaamse wetenschappers vatten er de commotie omtrent de vaccinatie tegen hepatitis B samen onder de titel : Minister verantwoordelijk voor hepatitis B-infectie. Om welke minister het gaat wordt niet vermeld. Wellicht zal in dit parlement worden gezegd dat het uitblijven van federale maatregelen de oorzaak is, maar daar hebben de slachtoffers en hun familie weinig boodschap aan.

Sinds 1982 beschikt men over veilige en doeltreffende vaccins tegen hepatitis B. De Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) formuleerde in 1992 de aanbeveling om in alle landen uiterlijk tegen 1997 de hepatitis B-vaccins in de nationale inentingsprogramma's op te nemen. Wereldwijd hebben intussen meer dan 90 landen een dergelijke beslissing genomen, waaronder 9 West-Europese landen. In Vlaanderen is 7,6 percent van de bevolking ooit besmet geweest met hepatitis B. In België zouden er ongeveer 70.000 dragers zijn van het virus. Elk jaar zullen ongeveer 2000 nieuwe infecties optreden, ondanks de preventiemogelijkheden. De artsen hebben voor deze infectie meldingsplicht bij de gezondheidsinspectie. Dit wijst erop dat het om een ernstige aandoening gaat.

Kinderen beneden de 13 jaar kunnen momenteel in aanmerking komen voor een 75 percent-terug-

betaling van de vaccinatie via het RIZIV. Het gaat om een vrij omslachtige procedure met een relatief hoge drempel : er is een doktersvoorschrift nodig, een attest van de adviserende geneesheer, de vaccinaties moeten worden afgehaald bij de apotheker en daarmee moet men dan naar de dokter gaan. Van juni 1996 tot juli 1997 hebben iets meer dan 10 percent van de kinderen beneden de 13 jaar hiervan gebruik gemaakt : het gaat om ongeveer 173 kinderen. Het vaccinatiebeleid is dus geen succes. 10 percent vaccinatiedekking is niet bepaald een algemene vaccinatie. Als alle kinderen die in aanmerking komen effectief zouden worden ingeënt, dan zou het RIZIV voor ongeveer 4 miljard frank moeten bijspringen. Deze hoge prijs heeft onder meer te maken met het feit dat over de prijs niet kan worden onderhandeld met de farmaceutische firma's en met het feit dat men de bestaande collectieve vaccinatiekanalen niet gebruikt.

In Vlaanderen nemen Kind en Gezin, de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg en het medisch schooltoezicht (MST) maatregelen om doelgroepen te sensibiliseren.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft de volgende vragen :

- Wat zijn de budgettaire implicaties tot nu toe van de informatiecampaagnes die reeds werden gevoerd door de Vlaamse instellingen of door initiatieven in samenwerking met de Vlaamse overheid ?
- Werd de kostprijs berekend als men de concurrentie zou laten spelen en de bestaande collectieve preventiekanalen zouden worden gebruikt ?
- Welke stappen zal of kan de minister nog zetten om de afspraak van mei 1996 met de federale minister te doen uitvoeren ?

1.b Uiteenzetting door de heer Felix Strackx

De heer Strackx herinnert de commissie eraan dat hij al sinds 1995 geregeld de aandacht vestigde op de hepatitis B-vaccinatie. De spreker dacht dat alle problemen zouden opgelost zijn bij de afsluiting van een protocolakkoord in mei 1996 tussen 9 Vlaamse en federale ministers om alle zuigelingen tot 3 maanden en de 11- en 12-jarigen te vaccineren. Bijna twee jaar later staat men volgens de spreker echter nog altijd even ver af van de routinevaccinatie tegen hepatitis B. De heer Strackx sluit zich aan bij de opinie van de wetenschappers in het opiniestuk van De Standaard van 12 maart

1998. Door de opzegging van het protocolakkoord door federaal minister Magda De Galan zullen een aantal jongeren een pijnlijke en chronische ziekte moeten doormaken, soms met de dood tot gevolg.

De spreker suggereert dat de Vlaamse minister van Volksgezondheid, gezien de onwil van haar federale collega, zelf haar verantwoordelijkheid zou opnemen. In de Vlaamse begroting wordt minder dan 1 percent besteed aan gezondheidsbeleid. De vraagsteller vindt dat meer middelen voor gezondheid moeten worden uitgetrokken. De spreker noemt het cynisch dat de federale staatssecretaris voor ontwikkelingssamenwerking 60 miljoen frank heeft uitgetrokken voor een vaccinatiecampagne hepatitis B in Bolivia.

De heer Strackx heeft de volgende vragen :

- Wat is de reactie van de minister op de opzegging van het protocolakkoord ?
- Welke maatregelen heeft de minister genomen om de routinevaccinatie toch te laten plaatsvinden ?
- Heeft de minister overwogen om de vaccinatie vanuit de Vlaamse Gemeenschap te organiseren en te financieren ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

De minister onderstreept dat er reeds jaren eensgezindheid bestaat over het belang van een algemene vaccinatie tegen hepatitis B. Dit leidde tot het protocolakkoord van mei 1996. Dit akkoord werd nooit opgezegd. Twee jaar lang hebben onder meer de Vlaamse Gemeenschap en de wetenschappelijke instanties aangedrongen op de uitvoering van het akkoord. In de loop van de maand mei 1998 kwam er eindelijk een signaal dat de federale overheid bereid is de integrale bepalingen in verband met de hepatitis B-vaccinatie te vervullen. De federale overheid zal de nodige middelen ter beschikking stellen voor de aankoop van de vaccins. De federale minister van Sociale Zaken heeft een overleg georganiseerd waarop een aantal

afspraken gemaakt werden. Zo zal het federale ministerie van Volksgezondheid, na goedkeuring door de ministerraad, een openbare aanbesteding organiseren met het oog op een geglobaliseerde aankoop van de betrokken vaccins. Het RIZIV zal de aankoop financieren. De vaccins zullen onder toezicht van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid – Louis Pasteur, ter beschikking gesteld worden van de gemeenschappen. Ze zullen verdeeld worden via Kind en Gezin, het medisch schooltoezicht of in de provinciale inspectiediensten voor de huisartsen. Het engagement voor de financiering geldt voor 2 jaar. De ondertekenaars zijn besprekingen aangegaan over de ontwikkeling van de nodige gegevensbestanden met het oog op een optimale opvolging van de dekkingsgraad inzake vaccinaties. Zoals aanvankelijk voorgesteld zullen de aankoop en de verdeling van het vaccin aan elkaar gekoppeld worden. Het HIB (Hemophilus Influenza B), dat door de federale overheid vanwege de kosteneffectiviteit werd ingeschreven, wordt momenteel niet weerhouden.

Dankzij de afspraken is het in het beste geval mogelijk dat het volgend schooljaar nog wordt gehaald voor toediening via het MST.

Het is volgens de minister niet aangewezen om op Vlaams niveau uitgaven te doen voor hetgeen gefinancierd wordt door een ander niveau. Er worden in België globaal voldoende middelen besteed aan volksgezondheid. Mocht men er niet in slagen om de afspraken na te komen, dan zal een keuze moeten worden gemaakt bij de begrotingscontrole 1999. Momenteel heeft de minister echter goede hoop dat het protocol zal worden uitgevoerd.

2. Repliek

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer Felix Strackx tonen zich verheugd over het antwoord van de minister. De heer Strackx vraagt waarom het gecombineerd vaccin Hepatitis B – HIB niet wordt ingeschreven. De minister herhaalt dat kosteneffectiviteit door het federale niveau als reden wordt opgegeven. De heer Strackx noemt dit een gemiste kans.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Vergadering van donderdag 28 mei 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Cecile Verwimp-Sillis, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de betrekkingen tussen Vlaanderen en Chili

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Binnen het Vlaams Parlement komt nergens zo goed als in deze commissie tot uiting dat Vlaanderen geen eiland is, letterlijk noch figuurlijk. Dit laatste ware overigens ook allerm minst wenselijk. Wij zijn, integendeel, voorstander van ruime internationale samenwerking. Maar een dergelijke internationale samenwerking is niet vrijblijvend. Samenwerken met een bepaald land betekent eigenlijk steun aan dat land en internationale erkenning van regeringen en regimes, met de bijhorende consequenties.

Wat betreft Chili ligt de relatie tussen het Chileense volk en de Vlaamse bevolking zeer gevoelig. Na de staatsgreep van 1973 is de eerste echte golf van politieke vluchtelingen richting België en Vlaanderen, op gang gekomen. Deze Chileense vluchtelingen zijn hier in groten getale en zeer enthousiast onthaald. Reden ook waarom Vlaanderen “zijn” Chilenen nog steeds een warm hart toedraagt.

Ondertussen heeft op 2 oktober 1995 de Vlaamse regering een vrij ruim samenwerkingsakkoord ondertekend met de regering van de Chileense republiek. Op dat ogenblik maakte voormalig dictator (1973 – 1990) Augusto Pinochet geen deel uit van die regering, maar was hij wel opperbevelhebber van de Chileense strijdkrachten. Nog tijdens zijn bewind, meer bepaald in 1980, voerde Pinochet een nieuwe grondwet in. Daarin staat dat hij, ex-president, bij ontslag als opperbevelhebber van het leger, senator-voor-het-leven zou worden. Zeer recent, namelijk op 10 maart 1998, stapte Pinochet inderdaad over van het leger naar de senaat, waardoor hij politiek onschendbaar werd en geen enkele rechtbank hem nog ter verantwoording kan roepen voor daden gepleegd tijdens en na

de staatsgreep tegen de regering van Salvador Allende.

De Chileense senaat telt 49 senatoren. Veertig hiervan zijn democratisch verkozen. De negen andere senatoren worden gecoöpteerd uit de academische, gerechtelijke en militaire wereld. Onder deze negen zijn er vijf ex-commandanten van het leger, waaronder dus ook de senator-voor-het-leven, opperbevelhebber Pinochet. Het is dan ook te verwachten dat de invloed van Pinochet, mede doorheen de andere gecoöpteerde ex-militairen in de senaat, op de Chileense regering reëel blijft.

Vandaar de volgende vragen :

1. Heeft de Vlaamse regering – die toch een samenwerkingsakkoord heeft met Chili – op enige wijze tegenover het Chileense volk en zijn democratische verkozenen haar ongenoegen geuit over de gang van zaken zoals die hierboven geschetst werd (met name de overstap van Pinochet naar de senaat) ? Zo nee, waarom niet ?
2. Op welke wijze beïnvloedt de aanwezigheid van Pinochet en een aantal niet-verkozen aanhangers de samenwerking tussen Vlaanderen en Chili ?
3. Op welke manier houden de Vlaamse actoren op het vlak van de samenwerking met Chili rekening met de aanwezigheid van niet-democratische elementen binnen de beleidsorganen van Chili ?
4. Op welke decretale regeling berust de samenwerking tussen Vlaanderen en Chili ?
5. Welke programma's en projecten steunt de Vlaamse overheid in Chili ? En voor welke bedragen ?

2. Antwoord van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

In het kader van een mondelinge vraag is het vrijwel onmogelijk om op alle hier naar voor gebrachte elementen, en dan vooral het laatste, omstandig te antwoorden. Toch wil ik proberen aan te geven hoe de situatie nu precies zit, en welke – over het algemeen genomen – de houding is van Vlaanderen tegenover Chili. Daarmee zal dan toch minstens de kern van de vraag beantwoord zijn.

Chili wordt geregeerd door een democratisch gekozen regering, en een democratisch gekozen parlement. Wel klopt het dat er nog een ondemocratische erfenis overblijft uit de periode van de militaire dictatuur. Maar deze militaire erfenis wordt elk jaar wat kleiner. Ze is, met andere woorden, uitdovend. Constitutioneel is het namelijk zo dat de senatoren voor het leven benoemd, werden aangeduid door de militaire regering en bij hun overlijden niet kunnen vervangen worden door andere senatoren voor het leven.

De Chileense regering stelt in elk geval alles in het werk om de totale democratisering van de Chileense samenleving door te voeren.

Dit wordt ondermeer geïllustreerd door de benoeming van de nieuwe stafchef van het leger, generaal Izurieta. Deze generaal is op geen enkele manier betrokken geweest bij de militaire junta, en werd door de Chileense legerleiding zelf als laagste gerangschikte aangeduid in de voorgestelde lijst van mogelijke opvolgers van generaal Pinochet. Zijn aanstelling gebeurde dan ook nadrukkelijk om de breuk met het Pinochet-tijdperk aan te geven.

Ook de goedkeuring van de grondwetswijziging van 22 december 1997 inzake de hervorming van het hooggerechtshof (die inging op 1 januari 1998) is daarvan een manifest voorbeeld. Deze grondwetswijziging maakt met name en einde aan de uitzonderingsmaatregel ingesteld door de grondwet van 1980, waarbij de toen reeds benoemde rechters niet met pensioen dienden te gaan op hun vijfenzeventigste. Daarenboven werd het aantal rechters van 17 op 21 gebracht, wat inhoudt dat de meerderheid van de leden van het grondwettelijk hof onder het democratisch regime benoemd werd. Doordat dit hooggerechtshof nu voor het merendeel uit hervormingsgezinde leden bestaat, waaronder de voorzitter, zal de geplande transformatie van het Chileens gerechtelijk systeem zonder obstructie van het gerecht doorgevoerd kunnen worden.

In de context die geïllustreerd wordt door die twee voorbeelden, zou het absoluut onproductief en zelfs contraproductief zijn mochten we ons ongenoegen uiten ten aanzien van de Chileense regering, die alles in het werk stelt om de ondemocratische resten uit het verleden weg te werken.

De door de vraagsteller aangeraakte kwestie zou, indien absoluut doorgetrokken, tot een wel heel erg restrictieve opstelling van Vlaanderen in zijn buitenlands beleid kunnen leiden. Chili heeft

immers niet het monopolie van ondemocratische elementen in het parlement. Zouden we bijvoorbeeld, om het dicht bij huis te houden, onze samenwerking met Frankrijk of met Duitsland moeten herzien omdat er in hun parlementen partijen zeten die niet alle democratische beginselen onderschrijven ?

Ten aanzien van de fundamenteel-democratische hervormingen die nu door een democratisch gekozen regering met reuzenstappen worden doorgevoerd in Chili, ware het ten gronde totaal fout mocht Vlaanderen, omwille van het Pinochet-element, een afwijzende houding aannemen ten aanzien van Chili. De Chileense regering verdient zelfs meer dan ooit onze steun bij haar inspanningen.

De aanwezigheid van Pinochet en de niet-verkozen senatoren heeft overigens geen de minste invloed op de samenwerking tussen Vlaanderen en Chili. De officiële samenwerking gebeurt namelijk van regering tot regering. In dit verband is het ook interessant op te merken dat bij het agentschap dat door de Chileense regering in het kaderakkoord voor de internationale samenwerking tussen Vlaanderen en Chili werd aangeduid als de Chileense uitvoerder en promotor van deze overeenkomst (de AGCI – Agencia de Cooperación Internacional de Chili), vooral personen werkzaam zijn die tijdens de militaire dictatuur in het buitenland verbleven. Niet alleen op regeringsvlak, maar ook op het gebied van de instrumenten van samenwerking is er dus geen de minste interferentie met het ondemocratische restelement in het Chileense bestel.

In de samenwerking met Chili wordt overigens niet alleen samengewerkt met de regering, maar ook met de NGO's. In beide gevallen dus instanties met het nodige en juiste democratische gehalte.

De samenwerking met de regering van Chili is gesteund op het basisakkoord tot samenwerking tussen de regering van de Chileense republiek en de Vlaamse regering, door mij afgesloten met de toenmalige en ook nog huidige minister van buitenlandse zaken van Chili, de heer José Miguel Insulzá.

Concluderend kan derhalve gesteld worden dat er geen de minste twijfel kan bestaan over de houding van Vlaanderen tegenover Chili. Vlaanderen moet de Chileense regering ondersteunen in haar inspanningen naar nog verdere democratisering toe.

Het gevraagde overzicht van projecten en programma's die Vlaanderen lopend heeft in Chili zal aan de leden van deze commissie worden overgezonden. In het algemeen kan gesteld worden dat deze projecten bijzonder sterk gericht zijn op de versterking van mensen en groepen in de Chileense samenleving.

Daarnaast blijkt er in Chili overigens ook een grote interesse te leven met betrekking tot het gezamenlijk opzetten van een Vlaams-Chileens cultureel initiatief. Een belangrijke tentoonstelling van Vlaamse meesters (waarvan een aantal werken aanwezig zijn in Chileense musea) lijkt hiertoe het aangewezen vehikel te zijn. De kwestie dient echter nog verder onderzocht en bestudeerd te worden, teneinde uit te maken welke precies de mogelijkheden zijn.

3. Repliek

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis wenst op te merken dat het betuigen van steun aan de inspanningen van de Chileense regering in het kader van de

democratisering, niet hoeft uit te sluiten dat anderszijds ook kan gewezen worden op de bezorgdheid van Vlaanderen ten aanzien van de kwestie-Pinochet.

De heer Fred Dielens, van zijn kant, laat opmerken dat de moord op Allende in 1973, ook op hem een bijzonder sterke indruk heeft gemaakt. Dermate zelfs, dat hij het symbool van het gebroken geweer dat hij toen dagelijks bij zich droeg, tijdelijk afdankte. Zijn geloof in de mogelijkheden van ongewapend verzet liep toen immers een zware deuk op. Dit als illustratie van de bewogenheid die leefde rond de toestand in Chili. De SP heeft in elk geval consequent de anti-Pinochet-lijn aangehangen. Vandaag echter komt het hem onnuttig voor om zich nog te zeer op die kwestie te fixeren. Het verleden is immers definitief voorbij. Het is nu veel belangrijker om, als Vlaanderen, zich dagdagelijks te engageren voor de verbetering van de levensomstandigheden van het Chileense volk.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Vergadering van donderdag 28 mei 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Cecile Verwimp-Sillis, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het risico op verdere scheeftrekking van de taalverhoudingen in de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

In het VBO-Bulletin van deze maand wordt nogal euforisch gedaan over de stijging van de export. Tevens wordt er een loflied gezongen op de, dit jaar precies 50 jaar oude, Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel. Het is hierbij opmerkelijk dat uit de opsomming van de activiteiten van de BDBH, moet blijken dat deze instelling zich voortdurend op terreinen begeeft die eigenlijk toekomen aan Export Vlaanderen. Zo zijn er een hele reeks van economische missies geweest naar het buitenland (zo o.a. naar Slovenië, Kroatië, India, Mexico, Syrië, Polen, Zuid-China) en daarbij ook nog een hele reeks van verkennings- en themamissies, Belgische weken, e.d.m., in het buitenland. Ook heeft de BDBH een internet-site waarop de BDBH allerhande handelsmogelijkheden vermeldt, die nota bene worden aangebracht door de gewestelijke economische vertegenwoordigers. En tenslotte is er ook een CD-rom met gegevens over Belgische exporteurs, die wordt bezorgd aan de Belgische ambassades en aan zakenkringen in het buitenland. Deze CD-rom komt overigens enigszins overeen met het vademecum dat door Export Vlaanderen ter beschikking wordt gesteld. Kortom, dit geheel aan activiteiten van de BDBH doet afbreuk aan de duidelijkheid en de efficiëntie van de exportpromotie van Vlaanderen.

De indruk bestaat dan ook dat de BDBH zich terzake steeds assertiever opstelt, terwijl anderzijds ook moet worden vastgesteld dat het kader van de BDBH steeds meer Franstaligen bevat. Een aantal weken geleden was er, n.a.v. de hoger reeds aangehaalde 50e verjaardag van de BDBH, een ontvangst ten paleize, waar opnieuw duidelijk bleek dat het taalgebruik omgekeerd evenredig is aan de exportverhoudingen in dit land. Dit zou ook wel

eens een voorafspiegeling kunnen zijn van de toekomstige taalverhoudingen aan de top van de BDBH. Enige tijd geleden is er het overlijden geweest van de adjunct-directeur-generaal van de BDBH, en begin volgend jaar komt de functie van directeur-generaal van de BDBH open te staan, na de opruststelling van de heer Servotte. En nu al worden die plaatsen opgeëist door respectievelijk de PSC en de PS.

Wat is in deze dan ook de houding van de Vlaamse regering, en hoe zal die houding vertaald worden naar het federale niveau toe. Momenteel bezet Vlaanderen, bij wege van protest, immers slechts één van de hem voorbehouden plaatsen in de raad van bestuur van de BDBH. Maar die raad van bestuur blijkt niet zo frequent bijeen te komen, zodat deze vorm van protest al bij al maar weinig oplevert. Samenwerken met de BDBH is overigens hoe dan ook geen goed idee aangezien zulks in wezen steeds een consolidatie inhoudt van die BDBH. Het ogenblik lijkt dan ook gekomen om deze kwestie opnieuw aan de agenda te brengen, en duidelijk te maken aan de federale overheid dat de taalverhoudingen binnen de BDBH, en dan meer in het bijzonder aan de top van de BDBH, hoe dan ook acceptabel moeten zijn voor Vlaanderen. Hoe zal de Vlaamse regering zulks kenbaar maken aan de federale overheid ?

2. Antwoord van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

Voorafgaandelijk dient opgemerkt dat de viering van 50 jaar BDBH finaal minder groots is geworden dan voorzien in de plannen die oorspronkelijk voorlagen, en die al te sterk leken op een nieuwe start voor de BDBH. Consequent met zijn terzake vroeger reeds ingenomen stellingen heeft Vlaanderen zulks dan ook als onnuttig gekwalificeerd, hetgeen meteen zijn consequenties heeft gehad op de viering in kwestie.

Ten gronde is de houding van Vlaanderen in deze klaar en duidelijk. Alleen de algemeen directeur van Export Vlaanderen is – om louter functionele redenen – afgevaardigd naar de raad van bestuur van de BDBH. Zolang de verhoudingen binnen die raad van bestuur niet zijn aangepast aan de exportvolumes (in de zin van zowel de exportquota als de exportinspanningen) van de onderscheiden gewesten, zal Vlaanderen geen verdere aanduidingen meer doen. Ondertussen komt immers reeds 72 percent van de export uit Vlaanderen, waarbij echter wel een zekere correctie dient gemaakt voor

het onmiskenbaar bestaande “poorteffect” (niet alle goederen die uit Vlaamse havens vertrekken zijn m.a.w. Vlaamse producten).

Om dezelfde redenen is het onaanvaardbaar dat een Franstalige aan de top zou komen te staan van de BDBH.

Finaal kan nog gesteld worden dat men er hoe dan ook verstandig zou aan doen om, eventueel via een overgangsfase, tot een afwikkeling te komen van deze federale instelling in haar huidige vorm. Exportbevordering moet immers ten volle een gewestbevoegdheid worden, hoewel het nuttig kan zijn om binnen het federale departement van Buitenlandse Zaken een directoraat voor de internationale economische politiek op te zetten, die kan fungeren als gegevensbank en als referentiepunt voor de deelstaten. Dat is het model dat ik voorsta, en waaromtrent overigens een overeenkomst was bereikt ten tijde van het Sint-Michielsakkoord. Enkel via dit model kan er duidelijk geschapen worden voor de betrokken ondernemingen, en kan er een einde komen aan het nodeloos dupliceren van allerhande initiatieven, en aan de nodeloze concurrentie tussen instellingen.

Gegeven dit alles zou het aanstellen van een Fransstalige aan het hoofd van de BDBH niet alleen onbegrijpelijk, maar ook totaal onaanvaardbaar zijn.

3. Repliek

De heer Luk Van Nieuwenhuysen repliceert hierop dat hij het enerzijds eens is met het streven van de minister-president, maar dat anderzijds de, inderdaad consequente, houding die Vlaanderen terzake al een hele tijd inneemt, op het terrein maar weinig resultaten oplevert. Integendeel, de BDBH lijkt steeds assertiever te worden. Is de Vlaamse houding dan misschien niet al te afwachtend, en kunnen geen andere stappen overwogen worden ?

Tevens wenst de heer Luk Van Nieuwenhuysen te vernemen of de Vlaamse opvatting over de taalaanhangigheid van de toekomstige directeur-generaal van de BDBH, al via de geëigende kanalen is medegedeeld aan de federale overheid.

De minister-president verklaart dat Vlaanderen op zoveel mogelijk punten inderdaad pro-actief probeert op te treden, hetgeen overigens geleidelijk aan aanleiding geeft tot een zekere rijping van de geesten in de richting van een organisatievorm zoals hierboven geschetst. Waarmee echter niet gezegd wil zijn dat alle frictiepunten van dag op dag zullen verdwijnen.

Tevens kan hij meedelen dat de bedenkingen van Vlaanderen inzake de taalaanhangigheid van de toekomstige directeur-generaal van de BDBH vanzelfsprekend reeds klaar en duidelijk zijn medegedeeld aan het federale niveau.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Vergadering van donderdag 4 juni 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Cecile Verwimp-Sillis, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Herman Suykerbuyk tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de personele, logistieke en infrastructurele onderbouwing van de commissie bij het nieuwe culturele verdrag Vlaanderen-Nederland

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller verklaart vernomen te hebben dat de commissie bij het cultureel verdrag Vlaanderen-Nederland recent geïnstalleerd werd. In dat verband dienen zich toch wel enkele vragen aan.

Wanneer zal de secretaris, gehecht aan die commissie worden aangeduid ? En zal die secretaris voldoen aan het, onder andere in deze commissie n.a.v. vroegere discussies reeds geschetste, wenselijk geachte profiel ? Zal m.a.w. de persoon in kwestie, over het ambtelijk cultureel verkeer tussen Vlaanderen en Nederland heen, ook een actieve betrokkenheid hebben met al hetgeen in de vrijwilligers- en niet-overheidssfeer tussen Vlaanderen en Nederland gebeurt ?

Waar zal het secretariaat worden gevestigd ? En wanneer zal de behuizing, zo daaromtrent al plannen bestaan, klaar zijn ?

En is er, tenslotte, nog ooit gesproken over de mogelijkheid om de plannen die er waren, en nog steeds zijn, om te komen tot een Nederlands-Vlaams Huis te Brussel te integreren in het op te richten secretariaat van het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag ? Er kan hierbij overigens uitdrukkelijk worden verwezen naar de plannen, uitgaande van de Brusselse Vlamingen en meer bepaald de VGC, die er tot verleden jaar waren, om een pand in de omgeving van de Munt ter beschikking te stellen. Ook de Brusselse regering leek toen trouwens bereid om haar steun te verlenen aan dat project. Het lijkt dus minstens een valabele piste om tegelijk het secretariaat bij het cultureel verdrag én het Vlaams-Nederlands Huis in Brussel te realiseren. Op die manier kan men

immers spreekwoordelijk “twee vliegen in één klap slaan”.

2. Antwoord van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

De gemengde commissie bij het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag werd inderdaad plechtig geïnstalleerd op 2 april jongstleden in Den Bosch, en dit onder het voorzitterschap van de heren Hugo Weckx en Aad Niessen. De commissie is onmiddellijk aan de slag gegaan.

Wat het secretariaat betreft werd met Nederland overeengekomen dat de secretaris een Vlaming zal zijn en de adjunct-secretaris een Nederlander. Het secretariaat zal in Brussel gevestigd zijn. Vlaanderen en Nederland zullen een gelijke subsidie verlenen aan de commissie voor wat betreft de werkingskosten : personeel, huisvesting, administratieve werkingskosten. Dit conform de optie dat – daar waar mogelijk (en dus bijvoorbeeld niet in onderwijszaken) – Vlaanderen ook financieel op paritaire basis moet samenwerken met Nederland, teneinde af te raken van het imago van het “éénderde broertje”. In concreto werd aan Vlaamse kant voor 1998 (jaar waarin het secretariaat dus geen volledig jaar werkzaam zal zijn) vijf miljoen ingeschreven, naar aanleiding van de begrotingscontrole 1998. Eenzelfde bedrag wordt door Nederland beschikbaar gesteld.

Wat de secretaris betreft werd een omvangrijk profiel uitgetekend. Zo moet hij/zij beschikken over een sterke inhoudelijke kennis en kunde over het Vlaams-Nederlands breed-culturele werkveld. Kennis en kunde die moeten gebaseerd zijn op een degelijke ervaring. Tevens moet hij/zij beschikken over een groot netwerk aan contacten en relaties in het veld én bij de respectievelijke overheden. Hij/zij moet vanzelfsprekend sterk zijn in externe communicatie. Hij/zij moet ook in staat zijn om zelfstandig een eigen budget te beheren, en is vertrouwd met de administratief-technische geplogenheden op dit vlak. Hij/zij moet als Vlaming natuurlijk ook het vertrouwen genieten van de Nederlandse partner.

De aanduiding van de kandidaat in kwestie zal/kan binnen enkele dagen rond zijn. In ieder geval zijn er binnen de Vlaamse administratie mensen die potentieel beantwoorden aan het geschetste profiel, hetgeen het voordeel heeft dat er niet extern gezocht hoeft te worden, met alle vertragingen vandien. Als iets ambtelijk degelijk ingevuld en

opgelost kan worden, ware het onzinnig om deze piste niet te benutten.

Het secretariaat zal in Brussel gevestigd zijn. Voorlopig wordt hiervoor het Boudewijngebouw gebruikt, ten einde de commissie toe te laten onmiddellijk na haar installatie aan de slag te gaan. Eerlang zal een definitieve locatie kunnen bepaald worden.

Vanzelfsprekend is ook de mogelijkheid besproken om een nog op te richten Vlaams-Nederlands Huis in Brussel te verbinden met het secretariaat van het cultureel verdrag. Meerdere locaties werden door de Brusselse Vlamingen voorgesteld, zo o.a. : de hoofdstedelijke openbare bibliotheek en de KVS. Ondertussen mocht reeds blijken dat de hoofdstedelijke openbare bibliotheek geen haalbare piste is. Een en ander wordt dan ook nog verder onderzocht, met dien verstande echter dat een Vlaams-Nederlands huis hoe dan ook een bilaterale aangelegenheid moet zijn. Dit houdt in dat Nederland voluit als partner moet willen optreden. En zoals genoegzaam bekend staat de Nederlandse regering terzake erg afwijzend. Welk standpunt de nieuwe – nog te vormen – Nederlandse regering hierover zal innemen moet nog afgewacht worden. Tweedens moeten de uitbouw van het secretariaat en de werking van de gemengde commissie nú absolute voorrang krijgen. Het is derhalve niet aangewezen om dit gegeven nu te bezwaren door het te koppelen aan de realisatie van een – door de aanhoudende Nederlandse aarzeling hoogst onzeker – Vlaams-Nederlands Huis.

3. Repliek

De heer Herman Suykerbuyk durft toch enigszins betwijfelen of het inderdaad wel zo'n goed idee is

om iemand uit de administratie tot secretaris van de commissie bij het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag aan te duiden. Ingeval echter duidelijk kan worden aangetoond dat de betrokkene inderdaad over het geschetste profiel beschikt, dan mag zijn/haar huidige ambtenarenstatuut echter ook geen onoverkomelijk bezwaar vormen.

Tweedens drukt de heer Herman Suykerbuyk ook zijn begrip uit voor het feit dat het project van een gezamenlijk Vlaams-Nederlands Huis in Brussel blijft aanslepen, omdat het vooralsnog steeds gestrand is op de Nederlandse onwil. Het is immers evident dat een dergelijk project ten volle moet gedragen worden door de beide partners. Zijns inziens echter, bieden zowel het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag als de daarbij opgerichte commissie (beide per definitie bilaterale aangelegenheden) én de pariteit qua financiering van deze commissie, een schitterend aanknopingspunt als eerste stap naar een Vlaams-Nederlands Huis in Brussel. Hij is er met name van overtuigd dat dit de beste kans is in jaren, en waarschijnlijk ook de beste kans naar de komende jaren toe. Daarom roept hij de Vlaamse minister-president op, van zodra de nieuwe Nederlandse regering gevormd is, het dossier opnieuw aan te kaarten.

De minister-president repliceert hierop dat veel zal afhangen van de samenstelling van het nieuwe Nederlandse kabinet. Mocht, in casu, de heer Bolkestein – die frequent gepleit heeft voor een Nederlands-Vlaams huis – een terzake relevante ministerpost krijgen, dan kan de zaak van Nederlandse kant uit mogelijk herbekeken worden.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van dinsdag 16 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de dienstroosters in de gezondheidszorg*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Mevrouw Riet van Cleuvenbergen zegt dezelfde vraag te hebben gesteld aan de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, omdat de problematiek inzake de dienstroosters gedeeltelijk gelijk is in de sectoren van de gezondheidszorg en van de welzijnszorg. Het lid hoopt dat de oplossingen misschien ook in dezelfde richting kunnen gaan.

Het kwaliteitsdecreet beoogt een grotere kwalitatieve dienstverlening aan de cliënten. Dit is deels mogelijk als personeel zich goed voelt in zijn vel. Goede dienstroosters in de gezondheidszorg zijn hiervoor essentieel niet alleen omwille van de kwaliteitszorg voor patiënten, maar ook uit bezorgdheid voor de gezondheid van de werknemers. Daarbij merkt het lid terloops op dat vervanging van zieke werknemers zeer moeilijk is wegens de voorwaarden die gesteld worden voor de nepstatuten.

De minister bevoegd voor volksgezondheid volgt zowel de kwaliteitscontrole in de ziekenhuizen en sommige RVT's als in de preventieve gezondheidszorg op. Een goede werkplanning van de zorgverstrekkers is belangrijk voor de kwaliteit van de zorg voor zorgbehoeftigen en voor het personeel zelf. In gezondheidsinstellingen wordt 24 uren op 24 uren gewerkt. Dat is in andere bedrijfstakken ook soms zo, maar in tegenstelling tot de gezondheidszorg weet men er meestal lang van tevoren op welke dagen en welke tijden er moet gewerkt worden.

STV (Stichting Technologie Vlaanderen) stuurde aan alle Vlaamse ziekenhuizen, psychiatrische ziekenhuizen en rust- en verzorgingstehuizen een vragenlijst om te peilen naar de gezondheidstoestand van het dienstroosterbeleid. Er werd vastgesteld dat vaak helemaal geen systeem of regelmaat in de roosters te herkennen valt. Sommige uurroosters

houden zelfs geen rekening met de wettelijk voorgeschreven rustperiodes. Zo ontstaan uurregelingen die een bedreiging voor de gezondheid vormen van het personeel én voor de kwaliteit van de zorg. De frequente wijzigingen in de uurroosters leiden tot allerlei lichamelijke nevenwerkingen bij het personeel : vermoeidheid (met gevaar voor ongevallen), chronische aandoeningen. Mensen die problemen hebben met de wisselende uurregelingen grijpen ook gemakkelijker naar genotsmiddelen en geneesmiddelen. De wisselende uurregelingen hebben ook nefaste gevolgen voor het sociale leven.

Vandaar de volgende vragen :

- Is het dienstrooster een element voor kwaliteitscontrole in de gezondheidszorg ? Wordt dit door de minister gestimuleerd ? Hoe ?
- Plant de minister bepaalde acties om vanuit de resultaten van dit onderzoek van STV en in het kader van haar bevoegdheid voor preventieve gezondheidszorg, maatregelen te nemen om de roosters van het zorgverstrekkend personeel “gezonder te maken” ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

Het kwaliteitsdecreet beoogt inderdaad een verbetering van de kwalitatieve dienstverlening aan cliënten. Volgens artikel 3 van het decreet is elke verzorgingsvoorziening ertoe gehouden een integraal kwaliteitsbeleid te voeren. De term kwaliteitsbeleid slaat hierbij op alle maatregelen die in een voorziening worden getroffen om de medewerkers in staat te stellen op een coherente manier te werken aan de verbetering van de zorg in de organisatie. De memorie van toelichting bij het decreet geeft drie componenten van een intern kwaliteitsbeleid aan, nl. :

1. richting geven aan de kwaliteitsverbetering ;
2. het sensibiliseren van het personeel en het creëren van de juiste ingesteldheid om voortdurend aan kwaliteitsverbetering te werken ;
3. de medewerkers in staat te stellen om hun acties inzake kwaliteitsverbetering vorm te geven.

Het is de plicht van de overheid die erkenningen en toelagen verleent, om de kwaliteitsvolle zorg te kunnen garanderen, zowel voor de patiënten-kliënten als voor het personeel. De inspectie van de

administratie Gezondheidszorg ziet er o.a. op toe dat voldaan wordt aan de organisatorische normen waaraan de algemene inrichting van de ziekenhuizen moet voldoen volgens de bijlage bij het Koninklijk Besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd.

De structuur van de verpleegkundige activiteit wordt geregeld in de artikelen 17bis tot 17octies van de Wet op de ziekenhuizen gecoördineerd op 7 augustus 1987. De inspectie controleert hierbij of er voldoende personeel aanwezig is, of er een verpleegkundige permanentie wordt gegarandeerd en of er voldoende overbruggingstijd tussen de diensten is. In deze zin worden de dienstroosters gecontroleerd als element van een kwaliteitsvolle dienstverlening.

De werkplanning van de zorgverstrekkers wordt niet gecontroleerd door de inspectie van de admi-

nistratie Gezondheidszorg. De controle van de werkomstandigheden van het personeel gebeurt door de inspectie van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

De minister besluit dat ook met het kwaliteitsbeleid een extra incentive gegeven kan worden aan de voorzieningen om de dienstroosters zoveel mogelijk aan het personeel aan te passen.

3. Repliek van de vraagsteller

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt bij die incentive zoveel mogelijk aandacht te besteden aan het feit dat de dienstroosters zo sterk wisselen en zo laat aan de betrokkenen meegedeeld worden, want dat is juist zo problematisch.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van dinsdag 16 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de voorlichting over schadelijke blootstelling aan de zon**Mondelinge vraag van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het toenemend risico op huidkanker ten gevolge van verhoogde blootstelling aan zonlicht en de zonnebank***1. Uiteenzetting door de vraagstellers**1.a Uiteenzetting door de heer Johan Malcorps*

Sinds enige tijd wordt in de weerberichten van het KMI ook melding gemaakt van de UV-index. De weerman of -vrouw doen een voorspelling over hoe krachtig de zon de dag erop zal schijnen en over welke voorzorgsmaatregelen nodig zijn. Eén en ander wordt ook uitgelegd via een folder die op ruime schaal verspreid zou worden. (Navraag leert echter dat de folder nog niet verspreid wordt. Volgens het KMI wordt er naar financiering gezocht voor het drukwerk.)

Het belang van deze informatie kan niet onderschat worden. Door de verdunning van de ozonlaag is de UV-belasting de voorbije 15-20 jaar met 10 à 15 % toegenomen. Pas begin volgende eeuw zal het herstel van de ozonlaag stilaan op gang komen en pas tegen het midden van volgende eeuw zal de ozonlaag – in het beste geval – volledig hersteld zijn. Ook tegen het jaar 2050 pas zullen de gevolgen voor de volksgezondheid hun piek bereiken : m.n. het extra aantal gevallen van huidcarcinomen, melanomen en oogaandoeningen.

Kinderen zijn andermaal de meest kwetsbare groep. Teveel zon was altijd al een probleem voor de allerkleinsten. Maar door de verminderde bescherming van de ozonlaag is dit gevaar relatief toegenomen. Een kinderhuid loopt extra veel risico bij een teveel aan zonnestraling, doordat de kinderhuid dunner en gevoeliger is. Toegebrachte schade aan de huidcellen blijft dan ook langer bestaan.

Door zonverbranding in de kindertijd (tot het vijfde levensjaar) wordt het risico om later een huidtumor te ontwikkelen ontzettend vergroot. 80 % van de hoeveelheid UVb die de huid in een leven te verwerken krijgt, wordt als kind of als puber opgedaan.

Vandaar het grote belang van een zeer goede en gerichte informatie over de risico's van overmatige blootstelling aan de zon. Vooral ook voor ouders en kinderen zelf.

In Nederland heeft men al een jaar ervaring met de weerberichten met meldingen over 'zon-kracht'. In de zomer 1997 werd daar voor het eerst mee begonnen. De vereniging 'Nederlandse kankerbestrijding' heeft intussen al een evaluatiestudie laten uitvoeren over de mate waarin deze zonkrachtmeldingen vanuit het KNMI ook effectief waren.

1. Uit kwantitatief onderzoek blijkt dat 61 % van de bevolking weet heeft van deze berichten. 63 % wordt bereikt via de TV. Minstens een kwart van de mensen weet van niets, bij minder geschoolden gaat het al vlug over een derde. Slechts 54 % legt de band met huidkanker. Maar van de mensen die de berichtgeving terzake kennen, geeft slechts 37 % aan dat ze er ook effectief rekening mee houden. Dit is dus wel erg teleurstellend.
2. Maar nog belangrijker was het kwalitatief onderzoek. De algemene kennis van de schadelijke effecten van de zon blijkt zeer beperkt te zijn. De omrekening van hoe lang je kan zonnen rekening houdend met je huidtype, de UV-index en eventueel de beschermingsfactor vermeld op een anti-zonnebrandmiddel levert problemen op. Ook een concreet insmeer-advies ontbreekt. Daar moet men ook nog het gebrek aan informatie aan toevoegen van de kant van de producenten van anti-zonnebrandmiddelen. Veel producten kunnen hun beloftes niet waarmaken. Dat bleek uit een test van het Duitse magazine 'Oekotest'. Uit diezelfde test bleek bovendien dat verschillende anti-zonnebrandmiddelen stoffen bevatten die allergische huidreacties kunnen uitlokken.

In de VS heeft het Amerikaans Milieubureau (EPA) een speciaal programma opgezet gericht op een goede voorlichting voor schoolkinderen, het zgn. Sunwise program waarbij kinderen op hun niveau de nodige informatie krijgen (bv. het leren omgaan met de UV-index, uitleg over het dragen van zonnehoedjes of -petjes, T-shirts, het gevaar voor verbranding, zonnebrandcrème,

en -olie, enz.). De scholen denken ook zelf na over mogelijke acties (de organisatie van een 'zonnebrillendag', het aanpassen van uurregelingen, het aanplanten van schaduwrijke bomen ...).

Vandaar de volgende vragen aan de minister :

1. In welke mate gebeuren de lopende voorlichtingscampagnes in overleg tussen de federale en de gemeenschapsoverheden ?
2. Vindt de minister het in het kader van haar bevoegdheid voor gezondheidspreventie en -voorlichting niet wenselijk om het effect na te gaan van de lopende informatiecampagnes via een objectieve studie naar Nederlands model ? Zijn daartoe reeds initiatieven genomen, al dan niet in samenwerking met de federale instanties ?
3. Is de minister voorstander van specifieke aanvullende voorlichtingscampagnes voor ouders, kinderen of scholen ? Worden hierrond initiatieven genomen ?

1.b Uiteenzetting door mevrouw Veerle Heeren

Het Rijksinstituut voor de Statistiek vermeldt voor 1980, 1985, 1990 en 1992 respectievelijk 105, 150, 193 en 198 sterfgevallen door maligne melanoom, een kwaadaardig soort huidkanker. Alhoewel maligne melanoom slechts 5 % van de huidkankers vertegenwoordigt, is het toch verantwoordelijk voor 2/3 van de sterfgevallen bij personen met huidkanker.

Er zou wetenschappelijk een mogelijk verband zijn tussen de blootstelling aan UV-stralen via zonlicht en zonnebank en het ontstaan van huidkanker. Een goed preventiebeleid is hier van essentieel belang. Wat de zonnebank betreft zal trouwens eerstdaags in de Senaat een wetsvoorstel gestemd worden.

Uit een onderzoek "Verstandig zonnen" van het MST-Limburg (schooljaar 1996-1997) blijkt onder meer dat een goede voorlichting over de manier waarop men zich kan beschermen tegen de zon van primordiaal belang is. Het project behelsde niet alleen het aanbieden van informatie, maar ook een bevraging van ouders en leerlingen.

Graag had de vraagsteller van de minister het volgende vernomen :

1. Kan de voorlichtingscampagne van MST-Limburg overgenomen worden naar de andere pro-

vincies in Vlaanderen zodat bij de aanvang van de zomervakantie elk kind en zijn ouders op een effectieve manier voorgelicht worden en dit in het kader van een duurzame gezondheidsontwikkeling ? Op welke wijze kan de campagne jaarlijks ingebouwd worden in een permanente preventie voor kinderen ?

2. Indien dit niet tot de mogelijkheden zou behoren, op welke manier tracht de minister kinderen en hun ouders op de hoogte te brengen van de schadelijke invloed van zonnestrallen, vooral tijdens de middaguren ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

1. De Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK) is een uitgelezen partner van de Vlaamse Gemeenschap, en wordt daar overigens in belangrijke mate voor gefinancierd. Er is overleg geweest door de Vlaamse Liga tegen Kanker met het KMI (Koninklijk Meteorologisch Instituut) om een gezamenlijke folder uit te geven en te financieren, maar die besprekingen zijn voorlopig afgewezen. De VLK is van mening dat het initiatief van het KMI om de UV-index-voorspelling bij het weerbericht te voegen, onvoldoende is voorbereid en niet wetenschappelijk wordt ondersteund. Er wordt voor de adviezen geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende huidtypes. Op deze manier mist de gegeven informatie een belangrijk leermoment voor de bevolking en leidt het initiatief tot verwarring bij de kijkers.

Momenteel wordt op federaal vlak een wetsvoorstel (wetsvoorstel Charlier in de Senaat) behandeld dat het gebruik van zonnebanken in de toekomst moet regelen. Het zou natuurlijk onlogisch zijn als de gebruikers van zonnebanken uitgebreid worden geïnformeerd en de zonneklopers aan het strand niet. De minister zal nu aandringen om het aspect "preventie" in de reglementering, dat een bevoegdheid van de gemeenschappen is, volwaardig in te vullen.

Daarom heeft de Vlaamse Liga tegen Kanker aan de directies van de basisscholen een pakket gestuurd met werk- en speelbladen 'In het zonnetje is het fijn, maar het moet met mate zijn – al spelend verstandig leren omgaan met de zon'. Het zijn drie aantrekkelijke werk- en speelbladen voor kinderen in de lagere schoolleeftijd.

2. De Nederlandse studie waarnaar wordt verwezen, is een evaluatie-onderzoek dat men uitgevoerd heeft, om te zien welk effect de voorspelling van de UV-index in Nederland sedert vorige zomer heeft gehad. De administratie verwacht eerstdaags de documentatie uit Nederland en zal de bruikbaarheid voor Vlaanderen onderzoeken.
3. Aan de directies van de basisscholen is (door de Vlaamse Liga tegen Kanker) een pakket gestuurd met werk- en speelbladen 'In het zonnetje is het fijn, maar het moet met mate zijn – al spelend verstandig leren omgaan met de zon'. De informatie en de spelletjes zijn aangepast per leeftijdsgroep : 7-8 jaar, 9-10 jaar en 11-12 jaar. Dit wordt respectievelijk weergegeven met één, twee of drie kindjes op de voorkaft. Zo leren de kinderen al spelend hoe ze verstandig met de zon kunnen omgaan. De boodschap is : 'Van de zon houden is goed, maar je moet wel je huid beschermen'. Dit materiaal kan zowel in de klas, als in de jeugdbeweging of de speelpleinwerking gebruikt worden voor onderhoudende en educatieve doeleinden. Voor de leerkracht of de spelbegeleider is er een blad voorzien met achtergrondinformatie om het thema op een gepaste manier aan te brengen.

Verder heeft de Vlaamse Liga tegen Kanker een aantal informatieve folders uitgegeven, waaronder deze met de naam 'Zonnig door het leven', waarin nog eens extra de aandachtspunten verduidelijkt worden. Deze folders kunnen besteld worden door individuele personen of door gemeenschappen zoals scholen, huisartsenkringen, gemeenten ...

4. Tijdens het schooljaar 1996-1997 heeft het Medisch Schooltoezicht van Limburg met medewerking van de RUGent, een project uitgewerkt in het kader van 'Verstandig zonnen'. Het ging niet enkel om een initiatief waarbij alle schoolgaande kleuters en jongeren geïnformeerd werden om op een verstandige manier van de zon te genieten. Het werd ook gekoppeld aan een uitgebreide bevraging van ouders en leerlingen rond dit thema. Voor de vragenlijst en de verwerking van de gegevens, werd er

samengewerkt met het Centrum voor Preventie en Vroegtijdige Opsporing van Kanker van de Rijksuniversiteit van Gent. Dankzij deze samenwerking kan een pakket van unieke en wetenschappelijk onderbouwde gegevens worden voorgelegd. In de eerste fase werd gebruik gemaakt van de informatieve folders van de Vlaamse Liga tegen Kanker.

Er kan overwogen worden om deze vragenlijst volgend jaar op ruimer niveau te behandelen (bv. via de Logo's), om het effect van de bewustwording van de bevolking te vergelijken met de resultaten van de enquête in Limburg in 1996-1997. Men moet er zich wel voor hoeden de Logo's te overbelasten. Eventueel kunnen ook de gemeenten ingeschakeld worden...

5. Voor het antwoord op de laatste vraag verwijst de minister naar het antwoord op de derde vraag.

3. Repliek van de vraagstellers

De heer Johan Malcorps stelt dat het een goede strategie is om via de kinderen de ouders te bereiken. Hij blijft het gebrek aan coördinatie tussen de VLK en het KMI echter betreuren. Met de massamedia wordt een heel groot publiek bereikt. De mensen die de informatie via de weerberichten zien, blijven op hun honger zitten. Op het corresponderende web op Internet wordt volgens het lid nochtans wel informatie gegeven over de verschillende huidtypes. De tekst bestaat dus wel, maar wordt niet als folder verspreid. De minister antwoordt dat ze de problematiek verder zal onderzoeken. De minister heeft alleen vastgesteld dat alle scholen de werk- en speelbladen van de VLK ontvangen hebben. Ze is de mening toegedaan dat die bladen meer effect ressorteren dan een algemeen verspreide brochure.

Mevrouw Veerle Heeren vindt de werk- en speelbladen van de VLK een mooi initiatief, maar vraagt zich af in welke mate er voldoende middelen zijn om dat initiatief ieder schooljaar te herhalen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de sluiting van vijf Limburgse kartings

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

In zijn inleiding geeft de vraagsteller een overzicht van de gebeurtenissen. Op dinsdag 26 mei hebben ambtenaren van de administratie Ruimtelijke Ordening drie Limburgse kartingbanen stilgelegd. Op woensdag 27 mei volgden er nog eens twee. In totaal zijn er in Limburg zes kartingbanen. Volgens de vraagsteller is de administratie de mening toegedaan dat kartingbanen in recreatiegebieden thuishoren, in plaats van in industriezones zoals het momenteel meestal het geval is.

De vraagsteller meent hier – net zoals in het dossier van de weekendverblijven – een gedoogbeleid te mogen vaststellen. Hierdoor ontstaat een conflict tussen het huidige gedoogbeleid en het vroegere handhavingsbeleid. Bovendien vraagt de vraagsteller zich ook af of het wel opportuun is kartingbanen in recreatiegebieden in te planten. In heel Vlaanderen zijn er immers 34 vergelijkbare gevallen.

De vraagsteller heeft vier vragen :

1. Was de minister op de hoogte van de plannen van de Limburgse administratie ? Heeft de minister de opdracht gegeven ?
2. Zal dit beleid ook in andere Vlaamse provincies gevoerd worden ? Zal de minister overleg plegen met alle administraties ?
3. Welke maatregelen zal de minister op korte termijn treffen om aan de economische patstelling van de betrokken bedrijven tegemoet te komen ?
4. Gaat hij akkoord met de inhoudelijke optie, gesteund op het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen,

om kartingbanen in te planten in recreatiegebieden ? Of is de minister bereid de bestaande wetgeving aan te passen ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

Voor wat de eerste vraag betreft, verwijst minister Baldewijns naar de artikelen 69 en 71 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996. Die artikelen bepalen immers dat de door de Vlaamse regering gemachtigde ambtenaar de door de vraagsteller geschetste handelingen kan uitvoeren. De minister benadrukt voorts dat het kabinet geen opdracht heeft gegeven.

In zijn antwoord geeft de minister ook een overzicht van de doelstellingen van de werkgroep die bestaat uit vertegenwoordigers van de Belgian Indoor Karting (BIK) en de administratie AROHM. Binnen die werkgroep werkt men aan een juridisch sluitende en planologisch verantwoorde oplossing voor de kartingcircuits die zich in een bestemmingsgebied bevinden – voornamelijk industriegebieden – waar geen recreatieve activiteiten toegelaten zijn. Daarnaast zoekt men naar een referentiekader om de toekomstige inplanting van harde en belastende recreatieve activiteiten te beoordelen.

De minister wijst er voorts op dat de getroffen bedrijven in kortgeding kunnen vragen om de sluiting op te heffen en merkt op dat niet voor alle bestaande kartings een oplossing gevonden zal kunnen worden, gezien de grote vraag naar industriegebied. De beheerders van de industrieterreinen en de gemeentebesturen zullen nauw betrokken worden bij de werkgroep.

Op de laatste vraag antwoordt minister Baldewijns dat harde recreatieve activiteiten thuishoren in een specifieke bestemmingszone. Afhankelijk van de situatie kunnen binnen nieuwe of gewijzigde aanlegplannen recreatiegebieden voor lawaaisporten worden aangeduid. De beslissing daartoe zal genomen worden op basis van een planologische evaluatie.

3. Repliek van de vraagsteller

De vraagsteller wenst verder nog te vernemen of de werkgroep al enig zicht heeft op een timing. Hij stelt zich ook een aantal vragen rond de recreatiegebieden, specifiek voor lawaaisporten. Volgens de vraagsteller zijn niet alle recreatiegebieden daar-

voor geschikt. Hij vermoedt dat men de kartingcircuits in de jaren tachtig in industriezones heeft ondergebracht omdat men zich toen al aan lawaaihinder verwachtte.

In zijn repliek betwist de minister dat hier sprake is van een gedoogbeleid gezien het beperkt aantal vergunningen. Hij herhaalt voorts dat in kortgeding kan gevraagd worden de sluiting op te heffen. Voor wat de timing betreft, verklaart de minister dat de werkgroep na een eerste vergadering opnieuw zal samenkomen op 22 juni. Dit na een grondige studie van de dossiers. Ten slotte beaamt de minister dat niet alle recreatiegebieden geschikt zijn voor lawaaisporten en dat precies daarom enige verfijning wenselijk is.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Maria Tyberg-hien-Vandebussche tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de nieuwe omzend-brief van 6 april 1998 over de toepassing van artikel 49 van het gecoördineerd decreet inzake ruimtelij-ke ordening

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

In haar inleiding reageert de vraagsteller op een aantal persberichten en verklaart zich akkoord met het beleid van minister Baldewijns en zegt dat het niet haar bedoeling is het algemeen belang te schaden.

Volgens de vraagsteller bepaalt artikel 49 van het gecoördineerd decreet op de ruimtelijke ordening dat de Vlaamse regering of de gemachtigde ambte-naar op een met redenen omkleed voorstel van het college van burgemeester en schepenen afwijkin-gen kan toestaan van de voorschriften van een goedgekeurd BPA of van een goedgekeurde verka-veling. De afwijking moet weliswaar beperkt blij-ven tot de perceelsafmetingen, de afmetingen en de plaatsing van de bouwwerken en de voorschrif-ten over het uitwendige. Een rondzendbrief van de minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruim-telijke Ordening heeft onlangs een aantal vroegere omzendbrieven omtrent dit artikel vervangen. De reden voor deze nieuwe rondzendbrief ligt in het feit dat de Raad van State artikel 49 strenger toe-past.

De vraagsteller schetst de gevolgen van deze rond-zendbrief. Voortaan mag het college van burge-meester en schepenen niet langer de motivering van de bouwheer overnemen in zijn met redenen omkleed voorstel. De reden hiervoor ligt in het feit dat het college hoeder moet zijn van het algemeen belang, terwijl de bouwheer steeds van zijn eigen belang vertrekt bij een aanvraag tot afwijking van het goedgekeurde BPA of de goedgekeurde verka-veling.

Nog steeds volgens de vraagsteller moet het colle-ge van burgemeester en schepenen het dossier en het voorstel overmaken aan de gemachtigde amb-

tenaar die voor zijn beslissing evenmin de motive-ring van het college mag overnemen. Op die manier worden in de rondzendbrief drie verschil-lende criteria gesuggereerd als toetsing voor een afwijking : de afwijking mag geen aanleiding geven tot een oneigenlijke wijziging van het BPA of van de verkavelingsvergunning, ze mag evenmin strij-dig zijn met de plaatselijke goede ruimtelijke orde-ning en ten slotte moet de algemene strekking van het plan of van de verkaveling volledig en strikt worden nageleefd. De rondzendbrief wordt afge-sloten met een aantal algemene beschouwingen waaruit de vraagsteller besluit dat hoe gedetailleer-der de BPA- of verkavelingsvoorschriften zijn, hoe kleiner de afwijkingsmarge is.

De vraagsteller legt de minister volgende vragen voor :

1. Op welke arresten van de Raad van State is deze omzendbrief gebaseerd ?
2. De afwijking op een BPA of op een verkaveling wordt gevraagd door de bouwheer die vanzelf-sprekend de belanghebbende partij is. Wanneer expliciet wordt gesteld dat de motivering van de bouwheer, het college en de gemachtigde amb-tenaar niet dezelfde mag zijn, dan rijst de vraag of er nog een overblijvende marge bestaat om een afwijking te bekomen. Als de vraag van de bouwheer terecht is en de motivering in over-eenstemming met artikel 49 en de rondzend-brief, hoe kunnen dan zowel het college als de gemachtigde ambtenaar nog een andere moti-vering vinden om de aanvraag gunstig te beoor-delen ? Maakt de rondzendbrief de toepassing van artikel 49 van het gecoördineerd decreet niet de facto onmogelijk ?
3. Voor wat de afsluitende algemene beschouwin-gen betreft, rijst de vraag of bij gedetailleerde BPA's of verkavelingen niet eerder een afwij-king nodig is dan bij BPA's of verkavelingen met minder gedetailleerde voorschriften. Het grote aantal details maakt de bebouwing immers meer rigide.
4. Hoeveel voorbeelden van afwijkingen kan de minister geven, waarin wordt rekening gehou-den met de nieuwe rondzendbrief ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimte-lijke Ordening

Als inleiding op het uiteindelijke antwoord stelt minister Baldewijns dat de vraag en de rondzend-brief op dezelfde bekommernis zijn gebaseerd :

duidelijkheid scheppen in het afwijkingsmechanisme. De minister verwijst eveneens naar een artikel van mevrouw De Roeck, juridisch adviseur bij de Universiteit van Gent, in het Tijdschrift voor Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw (nummer 97/6) waarin uitvoerig op het bewuste artikel 49 wordt ingegaan.

Als antwoord op de eerste vraag, geeft minister Baldewijns een overzicht van de arresten waarop de rondzendbrief is gebaseerd : nummer 39.550 van 2 juni 1992 inzake PARO, De Maesschalck en Peperstraete ; nummer 41.646 van 21 januari 1993 inzake Mais ; nummer 41.959 van 11 februari 1993 inzake Semacris en ten slotte nummer 43.383 van 17 juni 1993 inzake Piot.

Voorts verduidelijkt de minister dat het niet de bedoeling is dat gemeentebestuur en gemachtigde ambtenaar naar andere redenen zoeken om aan te tonen waarom een afwijking verantwoord is. Het is daarentegen wel belangrijk de argumenten niet zomaar over te nemen. Gemeentebestuur en gemachtigd ambtenaar moeten zich een eigen oordeel vormen en uit hun motivatie moet blijken dat de aanvraag werd onderzocht en de argumentatie getoetst aan de werkelijkheid.

De minister beaamt dat de beoordeling van artikel 49 bemoeilijkt wordt door de soms zeer gedetailleerde BPA's en verkavelingsvergunningen. In een plan waarin alle stroken en zones worden gedefi-

nieerd en beschreven als afzonderlijke bestemmingszones, verdwijnt de natuurlijke en redelijke hiërarchie. Omdat hoofd- en bijbestemmingen op die manier gelijkgeschakeld zijn, zijn ook alle afwijkingsmogelijkheden "voor de afwijking en plaatsing van gebouwen" tot nul herleid. De minister benadrukt dat dus niet de geciteerde arresten aan de basis van dit onvermogen liggen. In die arresten wordt enkel bepaald dat de planner en diegene die het plan heeft goedgekeurd zo detailistisch zijn tewerk gegaan, dat artikel 49 niet langer werkzaam is. De minister wijst erop dat zijn benadering niet verschilt met die van de vraagsteller.

Ten slotte verwijst de minister naar artikel 49 waarin afwijkingsvoorbeelden limitatief worden opgesomd. Het zijn afwijkingen op de perceelsafmetingen, op de afmeting en plaatsing van de bouwwerken en op de voorschriften in verband met hun uiterlijk. Het is eveneens zo dat de afwijking geen bestemmingswijziging met zich mag brengen. De minister is bereid een aantal concrete voorbeelden aan de vraagsteller door te geven.

3. Repliek van de vraagsteller

De vraagsteller concludeert dat het voortaan aangewezen lijkt in de BPA's minder details op te nemen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Patrick Lachaert tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de geplande investeringen aan de R4 en het Kluizendok

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

In zijn inleiding onderstreept de vraagsteller het belang dat de Kluizendokwerken en de ermee gepaard gaande wegeniswerken aan de R4 in de buurt van Evergem hebben voor de plaatselijke bedrijven. Ze kanaliseren de voorspelde verkeers-toename door lokaal verkeer en zwaar doorgaand wegtransport te scheiden.

Volgens de vraagsteller zal dit tegemoet komen aan het algemene belang op het vlak van mobiliteit en ruimtelijke ordening, maar niet aan de lokale belangen. De lokale bevolking wil dat het plaatselijke verkeer blijvend aansluiting heeft op de grote verkeersassen. De geplande werken moet gebruiksvriendelijk zijn en rekening houden met het lokale karakter. Daarnaast moet de hinder zo beperkt mogelijk zijn. De industriezones moeten maximaal ontsloten zijn en de veerponten Langerbrugge en Terdonk mogen niet worden afgeschaft.

Voor de vraagsteller is het overduidelijk dat inzake investeringsdossiers een evenwicht moet worden gezocht tussen Vlaamse en lokale belangen. Hij heeft dan ook volgende vragen :

1. Op basis van welke criteria worden bij investeringsdossiers lokale en ruimere belangen tegenover elkaar afgewogen ?
2. Is de minister bereid een algemeen afwegingskader te ontwikkelen zodat bij elk investeringsdossier gebruik wordt gemaakt van dezelfde criteria ?
3. Is de minister bereid om in het dossier van de werken aan de R4 rekening te houden met de lokale belangen zoals naar voren geschoven door de lokale bevolking ? Is de minister bereid daartoe extra middelen uit te trekken ?

4. De veerponten kosten 55 miljoen frank per jaar. Precies daarom is men van plan ze af te schaffen en te vervangen door de Rodenhuisetunnel. Volgens de vraagsteller is dit niet zo vanzelfsprekend omdat de schoolgaande jeugd gebruik maakt van het veerpont. Er zal dus voor een alternatief gezorgd moeten worden. De vraagsteller beschikt daarover en wenst van de minister te vernemen waar hij ermee terecht kan.

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

Inleidend verwijst de minister naar de hoorzittingen over de mobiliteitsproblematiek in Gent. Vervolgens geeft hij een overzicht van de afwegingskaders. In de eerste plaats wordt rekening gehouden met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) waarvan de wegcategorisering een onderdeel is. Aan het RSV ging een openbaar onderzoek vooraf, met bijzondere aandacht voor de lijninfrastructuur. Vervolgens werd het ontwerpstructuurplan bijgestuurd op basis van bezwaarschriften, waarna in het parlement nog gedebatteerd werd over het RSV. Het RSV is een beleidsdocument dat uitspraken doet over diverse en soms tegenstrijdige belangen op verschillende niveaus en tussen verschillende sectoren. Aangezien het RSV werd goedgekeurd na een breed maatschappelijk debat, is de minister van oordeel dat de discussies niet meer overgedaan dienen te worden. De R4 wordt dus omgebouwd tot een primaire weg, rekening houdend met de inrichtingsprincipes zoals vastgesteld in het RSV.

Een tweede element waarmee rekening wordt gehouden is het ROM-project. De minister verklaart dat de ombouw van de westelijke R4 werd besproken binnen de werkgroep infrastructuur van het ROM-project. De lokale overheid is vertegenwoordigd in deze werkgroep. Bovendien is er regelmatig bilateraal overleg tussen de administratie Wegen en Verkeer en de lokale overheid.

Een derde element waar de minister naar verwijst is het gemeentelijk mobiliteitsplan, opgesteld in het kader van het gemeentelijk mobiliteitsconvenant. Het is een instrument om de lokale en bovenlokale belangen op het vlak van mobiliteit op een structurele wijze te bepalen, af te wegen en om in overleg met alle betrokken partijen die beslissingen te treffen die bijdragen tot een duurzame mobiliteit.

Ten vierde is het zo dat de ombouw MER-plichtig is. Op basis van de MER-studie kunnen milderen-

de maatregelen worden genomen in functie van de MER-besluiten. Ten slotte wijst de minister nog op de objectieve behoefteanalyse om investeringsprioriteiten te bepalen zoals uitgewerkt door de administratie. Volgens de persoonlijke inschatting van de minister is er geen gebrek aan afwegingskaders.

De minister weerhoudt zich ervan vooruit te lopen op het dossier omdat alles zich nog in een studiefase bevindt. Hij verwijst in die zin naar de beperkte middelen waarover het Vlaamse Gewest beschikt, wat inhoudt dat ze bijzonder oordeelkundig moeten worden gebruikt. Hij onderstreept dat bijgevolg geen middelen verspild zullen worden aan onverantwoorde lokale verzuchtingen.

Voor wat de suggestie betreft waarover de vraagsteller beschikt, verklaart de minister dat hij deze kan indienen bij de afdeling Wegen Oost-Vlaande-

ren of op het kabinet. De minister zal dit belangrijke project immers persoonlijk opvolgen.

In zijn besluit benadrukt de minister dat hij deze vraag als een algemene bekommernis beschouwt, en niet als een vraag die louter op het lokale belang slaat.

3. Repliek van de vraagsteller

De vraagsteller bevestigt dat zijn vraag uitgaat van een concreet dossier, maar eigenlijk toch over een algemeen principe gaat. Hij wijst afsluitend nogmaals op het probleem waarmee de lokale bevolking en zelfs de gemeenten geconfronteerd worden. Ze hebben een eigen boodschap of voorstel, maar komen er al te vaak te laat mee.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobbacq, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Vera Dua tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het mestverwerkingsproject Biopower te Oostende*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De vraagsteller verwijst naar recente persberichten over het bedrijf Biopower, dat een mestverwerkingsinstallatie wil bouwen in Oostende-Zandvoorde. Dit project zou worden gerealiseerd door een samenwerkingsverband tussen de intercommunale Westvlaamse Elektriciteitsmaatschappij (WVEM), de Vlaamse Milieuholding en twaalf veevoederbedrijven.

Het zou de bedoeling zijn een elektriciteitscentrale te bouwen die draait op varkensmest : op jaarbasis wil men 1 miljoen ton varkensmest verbranden. De kostprijs wordt geraamd op 3 miljard frank.

De kostprijs voor verwerking die aan de landbouwers zal worden aangerekend, bedraagt naar schatting 600 frank per ton mest maar zou kunnen oplopen tot 1.000 frank per ton.

Dit project heeft ondertussen een negatieve beoordeling gekregen in het rapport van de Boston Consulting Group, dat in opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij werd opgesteld.

1. Wat is de stand van zaken in dit dossier ? In hoeverre is dit project reeds concreet ? Werd reeds een aanvraag voor een bouwvergunning en/of exploitatievergunning ingediend ?
2. Op welke manier participeert het Vlaamse Gewest in dit project ? Wat is de rol van de Vlaamse Milieuholding in dit verband ? Is het logisch dat de Milieuholding participeert als dit project in een studie van de VLM een ongunstige beoordeling krijgt ?
3. Waarom werd Zandvoorde als vestigingsplaats gekozen ? Is er een lozing van effluënten in de zee gepland ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1. Het project is vooralsnog in studiefase. Op dit ogenblik wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd door een studiebureau, in opdracht van de door het lid genoemde belangengroepen.

De haalbaarheid wordt onderzocht om 880.000 ton varkensmest (organisch materiaal), eventueel in combinatie met andere organische, afvalstoffen om te zetten in elektriciteit. Het vermogen wordt geschat op 30.000 kW, goed voor een jaarlijkse productie van 240 miljoen Kwh, of het gemiddelde gebruik van 200.000 inwoners.

De verbranding van organisch materiaal kan leiden tot een belangrijk alternatieve energiewinning, waartoe ook de EU ons aanzet. Ze kan uiteraard een belangrijke stap zijn in de verwerking van de mestoverschotten.

Het project bevindt zich dus duidelijk in de ontwerpfasen. Er werd nog geen aanvraag voor een bouw- of exploitatievergunning ingediend. Er moet overigens nog een MER-rapport worden opgesteld.

2. Het Vlaamse gewest participeert niet rechtstreeks in dit project. Wel participeert de Vlaamse Milieuholding voor 1/3. Door de drie genoemde groepen werd voor de studiefase, de ontwerpen en de proeven in de praktijk, in de cvba Biopower reeds een kapitaal in aandelen onderschreven ten bedrage van 63 miljoen frank. De WVEM wil zich via dit project manifesteren. Er is immers geweten dat de huidige grootschalige elektriciteitscentrales, die werken op basis van "fossiele" brandstoffen, aanzienlijke hoeveelheden CO₂ produceren. De overheid wil de energieproductie op basis van "hernieuwbare" energie stimuleren, zoals zonne-energie, windkracht, waterkracht en biomassa. Het potentieel van de eerste drie is in Vlaanderen zeer beperkt. Voor biomassa zijn er wel mogelijkheden.

De Vlaamse Milieuholding heeft in het verleden meermaals bewezen dat ze financieel, juridisch, technologisch en organisatorisch structuren kan begeleiden en opzetten om in milieuaangelegenheden, samen met de initiatiefnemers, tot een oplossing te komen. In dit geval betreft zij de Mestbank mee in de problematiek van technieken, vervoer, inplantingsplaatsen, enzovoort. Op die manier wordt er een ruim kennisplatform gecreëerd.

De minister heeft aan de Vlaamse Landmaatschappij de opdracht gegeven om door een consultancy-bureau de haalbaarheid van mestverwerking te laten onderzoeken, aan de hand van twee groot-schalige technieken die zich aanbieden in Vlaanderen : met name wervelbedverbranding en pyrolyse. Uit de door de Boston Consulting Group uitgevoerde studie blijkt dat mestverwerking weliswaar zware inspanningen zal vragen aan de sector, maar dat ze toch haalbaar is.

De Boston Consulting Group doet daarbij aanbevelingen naar de Vlaamse overheid toe, zoals :

- het waarborgen van een probleemaanpak door de sector ;
- het invoeren van niet-financiële stimuli om op korte termijn de verwerkingscapaciteit te verzekeren ;
- het vastleggen van definitieve eindnormen in productie en gebruik ;
- het vastleggen van duidelijke milieunormen voor de verwerkingsinstallatie.

Er is weinig, doch nog voldoende tijd om de benodigde capaciteit op te bouwen, doch het reglementair kader moet snel worden verduidelijkt, de inplantingsplaatsen moeten worden verzekerd en de globale competitiviteit van de sector mag zo weinig mogelijk worden belast, vooral daar wordt voldaan aan de strengere milieueisen in de brede en ruime zin.

De sector moet volgens de studie van een afwachtende houding afstappen en overgaan naar een ondernemende en actieve houding. De landbouw moet zich bewust zijn dat bij de nodige bemestings-niveaus verwerking zich opdringt.

Het is dus aan de overheid om de mogelijkheden en de voorwaarden duidelijk te formuleren, de bemestingsnorm naar 2003 geleidelijk te verstrengen en de afbouw geleidelijk op te leggen indien geen verwerking plaatsvindt.

Het is volgens de minister vooral deze boodschap die de Boston Consulting Group heeft willen dui-

den bij haar onderzoek, zonder specifiek bepaalde technologieën of initiatieven te willen uitsluiten.

3. De mogelijkheid van lozing van licht zoute effluents is een van de kostprijsbepalende factoren van Biopower, vandaar dat zij de inplanting voorzien aan brak water. De Bovenschelde biedt deze mogelijkheid. In eerste instantie wordt geopteerd voor Oostende, omdat er nog een ruim industrie-terrein ter beschikking is, omdat de aanvoer langs het water en langs de snelweg kan gebeuren en omdat er synergieën kunnen worden gecreëerd met reeds bestaande industriële elektriciteitscentrales (CMO). De minister neemt aan dat het niet de bedoeling is in zee te lozen, maar dat wel een lozing in de Schelde tot de plannen behoort. De eventuele milieuvergunningaanvraag zal volgens de minister volgens de normale procedure en op basis van het concrete dossier worden behandeld.

3. Replieken

De vraagsteller laat opmerken dat uit buitenlandse experimenten blijkt dat bij dergelijke vorm van mestverwerking nog een residu overblijft waarvoor een uitweg moet worden gezocht. Mevrouw Dua informeert verder naar het precieze aandeel van de Vlaamse Milieuholding in de investeringen. Waarom participeert de VMH in een project dat, volgens de informatie van de vraagsteller, een negatieve beoordeling kreeg van de Boston Consulting Group ?

De minister herhaalt dat het project nog in de studie- en ontwerpfase zit. Daarvoor werd 63 miljoen frank uitgetrokken. Indien het project door de initiatiefnemers haalbaar wordt geacht, is het de bedoeling 1 miljard frank via kapitaal in te brengen en de resterende 2 miljard frank via leningen. De VMH zal een derde daarvan op zich nemen.

De minister stelt verder dat de aanvoer van mest cruciaal is voor het welslagen van de mestverwerking. Indien er geen overschot is en geen aanvoer, kan de verwerking nooit op economisch verantwoorde wijze gebeuren. Veel zal dan ook afhangen van de inschatting van de recyclagecapaciteit van de bodem en dus van de bemestingsnormen die worden gehanteerd.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Vera Dua tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de schorsing door de Raad van State van de vergunning voor een mestopslagplaats in Velzeke*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Het bedrijf NV Flanders Ideal Pig verkreeg een milieuvergunning voor de uitbating van een mestoliebassin met een capaciteit van 5,5 miljoen liter varkensdrijfmest te Velzeke. Dit lokte veel protest uit van de omwonenden, die dan ook een bezwaar indienden bij de Raad van State.

Op 7 mei 1998 heeft de Raad van State deze vergunning geschorst met als argument dat door deze vergunning de buurtbewoners ernstige en moeilijk te herstellen persoonlijke nadelen hebben opgelopen. Volgens de Raad van State kon enkel een vergunning voor een mestkelder of mestsilo, verbonden aan een inrichting, worden afgeleverd. Er wordt erkend dat de woonkwaliteit van de buurt ernstig wordt aangetast door een te sterk toegenomen plaatselijke verkeers-, geur- en lawaaihinder.

De vraagsteller verwijst naar de opmerking van de auditeur van de Raad Van State over "het gebrek aan ijver" dat de administratieve overheden aan de dag leggen om de arresten van de Raad van State uit te voeren. Daarom stelt ze volgende concrete vragen aan de minister :

1. Welke opvolging zal deze uitspraak krijgen ?
2. Op welke manier zal de verwijdering van dit mestfoliebassin worden gerealiseerd ?
3. Zijn of waren er nog andere plannen om in Vlaanderen dergelijke bassins aan te leggen en wat zijn de gevolgen van deze uitspraak voor deze eventuele projecten ?
4. Zet deze uitspraak van de Raad van State een betwist basisprincipe van het mestactieplan, met name de mestspreiding, niet op de helling ? Welke conclusies worden hieraan verbonden voor het globale mestbeleid ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1. Dit arrest van de Raad van State behelst een schorsing van de beslissing in afwachting van een definitieve uitspraak door de Raad van State. De verdere afhandeling van het dossier is afhankelijk van deze definitieve uitspraak. Indien de Raad van State de beslissing zou vernietigen, moet opnieuw uitspraak over het beroep worden gedaan, inclusief de adviesvraag aan de bevoegde overheid.

Ingevolge de schorsing door de Raad van State beschikt de exploitant op dit ogenblik niet meer over enige milieuvergunning voor bedoelde exploitatie. Mede gelet op de motivering van het voormelde arrest van de Raad van State, heeft de minister op 26 mei 1998 de Milieu-inspectie verzocht de nodige bewarende maatregelen te treffen om de verdere exploitatie stop te zetten, alvast tot de uitspraak ten gronde.

2. In deze fase van het dossier (schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing) moet de verwijdering van het foliebassin volgens de minister niet worden gerealiseerd. Wel is het zo dat de exploitant geen gebruik mag maken van de vergunning en dus sinds de schorsing van de beslissing geen dierlijke mest meer mag aanvoeren naar dit bassin.

3. Er is geen inventaris beschikbaar van gelijkaardige initiatieven. Het enige vergelijkbare initiatief waardoor de minister in beroep is gevat, betreft een opslagplaats te Puurs. In het licht van het eerder geciteerde arrest van de Raad van State, heeft hij bij ministerieel besluit van 3 juni 1998 de milieuvergunning hiervoor in beroep geweigerd.

4. Deze uitspraak van de Raad van State zet volgens de minister geen enkel basisprincipe van het mestactieplan op de helling. De Raad van State heeft immers alleen een voorlopige uitspraak gedaan over dit specifieke geval, waarbij, althans volgens de Raad van State, de vergunning ten onrechte zou zijn afgeleverd. De Raad van State heeft zich hierbij gebaseerd op de bepalingen van titel II van het Vlarem. De Raad heeft geen enkele uitspraak gedaan over het principe van centrale mestopslagplaatsen in gebieden waar dierlijke mest afkomstig van andere regio's kan worden afgezet. Deze uitspraak doet bijgevolg geen enkele afbreuk aan het principe van mestspreiding, zoals onder meer in het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 151 van 2 februari 1998 van mevrouw Vera Dua is uiteengezet (Bulletin van Vragen en Antwoorden, nr. 12 van 27 april 1998).

3. Repliek

Op vraag van mevrouw Dua stelt de minister dat hij in dit dossier de uitspraak ten gronde wenst af te wachten vooraleer hij een definitieve beslissing zal nemen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de aanpassingswerken aan het waterzuiveringsstation in Geel*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Om het afvalwater beter te kunnen zuiveren, wil Aquafin aanpassingswerken uitvoeren aan het waterzuiveringsstation in Geel. Door de geplande aanpassingswerken zou de capaciteit van het station echter worden teruggebracht van 37.000 naar 30.000 inwonersequivalenten.

Om binnen de verlaagde maximum capaciteit te kunnen blijven, wil Aquafin het afvalwater van bedrijven loskoppelen van het Geelse waterzuiveringsstation. Bepaalde Kempische bedrijven zijn vragende partij om te worden losgekoppeld. Zo heeft de firma Kaneka een eigen waterzuiveringsstation. Het gezuiverde water wordt momenteel naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Geel gevoerd waar het nogmaals wordt gezuiverd.

Het Antwerpse provinciebestuur weigert echter een milieuvergunning af te leveren om de aan het Geelse waterzuiveringsstation geplande aanpassingswerken uit te voeren.

Welke initiatieven zal de minister nemen zodat de geplande aanpassingswerken, met het oog op een betere zuivering van het afvalwater, zo vlug mogelijk kunnen worden uitgevoerd ? Welke maatregelen worden getroffen om de bedrijven die over een eigen waterzuiveringsinstallatie beschikken los te koppelen van het Geelse waterzuiveringsstation ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

Naar aanleiding van de renovatie van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) te Geel, heeft de

minister op 9 juli 1996 het technisch plan voor de renovatie en de bouw van een nutriëntenverwijdering goedgekeurd. De totale kostprijs wordt geraamd op 95,7 miljoen frank. In het kader van een optimalisatie van de benutting van de rioolwaterzuiveringscapaciteit, werd er bij de goedkeuring van dit plan van uitgegaan dat sommige bedrijven op termijn zelf instaan voor de zuivering van hun afvalwater en zouden lozen in oppervlaktewater. Het betreft onder meer Kaneka, Janssens Pharmaceutica en CMK-Europe daar deze bedrijven reeds beschikken over een vergaande zuivering en het afvalwater niet verder kan behandeld worden op een RWZI.

Omdat in de nabijheid van deze bedrijven geen waterloop beschikbaar is, kunnen deze bedrijven in de industriezone Geel-Westerlo hun afvalwater niet onmiddellijk afkoppelen van de RWZI. Teneinde deze afkoppeling technisch mogelijk te maken werd in het bovengemeentelijke investeringsprogramma 1999-2003, op voorstel van de Vlaamse Milieumaatschappij, een aantal effluentleidingen in het programma opgenomen. Met de bouw van dergelijke effluentleidingen kan de afkoppeling van bedrijven en hemelwater mogelijk worden en het rendement van de RWZI's worden verbeterd. Vooraleer te kunnen overgaan tot de effectieve bouw van deze effluentleiding, moet door de NV Aquafin worden onderzocht wat de kosten van de afkoppeling en de baten met betrekking tot de uitbreiding van de RWZI, de vermeden exploitatiekosten en de vermeden geloosde vuilvracht zouden zijn.

De analyse werd voor dit project (nummer 20.995) op 13 mei 1998 besproken met de vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest. Naar aanleiding van deze bespreking werd aan de NV Aquafin de opdracht gegeven te starten met de opmaak van het technisch plan voor dit project.

Wat de milieuvergunning voor de aanpassing van de RWZI-Geel betreft, kan worden opgemerkt dat dergelijke aanvraag onder de Vlaamse procedure valt, die dwingende afhandelingstermijnen waarborgt en in een beroepsprocedure voorziet.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling en tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de indeling van luchthavens in de Vlarem-lijst van hinderlijke inrichtingen*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Op 12 februari 1998 beloofde minister Kelchtermans in de commissie dat het voorstel van de Commissie Evaluatie Milieu-uitvoeringsreglementering (CEM) om de luchthavens in te delen bij de hinderlijke inrichtingen binnen de drie weken aan de Vlaamse regering zou worden voorgelegd. Op 30 april 1998 meldde de minister dat het in de loop van de maand mei zou gebeuren. Inmiddels hebben de belanghebbenden nog steeds het bevrijdend bericht niet mogen ontvangen.

Intussen zou ook werk worden gemaakt van het inventariseren van knelpunten van geluidshinder, zoals bepaald in actie 85 van het MINA-plan 2, onder meer via het heractiveren en uitbreiden van het ANNE-meetnet. Meetcampagnes rond de luchthavens van Zaventem, Deurne en Oostende zouden volgens het milieujaarprogramma echter pas gepland zijn na 1998. Tot zo lang moet men nog wachten alvorens bijzondere voorwaarden in de milieuvergunningen kunnen worden opgenomen.

De directeur-generaal van de Aminal antwoordde in een recent schrijven aan vertegenwoordigers van 'Wakker Tervuren' dat meetapparatuur voor geluidsmetingen aanwezig is, maar dat het nodige personeel op dit ogenblik niet kan worden angeworven. Bovendien wees hij op het feit dat een meetcampagne van de geluidsoverlast rond de luchthavens maar zin heeft als er ook grenswaarden zijn vastgesteld, in het kader van de nieuwe Vlarem-bepalingen bijvoorbeeld. Daarmee is volgens de vraagsteller de cirkel weer rond en kunnen de omwonenden van de luchthavens een snelle aanpak van de lawaaihinder vergeten.

Volgens de vraagsteller moet een en ander dringend worden versneld, zodat een geluidshinder-

kaart kan worden opgemaakt van de omgeving van de grotere luchthavens. Men zou ook al de resultaten van bestaande studies kunnen bekendmaken, zoals de 'Geluidscontouren'-studie voor Zaventem, die op vraag van de Regie der Luchtwegen werd opgemaakt door het Centrum voor Akoestiek van de KU Leuven. Misschien heeft de minister deze studie in zijn bezit, en dan is de dringende vraag om deze niet langer geheim te houden en integendeel snel openbaar te maken. Of krijgt de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu deze studie gewoon niet, omdat ze teveel stof zou doen opwaaien ?

Er is volgens de vraagsteller niet enkel nood aan geluidsmetingen. Er worden steeds meer vragen gesteld over de gezondheidsschade die omwonenden van grotere luchthavens kunnen ondervinden. Het gaat dan niet alleen om het verstoren van de nachtrust, een gezondheids- en stressprobleem dat niet mag worden onderschat. Naar analogie met de onderzoeken van het RIVM rond de luchthaven van Schiphol, zou ook in de omgeving van Zaventem, Deurne en Oostende dringend een onderzoek moeten komen naar de emissies en deposities door bijvoorbeeld kerosine-uitval en roetneerslag. Hieraan moet volgens de heer Malcorps een gezondheidsonderzoek worden gekoppeld, zoals in Nederland ook gebeurde. Bij het IHE zou men een onderzoek zoals rondom Schiphol wel mogelijk achten. Het minimum is dat in de omgeving van de luchthavens in een milieu/gezondheidsmeldpunten-systeem wordt voorzien.

Vandaar volgende concrete vragen :

1. Wanneer worden de luchthavens opgenomen in Vlarem ? Wat is de reden van de vertraging ? Zullen de kersverse Vlarem-bepalingen – rekening houdend met het evenredigheidsbeginsel – ook in grenswaarden voorzien voor vliegtuiglawaai in de lucht ?
2. Wanneer zal de geluidscampagne rond Zaventem, Oostende en Deurne plaats vinden ? Kan dit niet worden versneld, bijvoorbeeld door op korte termijn voor deze opdracht in het nodige personeel te voorzien ? Kan de campagne niet worden opengetrokken naar een controle op kerosine- en roetneerslag in de omgeving ?
3. Wordt naar Nederlands model overwogen een gezondheidsonderzoek rond de luchthavens op te zetten om de gevolgen na te gaan van zowel geluidsoverlast als andere emissies ?

4. Krachtens richtlijn 92/14/EEG moet een vliegverbod worden ingevoerd voor toestellen uit hoofdstuk 2 van bijlage 16 van het Verdrag van Chicago. Het Waalse gewest zou dit reeds hebben gedaan. Waarop wacht het Vlaamse gewest ?

5. Hoe verklaart de minister de tegengestelde beweging voor wat betreft de Vlarem-vergunningsplicht voor ULM-vliegveldjes ? Die werd in juli 1996 uit Vlarem gelicht.

2. *Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling*

1. Het ontwerp-besluit tot wijziging van titel I van het Vlarem, dat reeds meermaals werd aangekondigd, is een vrij omvangrijk besluit. Naast de opname van vliegvelden als hinderlijke inrichting voorziet dit ontwerp onder meer ook in :

- de integratie van de grondwaterwinningen ;
- de geheel of gedeeltelijke omzetting van een aantal EG-richtlijnen : de EG-richtlijn 96/61/EG van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, de EG-richtlijn 96/82/EG van 9 december 1996 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken en de EG-richtlijn 97/11/EG van 3 maart 1997 tot wijziging van de MER-richtlijn 85/337/EEG ;
- de integratie van voorstellen gedaan door de commissie voor de Evaluatie van de Milieu-uitvoeringsreglementeringen (CEM) ;
- de inschrijving van de vereenvoudigde procedure “mededeling kleine veranderingen”.

De minister geeft er de voorkeur aan een kwalitatief goed ontwerpbesluit voor te leggen, veeleer dan zich te binden aan een concrete timing. De vroeger geciteerde data waren dan ook louter indicatief, zodat hier volgens de minister niet kan worden gesproken van “vertraging”. Op 9 juni 1998 werd bedoeld ontwerpbesluit overigens voor een derde maal uitvoerig besproken met de bevoegde administratie en openbare instellingen. Op basis van deze besprekingen wordt op dit ogenblik de laatste hand gelegd aan de uiteindelijke ontwerp-tekst, waarvan de minister hoopt dat hij nog voor het zomerreces aan de Vlaamse regering kan worden voorgelegd.

Het ontwerpbesluit omvat geen sectorale milieuvoorwaarden voor vliegvelden. Zoals de minister

recent in antwoord op een interpellatie van de heer Francis Vermeiren reeds stelde (Handelingen C82 – CLEE van 30 april 1998), is het de bedoeling geëigende sectorale milieuvorwaarden toe te voegen aan titel II van het Vlarem, waarvoor eveneens een aanpassingsbesluit in voorbereiding is. Wat de inhoudelijke benadering in het licht van de federale en gewestelijke bevoegdheden betreft, verwijst de minister naar zijn antwoord op de interpellatie.

Dit belet niet dat in een milieuv vergunning reeds bepaalde voorwaarden kunnen worden opgenomen.

2. De geplande geluidscampagne rond de luchthavens van Zaventem, Oostende en Deurne kadert in actie 85 van het MINA-plan 2. Dit actiepunt beoogt het inventariseren van de knelpunten van geluidshinder onder meer aan de hand van metingen en berekeningen. De minister heeft aan zijn administratie Aminoal de opdracht gegeven om speciale aandacht te besteden aan de omgeving van de geciteerde luchthaven.

Begin mei 1998 werd een voorstel van uit te voeren externe studie voorgelegd. Een ontwerp van bestek wordt op dit ogenblik verder uitgewerkt en vervolgens zal de gunningsprocedure worden gestart. In dit onderzoek wordt kerosine- en roetneerslag niet onderzocht.

3. De minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid deelt mee dat niet onmiddellijk een volledig autonoom gezondheidsonderzoek rondom luchthavens is gepland. Vooreerst worden de middelen geconcentreerd daar waar objectief blijkt dat er gelijklopende klachten zijn. Met het oog op de verzameling van de klachten is daartoe een meldpunt geïnstalleerd. In functie hiervan zal een gezondheidsonderzoek worden gestart, waarvoor extra 50 miljoen frank werd uitgetrokken in de begrotingscontrole 1998.

Het Vlaams gezondheidsonderzoek mag niet enkel veldonderzoek omvatten, maar moet ook anticipatief werken. Het spreekt vanzelf dat – daar waar mogelijk – de resultaten van het buitenlands onderzoek worden opgevolgd en zo nodig naar de Vlaamse situatie worden getransponeerd.

4. De uitvoering van de geciteerde richtlijn 92/14/EEG betreft productnormering. In toepassing van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen is productnormering een federale bevoegdheid. Deze richtlijn bepaalt dat “CH II-vliegtuigen” (hoofdstuk 2, bijlage 16, Verdrag van Chicago) die meer dan 25 jaar oud zijn vanaf 1

april 1995 niet meer zijn toegelaten op de Europese luchthavens. Er is echter een mogelijkheid tot ontheffing voor drie jaar (artikel 4 van de richtlijn). Deze richtlijn is in de Belgische wetgeving overgenomen door het koninklijk besluit van 7 december 1992 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 15 maart 1954 tot regeling der luchtvaart.

5. De vergunningsplicht voor luchtvaartterreinen moet volgens de minister globaal worden benaderd. Het gaat immers om een uitgebreide reeks van activiteiten, met specifieke kenmerken en aandachtspunten met betrekking tot mogelijke hinder : commercieel luchtvervoer, general aviation, waaronder ook de recreatieve luchtvaart, en tenslotte de luchtarbeid. Binnen de recreatieve luchtvaart kunnen dan ook nog verschillende segmenten worden onderscheiden, zoals bijvoorbeeld de geciteerde ULM-vliegvelden en de modelluchtvaart.

Wat de ULM-vliegvelden betreft, kan bovendien worden gesteld dat er, in het kader van de federale bevoegdheid inzake de organisatie van het luchtverkeer, bij koninklijk besluit van 21 september 1983 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden opgelegd voor de toelating tot het luchtverkeer van sommige ultralichte motorluchtvaartui-

gen, er specifieke eisen worden gesteld met betrekking tot het voortgebrachte geluidsniveau.

In het kader van de globale benadering van vliegvelden zullen ook de ULM-vliegvelden bij de aanpassing van titel I van het Vlarem worden betrokken.

3. Replieken

De heer Malcorps vraagt de 'Geluidscontouren'-studie voor Zaventem ter beschikking te stellen van de commissie. Hij laat verder opmerken dat het Vlaamse gewest ook zou moeten worden betrokken bij de nakende verlenging van de contracten van de koerierdiensten die op Zaventem actief zijn.

De minister antwoordt dat de bedoelde studie in opdracht van de Regie der Luchtwegen werd verricht. Indien de RLW het verslag van de studie aan de minister wil overmaken, zal hij het op zijn beurt aan de commissievoorzitter bezorgen. Wanneer de luchthavens in de Vlarem-lijst worden opgenomen, zal het Vlaamse gewest ook invloed hebben op de exploitatievoorwaarden van de luchthavens.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de stand van zaken inzake de goedkeuring van projecten in het kader van de implementatie van de Lokale Agenda 21*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

In het kader van het nieuwe milieubeleidsplan worden een aantal initiatieven genomen teneinde de internationale Agenda 21 die werd goedgekeurd op de UNO Rio-conferentie, om te zetten in lokale actieprogramma's, de zogenaamde Lokale Agenda 21.

Deze projecten kunnen worden betoelaagd indien ze worden ingediend als bijzonder project in het kader van het besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, titel III.

Volgens artikel 19 van dit besluit moet de minister uiterlijk op 1 april van het lopende jaar een beslissing nemen inzake de goedkeuring van deze projecten. Deze beslissing laat dit jaar echter nog steeds op zich wachten, waardoor de werking van een aantal verenigingen en de daaraan gekoppelde tewerkstelling van een aantal coördinatoren in het gedrang komt.

Daarom stelt de heer Van Mechelen volgende vragen aan de minister :

1. Over hoeveel projecten die kunnen worden beschouwd als een implementatie van de Lokale Agenda 21 gaat het ?
2. Wat is het totale subsidieerbare bedrag en hoeveel werd hiervoor op de begroting uitgetrokken ?
3. Hoe groot is de mogelijke tewerkstelling die hiermee gepaard gaat ?

4. Wanneer zal de minister dit jaar een beslissing nemen inzake de goedkeuring van deze projecten ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1. Conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 1992 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 22 juli 1993 en 8 maart 1995 werden voor het begrotingsjaar 1998 veertien projectvoorstellen ingediend. Twee van deze voorstellen kunnen volgens de minister worden beschouwd als een implementatie van de Lokale Agenda 21, met name :

- het projectvoorstel “Het ecoteam-programma in Vlaanderen / algemene marketing en ondersteuning Ecoteam-gidsen” uitgaande van de vzw Global Action Plan Vlaanderen ;
- het projectvoorstel “Oprichting van een Steunpunt Lokale Agenda 21 voor Vlaanderen” uitgaande van de vzw Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling.

2. Het artikel 19 van voormeld besluit stelt dat de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu bij de erkenning van het project de subsidies bepaalt die hij aan het project zal verlenen op basis van de door de initiatiefnemende organisatie of vereniging ingediende begroting. De subsidieerbare kosten kunnen betrekking hebben op :

- a) personeelskosten, voor zover personeel noodzakelijk is ter realisatie van het project en slechts in de mate van de werkelijk bewezen professionele ondersteuning ;
- b) werkingskosten waaronder begrepen zijn de verplaatsingen, drukwerken, verzendingen, secretariaatskosten, eventuele huisvestingskosten ;
- c) uitgaven inherent aan het project.

De subsidiëring kan maximaal 75 percent bedragen van de bewezen subsidieerbare kosten, maar kan nooit hoger zijn dan het voor het project begrote budget. In bepaalde gevallen kan de Vlaamse minister, met het opleggen van bijkomende voorwaarden, zoals de installatie van een stuurgroep en/of andere begeleidende maatregelen, en na

advies van de Mina-Raad, een hoger percentage voorzien.

Het bedrag voor de bijzondere projecten wordt beperkt tot één vijfde van het totale budget dat in het kader van het besluit beschikbaar is, wat in concreto neerkomt op een jaarlijks beschikbaar bedrag van 10 miljoen frank.

3. Verwijzend naar de gegevens vermeld in punt 2 van dit antwoord, stelt de minister dat het besluit in eerste instantie niet bedoeld is als tewerkstellingskanaal. Het besluit stelt dat personeelskosten kunnen worden gesubsidieerd in de mate van de werkelijk bewezen professionele ondersteuning en slechts voor zover het noodzakelijk is personeel aan te werven voor de realisatie van het project.

In eerste instantie zal de organisatie of vereniging zelf bij de uitwerking van haar projectvoorstel moeten nagaan of de uitwerking van het project de aanwerving van personeel noodzaakt. In positief geval zal de vereniging moeten nagaan welke kwalificaties zij hiervoor nodig acht. Op grond van de ingediende bewijsstukken zal zij een bepaald percentage van de personeelskosten kunnen laten subsidiëren door het Vlaamse Gewest.

4. Conform artikel 19, paragraaf 3 van het besluit, neemt de minister, indien mogelijk, uiterlijk op 1

april van het lopende jaar een beslissing omtrent de te subsidiëren projecten, en dit na akkoord of gunstig advies van de Inspectie van Financiën. Op 12 mei 1998 heeft de administratie een eerste advies ontvangen van de Inspectie van Financiën, waarbij werd gevraagd het dossier te vervolledigen met een aantal bijkomende verantwoordingselementen. Pas daarna zou de Inspectie van Financiën detailopmerkingen maken per projectvoorstel.

Momenteel moet worden gewacht op het bijkomend advies van de Inspectie van Financiën, vooraleer het ministerieel besluit houdende erkenning en subsidiëring van de projecten kan worden genomen.

3. Repliek

De heer Van Mechelen vraagt of het mogelijk is om nog voor het zomerreces een beslissing te nemen over de betoelaging van deze projecten.

De minister antwoordt dat hij aan de Inspecteur van Financiën zal vragen om snel bijkomend advies uit te brengen, zodat het dossier nog voor het zomerreces kan worden afgerond.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken

Vergadering van woensdag 17 juni 1998

Vaste verslaggever : de heer Joris Van Hauthem, vaste secretaris van de Commissie

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de invloed van het inschakelen van een Vlaamse bouwmeester op de termijnen tot besluitvorming

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst erop dat de minister tijdens een bijeenkomst van het architectuurcongres Stedelijkheid en Kwaliteit het profiel bekendmaakte van de Vlaamse bouwmeester. Daaruit blijkt dat de Vlaamse bouwmeester een inspirerende factor dient te worden met het oog op een grotere kwaliteit van de architectuur in Vlaanderen. De Vlaamse overheid krijgt daarbij een voorbeeldfunctie toegevoegd. De spreker vindt dit op zich een goede zaak. Anderzijds werd ook gesteld dat de taak van de Vlaamse bouwmeester zowel betrekking heeft op de rol van de overheid als opdrachtgever, subsidieverlener en als verlener van bouwvergunningen, zij het dat de bouwmeester daarbij enkel advies kan geven en geen beslissingsbevoegdheid krijgt. Toch rijst de vraag in hoeverre de inbreng van de bouwmeester zal leiden tot een vertraging in het besluitvormingsproces, en met name dan op het vlak van de stedenbouw. De procedures tot verkrijgen van een vergunning zijn nu immers al erg lang. Hierover is trouwens, op initiatief van Vlaams minister Eric Van Rompuy, een onderzoek in uitvoering.

Concreet worden volgende vragen aan de minister voorgelegd : (1) Wat is de concrete invulling van het begrip 'opdrachtgever' ? Betreft het hier enkel de Vlaamse Gemeenschap of ook andere overheden ? Wat wordt bedoeld met 'subsidieverlener' ? Vallen de subsidies aan promotoren en sociale bouwmaatschappijen hier eveneens onder ? Wat wordt bedoeld met 'vergunningen' ? Dient er voor iedere vergunning een advies uitgebracht door de bouwmeester ? (2) Kan de minister garanderen dat het inschakelen van een bouwmeester niet zal leiden tot vertragingen ? (3) Welke is de relatie van de bouwmeester tot de gemachtigde ambtenaren

van stedenbouw en de bevoegde gemeentelijke instanties ?

2. Antwoord van de minister

De minister herinnert eraan dat zij in haar beleidsbrieven 'Herkenbaar aanwezig' reeds heeft aangekondigd een Vlaams bouwmeester te willen aanstellen. Dit jaar wordt deze bouwmeester geïnstalleerd. Een eerste stap hierin, vooraleer tot selectie kon worden overgegaan, was het opmaken van een functiebeschrijving en een profiel. Op 19 mei 1998 werden deze functiebeschrijving en dit profiel door de Vlaamse regering goedgekeurd¹. Hieruit blijkt dat de bouwmeester iemand is die door zijn of haar moreel gezag, zijn kennis en kunde, en niet door het opleggen van regels en reglementen, de kwaliteit van de architectuur moet verhogen. Zij of hij moet onafhankelijk zijn en openstaan voor andere visies. De bouwmeester zal met andere woorden geen architectuurstijl promoten of opleggen. Zij of hij moet de kans bieden en de mogelijkheden creëren om tot goede architectuur te komen. Een van de belangrijkste elementen hierin is de aanstelling van de architect voor een opdracht. Goede architectuur staat of valt met de keuze van de architect. De Vlaamse bouwmeester zal, binnen de wetgeving op de overheidsopdrachten, creatief moeten zijn bij het voorstellen van architecten.

Het morele gezag van de Vlaamse bouwmeester, aldus nog de minister, zal gaandeweg moeten worden opgebouwd. Daarom is in de functiebeschrijving voorzien in een fasering. De Vlaamse bouwmeester zal zich in eerste instantie bezighouden met de eigen gebouwen, met al wat de Vlaamse gemeenschap zelf bouwt en verbouwt. Vrij snel moeten de taken kunnen worden uitgebreid naar infrastructuurwerken, landschapsingrepen en dergelijke. Na een jaar zullen de door Vlaanderen gesubsidieerde werken aan bod komen, bijvoorbeeld in de VIPA-sector en in de sociale huisvesting. In een laatste stadium komt alles aan bod wat door het Vlaams Gewest stedenbouwkundig wordt vergund. Ook hier is voor de bouwmeester een taak weggelegd.

De minister somt vervolgens de vereiste kwaliteiten van de bouwmeester op, zoals beschreven in het profiel : zij of hij dient te beschikken over een degelijke visie, gebaseerd op gefundeerde inzichten in alle aspecten van de architectuur, dient vertrouwd te zijn met de wereld van de architecten, de bouw en de aanleunende sectoren, kan strategisch en conceptueel denken, is erg communicatief, neemt initiatief, kan goed samenwerken, is gemoti-

veerd en prestatiegericht, is omgevingsbewust, enzovoort.

De Vlaamse bouwmeester wordt contractueel aangeworven voor vijf jaar. Het is de bedoeling de Vlaamse bouwmeester in het najaar van 1998 te laten starten. De functiebeschrijving en het profiel zullen de basis zijn voor de selectie. Momenteel loopt de procedure tot aanstelling van een headhuntersbureau dat belast wordt met de selectie. Ondertussen wordt ook gewerkt aan de aanpassing van het Vlaams personeelsstatuut en werd deze aangelegenheid geagendeerd op het sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest, aldus nog de minister.

De eerste vraag betreft de concrete invulling van de begrippen opdrachtgever, subsidieverlener of verlener van vergunningen. De minister antwoordt dat het in deze context telkens gaat over de Vlaamse Gemeenschap, zijnde het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en alle daarmee samenhangende instellingen (DAB's, VOI's, wetenschappelijke instituten, enzovoort). Het is de bedoeling van de minister om de kwaliteit van de architectuur te verhogen in alles waar de Vlaamse gemeenschap op één of andere manier in tussenkomt, hetzij als opdrachtgever – bijvoorbeeld voor de gebouwen of de bruggen die de Vlaamse Gemeenschap zelf bouwt – , hetzij als subsidieverlener – bijvoorbeeld in de ziekenhuissector of de VIPA-sector – , hetzij als vergunningverlener. In het laatste geval wordt gedoeld op de bouwvergunningen bedoeld in artikel 46 van de stedenbouwwet, zijnde de vergunningen voor publiekrechtelijke rechtspersonen die rechtstreeks door de gemachtigde ambtenaar worden afgegeven.

Op de tweede vraag antwoordt de minister dat het inschakelen van de bouwmeester niet mag leiden tot vertragingen. De bouwmeester moet het immers hebben van haar of zijn moreel gezag. Eigenlijk wil de minister zover komen dat al wie een belangrijk project heeft contact zoekt met de bouwmeester, liefst zo vroeg mogelijk, nog voor een architect is aangesteld. De bouwmeester zal dan de opdrachtgever begeleiden, in het opstellen van het programma, in het zoeken naar een geschikte locatie, in de keuze van de ontwerper en in de opmaak van schets- en voorontwerpen. Eenmaal het ontwerp klaar is eindigt de betrokkenheid van de bouwmeester. Door een dergelijke begeleiding zal niet alleen de kwaliteit van de architectuur verhogen, maar kan er volgens de minister ook tijd gewonnen worden door een goede aanpak vanaf het begin. Het is geenszins de bedoeling van de minister om regeltjes op te leggen, waarbij ieder

dossier in een administratieve procedure aan de bouwmeester wordt voorgelegd. Door dit niet te doen, is het perfect mogelijk dat – zeker in het begin – de bouwmeester helemaal niet gecontacteerd wordt. In dat geval moet zijn of haar moreel gezag er borg voor staan dat de opdrachtgever dit geen tweede keer waagt. Via publicaties, voordrachten, aanbevelingen, een verslag aan de bevoegde minister, enzovoort, kan de bouwmeester immers de vinger op de wonde leggen en aangeven waar één en ander verkeerd gelopen is. Ter illustratie verwijst de minister hierbij naar de artikels van architect Koen Van Syngel in *De Standaard*. Dergelijke publicaties hebben een grote impact en kunnen in de toekomst de opdrachtgevers en ontwerpers ertoe aanzetten in het vervolg toch even bij de bouwmeester langs te lopen.

Wat de derde vraag betreft wijst de minister erop dat de Vlaamse bouwmeester ten aanzien van de gemachtigde ambtenaren en de gemeenten een open relatie heeft. Niets is verplicht, maar de bouwmeester zal de gemachtigde ambtenaren en hun medewerkers, net als de gemeenten, wel proberen te sensibiliseren en hen vragen meer aandacht te besteden aan de architectuur. De minister beklemtoont nogmaals dat het niet de bedoeling is om een extra procedurestap in te bouwen voor het verkrijgen van bouwaanvragen in toepassing van artikel 46 van de stedenbouwwet. Als de gemachtigde ambtenaar het dossier bij zich krijgt voor een bouwvergunning is het te laat om de bouwmeester in te schakelen. Een advies van de bouwmeester op dat moment kan enkel nog ja of nee zijn. De gemachtigde ambtenaar zal, bij de eerste besprekingen van een project, op basis van schetsontwerpen, er wel op wijzen dat het nuttig is met de bouwmeester contact op te nemen, voor zover de opdrachtgever er zelf al niet aan zou hebben gedacht. In die zin is in het voorontwerp van decreet op de stedenbouw een paragraaf opgenomen die stelt dat de door de Vlaamse overheid vergunde bouwwerken (het huidige artikel 46 van de stedenbouwwet) voorafgaand worden overlegd met de Vlaamse bouwmeester. Er zal dus bij het indienen van het bouwaanvraagdossier moeten aangegeven worden dat de Vlaamse bouwmeester werd gecontacteerd.

3. Replieken

De vraagsteller vindt het positief dat het aanstellen van een Vlaamse bouwmeester niet gepaard zal gaan met het invoeren van bijkomende regels en procedures. In dat geval kan de bouwmeester inderdaad een positieve rol spelen. De vraagsteller suggereert dat het goed zou zijn om ook de archi-

tectuurpolitiek van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij – zoals die in een tweejaarlijks architectuurjaarboek wordt geïllustreerd – en het kernbeleid in de steden te toetsen aan de inzichten van de Vlaamse bouwmeester. De heer Johan Sauwens waarschuwt ervoor dat het niet de bedoeling mag zijn om te komen tot een eenvormigheid van architectuurstijlen in Vlaanderen. De minister beaamt dit. De bouwmeester heeft als taak om een bepaalde architectuurkwaliteit te bevorderen, niet om één bepaalde stijl op te leggen. Die kwaliteit heeft meer te maken met aspecten zoals de functionaliteit, de ruimtelijke situering en de goede communicatie met de omgeving, dan met de stijl als dusdanig. De minister verwijst hierbij naar de geplande Vlaamse Administratieve Centra in Hasselt en Leuven, die volgens haar perfect beantwoorden aan de drie genoemde criteria..

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van donderdag 25 juni 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de amateurkunstenbeoefening en betoelaging*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Jos Stassen stelt dat het probleem van de amateurkunstenbeoefening en betoelaging zeer ruim is. Ten eerste is er het budgettaire probleem, waarover de vraag gedeeltelijk handelt. Ten tweede wordt in een brief van de Vereniging van Amateurkunstenbeoefening in Vlaanderen beweerd dat er op korte termijn een oplossing kan komen door het uitvoeringsbesluit aan te passen. Er bestaat daarover zelfs een advies van de Hoge Raad van Volksontwikkeling. Het derde probleem betreft de vraag wat op termijn de visie voor een nieuw decreet kan zijn.

Over de subsidie zelf signaleert men ons dat de verenigingen die zich met amateurkunstenbeoefening bezighouden, bijvoorbeeld de initiatieven op het vlak van beeldende kunst, vocale kunst, podiumkunsten, fanfares en harmonieën, op hun tandvlees zitten. Dat staat trouwens ook in die brief. Dat komt omdat het decreet niet volledig wordt uitgevoerd. Ze voegen eraan toe dat het probleem grotendeels zou blijven bestaan als het decreet wordt uitgevoerd. Ze beweren dat ze niet in de mogelijkheid verkeren om veel inkomsten te halen bij hun leden, aangezien die zelf ook over heel weinig budgettaire mogelijkheden beschikken. Bovendien beweren ze dat hun bijdragen voor personeel hoger liggen in vergelijking met andere decreten op het vlak van het sociaal-cultureel werk. Het derde probleem is dat ze in het begin geen reserves konden opbouwen. Als die problemen nog lang blijven aanslepen, weten ze niet hoe ze er op korte termijn uit moeten geraken. Ze tonen dat aan met een aantal voorbeelden van verenigingen zoals de vereniging voor dans- en bewegingstheater en de federatie van fotokringen. Uiteindelijk gaat het dus om een budgettair probleem.

Een hele tijd geleden werd een lijvige studie gepubliceerd van professor Debrabander over de economische impact van cultuur en het cultureel subsi-

diëringsbeleid. In die studie staat dat 1 frank subsidie aan amateurkunstenbeoefening een return geeft van 7 frank. Economisch gezien brengen investeringen in de amateurkunsten dus behoorlijk wat op.

De heer Jos Stassen stelt de volgende concrete vragen :

1. Hoe beoordeelt de minister de situatie van de AKB in Vlaanderen ?
2. Zijn de amateurkunstenverenigingen momenteel sterk genoeg om op een kwalitatieve manier hun taak te vervullen ?
3. Komt er deze legislatuur nog een nieuw decreet voor de AKB-sector, eventueel samen met het decreet op de culturele centra ?
4. Is er, los van een nieuw decreet, deze legislatuur nog een budgetverhoging mogelijk ? De sector vraagt 15 miljoen frank.
5. Welke plaats krijgt AKB binnen de Raad voor Cultuur ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister antwoordt dat de amateurkunsten door de Vlaamse overheid ondersteund worden langs twee kanalen. Enerzijds is er het CVA, dat men enkele jaren geleden heeft opgericht in Anderlecht en dat gegroeid is uit het Brusselse theater. Anderzijds zijn er de federaties voor de amateurkunsten.

Het CVA heeft in 1998 33,4 miljoen frank aan subsidies gekregen. Dit betekent een verhoging met 4 miljoen frank ten aanzien van het voorgaande jaar of een stijging van ruim 10 procent. De minister weet dat kleine bedragen vlug een hoge procentuele toename opleveren, maar men kan niet zeggen dat er geen inspanning is gebeurd. Het drukt de waardering uit voor de inspanningen die men levert, zoals de Week van de Amateurkunsten. Hij denkt hierbij ook aan de ruimte die men zoekt om nieuwe vormen van amateurkunsten een kans te geven.

De gestelde vragen leven volgens de minister vooral bij de federaties die hij recent nog heeft ontvangen. Wat de vraag over de appreciatie van de amateurkunsten op dit ogenblik in Vlaanderen betreft, stelt de minister dat er een zeer rijk en gevarieerd veld bestaat, dat een betekenis heeft. Amateurkun-

sten zijn geen onderdeel van de volkscultuur, maar een cultuurvorm die zeer vele mensen, generatie na generatie, verzamelt rond een bepaalde kunstvorm, of het nu gaat om dans, toneel of muziek. Ze slagen er vaak in om heel wat jonge mensen erbij te betrekken. Men kan verbaasd staan over hoeveel jonge mensen er in harmonieën of fanfares spelen, en hoeveel uren zij bijvoorbeeld in repetities steken. Vaak hebben ze een goede band met het deeltijds kunstonderwijs dat lokaal zeer sterk is uitgebouwd. Dat heeft kwantitatief en kwalitatief heel wat te betekenen.

Het decreet, aldus de minister, heeft de ongelukkige naam van 'amateuristische' kunstbeoefening. De sector ervaart dat enigszins als kwetsend; vandaag meer dan toen het werd goedgekeurd. Men is vaak niet zo amateuristisch. Men werkt niet in een professioneel kader of om den brode, maar het niveau van vele van deze fanfares, harmonieën of toneelkringen is vaak uitstekend. Men merkt dit ook in de provinciale en landelijke competities. Degenen die tot de klasse 'uitmuntend' behoren, zijn ook daadwerkelijk uitmuntend, zowel als solist als in groep.

Men heeft destijds geopteerd voor een decreet met een beperkte professionele omkadering van maximum drie mensen per federatie. Men wenste dat de middelen meer naar de kwaliteitsontwikkeling en begeleiding zouden gaan. Dit is een totaal andere optie dan deze van het volksontwikkelingswerk, waar wel veel aandacht en middelen naar de professionele omkadering gaan. Dit decreet daarentegen wil kwaliteitsbevorderende begeleiding en regionale activiteiten mogelijk maken.

Dit decreet, aldus de minister, blijft essentieel gestoeld op de vrijwilligheid. Men kiest hiervoor en wil dit vrijwilligerswerk in de toekomst kansen blijven geven. Dat verklaart waarom professor Debrabander zo een groot terugverdieneffect kan aantonen, omdat men weinig moet investeren in mankracht, en vrijwilligers zeer veel op zich nemen.

Het probleem is dat er enkele nieuwe erkenningen werden gedaan en er zich nog nieuwe erkenningen aanmelden. De laatste drie jaar werden de werkingstoelagen niet meer geïndexeerd. Alles samen heeft men 15 miljoen frank aan middelen op een sluipende wijze ingeleverd. Dit is een reëel probleem dat reeds eerder aan de orde werd gesteld bij begrotingsbesprekingen. Dit werd dit jaar opnieuw gedaan. Er is een begrotingsfiche ingediend voor de besprekingen van de begroting 1999 waarin een bijkomend bedrag van 25 miljoen frank

wordt gevraagd. Dit is vooral bedoeld voor het bevorderen van de kwaliteit.

Er moet echter voor gezorgd worden dat het aantal federaties niet voortdurend uitbreidt, want de drempel om met een federatie te starten, is zeer laag. Men moet minstens 40 aangesloten verenigingen hebben, wat in Vlaanderen niet zo moeilijk is. We moeten ervoor zorgen dat het rijk uitgebouwde veld van federaties zijn werk op een goede manier kan doen.

De minister meent dat er ook ruimte moet worden gecreëerd voor een aantal nieuwe vormen van niet-professionele kunstbeoefening die vaak nogal wat jongeren benaderen buiten het klassieke verenigingspatroon. Hij denkt bijvoorbeeld aan initiatieven die te maken hebben met schilderen, tekenen of schrijven, en aan de circusschool. Het is beter dergelijke initiatieven kansen te geven dan in de wereld van de volwassenen tot een wildgroei te komen van vaak haast kunstmatige federaties.

De minister meent dat ook de relatie met het deeltijds kunstonderwijs moet worden geactualiseerd. In het kader van de kredieten 'beleidsvoorbereidend onderzoek 1998' werd trouwens een onderzoeksvoorstel ingediend, dat naar de inhoud van het begrip amateurkunst in de hedendaagse samenleving peilt. Er wordt geprobeerd om de kwalitatieve en kwantitatieve betekenis ervan in kaart te brengen, om na te gaan hoe het beleid daar in de toekomst verder mee kan omgaan.

Op de vraag naar de beoordeling en naar de sterkte van hun uitbouw, meent de minister reeds geantwoord te hebben. Op de vraag of er nieuw decreet komt, antwoordt hij dat dit niet de bedoeling is. Wel denkt hij aan een aanpassing van de uitvoeringsbesluiten, onder meer om de hele administratieve rompslomp af te bouwen. Die inspanning moeten worden voortgezet, zoals dit reeds voor een deel werd gedaan voor het volksontwikkelingswerk.

Op de vraag naar een budgettaire inspanning of een budgetverhoging, herhaalt de minister dat een belangrijke inspanning wordt geleverd. Wat de vraag naar de plaats van de AKB in de Raad voor Cultuur betreft, deelt de minister mee dat deze plaats zeer belangrijk is. Voor het eerst zal er een eigen commissie zijn in de schoot van die Raad voor Cultuur. Er is dus voor het eerst een AKB-commissie die advies zal kunnen uitbrengen over het te voeren beleid op het vlak van de amateurkunsten. Het is in ieder geval de bedoeling die commissie goed te bemannen, al zal dat niet een-

voudig zijn. Het is voor om het even wie onmogelijk een commissie samen te stellen waarmee iedereen tevreden is en waarop iedereen als het ware stond te wachten. Zoiets is ondenkbaar. Voor sommigen zullen er te veel mannen zijn, voor anderen te veel vrouwen. Voor sommigen zullen er te veel van buiten de sector zijn, voor nog anderen te veel van binnen de sector. Die onvermijdelijke kritiek betekent evenwel geenszins dat de minister nonchalant zal optreden. Hij zal zijn uiterste best doen.

3. Repliek van de vraagsteller

De heer Jos Stassen is verheugd met het engagement om 25 miljoen frank extra te vragen. Hij hoopt dat de minister in zijn opzet zal slagen. Hij noteert ook dat er een bijkomende studie werd gevraagd om in de toekomst sterker te staan om die vragen te blijven ondersteunen. Hij neemt ook akte van het feit dat er geen nieuw decreet wordt overwogen, maar dat de minister zich zal inzetten voor een grotere werkbaarheid op het terrein.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van donderdag 25 juni 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Freddy De Vilder tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het overdragen van Bloso-centra in uitvoering van het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Freddy De Vilder betreurt dat het voortbestaan van het Bloso-centrum Boerenkreek in Sint-Jan-in-Eremo meer dan ooit aan een zijden draadje hangt. Met het eventuele verdwijnen van dit centrum verdwijnt meteen ook een van de weinige troeven die deze streek rijk is.

Het gaat nochtans om een streek die vrij goed gelegen is, op amper een half uur van de Vlaamse en de Zeeuws-Vlaamse kust. Het Bloso-centrum in Sint-Jan-in-Eremo heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in de streek. Het maakte de streek en het krekengebied toeristisch aantrekkelijker voor zachte recreatie. Het was erin geslaagd een meerwaarde te creëren voor de streek : ruimte scheppen voor actieve recreatie zonder schade aan te richten aan de natuur, in volstrekte harmonie met het leefmilieu.

Toch prijkt dit Bloso-centrum op de lijst van de niet-prioritaire Bloso-centra. Daar zullen volgens de spreker waarschijnlijk wel redenen voor zijn. Toch vraagt de heer Freddy De Vilder zich af of het wel zo ver zou zijn gekomen als men in het verleden voldoende inspanningen had geleverd. De vraagsteller merkt op dat het niet zijn bedoeling is om het proces te maken van de directie van het centrum. Maar hij stelt zich wel heel wat vragen.

Er is volgens de spreker nog hoop. Dat blijkt uit het antwoord van minister Martens op de actuele vraag van de heer De Vilder van 3 december 1997. Dat een bepaald Bloso-centrum op de lijst staat van de niet-prioritaire centra, betekent volgens de minister niet dat er gevaar is voor een onmiddellijke sluiting. Het betekent wel dat, zolang er geen overnemer wordt gevonden, het centrum onder Bloso-bestuur zijn huidige activiteiten kan voortzetten.

In het Strategisch Plan voor de Sport is er sprake van een coördinatieceel voor het overdragen van de niet-prioritaire Bloso-centra aan andere mogelijke partners. Deze coördinatieceel zou worden opgericht door het departement Coördinatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De streefdatum voor de realisatie van de overdracht van de niet-prioritaire centra is 31 december 1999.

Tevens staat in het Strategisch Plan voor de Sport dat men erover moet waken dat de overdracht van de niet-prioritaire centra gebeurt zonder naakte ontslagen van personeelsleden die er momenteel werken. Bij het personeel groeit echter ongerustheid over hun toekomstige werkmogelijkheden. Veel werknemers, onder andere de lesgevers, werken reeds jaren met een contract van bepaalde duur : van januari tot september. Gedurende de maanden oktober, november en december zijn ze werkloos. Ze vrezen – waarschijnlijk terecht – dat ze na de wintersluiting van volgend jaar niet opnieuw zullen worden aangenomen. Dit komt de werkmotivatie uiteraard niet ten goede.

De heer Freddy De Vilder heeft de volgende vragen :

- Is de coördinatieceel waarvan sprake is in het Strategisch Plan voor de Sport reeds opgericht ? Zo ja, wie neemt er deel aan de bijeenkomsten ervan ? Zo neen, tegen welke datum wordt de oprichting ervan verwacht ?
- Hoe groot is de werkzekerheid van de huidige werknemers in de bedreigde centra ? Zal ook het contract van de mensen die er reeds jaren werken met een contract van bepaalde duur voor negen maanden worden verlengd in januari 1999 ?
- Hoe staat het concreet met een mogelijke overname van het Bloso-centrum in Sint-Jan-in-Eremo ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering op 17 december 1997 heeft beslist dat er een coördinatieceel moest worden opgericht die de overdracht van de niet-prioritaire centra zou voorbereiden en begeleiden. Die coördinatieceel kwam, na enkele voorbereidende vergaderingen, voor de eerste keer officieel samen op 9 april 1998.

De minister bevestigt dat deze coördinatieceel onder zijn bevoegdheid werkt. De heer Gaëtan

Cauwberghs heeft de leiding over de praktische organisatie. Hij is een ambtenaar van het departement Coördinatie van de Vlaamse Gemeenschap. Dat departement wordt geleid door secretaris-generaal Eric Stroobants.

In de coördinatiecel zitten ook vertegenwoordigers van de kabinetten van de ministers bevoegd voor Sport en voor Financiën en Begroting. Daarnaast zijn er ook een aantal vaste leden. Zo zijn er twee vertegenwoordigers van het Bloso en één vertegenwoordiger van de afdeling Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Naargelang van de problematiek kunnen ook ambtenaren van andere departementen worden uitgenodigd.

De coördinatiecel vergaderde ondertussen al een tiental keer, meestal voor een gesprek met een mogelijke overnemer van een bepaald centrum. De cel werkt volgens de minister dus zeer goed.

Over de mogelijke overname van het Bloso-centrum in Sint-Jan-in-Eremo zijn er intussen al drie gesprekken geweest. Een eerste, voorbereidend gesprek, met de burgemeester van Sint-Laureins en de bevoegde gedeputeerde van de provincie Oost-Vlaanderen, vond plaats op het kabinet van de minister op 15 januari 1998. Op 6 mei 1998 werd op het kabinet een tweede gesprek gevoerd, met de coördinatiecel en de vertegenwoordigers van de provincie Oost-Vlaanderen en de gemeente Sint-Laureins. Er werden concrete afspraken gemaakt over de verdere stappen, noodzakelijk voor de overdracht van het centrum. Een derde gesprek vond plaats op 3 juni 1998 in het Provinciehuis te Gent. Het gesprek ging over de schattingsprijs en over de mogelijke overname van de roerende en onroerende goederen. Van deze vergadering werd een verslag opgemaakt. De minister zegt dat hij dit verslag vorige week ontvangen heeft. De minister heeft de burgemeester van Sint-Laureins vervolgens meegedeeld dat hij nog voor de vakantie een duidelijk antwoord zou formuleren.

De minister heeft soms de indruk dat bepaalde gesprekspartners de overdracht bewust bemoeilijken. De minister heeft daarvoor echter geen keiharde bewijzen. Een en ander dwingt hem wel om de gesprekken in de toekomst uitdrukkelijker op te volgen. De minister wil in eerste instantie vermijden dat er een verrottingsstrategie wordt gevoerd waarbij de prijzen en de eisen zo hoog liggen dat een overdracht onmogelijk wordt. Er is behoefte aan een positieve strategie.

Minister Luc Martens onderstreept dat hij vanaf het begin heeft gezegd dat er geen naakte ontslagen zullen vallen : niet bij de statutaire personeelsleden, maar ook niet bij de contractuele werknemers die al jarenlang in dienst zijn. Er zijn echter drie categorieën werknemers : de statutairen, de contractuelen die al jaren in dienst zijn en het seizoengebonden personeel. Voor het seizoengebonden personeel, dat slechts een aantal maanden per jaar werkzaam is, zijn er momenteel geen contracten voorhanden. Daarvoor moet eerst de overnemer bekend zijn. Hij zal vermoedelijk de ambitie hebben om de centra goed uit te baten, en zal ook seizoengebonden personeel nodig hebben. Diegenen die voordien werkzaam waren als seizoenpersoneel, hebben dan een goede referentie om opnieuw in dezelfde hoedanigheid te worden ingeschakeld. Deze beslissing wordt echter niet door ons of door Bloso genomen.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

De heer Freddy De Vilder vraagt of het contract van de personeelsleden zal worden verlengd na 1 januari 1999 bij de centra waar de gesprekken nog niet zover staan. De huidige gesprekspartners zijn de gemeente Sint-Laureins en de provincie Oost-Vlaanderen. De spreker gaat ervan uit dat dit consortium de nieuwe uitbater wordt van het Bloso-centrum. De heer De Vilder vraagt of dan dezelfde activiteiten zullen worden voortgezet.

Minister Luc Martens zegt dat hij hierover voorlopig nog geen sluitend antwoord kan geven. Hij noemt de provinciale en lokale overheden interessante partners, maar kan niet bevestigen of zich daar nog andere partners zullen bijvoegen. Ze zijn echter de eerste gesprekspartners met wie de minister het geheel tot een goed einde wenst te brengen.

De heer Freddy De Vilder vraagt of bij de overname rekening zal worden gehouden met de huidige activiteiten van de centra. Hier rond hebben zich immers eigen handelsactiviteiten ontwikkeld. Het zou jammer zijn indien dit verloren zou gaan.

Minister Luc Martens vraagt of de spreker hem daarover meer informatie kan verschaffen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Vergadering van dinsdag 30 juni 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Cecile Verwimp-Sillis, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de geplande sluiting van de Zuid-Afrikaanse ambassade in Brussel

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Op 16 juni jongstleden verschenen in de pers de eerste artikelen die wezen op een mogelijk probleem met betrekking tot de ambassades van Zuid-Afrika in België. Traditioneel heeft dat land twee ambassades gehad in ons land, één op het Europees niveau, en één op het niveau van de Belgische federatie. Deze krantenberichten leidden tot enige verontrusting bij een aantal geïnteresseerden in de buitenlandse politiek, en dan in het bijzonder bij de geïnteresseerden in de Afrika-politiek in het algemeen, en de politiek ten aanzien van Zuidelijk Afrika en Zuid-Afrika in het bijzonder.

Het komt de vraagsteller, gezien de aard van de kwestie, aannemelijk voor dat herschikkingen van ambassades doorgaans in wederzijds overleg tussen de betrokken landen gebeuren. Het vastleggen van het niveau waarop landen betrekkingen hebben en samenwerken, maakt immers hoe dan ook steeds het voorwerp uit van een soort overeenkomst tussen de betrokken landen, zodanig dat een herschikking in wezen ook neerkomt op een herziening van de oorspronkelijke overeenkomst. Het vermoeden lijkt daarom gewettigd dat het wegvallen van één van de beide ambassades van Zuid-Afrika in België, en dan met name de ambassade bij het Koninkrijk België (waarbij de Zuid-Afrikaanse ambassade bij de Europese Unie de taken van die ambassade zou overnemen), het voorwerp moet uitgemaakt hebben van besprekingen met het federale ministerie van Buitenlandse Zaken. Het lijkt onvoorstelbaar dat precies een land waarmee niet alleen de officiële betrekkingen, maar ook de diverse andere algemene vriendschapsbanden en relaties bijzonder goed en intensief zijn, zomaar eenzijdig en zonder voorafgaand overleg zijn diplo-

matieke vertegenwoordiging alhier zou terugschroeven.

De vraagsteller wenst dan ook te vernemen of er vanuit het federale niveau ook met de Vlaamse regering daarover contacten zijn geweest, dan wel of het federale ministerie van Buitenlandse Zaken het Vlaamse niveau daarover niét ingelicht heeft ?

Verder gaat de vraagsteller er van uit dat eens het nieuws over de sluiting van de Zuid-Afrikaanse ambassade bij het Koninkrijk België bekend werd, er in hoofde van de Vlaamse regering vragen zullen zijn gerezen nopens de impact van die voorgenomen sluiting op de relaties tussen Zuid-Afrika en Vlaanderen. Relaties die zich situeren op het vlak van onderwijs, universitair onderwijs, ontwikkelingsprojecten, de “taalfacilitering”, enz. Deze bezorgdheid is overigens des te meer gewettigd wanneer men weet dat heel wat landgenoten werkzaam zijn in Zuid-Afrika.

De vraagsteller wenst dan ook te vernemen wat er nu precies is besloten in verband met de ambassades van Zuid-Afrika in België. Welke van de twee ambassades neemt de taken van de andere over ?

Wat weet de Vlaamse regering over het overleg dat er ongetwijfeld moet geweest zijn op het federale niveau, en zijn er daaromtrent contacten geweest naar Vlaanderen toe ?

En tenslotte wenst de vraagsteller ook te vernemen welke voorzorgen Vlaanderen kan en zal nemen om, ook in de zich aankondigende nieuwe constellatie, datgene wat Vlaanderen wil realiseren in en door zijn betrekkingen met Zuid-Afrika zo goed mogelijk te handhaven in wederzijds respect voor elkaars eigenheid en autonomie.

Ook in Duitsland zou Zuid-Afrika overigens zijn consulaat in Frankfurt sluiten. Deze afslankingsoperatie van het Zuid-Afrikaans diplomatiek netwerk zou zijn oorsprong vinden in de zeer penibele financiële situatie van de Zuid-Afrikaanse federale overheid, en ook in de problemen rond de zwakke wisselkoers van de rand.

Hoe dan ook is de heer Paul Van Grembergen ten gronde de overtuiging toegedaan dat ingeval de resterende Zuid-Afrikaanse ambassade op Belgisch grondgebied dan toch die bij de Europese Unie mocht zijn, een degelijke “coaching” vanuit Vlaanderen zich opdringt teneinde te komen tot een optimale voortzetting van de momenteel bestaande relaties. Hier is ongetwijfeld een taak weggelegd voor de Vlaamse regering.

2. *Antwoord van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie*

De mondelinge vraag blijkt te steunen op een krantenbericht d.d. 16 juni jongstleden op de frontpagina van De Standaard, onder de hoofding "Zuid-Afrika wil ambassade in België sluiten". De dag nadien publiceerde diezelfde krant een reactie van de Zuid-Afrikaanse ambassadeur, mevrouw Annette de Kock-Joubert, waarin deze stelt dat niet de Zuid-Afrikaanse ambassade wordt gesloten, maar dat de missie bij de Europese Unie wordt geïntegreerd in de ambassade.

Op 5 april 1998 werd een nota dienaangaande door de Zuid-Afrikaanse ambassadeur overgemaakt aan de federale minister van Buitenlandse Zaken. Op mijn vraag werd mij kopie van deze nota bezorgd. De ambassadeur van Zuid-Afrika stelt daarin dat een succesvolle verderzetting van het Heropbouwen Ontwikkelingsprogramma van Zuid-Afrika slechts mogelijk is binnen een strikt budgettair kader.

In de Zuid-Afrikaanse begroting voor 1998 worden besparingen gevraagd van alle departementen, ook van Buitenlandse Zaken, dat over de periode 1998-2000, 200 miljoen rand (of ongeveer 1,3 miljard Belgische frank) moet inleveren.

Deze besparingen, tezamen met de depreciatie van de rand, verplicht Zuid-Afrika tot het sluiten of afslanken van diverse diplomatieke vertegenwoordigingen. Concreet wordt de Zuid-Afrikaanse Permanente Vertegenwoordiging bij de Europese Unie geïncorporeerd in de Ambassade geaccrediteerd bij België en Luxemburg.

Er weze hierbij overigens opgemerkt dat ook België om budgettaire redenen is overgegaan tot de sluiting van een aantal consulaten-generaal.

De beslissing van de Zuid-Afrikaanse regering is volledig conform het verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer, dat in zijn artikel 5.3 het volgende stelt: "Een hoofd van een zending of elk lid van het diplomatieke personeel van de zending kan optreden als vertegenwoordiger van de zendstaat bij internationale organisaties." Het gaat hierbij om een autonome beslissing van de zendstaat waarover deze de ontvangende staat alleen moet informeren.

Laat er dus geen twijfel over bestaan dat dit gebeuren – in tegenstelling tot dat wat het geval is bij

het aanknopen van diplomatieke betrekkingen en het tot stand brengen van diplomatiek verkeer – niét geregeld dient te worden via besprekingen van staat tot staat. Er is dan ook louter een informatie geweest, waarvan het federale ministerie van Buitenlandse Zaken akte heeft genomen.

In de reeds vermelde nota van de Zuid-Afrikaanse ambassadeur van 5 april jongstleden wordt uitdrukkelijk gesteld dat deze beslissing geen enkel negatief effect mag en zal hebben op de relaties van Zuid-Afrika met België (en Luxemburg). In de nota wordt trouwens uitdrukkelijk verwezen naar de samenwerking met de Vlaamse regering en de Zuid-Afrikaanse appreciatie hiervoor.

Eenieder mag er dan ook van overtuigd zijn dat het, gelet op de programma's die we t.a.v. Zuid-Afrika ontwikkeld hebben en verder willen ontwikkelen, een van onze belangrijkste aandachtspunten is geweest om, zowel via de hoger genoemde officiële informatie die werd opgevraagd als via de informele contacten die er geweest zijn, onze zorg naar voor te brengen inzake het belang dat Vlaanderen blijft hechten aan een sterke samenwerking met Zuid-Afrika en Zuidelijk Afrika.

Deze appreciatie wordt trouwens in alle contacten met Zuid-Afrikaanse politici, ambtenaren en diplomaten bevestigd. Zo vond minister van Buitenlandse Zaken Alfred Nzo, het evident in zijn toespraak ter gelegenheid van het bezoek van minister E. Derycke (in november 1997), ook te verwijzen naar de samenwerking met de Vlaamse regering, die, tussen haakjes, in Zuid-Afrika ongeveer het dubbele investeert van de federale regering. Nzo verwees ook naar mijn bezoek eind 1996, en naar het feit dat "all the programmes, both of the Federal and the Regional Government, have been extremely well focused to the real needs of our country, and very competently executed". Diezelfde appreciatie ondervond ik overigens heel duidelijk eind '96 bij mijn bezoek aan Zuid-Afrika, en dit niet alleen in de gesprekken die ik had met president Mandela en vice-president (en toekomstig president) Mbeki, maar ook in de gesprekken die er waren met de diverse andere partners die ter plekke ontmoet werden.

Overigens blijkt het – na expliciete bevraging dienaangaande vanuit de Vlaamse regering – niet de bedoeling te zijn van Zuid-Afrika om zijn ambassade af te slanken. Volgens de huidige ambassadeur zijn er zelfs voorstellen om bijkomend gespecialiseerd personeel aan te stellen, zoals, bijvoorbeeld, een wetenschappelijk attaché. Hetgeen meteen perfect zou aansluiten met enkele

onderdelen van de Vlaamse programmatie naar Zuid-Afrika toe. De besparing zou derhalve alleen slaan op de ambassadeurspost zelf, en op de daarbij horende residentie.

Het moge duidelijk zijn dat onze relaties met Zuid-Afrika zeker niet staan of vallen met de persoon van de ambassadeur, evenmin als met de bijkomende accreditatie van de bilaterale ambassadeur bij de Europese Unie. Onze relaties zijn intussen stevig ingebed in een verdrag en een aantal technische akkoorden en intentieverklaringen, en in rechtstreekse contacten tussen regeringen, administraties en het brede werkveld. Belangrijk is daarboven ook de aanwezigheid van een Vlaams economisch vertegenwoordiger in Johannesburg, en – zeer binnenkort – een attaché van de Vlaamse Gemeenschap in Pretoria.

Dat de samenwerking niet staat of valt met de persoon van de ambassadeur, neemt echter zeker niet weg dat de huidige ambassadeur de bilaterale relaties, en inzonderheid deze met Vlaanderen, uitstekend verzorgd heeft. Zij heeft geen kans onverlet gelaten om Vlaanderen en het nieuwe Zuid-Afrika in al zijn facetten dicht bij elkaar te brengen. Ik wens daar dan ook uitdrukkelijk mijn oppperste waardering voor uit te spreken. Onze erkentelijkheid daarvoor kan niet genoeg benadrukt worden.

Vanzelfsprekend is het ook zo – en dienaangaande werden reeds afspraken gemaakt – dat van zodra een posthoofd vanuit de bilaterale vertegenwoordiging van Zuid-Afrika ook de Unie-vertegenwoordiging van Zuid-Afrika op zal nemen, er onmiddellijk contact zal worden opgenomen. Dit niet alleen om onze zorg te uiten, maar ook om duidelijk aan te geven dat als er – om besparingsredenen – al herschikkingen dienen te gebeuren in de vertegenwoordiging van Zuid-Afrika, zulks geenzins afbreuk mag doen aan de stevige banden die Vlaanderen ook in de toekomst wil aanhouden.

3. Repliek

De heer Paul Van Grembergen geeft nog mee dat de federale eerste minister binnenkort naar Zuid-Afrika gaat. Het ware dan ook aangewezen dat de minister-president, in zijn functie van verantwoordelijke voor de buitenlandse betrekkingen van Vlaanderen, contact zou nemen met de federale eerste minister, teneinde duidelijk te maken dat Vlaanderen geenzins wenst dat er op enige manier zou afbreuk worden gedaan aan de Vlaamse betrokkenheid bij de opbouw van het nieuwe Zuid-Afrika.

De minister-president verzekert de vraagsteller dat een dergelijk contact reeds heeft plaatsgevonden.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 1 juli 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het convenantenbeleid in het algemeen en over de convenants betreffende daderhulp in het bijzonder*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Na de interpellaties over de implementatie van het Vlaams actieplan op 6 november 1997 en de begrotingsbespreking tijdens dezelfde maand kreeg de commissie eerst het spoedadvies en naderhand het uitgebreide advies van de Vlaamse Gezondheidsraad (VGR) over het convenantenbeleid in de sector van de centra voor geestelijke gezondheid (CGG's). Dat advies was niet onverdeeld gunstig.

De plenaire Vlaamse Gezondheidsraad heeft erop gewezen dat het algemeen kader van een convenant, de juridische grondslag ervan, alsook het al dan niet publieke karakter dat eraan kan worden gegeven, niet geëxpliciteerd zijn. Bepaalde zaken moeten nog verder onderzocht worden (zie nota van de Vlaamse Gezondheidsraad).

Ook over het beschikbare budget en de nieuwe financieringswijze werden vragen gesteld. De beschikbare tijd om zich de nieuwe samenwerkingsvorm eigen te maken moet voldoende zijn. Er is de vraag naar een structurele oplossing voor de plaatselijke tekorten in het hulpverleningsaanbod voor kinderen en jongeren, de vraag naar samenwerking met andere voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg, ...

Verder maakte de VGR een aantal bijkomende opmerkingen over wie welke indicatoren formuleert of adviseert, over een convenant als juridisch instrument, over het afstemmen op federale initiatieven, en over de tijd die men de CGG-sector geeft om een netwerk te vormen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt de minister de volgende vragen :

- Hoe houdt de minister rekening met de opmerkingen van de Vlaamse Gezondheidsraad in het convenantenbeleid ?
- Werd met de opmerkingen van de Vlaamse Gezondheidsraad rekening gehouden bij het opstellen van de convenanten i.v.m. daderhulp ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

– Het afsluiten van de convenants eind 1997, betekent geenszins dat de besprekingen die waren aangevat over de toekomstige ontwikkeling binnen de centra voor geestelijke gezondheidszorg werden stopgezet. Integendeel, de frequentie van de periodieke overlegvergaderingen met de koepelorganisaties werd opgedreven en de overleggroep werd uitgebreid met de vakorganisaties. Het is de bedoeling dat deze overlegbijeenkomsten op korte tijd een aangepaste regelgeving voor de centra voorbereiden.

Daarnaast is een nieuwe werkgroep gestart die tot doel heeft een Vlaamse visie op de geestelijke gezondheidszorg te ontwikkelen en de onderlinge relatie tussen de diverse zorgvormen uit te tekenen. Er wordt over gewaakt dat het convenantenbeleid en de nieuwe regelgeving die wordt uitgewerkt voor de ambulante sector, passen binnen de visie op de gehele geestelijke gezondheidszorg.

De minister wijst erop dat de CGG's functioneren op basis van een besluit, en nog steeds niet op decretale basis. Het is dan ook de bedoeling van de minister om voor het einde van het jaar een ontwerp van decreet bij het parlement in te dienen. De preliminaire teksten die overlegd werden met de CGG's, zijn nu afgerond.

– Verder ligt het in de bedoeling van de minister om – zoals de VGR suggereert – de concretisering en de implementatie van het convenantenbeleid in de ambulante geestelijke gezondheidszorg te evalueren, opdat de problemen en knelpunten die te verwachten zijn bij de invoering van een nieuwe werkmethode, zouden kunnen worden bijgestuurd en opgelost. In de tweede helft van dit jaar zullen de evaluatiecriteria worden uitgewerkt. Deze uitwerking en evaluatie zullen zoveel mogelijk kaderen binnen de uitvoering van het kwaliteitsdecreet.

– Conform aan de beleidsoptie tot responsabilisering van de voorzieningen werd de organisatie van de netwerken grotendeels aan de initiatiefnemers

zelf overgelaten. In een kleinschalige sector als deze van de centra voor geestelijke gezondheidszorg was het wenselijk dat de eigen dynamiek maximaal werd ontwikkeld om met de partners in dezelfde regio afspraken te maken over de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid rond de uitvoering van een nieuwe opdracht.

De aanbevelingen van de VGR over de minimum- en maximumgrootte van een te bedienen regio, evenals de minimale participatie van een aantal centra werden voor de convenant kindermishandeling en kinderrechten vrijwel overal gerespecteerd. Voor de convenant daderhulp – waarvoor een kleiner budget werd uitgetrokken – wordt met een kleiner aantal netwerken en grotere regio's gewerkt. Dat wordt in ieder geval geëvalueerd en in het te verwachten ontwerp-decreet is een verdere groei van de middelen ingeschreven voor de drie komende jaren.

De aanbeveling om aan de samenwerking met andere voorzieningen bijzondere aandacht te besteden, werd sterk opgevolgd. Voor de convenant kindermishandeling en kinderrechten werd in overleg met minister Martens een kadertekst opgesteld om de modaliteiten van de samenwerkingsakkoorden tussen de centra voor geestelijke gezond-

heidszorg en de centra voor hulpverlening inzake kindermishandeling te stroomlijnen.

Op termijn zullen de netwerken in de ambulante sector ongetwijfeld hun plaats krijgen in de sectoroverschrijdende zorgcircuits, in het licht van het toekomstperspectief dat de gezondheidszorg onder één bevoegdheid valt. Nu reeds bestaan echter vzw's die alle vormen van begeleiding aanbieden binnen hun vzw en die eigenlijk werken in netwerken van zorgcircuits.

– Inzake de ontwikkeling van een uniform registratiesysteem is recent de opdracht uitbesteed aan een extern consulent om de bestaande registratie te evalueren en aanbevelingen te doen om ze bruikbaar te maken voor de convenantethema's. De aanbevelingen zullen samen met de koepelorganisaties worden onderzocht.

3. Repliek van de vraagsteller

Mevrouw Ria van Den Heuvel is verheugd dat de CGG's een decretale basis krijgen. Als een convenant afgesloten kan worden op basis van een decretale regelgeving, wordt volgens het lid parlementaire controle ingebouwd.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van donderdag 2 juli 1998

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de problematiek van fuiven van en voor jongeren

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Jos Stassen merkt op dat de Jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschap in een advies van 6 mei 1998 aan de Vlaamse regering vraagt dat er een initiatief zou worden genomen inzake de problematiek van de fuiven van en voor jongeren. Er wordt vastgesteld dat steeds meer gemeentebesturen het fuifgebeuren reglementeren in een gebruiksreglement van de gemeentelijke culturele infrastructuur en in een politiereglement. Volgens de Jeugdraad gaan de burgemeesters in hun reglementeringsdrang hun bevoegdheden steeds vaker te buiten en nemen ze maatregelen die in strijd zijn met wetten en decreten. Nog steeds volgens de Jeugdraad wordt er een specifieke reglementering ontwikkeld waarin enkel de vrijheid van jongeren beperkt wordt of waarin enkel aan jongerenfuiven extra voorwaarden worden opgelegd. Ook zouden er ten aanzien van jongerenfuiven strengere (geluids)normen worden gehanteerd dan in Vlarem. Verder wordt vastgesteld dat de toegang tot fuiven wordt verboden aan min 16-jarigen, zelfs als die fuiven geen handelskarakter hebben. Ten slotte verplichten bepaalde gemeenten de organisatoren van jongerenfuiven om zelf voor de veiligheid in te staan (bijv. door inschakeling van hondenclubs of clubs voor gevechtssporten).

Door al deze maatregelen komen de kleinschalige jeugdfuiven sterk in het gedrang. De jongeren worden daardoor in de armen gedreven van de grote commerciële danszalen. Gezien de ernst van de problematiek dringt een reactie van het voogdijbestuur – het Vlaamse Gewest – zich op.

1. Hoe beoordeelt de minister de houding en reactie van de gemeenten inzake de 'kleinschalige fuiven' ?

2. Welke maatregelen kan een gemeentebestuur nemen om het fuifgebeuren te reglementeren ?

3. Welke maatregelen kan de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden nemen als blijkt dat de gemeentebesturen specifiek inzake de fuifproblematiek hun bevoegdheden overschrijden ?

4. Is het voorstel van de Jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschap om via een omzendbrief deze problematiek te sturen volgens de minister een goede piste ? Zo neen, aan welke maatregelen denkt de minister dan ?

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De minister antwoordt dat hij deze problematiek zeer belangrijk vindt. Hij verklaart dat het standpunt van de Jeugdraad hem bijzonder heeft getroffen en hij wenst dan ook zijn bezorgdheid te uiten over deze problematiek.

De minister is van oordeel dat het fuiven van en voor jongeren als een absoluut recht dient te worden beschouwd. In navolging van het advies van de Vlaamse Jeugdraad verklaart hij dat er gestreefd zou moeten worden naar een aantal algemene regels. Dat betekent evenwel niet noodzakelijk dat die problematiek via een omzendbrief wordt geregeld. De minister wil immers rekening houden met de gevoeligheden die gepaard gaan met het instrument van omzendbrieven. Men moet alleszins opletten voor een inflatie aan omzendbrieven. Anderzijds vindt de minister het dermate belangrijk dat hier een aantal rechten worden gewaarborgd dat een omzendbrief mogelijk toch aangewezen kan zijn. In ieder geval zal de minister alle mogelijke middelen overwegen en nagaan hoe deze problematiek het best wordt benaderd. In dat kader zal hij de Vlaamse Jeugdraad en eventueel andere jongerenorganisaties uitnodigen voor een onderhoud om samen de problemen en mogelijkheden tot oplossing op een rijtje te zetten.

De minister wijst er tot slot op dat hij inzake deze problematiek nog geen klachten heeft ontvangen. Dat is begrijpelijk gezien de beeldvorming die bij jongeren bestaat omtrent 'de administratieve rompslomp' die het indienen van een dergelijke klacht met zich meebrengt. De minister merkt niettemin op dat hij als verantwoordelijke minister voor het administratief toezicht elke klacht omtrent deze problematiek aandachtig zal opvolgen.

3. Repliek

De heer Stassen verwijst naar een draaiboek “Fuiven moet kunnen” dat in 1992 werd opgesteld in het kader van een samenwerking van de preventiedienst, de politie en de jeugddiensten van de gemeente Maaseik en van de provincie Limburg. Voor organisatoren van fuiven en gemeentebesturen biedt dit draaiboek een houvast voor het organiseren van fuiven. In september 1997 werd een geactualiseerde versie verspreid. Hieruit blijkt dat de jongeren zich bewust zijn van de problematiek en dat zij ook hun verantwoordelijkheid willen nemen. Het is belangrijk dat er snel een oplossing komt voor de problematiek en dat het Vlaamse Gewest hieraan een bijdrage levert. Dat gebeurt liefst in samenwerking met de gemeentebesturen.

De minister verklaart het maximale te zullen doen om het recht van jongeren om te fuiven te vrijwaren.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van donderdag 2 juli 1998

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de invoering van de verzekering tegen inkomensverlies en de effectiviteit van de tussenkomst in de leningslast

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Mevrouw Veerle Heeren stelt dat de overheid een belangrijke rol moet vertolken zowel in het bevorderen van de eigendomsverwerving als inzake de sociale huursector. De CVP-fractie wenst de eigendomsverwerving te blijven stimuleren. De spreker verwijst naar het werkbezoek aan Kortrijk, waaruit gebleken is dat zelfs mensen met een zeer laag inkomen dankzij overheidssteun een eigen woning kunnen verwerven.

Door de jaren heen heeft de Vlaamse overheid diverse systemen van tegemoetkomingen uitgewerkt. Er was de alom gekende 'klassieke' huisvestingspremie, later vervangen door een tussenkomst in de leningslast (het zogenaamde TIL-systeem) en recent is er de invoering van de verzekering tegen inkomensverlies. Met de invoering van deze verzekering ging tevens een halvering van de maandelijkse tegemoetkoming in de leningslast gepaard.

Volgens de spreker zouden in het TIL-systeem veel meer mensen van een tegemoetkoming kunnen genieten dan van de verzekering tegen inkomensverlies. Het zou interessant zijn een overzicht te krijgen van de wijze waarop het budget voor de tegemoetkomingen in de leningslast de voorbije vijf jaar is geëvolueerd.

1. Werd de werking van de tussenkomst in de leningslast ooit op haar effectiviteit geëvalueerd? Zo ja, wat zijn de resultaten van deze evaluatie?

In welke mate is de tussenkomst in de leningslast beslissend voor de kandidaat-eigenaars om al dan niet een woning te bouwen of te kopen?

Is een dergelijke tussenkomst in de leningslast, nu ze gehalveerd wordt, nog wel de moeite waard en

wordt het nog resterende budget niet beter aangewend voor andere eigendomsbevorderende maatregelen?

2. In welke mate is het voor de tussenkomst in de leningslast voorziene budget sedert de invoering ervan voldoende om aan de aanvragen te voldoen?

Hoe is het totaalbudget voor huisvesting de voorbije jaren geëvalueerd?

3. Op welke wijze wenst de minister de eigendomssector, naast de invoering van de verzekering tegen inkomensverlies, verder te ondersteunen? Wordt er onderzoek verricht naar eventuele alternatieven om de eigendomsverwerving te bevorderen?

De spreker merkt op dat wanneer er niet meer zou worden geïnvesteerd in de eigendomssector de druk op de sociale huursector groot zou worden. Ook vandaag is er immers nog een groot tekort aan sociale huurwoningen, ondanks het urgentieprogramma voor de sociale huisvesting.

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De minister stelt dat in 1992 het stelsel van de alom gekende huisvestingspremies aan een grondige evaluatie werd onderworpen. Het resultaat daarvan was dat het stelsel grondig werd herzien omwille van de te ingewikkelde procedures, de laattijdige betaling van de premies en het feit dat de premies niet terecht kwamen bij diegenen die ze het meest nodig hadden.

Uit een studie van de Nationale Bank is, wat de bouwpremies betreft, bovendien gebleken dat er geen relatie bestaat tussen het aantal toegekende bouwpremies en de bouwactiviteit en dat als dusdanig de politiek van premietoekenning de bouwactiviteit niet effectief beïnvloed. Wel werd er een relatie vastgesteld tussen de hoogte van de rentevoet en de woningbouwactiviteit.

Om deze redenen werd een nieuw premiestelsel geconcipieerd met enerzijds een stelsel van tussenkomsten in de leningslasten en anderzijds een sterk vereenvoudigd systeem van eenmalige verbeterings- en aanpassingspremie voor woningen. Intussen is er ook een totaal andere context: de BTW-tarieven werden tijdelijk verlaagd, de economische vooruitzichten zijn goed en de rentelasten zijn fors gedaald.

De minister stelt dat er in het verleden forfaitaire tussenkomsten in de leningslast werden gegeven. De indruk bestond in een aantal gevallen dat de regering ongeveer evenveel betaalde als door de betrokkenen moest afbetaald worden. Vandaar dat de regering heeft beslist tot een halvering van de tussenkomst in de leningslast en tot de invoering van een verzekering tegen inkomensverlies. Die verzekering is een veel belangrijkere structurele maatregel die ingeval van tegenslag een vangnet biedt voor mensen die een lening hebben aangegaan. Dit systeem dient bij voorkeur te worden uitgebouwd.

De minister is van oordeel dat de premiesystemen en de tussenkomst in de leningslast in de toekomst meer afhankelijk moeten worden gemaakt van de kwaliteit van de woning. Op die manier geeft men de richting aan die men uit wil en kan men selectiever gaan werken dan nu het geval is.

De minister verklaart dat men een goed evenwicht moet vinden tussen de huur- en de eigendomssector. Een belangrijk accent moet uiteraard blijven liggen op die mensen die niet voldoende middelen hebben om een eigen woning te verwerven. Voor die mensen moet een volwaardige huisvesting in de sociale huursector worden geboden. Volgens de minister is er momenteel een behoorlijk evenwicht bereikt tussen koop- en huursector en hij heeft niet de intentie daar veel aan te wijzigen.

In het Vlaamse Gewest zijn er tal van maatregelen die de eigendomsverwerving door particulieren moeten stimuleren, zoals de leningen aan verlaagde rentevoeten van het Vlaams Woningfonds en de VHM, de koopwoningen gerealiseerd door de door de VHM erkende sociale huisvestingsmaatschappijen, de leningen met gewestwaarborg, de tussenkomsten in de leningslast, de verbeterings- en aanpassingspremies, de verzekering tegen inkomensverlies en de betoelaging van de wegeninfrastructuur in wijken met koopwoningen en sociale kavels.

De minister verwijst ten slotte naar de resolutie van het Vlaams Parlement die naar aanleiding van het armoedebat werd aangenomen. In die resolutie wordt gevraagd het aantal sociale woningen, waaronder koopwoningen, met 40.000 eenheden te verhogen. Om dat te realiseren dient het budget voor huisvesting aanzienlijk te worden verhoogd.

3. Repliek

Volgens mevrouw Veerle Heeren bestaan er vandaag wel studies over de huisvestingspremies maar niet over de effectiviteit van het TIL-systeem. Zij vraagt hoeveel mensen de verzekering tegen inkomensverlies effectief nodig zullen hebben in de toekomst. Tevens wenst zij te weten waarom het TIL-systeem, dat volgens de minister geen invloed heeft op de bouwactiviteit, toch nog in stand wordt gehouden.

Volgens mevrouw Heeren was er in 1990 een bedrag van 4 miljard frank voorzien voor huisvestingspremies. In 1997 was dat nog slechts 688 miljoen frank. Zijn die middelen overgeheveld van de eigendoms- naar de huursector? De spreker betreurt verder dat er de afgelopen jaren geen stijging van het huisvestingsbudget heeft plaatsgevonden, ondanks de noden in de sector.

De minister antwoordt dat hij die laatste boodschap zal overbrengen aan de Vlaamse regering. Hij rekent er op dat de vraagsteller bij de ministers van de eigen partij dezelfde eis zal stellen. De minister verwijst verder naar het 9 miljardprogramma van de VHM. Dat programma wordt verspreid over een periode van 3 jaar, hetgeen een extra impuls betekent van 3 miljard frank per jaar. Bovendien is gebleken dat heel wat middelen uit het Sociaal Impulsfonds naar huisvesting worden georiënteerd.

Wat het TIL-systeem betreft, herhaalt de minister dat dit systeem weinig invloed uitoefent op de bouwactiviteit. Voor een aantal mensen blijft die tussenkomst uiteraard wel belangrijk. Het behoud van forfaitaire tussenkomsten was evenwel moeilijk houdbaar gezien de daling van de rentevoet. Op een bepaald moment komt men immers tot de situatie dat de forfaitaire tussenkomst meer bedraagt dan hetgeen de betrokkene moet afbetalen. Indien er zich in de toekomst een andere rente-evolutie zou voordoen, kan dat probleem opnieuw worden bekeken. De minister herhaalt dat hij er voorstander van is om van de tussenkomsten een instrument te maken om de kwaliteit van het woningpatrimonium te verbeteren.

De minister stelt dat het ideaal zou zijn indien niemand gebruik zou moeten maken van de verzekering tegen inkomensverlies. De economische conjunctuur is momenteel wel goed maar dat betekent niet dat mensen niet meer werkloos kunnen worden. Voor die mensen moet er een structureel vangnet worden uitgewerkt.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van donderdag 2 juli 1998

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de berekening van de huursubsidie

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Mevrouw Marleen Vanderpoorten stelt dat zij voor deze mondelinge vraag werd geïnspireerd door een noodkreet van het Vlaams Overleg Bewonersbelangen (VOB). Zij merkt op dat van alle woonpremies die het Vlaamse Gewest ter beschikking stelt, de huursubsidie en installatiepremie zich richten tot de meest kwetsbare groep op de woonmarkt. Alleen mensen die slecht wonen en willen verhuizen komen ervoor in aanmerking.

Het woonbeleid is volgens de spreker een essentiële pijler van de armoedebestrijding. Elke noodkreet vanuit die hoek dient dan ook ernstig te worden genomen. De werkgroep woonwijzers en woonwinkels van het VOB stelden een evaluatie op van de praktijk van de huursubsidie en de installatiepremie. Men formuleerde tevens voorstellen ter verbetering van deze premies. Uit contacten met de administratie en het kabinet van de minister is gebleken dat men zal wachten op de uitvoering van de Vlaamse Wooncode vooraleer tot een evaluatie over te gaan. De woonwijzers en woonwinkels en andere veldwerkers vrezen dat de hervorming van dit premiestelsel op de lange baan zal worden geschoven en dit ten koste van een aantal kansarmen.

Concreet stelt zich het probleem dat de inkomensgrens die in 1992 op 450.000 frank lag intussen is

geïndexeerd tot 499.000, terwijl de rest van de berekeningsformule ongewijzigd bleef. Als het maximuminkomen in 1998 opnieuw zou worden geïndexeerd zonder de rest van de formule aan te passen, zou dat betekenen dat sommigen recht zullen hebben op een negatieve huursubsidie !

Volgens mevrouw Vanderpoorten gaat het hier om een technisch probleem dat vrij eenvoudig kan worden opgelost indien men de berekeningsformule globaal wil aanpassen. Is de minister bereid om een volledig geïndexeerde formule in te voeren vooraleer het begrip huursubsidie een aan de praktijk onaanpaste subsidiëringmogelijkheid wordt ?

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De minister verklaart dat het hier om een technische aangelegenheid gaat. Hij heeft de administratie opdracht gegeven om een en ander te onderzoeken.

De huursubsidie is nu gekoppeld aan het inkomen en aan de te betalen huurprijs van de nieuw betrokken woning. Het uitgangspunt moet volgens de minister blijven dat de hoogste huursubsidies worden betaald aan degenen die de hoogste huur betalen en tegelijkertijd het laagste inkomen hebben. Er kan bij een volgende wijziging van de berekening van de huursubsidie worden overwogen om de bedragen van 500.000 frank eveneens aan de index te koppelen. De minister vraagt enige tijd om dit grondig te kunnen laten berekenen en onderzoeken. De minister engageert zich om de vraagsteller daarvan op de hoogte te houden. Hij zal hiervan zo snel mogelijk werk maken.

Op korte termijn zal het slechts in heel uitzonderlijke gevallen voorkomen dat bij de berekening van de huursubsidie zoals die nu wordt toegepast en bij een nieuwe indexering van het inkomen het huursubsidiebedrag zal resulteren in een negatief saldo.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van donderdag 2 juli 1998

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de analyse van de vastgoedprijzen in Vlaams-Brabant

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Etienne Van Vaerenbergh verwijst naar de analyse van de vastgoedprijzen uit 1997 van de ASLK, de Federatie der Notarissen en het studie-bureau voor immobiliën Stadim. De trends lopen per streek sterk uiteen maar de gemiddelde prijs voor een huis in Vlaams-Brabant verdubbelde sedert 1987. Het probleem van de hoge prijzen in de rand is reeds lang geleden aangekaart en onderschreven door de Vlaamse regering.

1. Is het Vlabinvest-project voldoende om de sociale verdringing in de rand tegen te gaan ?
2. Is de minister bereid een actief huisvestingsbeleid te voeren gezien de ontoereikendheid van Vlabinvest ? Welke extra middelen zal de minister hiervoor uittrekken ?

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De minister meent dat deze problematiek een uitvoeriger debat verdient dan binnen het bestek van een mondelinge vraag mogelijk is. Hij suggereert dat debat op een ander moment te houden. Volgens de minister wordt er nu reeds een actief huisvestingsbeleid gevoerd in Vlaams-Brabant. Hij stelt voor de vraagsteller hiervan een inventaris te bezorgen. De opstartfase van Vlabinvest is wel moeizaam verlopen, niet in het minst omdat het in de betrokken gemeenten niet evident was om medewerking te krijgen.

Intussen werden er samenwerkingsakkoorden afgesloten met de sociale huisvestingsmaatschappijen, zodat er in de rand een geheel nieuwe huisvestingsdynamiek op gang kan komen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat de één miljard frank

die in 1992 aan Vlabinvest werd ter beschikking gesteld zo goed als opgebruikt is. Om de sociale verdringing tegen te gaan dient er een offensief op vele vlakken te worden geopend. Zowel de huur- als de koopsector moeten aan bod kunnen komen. Belangrijk is bovendien dat er grondreserves worden aangelegd.

De minister merkt op dat de grondprijs een heel belangrijk aspect is voor een koper. Op dat vlak wil men gebruik maken van de erfpachtformule. Als men in Vlaams-Brabant eigenaar wil worden dient men een grote investering te doen. Als men dan de erfpachtformule kan hanteren, dan betekent dit dat men gedurende een periode van 99 jaar slechts één procent moet betalen. Dat is een heel andere situatie dan een lening aangaan die men op eerder korte termijn aan een hoge aflossing dient terug te betalen.

Een tweede formule die men wil hanteren is die van de combinatie van huur en koop. Mensen die al geïnvesteerd hebben in het betalen van huur, zouden die bedragen kunnen inbrengen bij de te bedingen koopsom. Als die mensen van huurder naar eigenaar evolueren komen er bovendien extra middelen vrij.

De minister verklaart dat er momenteel een overzicht wordt gemaakt van de stand van zaken van de lopende projecten. Men probeert die projecten naar bepaalde (faciliteiten)gemeenten te kanaliseren, evenals naar gemeenten waar de komende gemeenteraadsverkiezingen een verschuiving zou kunnen plaatsvinden (Overijse). Het is moeilijk om vandaag een precies cijfer te geven wat het aantal woningen betreft. Bij benadering gaat het om 240 à 250 woningen.

Naast Vlabinvest zijn er nog een reeks andere initiatieven in de rand. Aan de regering zal binnenkort een voorstel worden voorgelegd om een tussenkomst te verlenen in de grondaankoop in 22 gemeenten van Vlaams-Brabant. Bedoeling is hiermee een 800-tal gezinnen te helpen. Het gaat om een cumulatieve tussenkomst die jaarlijks zal worden herhaald. De bedragen worden jaarlijks voorzien in de begroting. De minister zal bij de begrotingsopmaak aandringen op een iets hoger bedrag om het systeem verder te kunnen uitbouwen. Het uitvoeringsbesluit ligt momenteel voor advies bij de Inspectie van Financiën en zal wellicht eerst-daags ter goedkeuring aan de Vlaamse regering kunnen worden voorgelegd.

Er is eveneens sprake van het invoeren van een recht van voorkoop dat voor de 22 Vlaams-Bra-

bantse gemeenten zou worden uitgewerkt. Hier dient de Vlaamse regering binnenkort wel nog haar goedkeuring aan te geven.

De minister stelt ten slotte dat hij naast de inzet van middelen de problematiek op de voet volgt. Men probeert ook de sociale huisvestingsmaatschappijen op hun verantwoordelijkheid te wijzen. Op die manier ontstaat een geheel van maatregelen dat past binnen het Actieplan van de Vlaamse regering voor de Vlaamse rand.

3. Repliek

De heer Etienne Van Vaerenbergh uit zijn tevredenheid over het antwoord van de minister. Hij kondigt aan in het najaar op deze problematiek terug te komen. Ook het feit dat de minister een overzicht beloofde van de stand van zaken wat Vlabinvest betreft, stemt de spreker tevreden.

– *Het incident is gesloten.*

¹ Deze functiebeschrijving werd ter beschikking gesteld van de commissie en ligt ter inzage op het commissiesecretariaat.